

Zagrebačka banka d.d.
Godišnje izvješće za 2017. godinu

Zagrebačka banka d.d.

Sadržaj

UVOD	3
IZVJEŠĆE UPRAVE O STANJU	5
OPIS POSLOVANJA.....	20
PREGLED HRVATSKOG GOSPODARSTVA U 2017. GODINI	22
FINANCIJSKI PREGLED I PREGLED POSLOVANJA	26
RUKOVODSTVO I ORGANIZACIJA UPRAVLJANJA	31
ODGOVORNOSTI UPRAVE I NADZORNOG ODBORA ZA PRIPREMU I PRIHVAĆANJE GODIŠNJIH FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA	46
IZVJEŠTAJ NEOVISNOG REVIZORA.....	47
FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI	53
<i>Financijski izvještaji Grupe</i>	53
<i>Financijski izvještaji Banke</i>	58
<i>Značajne računovodstvene politike.....</i>	63
<i>Bilješke uz financijske izvještaje</i>	91
DOPUNSKI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI ZA HRVATSKU NARODNU BANKU.....	210
DOPUNSKI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI IZRAŽENI U EURIMA - NEREVIDIRANI	225
OSTALE INFORMACIJE.....	232

Uvod

Uprava Zagrebačke banke d.d. sa zadovoljstvom predstavlja Godišnje izvješće. Godišnje izvješće obuhvaća Izvješće Uprave o stanju Banke i podružnica, financijski pregled i pregled poslovanja, revidirane financijske izvještaje s Izvješćem neovisnog revizora, nerevidirane dopunske financijske izvještaje za Hrvatsku narodnu banku i dopunske financijske izvještaje Grupe i Banke iskazane u eurima. Revidirani financijski izvještaji prikazani su za Grupu i Banku.

Godišnje izvješće na hrvatskom i engleskom jeziku

Ovaj dokument uključuje Godišnje izvješće Zagrebačke banke d.d. za godinu koja završava 31. prosinca 2017. godine na hrvatskom jeziku. Izvješće je izdano i na engleskom jeziku i podnosi se dioničarima Banke na Glavnoj skupštini.

Pravni oblik

Godišnji financijski izvještaji i Izvješće o stanju podnose se Glavnoj skupštini, sukladno odredbi članka 276., stavka 3. Zakona o trgovačkim društvima, dok se izvješće Nadzornog odbora Glavnoj skupštini podnosi kao zaseban dokument.

Godišnji financijski izvještaji sastavljeni su u skladu sa zakonskim zahtjevima za računovodstvo banaka u Republici Hrvatskoj i revidirani su u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima.

Skraćenice

U ovom Godišnjem izvješću Zagrebačka banka d.d. naziva se "Banka" ili "Zagrebačka banka", a Zagrebačka banka d.d., njezine podružnice i pridružena društva zajedno se nazivaju "Grupa" ili "Grupa Zagrebačke banke".

U ovom Godišnjem izvješću UniCredit Bank Austria AG naziva se "UniCredit Bank Austria", Grupa UniCredit Bank Austria AG naziva se "UniCredit Bank Austria Grupa", UniCredit SpA, Milano naziva se "UniCredit", a Grupa UniCredit SpA naziva se "UniCredit Grupa".

Glavne podružnice i pridružena društva Banke nazivaju se:

Podružnice

UniCredit Bank d.d., Mostar
PRVA STAMBENA ŠTEDIONICA d.d., Zagreb
ZB Invest d.o.o., Zagreb
CENTAR KAPTOL d.o.o., Zagreb¹
POMINVEST d.d., Split
SUVREMENE POSLOVNE KOMUNIKACIJE d.o.o., Zagreb²
ZAGREB NEKRETNINE d.o.o., Zagreb
ZANE BH d.o.o., Sarajevo
UniCredit Leasing Croatia d.o.o., Zagreb
LOCAT CROATIA d.o.o., Zagreb
BACAL ALPHA d.o.o., Zagreb
ALLIB NEKRETNINE d.o.o., Zagreb
UniCredit Partner d.o.o., Zagreb
ZABA Partner d.o.o., Zagreb
UniCredit Leasing d.o.o., Sarajevo³

Pridružena društva

Allianz ZB d.o.o. društvo za upravljanje obveznim mirovinskim fondom, Zagreb
Allianz ZB d.o.o. društvo za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima, Zagreb
MULTIPLUS CARD d.o.o., Zagreb
UniCredit Broker d.o.o., Sarajevo

Skraćenice

UniCredit Bank, Mostar
Štedionica
ZB Invest
Centar Kaptol
Pominvest
Suvremene poslovne komunikacije
ZANE
ZANE BH
UniCredit Leasing Croatia
Locat Croatia
BACAL ALPHA
ALLIB NEKRETNINE
UniCredit Partner
ZABA Partner
UniCredit Leasing, Sarajevo

Skraćenice

Allianz ZB, društvo za upravljanje obveznim mirovinskim fondom
Allianz ZB, društvo za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima
MultiPlus Card
UniCredit Broker

¹ Pogledati bilješku 43 Događaji nakon datuma bilance

² Pripojeno društvu ZAGREB NEKRETNINE d.o.o. u 2017. godini

³ Pripojeno UniCredit Banci d.d., Mostar u 2017. godini

Uvod (nastavak)

Skraćenice (nastavak)

Središnja banka, Hrvatska narodna banka, naziva se "HNB".

U ovom izvješću, skraćenice „kn“ i „HRK“ predstavljaju hrvatsku kunu. Skraćenice "tisuća kn", "milijun kn" ili "milijarda kn", "tisuća EUR", "milijun EUR" ili "milijarda EUR", "tisuća USD", "milijun USD" ili "milijarda USD", "tisuća BAM", "milijun BAM" ili "milijarda BAM" predstavljaju tisuće, milijune i milijarde hrvatskih kuna, eura, američkih dolara, odnosno konvertibilne marke Federacije Bosne i Hercegovine.

Devizni tečajevi

Kod preračunavanja iznosa u stranim valutama korišteni su sljedeći devizni tečajevi koji su bili u primjeni na dan 31. prosinca 2017. godine:

EUR	1	=	7,514 kn	(31. prosinca 2016. godine: 7,558 kn)
USD	1	=	6,270 kn	(31. prosinca 2016. godine: 7,169 kn)

Izvješće Uprave o stanju

Izvješće Uprave o stanju Banke i Grupe

Dame i gospodo, cijenjeni klijenti, partneri i dioničari, drage kolegice i kolege,

zadovoljstvo mi je što vam mogu prezentirati Godišnje izvješće i financijske izvještaje Grupe Zagrebačke banke. Grupa Zagrebačke banke ostvarila je solidan financijski rezultat u 2017. godini zahvaljujući stabilnom rezultatu iz operativnog poslovanja i efikasnom upravljanju troškovima. Stopa adekvatnosti kapitala je na razini od 22,4% te Grupa ima solidan potencijal podržati kreditnu aktivnost i u idućim razdobljima.

Ostvarili smo većinu postavljenih ciljeva. Uslijed pozitivnih trendova u okruženju ostvarili smo porast kreditne aktivnosti u poslovanju sa stanovništvom i privatnim sektorom. Uvođenjem digitalnih tehnologija povećali smo broj klijenata te korisnika mobilnog i internet bankarstva. Proaktivnim pristupom upravljanju rizicima Grupa je u dobroj mjeri amortizirala negativne učinke zbog poteškoća u poslovanju velike domaće kompanije.

Poslovno okruženje

Na globalnoj razini ostvaren je relativno snažan gospodarski rast potaknut rastom trgovine, investicija, osobne potrošnje, ekspanzivnom monetarnom politikom, dostupnom likvidnošću i niskim kamatnim stopama. Američki FED je nastavio povećavati kamatne stope, dok je Europska središnja banka zadržala dosadašnju politiku. Kamatne stope u Europi su i dalje na najnižim povijesnim razinama. Slijedom takvog višegodišnjeg pristupa, eurozona i zemlje članice EU iz Središnje i Istočne Europe zabilježile su u 2017. najviše stope rasta u posljednjih deset godina.

U Republici Hrvatskoj je u 2017. godini ostvaren rast BDP-a od 2,8%, potaknut povećanjem izvoza, dobrom turističkom sezonom, pozitivnim doprinosom povučenih sredstava iz EU fondova, većom osobnom potrošnjom te blagim oporavkom investicija. Ovakvim kretanjima možemo biti relativno zadovoljni jer se sve više približavamo usporedivim gospodarstvima u Središnjoj i Istočnoj Europi.

Vlada Republike Hrvatske i Hrvatska narodna banka su predstavile Eurostrategiju, dokument javne rasprave o pristupanju eurozoni, strateškom cilju ekonomske politike. Prilika za to se otvorila poboljšanom fiskalnom pozicijom Republike Hrvatske, smanjenjem deficita opće države ispod 1% BDP-a, te padom omjera javnog duga koji se približio razini 80% BDP-a, što je omogućilo Europskom Vijeću zatvaranje Procedure pri prekomjernom proračunskom manjku („Excessive Deficit Procedure“) za Republiku Hrvatsku.

Kreditni rejting Republike Hrvatske je poboljšan, najprije podizanjem izgleda te rastom početkom 2018. godine. Trenutno je „BB positive“ prema S&P-u, „Ba2 stable“ prema Moody's-u i „BB+ stable“ prema Fitch-u. Premija rizika Republike Hrvatske značajno je smanjena u 2017. godini što je umanjilo troškove zaduživanja.

Za hrvatski bankovni sustav godina je bila izazovna, uglavnom zbog poteškoća u poslovanju velike domaće kompanije, što će se odraziti na financijske rezultate banaka. Ostvaren je blagi porast novoodobrenih kredita u segmentima poslovanja sa stanovništvom i trgovačkim društvima, dok su ukupni volumeni kredita manji zbog razduživanja javnog sektora i prodaje dijela neprihodujućih kredita. Poslovne banke na hrvatskom tržištu su u procesu transformacije kako bi se prilagodile kompleksnoj regulativi i promjeni poslovnih modela koji zahtijevaju nove digitalne tehnologije. Banke imaju dovoljno kapitala i dostupne likvidnosti za povećanje kreditne aktivnosti što u kombinaciji s daljnjim razvojem tržišta kapitala, korištenjem garancijskih shema i efikasnijim korištenjem EU fondova može pridonijeti povećanju investicija i gospodarskom rastu.

Izvešće Uprave o stanju (nastavak)

Izvešće Uprave o stanju Banke i Grupe (nastavak)

Financijski rezultati Grupe

Grupa Zagrebačke banke ostvarila je **rezultat iz operativnog poslovanja** u iznosu od **2.749 milijuna kuna** u 2017. godini.

Dobit nakon oporezivanja iznosi **1.044 milijuna kuna** i pod utjecajem je rasta troška vrijednosnih usklađenja plasmana trgovačkim društvima.

Ukupni volumen kredita manji je uslijed prodaje dijela neprihodujućeg portfelja i razduživanja javnog sektora. Rastu novoodobreni krediti građanima i privatnom sektoru, trendovi u okruženju su dobri.

Grupa je u većini članica ostvarila solidne poslovne rezultate, najviše su doprinijele Zagrebačka banka d.d., UniCredit Bank d.d. Mostar, UniCredit Leasing Croatia d.o.o. i Prva stambena štedionica d.d.

Članice Grupe našim klijentima nude integrirane financijske usluge na tržištima Republike Hrvatske te Federacije Bosne i Hercegovine.

Poslovni prihodi Grupe iznose 5.351 milijun kuna i smanjeni su za 237 milijuna kuna (-4,2%):

- **Neto prihod od kamata** iznosi 3.471 milijun kuna, rezultat je stabilnog prosječnog volumena kredita tijekom godine i nižih troškova financiranja.
- **Neto prihod od provizija i naknada** iznosi 1.341 milijun kuna što je povećanje od 72 milijuna kuna (+5,7%), uslijed porasta naknada za platni promet i naknada za kartično poslovanje.
- **Neto dobit od trgovanja i ostali prihodi** iznose 539 milijuna kuna, smanjeni su za 301 milijun kuna (-35,8%). U prethodnoj godini na rezultat je pozitivno utjecala veća neto dobit od prodaje udjela u Visa Europe Limited te viši neto prihodi od trgovanja.

Troškovi poslovanja iznose 2.602 milijuna kuna, veći su za 68 milijuna kuna (+2,7%). Omjer troškova i prihoda („C/I ratio“) iznosi 48,6%.

Dobit od poslovanja prije vrijednosnih usklađenja i rezerviranja za gubitke iznosi 2.749 milijuna kuna. Smanjenje od 305 milijuna kuna (-10,0%) rezultat je prethodno opisanih promjena poslovnih prihoda i troškova poslovanja.

Troškovi vrijednosnih usklađenja i rezerviranja za gubitke iznose 1.505 milijuna kuna, veći su za 590 milijuna kuna, u najvećoj mjeri zbog povećanja rezervacija po plasmanima trgovačkim društvima.

Imovina Grupe iznosi 126.893 milijuna kuna, smanjena je za 1.435 milijuna kuna (-1,1%), uglavnom je pod utjecajem optimiziranja izvora financiranja.

- **Neto krediti komitentima** iznose 77.626 milijuna kuna i smanjeni su za 3.120 milijuna kuna (-3,9%). Ukupni volumen kredita manji je uslijed prodaje dijela neprihodujućeg portfelja i razduživanja javnog sektora. Pozitivni trendovi ostvareni su u kreditima građanima.
- **Depoziti komitenata** čine primarni izvor financiranja. Krajem godine iznose 95.249 milijuna kuna i povećani su za 3.021 milijun kuna (+3,3%). Omjer kredita i depozita iznosi 81,5%.
- **Depoziti banaka i uzeti zajmovi** iznose 8.822 milijuna kuna. Smanjeni su za 4.042 milijuna kuna (-31,4%) uslijed manjih potreba za financiranjem.
- **Kapital i rezerve** Grupe - na razini 18.111 milijuna kuna. Stopa adekvatnosti kapitala – na razini 22,4% (31. prosinca 2016. godine: 21,6%).

Izvešće Uprave o stanju (nastavak)

Izvešće Uprave o stanju Banke i Grupe (nastavak)

Rezultati ključnih poslovnih područja

Poslovanje s individualnim klijentima i malim i srednjim poduzetnicima

U poslovanju s individualnim klijentima i poduzetnicima ostvarili smo dobre rezultate i potvrdili vodeće tržišne udjele u kreditima i depozitima.

Osobito smo posvećeni klijentima i njihovom zadovoljstvu. „*Client Obsession*“ pristupom osnažili smo kulturu pribavljanja povratne informacije. Personaliziranim i interaktivnim odnosom te jednostavnom i otvorenom komunikacijom Banka cijeni i uvažava povratne informacije klijenata kako bi unaprijedila način rada i procese.

Svaki novi klijent ima „*onboarding*“ podršku, dodjeljujemo mu bankara koji ga redovno kontaktira kako bi utvrdio zadovoljstvo uslugama. Prvi smo na tržištu omogućili zasnivanje poslovnog odnosa mobitelom. Digitalno orijentirane klijente podržavamo i kontaktima e-bankara e-poslovnice.

Nastavljen je rast udjela mladih klijenata zahvaljujući inovativnim uslugama koje im pružamo: otvaranje računa i beskontaktno plaćanje mobitelom, besplatan *Paket za mlade*, komunikacije mladima – blog „*Tko kaže*“ i newsletter. Također, povećan je udio klijenata kojima se redovna primanja uplaćuju na račun koji imaju otvoren kod nas.

Digitalizacija i modernizacija

Ulažemo u digitalizaciju i modernizaciju prodajne mreže te kanale distribucije kako bi povećali dostupnost proizvoda i usluga. Otvaranje računa novim klijentima sad je jednostavno i brzo - mobilnim uređajem, bez potrebe za posjetom poslovnici, uz zajamčenu sigurnost i udovoljavanje svim zakonskim zahtjevima. Pri tom se automatski aktivira i mobilno bankarstvo.

Klijenti prepoznaju prednosti digitalnih kanala, imamo 550 tisuća korisnika internetskog i 360 tisuća korisnika mobilnog bankarstva što je godišnje povećanje od 9%. Transakcije izvršene digitalnim kanalima kontinuirano rastu pri čemu predvodi mobilno bankarstvo uz godišnje povećanje broja financijskih transakcija od 42%.

Nastavili smo s digitalizacijom poslovnica: proširen je set usluga i dokumenata koji se digitalno potpisuju ili skeniraju te automatski pohranjuju. Sve poslovnice imaju besplatan Wi-Fi. U velik broj poslovnica uveden je digitalni sustav promoviranja na ekranima.

110 bankomata zamijenjeno je novim modernijim uređajima koji sad čine polovicu mreže. Proširili smo poslovanje na Kvarneru otvaranjem poslovnice na Krku. Četiri poslovnice smo preuredili po novom standardu. Optimizirali smo poslovanje poslovnica spajanjima.

U ***kreditnom poslovanju s individualnim klijentima*** nastavljen je trend rasta potražnje.

Zadržali smo vodeću poziciju na tržištu uz godišnje povećanje prodaje 2%. Osobito uspješni bili smo u prodaji stambenih kredita (+7%). Gotovinski krediti povećani su 5%.

U stambenom kreditiranju godinu je obilježio *APN program* subvencioniranih kredita države, ostvarili smo vodeću poziciju s 35% tržišnog udjela. Nastavljena je uspješna akcija *Uđite na prava vrata* te sudjelovanje u programima rješavanja stambenog pitanja kroz *POS* i *POS+* programe. Ponosni smo što nas klijenti prepoznaju kao referentnu točku u stambenom kreditiranju što omogućuje razvoj kvalitetnog i dugoročnog odnosa.

Izvešće Uprave o stanju (nastavak)

Izvešće Uprave o stanju Banke i Grupe (nastavak)

Snižavali smo kamatne stope na kredite građanima slijedom kretanja Nacionalne referentne stope („NRS“). Od prve objave NRS-a 7. prosinca 2012. godine, 6M NRS1 za kune kumulativno je smanjena za 1,72 p.b. i za eure 2,42 p.b., dok je 6M NRS2 za kune kumulativno smanjena za 1,56 p.b. i za eure 2,44 p.b.

Našom ponudom i uslužnim modelom vodeći smo partner **malih poduzetnika i obrtnika** pri čemu stabilno održavamo tržišni udio od 24%. Bilježimo porast tržišnog udjela novoosnovanih poslovnih subjekata od 2,3%.

Novoodobreni krediti malim poduzetnicima povećani su 12% pri čemu se ističu dugoročni investicijski krediti koji su oporavkom investicijske klime i dostupnošću povoljnih kreditnih linija veći za 20%.

Depozitna osnovica je stabilna. Rast od 0,4% u skladu je s tržištem, Banka je zadržala vodeću poziciju i ima udio 25,2%.

U strukturi rasta stanja na transakcijskim računima dok su sveukupni oročeni depoziti u padu. Zamjetan je trend rasta oročene štednje s rokovima preko 12 mjeseci te preusmjeravanje imovine u druge oblike ulaganja (investicijski fondovi, životna osiguranja).

Kartično poslovanje razvijamo prateći najnovije trendove. Prva smo banka na tržištu koja omogućuje beskontaktno plaćanje integrirano u aplikaciju mobilnog bankarstva. Na više od 18.600 prodajnih mjesta moguće je plaćanje na rate, bez kamata i naknada. Nastavili smo unapređivati kanale za prihvat kartica pri čemu smo značajno povećali broj prodajnih mjesta s beskontaktnim plaćanjem. Tržišni udio u prijatu kartica je u porastu.

Korporativno, investicijsko i privatno bankarstvo

2017. godina obilježena je iznimnim okolnostima povezanim s poteškoćama velike domaće kompanije i negativnim utjecajem na širu osnovicu klijenata. No i ove smo godine ostvarili dobre rezultate i zadržali vodeću tržišnu poziciju. Imamo tržišni udio od 30% i u kreditima i depozitima korporativnih klijenata, što je čvrsti pokazatelj kontinuiteta u stabilnosti poslovanja.

U poslovanju s velikim korporativnim klijentima i sektorom države tradicionalno smo angažirani na najznačajnijim transakcijama. Uspješno smo povećali volumene i udjele u segmentu srednjih poduzeća.

Specijalizirani centri organizirani u **Globalnom transakcijskom bankarstvu** omogućuju klijentima brzu i jednostavnu realizaciju potreba. Uveli smo usluge SEPA direktnog terećenja, pametne sefove u upravljanju gotovinom, uslugu „*Bank Payment Obligation*“ u međunarodnoj trgovini te nastavili s digitalizacijom transakcijskog poslovanja. Sve navedeno prepoznato je od klijenata i partnera te potvrđeno nagradama: *Euromoney* - najbolja *Cash Management* i *Trade Finance* banka te najbolji ukupni pružatelj usluga transakcijskog bankarstva u Republici Hrvatskoj u 2017. godini; *Global finance* - najbolja *Trade Finance* banka u Republici Hrvatskoj u 2017. godini.

U **Posebnim aranžmanima financiranja** suradnjom s financijskim institucijama proširili smo ponudu ugovorivši dvije nove linije. Temeljem dugogodišnje suradnje s Hrvatskom bankom za obnovu i razvitak nudimo *ESIF - Kredite za rast i razvoj* s povoljnijim uvjetima financirane iz fondova Europske unije. Jedini smo na tržištu i jedna od sedam banaka u Europskoj uniji koje su s Europskom investicijskom bankom potpisale ugovor o suradnji u programu „*Private Finance for Energy Efficiency*“ kroz koji pratimo projekte poboljšanja energetske učinkovitosti. U punoj primjeni je i garantna shema „*InnovFin SME*“ namijenjena inovativnim poduzetnicima, omogućena u suradnji s Europskim investicijskim fondom. Nastavili smo kvalitetnu suradnju s Europskom bankom za obnovu i razvitak te Europskim fondom za jugoistočnu Europu.

Izješće Uprave o stanju (nastavak)

Izješće Uprave o stanju Banke i Grupe (nastavak)

U financiranju iz **EU fondova** ponudili smo *MojEUfond* - web-aplikaciju koja pomaže jednostavnije, brže i učinkovitije prepoznati prilike za sufinanciranje ulaganja u Republici Hrvatskoj iz EU fondova. Ova usluga je značajan iskorak na tržištu, nastavak je dugogodišnjih aktivnosti podrške pri sufinanciranju projekata sredstvima iz EU. Pratimo klijente u provedbi projekata proizvodima koji su posebno prilagođeni uvjetima natječaja.

Kontinuirano uključujemo klijente u program „*Elite & Unicredit CEE Lounge*“. Cilj programa je pomoći malim i srednje-velikim kompanijama u pripremi slijedeće faze rasta - podizanjem svijesti o mogućnostima financiranja na tržištima kapitala te osiguravajući izravan pristup ulagačima. U 2017. godini programu *Elite* pristupilo je pet naših klijenata.

Odjel **Investicijskog bankarstva** zadržao je vodeću poziciju u Republici Hrvatskoj i Jugoistočnoj Europi, što je prepoznao i financijski magazin *Global Banking & Finance review* koji nam je dodijelio nagradu „*Najbolja investicijska banka u Hrvatskoj 2017. godine*“.

Tijekom godine smo proveli sedam transakcija na Tržištu kapitala u vrijednosti od 28 milijardi kuna. Bili smo zajednički voditelj izdanja i voditelj knjige upisa pri izdanjima obveznica Republike Hrvatske (četiri izdanja na domaćem tržištu ukupne vrijednosti 17,3 milijarde kuna te izdanje euro obveznice uvrštene na luksemburšku burzu u vrijednosti 1,25 milijardi eura). Proveli smo izdanje druge tranše korporativne obveznice Zagrebačkog holdinga u iznosu od 500 milijuna kuna. Banka je bila i zajednički agent izdanja te voditelj knjige upisa u dokapitalizaciji društva Arena Hospitality Group d.d. u iznosu od 788 milijuna kuna. Javna ponuda uključivala je i ponudu međunarodnim investitorima te predstavlja najveću javnu ponudu dionica u Republici Hrvatskoj od 2007. godine, ulazi u top tri izdanja dionica s međunarodnom ponudom u europskom hotelskom sektoru od 2010. godine.

U segmentu Korporativnih financija iskoristili smo rast aktivnosti spajanja i preuzimanja u Republici Hrvatskoj i Jugoistočnoj Europi kako bi ugovorili mandate savjetovanja pri nekoliko značajnih transakcija. Kontinuirano širimo prisutnost slijedom povijesno velikog broja uspješnih transakcija i poznavanja lokalnog tržišta te specijalizacije u različitim industrijama.

U segmentu **Tržišta** kontinuirano razvijamo usluge riznice s naglaskom na rješenja zaštite klijenata od tržišnih rizika. Raste volumen distribucije privatne ponude strukturiranih proizvoda klijentima privatnog bankarstva. Bilježimo porast broja korisnika ZB Trader HR i ZB Trader Global usluga.

Još jedna godina u okruženju niskih kamatnih stopa potakla je klijente **privatnog bankarstva** na alternativna rješenja koja omogućuju očuvanje vrijednosti financijske imovine. Privatno bankarstvo bilo je relevantan partner i savjetnik - podrškom u upravljanju osobnim financijama te ponudom inovativnih proizvoda i usluga. Osigurali smo preduvjete za „*Guided Open Architecture*“ investicijsku platformu koju prvi uvodimo na domaćem tržištu. Treću godinu zaredom osvojili smo nagradu financijskog magazina *Euromoney* za „*Najbolje Privatno bankarstvo u Hrvatskoj*“.

Izješće Uprave o stanju (nastavak)

Izješće Uprave o stanju Banke i Grupe (nastavak)

Društvena odgovornost

Moj Zaba Start 2017

Četvrtu godinu zaredom realiziran je *Moj Zaba Start* projekt koji nagrađuje inovativne i tržišno utemeljene ideje. Cilj projekta je pružiti potporu kroz tri natječaja: *Poduzetništvo*, *Kultura i znanost* te *Društvo*. Banka je dodijelila milijun kuna potpora inicijativama malih poduzetnika, obrazovnih i kulturnih institucija te udruga i društava.

Finalistima natječaja organizirali smo radionice jačanja kapaciteta organizacije, poslovnog planiranja i pisanja poslovnih planova, promocija projekata unutarnjim i vanjskim kanalima te komunikacije i networking-a na društvenim mrežama.

Moj Zaba Start ostaje iskorak u društveno odgovornom poslovanju pružanjem stručne i financijske pomoći pri realizaciji najboljih prijavljenih projekata.

Zaposlenici – ambasadori vrijednosti Banke i Grupe

Angažiranost zaposlenika u društveno odgovornim projektima je značajna. Tijekom jedanaestog *Programa Zajedničkog doniranja* („*Gift Matching Programme*“) 870 zaposlenika doniralo je 160 tisuća kuna neprofitnim udrugama. Zaklada UniCredit dodatno udvostručuje sve donacije što potvrđuje važnost humanitarnog djelovanja i kulture darivanja koju gradimo.

3,2,1...kreni!

Trećim i najuspješnijim izdanjem **mjeseca sporta i rekreacije 3,2,1... kreni!** promovirali smo važnost timskog duha i brige o zdravlju i rekreaciji zaposlenika. Više od 500 zaposlenika sudjelovalo je u timskim sportskim aktivnostima koje promoviraju zdrav način života.

„Our Five Fundamentals“ načela

Veliki naglasak je na vrijednostima na kojima temeljimo poslovanje. Zaposlenici Banke i Grupe okupljali su se kako bi timski otvorili dijalog o načelima korporativnog upravljanja. 300 timova je iskoristilo radionice za razmišljanje o osobnim i timskim vrijednostima. Kreativna timska rješenja s radionica objedinjena su u „*Our Five Fundamentals*“ knjigu zaposlenika koju koristimo kao inspiraciju u svakodnevnim izazovima.

Aktivnosti usmjerene akademskoj zajednici

Razvijamo strateško partnerstvo sa studentskim udrugama i obrazovnim institucijama čime doprinosimo konkurentnosti i dugoročnoj održivosti.

Nakon uspješnog prvog *ZABA Banking Academy*-a, šestomjesečnog programa plaćene prakse u Maloprodaji namijenjenog studentima završnih godina, program je ove godine pokrenut i u ostalim dijelovima Banke. Nastavljena je suradnja s udrugom „DUMP udruga mladih programera“ iz Splita.

Primili smo nagradu „*Zlatni indeks*“ u kategoriji velikih poduzeća za „*Stručnu potporu i organiziranje projekata*“. Udruga *eSTUDENT* ovom nagradom zahvaljuje društvima koja su pridonijela poboljšanju kvalitete studiranja i studentskog života.

Banka je sudjelovala na Smotri Sveučilišta u Zagrebu, na „Kopačkoj solidarnosti“ (humanitarni malonogometni turnir studenata) te poduprla izradu „Vodiča za brucoše“. Aktivno smo sudjelovali u brojnim projektima na fakultetima i sajmovima karijera gdje su naši predstavnici održali više predavanja.

Izvešće Uprave o stanju (nastavak)

Izvešće Uprave o stanju Banke i Grupe (nastavak)

Kvaliteta prakse upravljanja ljudskim resursima

Po istraživanju organizacijske klime („People Survey“) zaposlenici su iskazali visoko zadovoljstvo radom te visoku razinu predanosti i posvećenosti. Indeks predanosti je na visokoj razini od 84%.

Nosimo status MAMFORCE COMPANY i u 2017. godini. Dobitnici smo „*Top Employer*“ priznanja na lokalnoj i europskoj razini što je potvrda visokih standarda i kvalitete procesa upravljanja ljudskim resursima.

Kontinuirano pronalazimo rješenja koja pozitivno utječu na zadovoljstvo zaposlenika, na njihovu motiviranost i lojalnost. Razvoj zaposlenika i jačanje kompetencija smatramo ključnim elementom uspješnosti i korporativnog upravljanja.

Nagrade u 2017. godini

U 2017. godini Banka je primila slijedeće nagrade za poslovanje:

- Euromoney - najbolja banka u Cash managementu,
- Euromoney - najbolja banka u Hrvatskoj,
- Euromoney - najbolja Trade Finance banka u Hrvatskoj,
- Global Finance - najbolja Trade Finance Grupa u Srednjoj i Istočnoj Europi

Uz navedeno, Banka je dobila više nagrada i za svoje marketinške i digitalne kampanje.

Izvešće Uprave o stanju (nastavak)

Izvešće Uprave o stanju Banke (nastavak)

Očekivanja u 2018. godini

Bankovni sustav nam je stabilan, dobro kapitaliziran, a povoljni uvjeti na financijskim tržištima osiguravaju stabilne i dostupne izvore financiranja. Ipak, ostaju nam izazovi povezani s rastom kreditne aktivnosti, smanjivanja udjela neprihodujućih kredita, usklađenosti s regulativom te redefiniranjem poslovnih modela dijela banaka.

Zahvaljujući pozitivnim makroekonomskim kretanjima imamo solidne pretpostavke za daljnji gospodarski rast i u 2018. godini. Ohrabrujući su trendovi u visini ostvarenih investicija, uravnoteženosti platne bilance, porastu korištenja sredstava EU fondova, smanjenju nezaposlenosti te povećanju raspoloživog dohotka i potrošnji građana. Izazovi pred nama svakako su aktivnosti usmjerene podizanju kreditnog rejtinga, provođenju daljnjih reformi, nastavku privatizacije, poboljšanju investicijske klime i povećanju investicija te osiguranju stabilnog i harmoniziranog pravnog okvira.

Grupa Zagrebačke banke svojim rezultatima potvrđuje da je dio uspješne paneuropske komercijalne bankarske grupacije Unicredit, s jednostavnim poslovnim modelom i potpuno integriranim korporativnim i investicijskim bankarstvom, posvećene svojim klijentima kroz jedinstvenu prodajnu mrežu rasprostranjenu u Zapadnoj, Središnjoj i Istočnoj Europi.

U razdoblju pred nama dosljedno ćemo provoditi našu Transform 2019 strategiju usmjerenu na održivo generiranje prihoda, uvođenje novih tehnologija i povećanje produktivnosti. Banka će biti još agilnija, posvećena potrebama naših klijenata oslanjajući se na tržišnu poziciju i postojeće konkurentske prednosti. Snaga i vrijednost „One Bank, One UniCredit“ temelji se na našim zaposlenicima, održivosti poslovnog modela, odnosu prema klijentima te doprinosu gospodarskom i socijalnom napretku.

U ime cijele Uprave zahvaljujem se svim našim klijentima, partnerima i dioničarima na suradnji i želim da se ona nastavi i u sljedećim godinama. Zahvaljujem svim kolegama iz Grupe UniCredit, predsjedniku i članovima Nadzornog odbora za posvećenost zajedničkom uspjehu. Posebno želim zahvaliti svim zaposlenicima koji su svojim iznimnim doprinosom i predanim profesionalnim radom omogućili dugoročnu održivost i visoku reputaciju koju Grupa Zagrebačke banke uživa na financijskom tržištu.

Mr.sc. Miljenko Živaljić

Predsjednik Uprave

Izvešće Uprave o stanju (nastavak)

Izvešće Uprave o stanju podružnica

UniCredit Bank d.d., Mostar

Pregled poslovanja

UniCredit Bank d.d., Mostar (dalje pod ovim podnaslovom: „Banka“) pruža cjelokupnu paletu bankovnih i finansijskih usluga u Federaciji Bosne i Hercegovine uključujući poslovanje s pravnim osobama, građanima i finansijskim institucijama, poslovanje s inozemstvom, usluge investicijskog bankarstva te usluge finansijskog najma. Prodajna mreža na kraju 2017. godine pokriva cjelokupno područje Federacije Bosne i Hercegovine u 9 regija, sa 76 poslovnica i najvećom mrežom bankomata (264).

Banka je zadržala i dodatno učvrstila vodeću poziciju na tržištu fokusiranjem na klijente individualnim pristupom, zaokruženom ponudom proizvoda te stalnom usmjerenošću na poboljšanje kvalitete usluge pojednostavljenjem proizvoda i povećanjem učinkovitosti.

Prema istraživanjima u 2017. godini, klijenti Banke ponovno su potvrdili da cijene jedinstvenu kvalitetu usluga i nagradili su predanost Banke unapređenju zadovoljstva klijenata. Razvojna strategija je digitalno usmjerena, prilagođena je potrebama klijenata i potražnji na tržištu.

Prema zakonskim finansijskim izvještajima, **dobit nakon oporezivanja** iznosi 343,9 milijuna kuna što je povećanje od 30,7 milijuna kuna (+10,0%) u odnosu na prethodnu godinu. Ovakav rezultat najviše je ostvaren većim neto prihodima od kamata, većim neto prihodima od naknada i provizija, višim troškovima poslovanja (usljed razvoja novih proizvoda i inicijativa za unapređenje efikasnosti) te manjim troškovima umanjena vrijednosti.

Poslovni prihodi Banke za 2017. godinu iznose 915,5 milijuna kuna i povećani su za 23,6 milijuna kuna (+2,6%).

Neto prihod od kamata čini 67% ukupnih prihoda Banke, iznosio je 618,9 milijuna kuna što je povećanje od 10,5 milijuna kuna (+1,7%). Prihodi od kamata smanjili su se usprkos većem volumenu zajmova, zbog nižih kamatnih stopa. Smanjenje kamatnih rashoda (-13,7%) rezultat je optimiziranja izvora sredstava. Banka je zadržala povjerenje klijenata - volumen tekućih računa i depozita komitenata je povećan (+13,7%).

Neto prihodi od naknada i provizija iznose 249,0 milijuna kuna, povećanje od 16,6 milijuna kuna (+5,7%) rezultat je povećanja prihoda po paketima proizvoda, po kartičnom poslovanju, kao i prihoda od naknada platnog prometa.

Ukupni **troškovi poslovanja** iznose 466,9 milijuna kuna i veći su za 19,4 milijuna kuna (+4,2%).

U 2017. godini, **gubici od umanjena vrijednosti zajmova i potraživanja** iznose 34,2 milijuna kuna i smanjeni su za 30,6 milijuna kuna (-34,1%).

Imovina Banke na dan 31. prosinca 2017. godine iznosi 20.102,9 milijuna kuna. Povećanje od 1.994,2 milijuna kuna (+11,0%) rezultat je povećanja pozicija kojima se upravlja strukturom i likvidnošću u iznosu od 798,2 milijuna kuna (+11,4%), povećanja zajmova i potraživanja od komitenata u iznosu od 761,8 milijuna kuna (+7,1%) te povećanja potraživanja za usluge finansijskog najma u iznosu od 325,9 milijuna kuna (nakon poslovnog pripajanja društva UniCredit Leasing d.o.o. Sarajevo).

Ukupni **tekući računi i depoziti klijenata** krajem 2017. godine iznose 15.639,4 milijuna kuna i povećani su za 1.890,2 milijuna kuna (+13,7%) najvećim dijelom usljed povećanja u segmentu poslovanja sa stanovništvom i trgovačkim društvima.

Tekući računi i depoziti banaka ostali su na istoj razini te na kraju 2017. godine iznose 718,6 milijuna kuna (+0,1%).

Ukupni kapital i rezerve Banke iznose 2.943,3 milijuna kuna. Omjer adekvatnosti kapitala iznosi 16,4% (+0,7%).

Izvešće Uprave o stanju (nastavak)

Izvešće Uprave o stanju podružnica (nastavak)

UniCredit Bank d.d., Mostar (nastavak)

Izloženost rizicima

Najznačajniji rizici kojima je Banka izložena u poslovanju su: kreditni rizik, tržišni i operativni rizik. Tržišni rizici su valutni rizik i rizik promjene kamatnih stopa. U 2017. godini, Banka je nadograđivala postojeći sustav upravljanja rizicima, politike i procedure te radne upute i limite.

Banka je izložena **kreditnom riziku** kroz kreditiranje i plasiranje sredstava. Izloženost kreditnom riziku redovito se prati po portfeljima, pojedinačnim klijentima, grupama povezanih osoba, te u odnosu na limite utvrđene u odnosu na jamstveni kapital. Banka redovito analizira kreditnu sposobnost klijenata, pravovremeno identificira potencijalno rizične klijente te strukturirano i ciljano upravlja poslovnim odnosom s klijentima kako bi maksimizirala uspješnost naplate potraživanja. S ciljem umanjavanja kreditnog rizika Banka također aktivno ugovara instrumente osiguranja.

Banka je izložena **riziku likvidnosti** u dijelu aktivnosti upravljanja aktivom i pasivom. Ima pristup različitim izvorima financiranja koji uključuju depozite stanovništva, pravnih osoba i drugih banaka, uzete zajmove, subordinirani dug, obveznice, dionički kapital i rezerve. Navedeni različiti izvori omogućuju fleksibilnost izvora financiranja, umanjuju ovisnost o ograničenim izvorima financiranja i općenito osiguravaju niže troškove financiranja.

Valutni rizik je rizik od gubitaka uzrokovanih nepovoljnim kretanjima tečaja, a proizlazi iz kreditnih, depozitnih i investicijskih aktivnosti. Prati se na dnevnoj osnovi, sukladno propisima i internim limitima UniCredit Grupe, za pojedine valute i u ukupnom iznosu, za svu imovinu i obveze u stranim valutama ili vezane za strane valute. U Federaciji Bosne i Hercegovine valuta je vezana uz euro pa nema izloženosti valutnom riziku koji bi proizlazio iz kretanja domaće valute u odnosu na euro. Poslovanje Banke je izloženo **riziku promjene kamatnih stopa**, u mjeri u kojoj kamatonosna aktiva i obveze dospijevaju ili se kamatne stope po njima mijenjaju u različitim intervalima ili u različitim iznosima. Dnevno, izloženost tržišnom riziku prati se Value-at-Risk modelom i nadzorom kretanja vrijednosti rizične osnovice.

S ciljem optimalnog upravljanja **operativnim rizicima**, Banka je uspostavila vlastiti sustav temeljen na standardima i principima definiranim od strane lokalnog regulatora, UniCredit Grupe i Baselskog odbora. Na snazi je odgovarajući sustav identifikacije, mjerenja, procjene i praćenja operativnog rizika.

Izvešće Uprave o stanju (nastavak)

Izvešće Uprave o stanju podružnica (nastavak)

UniCredit Leasing Croatia d.o.o.

Pregled poslovanja

UniCredit Leasing Croatia d.o.o. (dalje pod ovim podnaslovom: „Društvo“) najveće je leasing društvo po veličini imovine u Republici Hrvatskoj. Osnovna aktivnost društva je pružanje usluga financijskog i operativnog najma fizičkim i pravnim osobama.

Društvo je u 2017. godini ostvarilo **dobit nakon oporezivanja** u iznosu od **61,8 milijuna kuna** (povećanje od 18,3 milijuna kuna ili +42% u odnosu na prethodnu godinu). Značajne stavke izvještaja o dobiti ili gubitku: neto prihod od kamata po financijskom najmu 81 milijun kuna (+3,0%), prihod od operativnog najma i ostali prihodi 248 milijuna kuna (+25,0%), amortizacija 149 milijuna kuna (+32,4%), troškovi poslovanja 107 milijuna kuna (+11,4%) te trošak poreza na dobit 16,9 milijuna kuna (-4,3%).

Rast prodaje bio je snažan, dvostruko veći od tržišta, rezultat je usmjerenosti na potrebe klijenata, kvalitetnog pozicioniranja na tržištu te visoke kvalitete usluga i proizvoda. Društvo je održalo kvalitetu portfelja, pratilo realizaciju neto kamatnih prihoda, povećalo efikasnost, kontroliralo troškove i adekvatno rezerviralo potraživanja.

Ukupna imovina iznosila je 3.823 milijuna kuna (2016.: 3.281 milijun kuna). Povećanje od 542 milijuna kuna rezultat je rasta prodaje (povećanje potraživanja po financijskom najmu i opreme u operativnom najmu).

U 2017. godini Društvo je sklopilo 12.088 novih ugovora (2016.: 8.143 novih ugovora) ukupnog iznosa financiranja 1.783 milijuna kuna (2016.: 1.210 milijuna kuna). 54% se odnosilo na financijski najam, a 46% na operativni najam. Najveći dio novog financiranja ostvaren je u segmentu vozila i opreme, s naglaskom na sektor turizma.

Plan razvoja

Naš cilj je biti vodeće leasing društvo - klijentima, zadovoljstvom zaposlenika te stvaranjem nove vrijednosti na održiv način. U nadolazećem razdoblju osobit naglasak bit će na podržavanju ulaganja malih i srednjih poduzetnika kroz zajedničke programe s HBOR-om, EBRD-om, EIF-om i HAMAG-om. Očekujemo potpunu implementaciju „*Mobility Concepta*“ (novi proizvod operativnog najma za financiranje osobnih vozila, sa svim uključenim povezanim uslugama). Također se očekuje značajan rast u financiranju plovila. Širit ćemo mrežu strateških partnera i nastaviti suradnju sa Zagrebačkom bankom u distribuciji svojih proizvoda. Fokus će nam biti i na optimizaciji procesa i smanjenju razine neprihodujućeg portfelja.

Nastavit ćemo ispunjavati Grupne i regulatorne zahtjeve. Fokus razvoja ljudskih resursa biti će povećanje kompetencija i motivacije naših zaposlenika.

Izješće Uprave o stanju (nastavak)

Izješće Uprave o stanju podružnica (nastavak)

UniCredit Leasing Croatia d.o.o. (nastavak)

Izloženost rizicima

Najznačajniji rizici kojima je Društvo izloženo u redovnom poslovanju su tržišni rizik, rizik likvidnosti i kreditni rizik.

Značajni **tržišni rizici** kojima je Društvo izloženo su valutni i kamatni rizik. Valutni rizik proizlazi iz potraživanja od financijskog i operativnog najma vezanih uz euro. Upravljanje ovim rizicima uključuje ugovaranje zajmova u istoj valuti te računovodstvo zaštite.

Kamatni rizik je rizik da će se vrijednost financijskog instrumenta mijenjati zbog promjena tržišnih kamatnih stopa. U cilju smanjenja neusklađenosti kamatnih pozicija, Društvo upravlja izloženošću kamatnom riziku praćenjem razlika između kamatnih stopa usklađujući ročnosti imovine s ročnošću izvora financiranja.

U cilju upravljanja **rizikom likvidnosti**, Društvo kontinuirano izrađuje projekcije tj. prognoze novčanih tokova kroz koje planira odljeve i priljeve novca. Mjere upravljanja rizikom likvidnosti uključuju sprječavanje i otklanjanje potencijalnih uzroka nelikvidnosti, npr. planovi kratkoročnog premošćivanja stanja niske likvidnosti ili korištenje odobrenog prekoračenja.

Društvo je izloženo **kreditnom riziku** po osnovi potraživanja od financijskog i operativnog najma. Prilikom odobravanja ugovora o najmu Društvo analizira kreditnu sposobnost komitenata, a zaključuje transakcije s klijentima koji imaju dobar kreditni rejting. Nadalje, ovisno o procjeni rizika svake pojedine izloženosti, Društvo može ugovoriti dodatne instrumente osiguranja i garancije (povrh imovine u najmu). Društvo pridaje posebnu pozornost kvaliteti imovine dane u najam sve do konačne namire obveza iz ugovora o najmu.

Izvešće Uprave o stanju (nastavak)

Izvešće Uprave o stanju podružnica (nastavak)

Prva stambena štedionica d.d.

Pregled poslovanja

Prva stambena štedionica d.d. (dalje pod ovim podnaslovom: „Društvo“ ili „Štedionica“) je kreditna institucija čije su glavne aktivnosti prikupljanje depozita od fizičkih osoba uz subvenciju države i plasiranje stambenih kredita na području Republike Hrvatske. Na dan 31. prosinca 2017. godine **ukupna imovina** Društva iznosila je 2,64 milijardi kuna (2016.: 2,56 milijardi kuna).

U 2017. godini nastavljen je trend razduživanja korisnika stambenih kredita sa snažnom konkurencijom u ponudi kredita s fiksnom kamatnom stopom. Posljedično, bruto **kreditni stanovništvu** smanjeni su za 106 milijuna kuna (-7,0%) u odnosu na 2016. godinu kad su iznosili 1.445 milijuna kuna. Unatoč tome, Društvo je zadržalo vodeću tržišnu poziciju.

Zahvaljujući nastavku sinergijskog učinka iz suradnje sa Zagrebačkom bankom d.d., Štedionica je i tijekom 2017. godine ostvarila solidne prodajne rezultate u segmentu štednje te povećala depozitnu osnovicu za +4,0%.

Društvo je predano očuvanju kvalitete kreditnog portfelja. Kao i prethodnih godina, udio neprihodujućih kredita u ukupnom portfelju ostao je nizak, na razini od 2,52%.

Fokusiranjem na efikasnosti troškovi poslovanja smanjeni su za 10% u odnosu na 2016. godinu.

U 2017. godini ostvarena je **dobit nakon poreza** u iznosu od 21,4 milijuna kuna (2016.: 24,7 milijuna kuna).

Plan razvoja

U 2018. godini očekuju se nastavak oporavka gospodarstva i pozitivni trendovi u okruženju. Slijedom inicijative započete proteklih godina, predviđa se nastavak sinergijskih učinaka sa Zagrebačkom bankom d.d., kroz aktivni odnos s klijentima, povećanje troškovne efikasnosti te unapređenje procesa i upravljanje rizicima.

Izloženost rizicima

Štedionica upravlja rizicima kroz poslovanje u skladu sa svojim politikama i procedurama kao i regulatornim okvirom i limitima. Štedionica je u najvećoj mjeri izložena kreditnom riziku, riziku likvidnosti te tržišnom i operativnom riziku.

Štedionica je izložena **kreditnom riziku** kroz aktivnosti kreditiranja i investiranja, a rizik od neispunjenja obveza druge ugovorne strane kontinuirano se prati. Inicijalnom procjenom kreditnog rizika Štedionica osigurava odobrenje plasmana klijentima dobre kreditne sposobnosti uz ugovaranje adekvatnih instrumenata osiguranja.

Rizik likvidnosti proizlazi iz strukture izvora financiranja. Najvažnije izvore financiranja predstavljaju depoziti stanovništva i dionički kapital, a stabilnost financiranja održava se kroz diverzifikaciju depozita stanovništva s obzirom na rokove dospjeća.

Riziku promjene tečaja Društvo je izloženo kroz transakcije u stranim valutama ili u kunama uz valutnu klauzulu. Društvo smanjenje neusklađenost između imovine i obveza denominiranih u stranim valutama ili uz valutnu klauzulu.

Poseban naglasak je na upravljanju **kamatnim rizikom** Društva, budući da je najveći dio kamatonosne imovine te kamatonosnih obveza ugovoren uz fiksnu kamatnu stopu.

Izvešće Uprave o stanju (nastavak)

Izvešće Uprave o stanju podružnica (nastavak)

ZB Invest d.o.o.

Pregled poslovanja

ZB Invest d.o.o. (dalje pod ovim podnaslovom: „Društvo“) društvo je za upravljanje investicijskim fondovima koje upravlja s četrnaest otvorenih investicijskih fondova s javnom ponudom („UCITS“ fondovi), jednim alternativnim investicijskim fondom s privatnom ponudom (dalje u tekstu: AIF) te većim brojem diskrecijski upravljanih portfelja klijenata. Društvo za cilj ima svojim ulagateljima i klijentima nuditi cjelokupnu i suvremenu paletu instrumenata i usluga za štednju i ulaganje na tržištu kapitala. Pored navedenog, UCITS fondovi osnova su za veći broj Unit-linked osiguranja domaćih osiguratelja.

Pregled financijskih tržišta

Tržišta kapitala u 2017. godini obilježena su kontinuiranim rastom dioničkih indeksa. Američki indeksi dosegli su nove rekordne razine, dok su tržišta u nastajanju zabilježila rast cijena indeksa. Relativno niska volatilnost prevladavala je tijekom cijele godine, ponajviše zbog ujednačenog rasta vodećih gospodarstava i odsutnosti značajnijih tržišnih šokova. Nakon prvotnog snažnog uzleta, na pozitivan trend Zagrebačke burze značajno su utjecale teškoće u poslovanju velike domaće kompanije. Usprkos strožoj monetarnoj politici FED-a, u Europi su prevladale niske kamatne stope, što je pogodovalo cijinama obveznica. Ekonomski rast i pozitivni indikatori, uz uspješnu turističku sezonu, pozitivno su utjecali na smanjenje premije rizika i snažan učinak domaćih obveznica. Domaće tržište novca zabilježilo je rekordnu likvidnost.

Pad kamatnih stopa na depozite banaka pozitivno je utjecao na investicijske odluke ulagatelja da plasiraju dio svojih sredstava na tržišta kapitala ulaganjem u investicijske fondove. Glavni interesi ulagača bili su fiksni prihodi i dionički fondovi izloženi prema SAD-u i tržištima u nastajanju.

Ostvareni rezultat i osnovni pokazatelji

Prihodi Društva u 2017. godini bili su stabilni i iznosili su 57,0 milijuna kuna (2016.: 50,3 milijuna kuna). Glavninu prihoda Društva čini naknada za upravljanje u iznosu od 56,8 milijuna kuna (2016.: 49,9 milijuna kuna). Ostvarena profitabilnost Društva je adekvatna, **dobit nakon poreza** iznosila je 14,7 milijuna kuna (2016.: 12,9 milijuna kuna).

Ukupna imovina je stabilna, na kraju 2017. godine iznosila je 35,1 milijuna kuna (2016.: 31,3 milijuna kuna), a najvećim dijelom čini je kratkoročna likvidna imovina.

Ukupni kapital i rezerve iznose 26,8 milijuna kuna (2016.: 24,9 milijuna kuna). **Dionički kapital i rezerve** iznose 12,1 milijuna kuna (minimalni regulatorni zahtjev u skladu sa Zakonom o investicijskim fondovima iznosio je 4,1 milijun kuna).

Ukupna imovina portfelja pod upravljanjem Društva iznosila je 5,2 milijardi kuna na kraju 2017. godine (2016.: 5,15 milijardi kuna), uglavnom zbog sinergije s mrežom Zagrebačke banke d.d.

Tržišni udio Društva u ukupnoj imovini UCITS fondova na domaćem tržištu na kraju 2017. godine je 24,57% čime je Društvo potvrdilo poziciju jednog od vodećih društava za upravljanje investicijskim fondovima na domaćem tržištu.

Struktura imovine portfelja pod upravljanjem na kraju 2017. godine bila je: 45% dugoročni fondovi, 43% novčani fondovi i 12% portfelji klijenata (2016.: 37% dugoročni fondovi, 54% novčani fondovi, i 9% portfelji klijenata). Struktura imovine po ulagateljima: 69% individualni ulagatelji, 22% institucionalni ulagatelji i 9% korporativni ulagatelji (2016.: 57,5% individualni ulagatelji, 31,5% institucionalni ulagatelji i 11% korporativni ulagatelji). Promjena u strukturi po fondovima i po vrsti ulagatelja ukazuje na trend povećanja dugoročne štednje većinom kod individualnih ulagatelja, što pozitivno utječe na stabilnost imovine portfelja pod upravljanjem.

Izvješće Uprave o stanju (nastavak)

Izvješće Uprave o stanju podružnica (nastavak)

ZB Invest (nastavak)

Plan razvoja

Kao jedno od vodećih društava za upravljanje investicijskim fondovima, Društvo će i dalje biti posvećeno profesionalnom upravljanju imovinom i visokoj kvaliteti usluga svojim klijentima i ulagateljima, omogućujući im zadržavanje što više održive razine prinosa na uloženu financijsku imovinu, u skladu s unaprijed utvrđenim i ugovorenim strategijama ulaganja. Glavni preduvjeti za nastavak poslovanja su transparentno izvještavanje i zaštita ulagatelja te potpuna usklađenost sa svim regulatornim zahtjevima i standardima Zagrebačke banke d.d. i UniCredit grupe. Svojim klijentima i ulagateljima Društvo namjerava osigurati mogućnosti štednje i ulaganja u atraktivnu paletu fondova te ostale ulagačke proizvode i usluge, na što jednostavniji i transparentniji način.

Izloženost rizicima

Društvo u svom poslovanju posebnu pažnju posvećuje upravljanju rizicima. Uspostavljeni sustav upravljanja rizicima temelji se na standardima upravljanja rizicima UniCredit grupe. Najznačajniji rizici kojima je Društvo izloženo su kreditni rizik, tržišni rizik, rizik likvidnosti i operativni rizik (Društvo nije značajno izloženo riziku likvidnosti i tržišnom riziku).

Ostale članice Grupe

Grupa je također u većini ostalih članica ostvarila dobre poslovne rezultate.

Mr.sc. Miljenko Živaljić

Predsjednik Uprave

Opis poslovanja

Zagrebačka banka d.d. je ovlaštena poslovna banka koja posluje u Republici Hrvatskoj i matično je društvo Grupe Zagrebačke banke.

Grupa Zagrebačke banke je grupacija koja pruža puni raspon financijskih usluga pravnim osobama i stanovništvu u Republici Hrvatskoj i Federaciji Bosne i Hercegovine. Grupa ima oko 70.000 aktivnih korporativnih klijenata i obrtnika i oko 1,7 milijuna aktivnih klijenata fizičkih osoba.

Banka pruža cjelokupnu paletu bankovnih usluga koje uključuju poslovanje s pravnim osobama, stanovništvom, poslovanje s inozemstvom, usluge investicijskog bankarstva te usluge korporativnog financiranja.

Podružnice i pridružena društva

Podružnice i pridružena društva Banke na dan 31. prosinca 2017. godine i tijekom 2017. godine:

Podružnice u punoj konsolidaciji

Pravna osoba	Adresa	Zemlja sjedišta	Područje djelatnosti	Kapital u vlasništvu Grupe %
UniCredit Bank d.d., Mostar	Kardinala Stepinca bb 88000 Mostar	Federacija Bosne i Hercegovine	Bankarstvo	99,3
PRVA STAMBENA ŠTEDIONICA d.d.	Samoborska 145 10000 Zagreb	Republika Hrvatska	Bankarstvo	100,0
ZB Invest d.o.o.	Samoborska 145 10000 Zagreb	Republika Hrvatska	Upravljanje fondovima	100,0
CENTAR KAPTOL d.o.o. ⁴	Nova Ves 17 10000 Zagreb	Republika Hrvatska	Ulaganje u nekretnine	100,0
POMINVEST d.d.	Gundulićeva 26a 21000 Split	Republika Hrvatska	Upravljanje nekretninama	88,7
SUVREMENE POSLOVNE KOMUNIKACIJE d.o.o. ⁵	Savska cesta 28 10000 Zagreb	Republika Hrvatska	Izdavaštvo	100,0
ZAGREB NEKRETNINE d.o.o.	Nova Ves 17 10000 Zagreb	Republika Hrvatska	Nekretnine	100,0
ZANE BH d.o.o.	Branilaca Sarajeva 20 71000 Sarajevo	Federacija Bosne i Hercegovine	Nekretnine	100,0
ZABA Partner d.o.o.	Augusta Cesarca 2 10000 Zagreb	Republika Hrvatska	Posredovanje u osiguranju i reosiguranju	100,0
UniCredit Leasing Croatia d.o.o.	Heinzelova 33 10000 Zagreb	Republika Hrvatska	Leasing	100,0
LOCAT CROATIA d.o.o.	Damira Tomljanovića Gavrana 17 10000 Zagreb	Republika Hrvatska	Poslovanje nekretninama	100,0
BACAL ALPHA d.o.o.	Damira Tomljanovića Gavrana 17 10000 Zagreb	Republika Hrvatska	Poslovanje nekretninama	100,0
ALLIB NEKRETNINE d.o.o.	Damira Tomljanovića Gavrana 17 10000 Zagreb	Republika Hrvatska	Poslovanje nekretninama	100,0
UniCredit Partner d.o.o.	Damira Tomljanovića Gavrana 17 10000 Zagreb	Republika Hrvatska	Trgovina i usluge	80,0
UniCredit Leasing d.o.o. ⁶	Ložionička 7 71000 Sarajevo	Federacija Bosne i Hercegovine	Leasing	99,3

⁴ Pogledati bilješku 43 Događaji nakon datuma bilance

⁵ Pripojeno društvu ZAGREB NEKRETNINE d.o.o. u 2017. godini

⁶ Pripojeno UniCredit Banci d.d., Mostar u 2017. godini

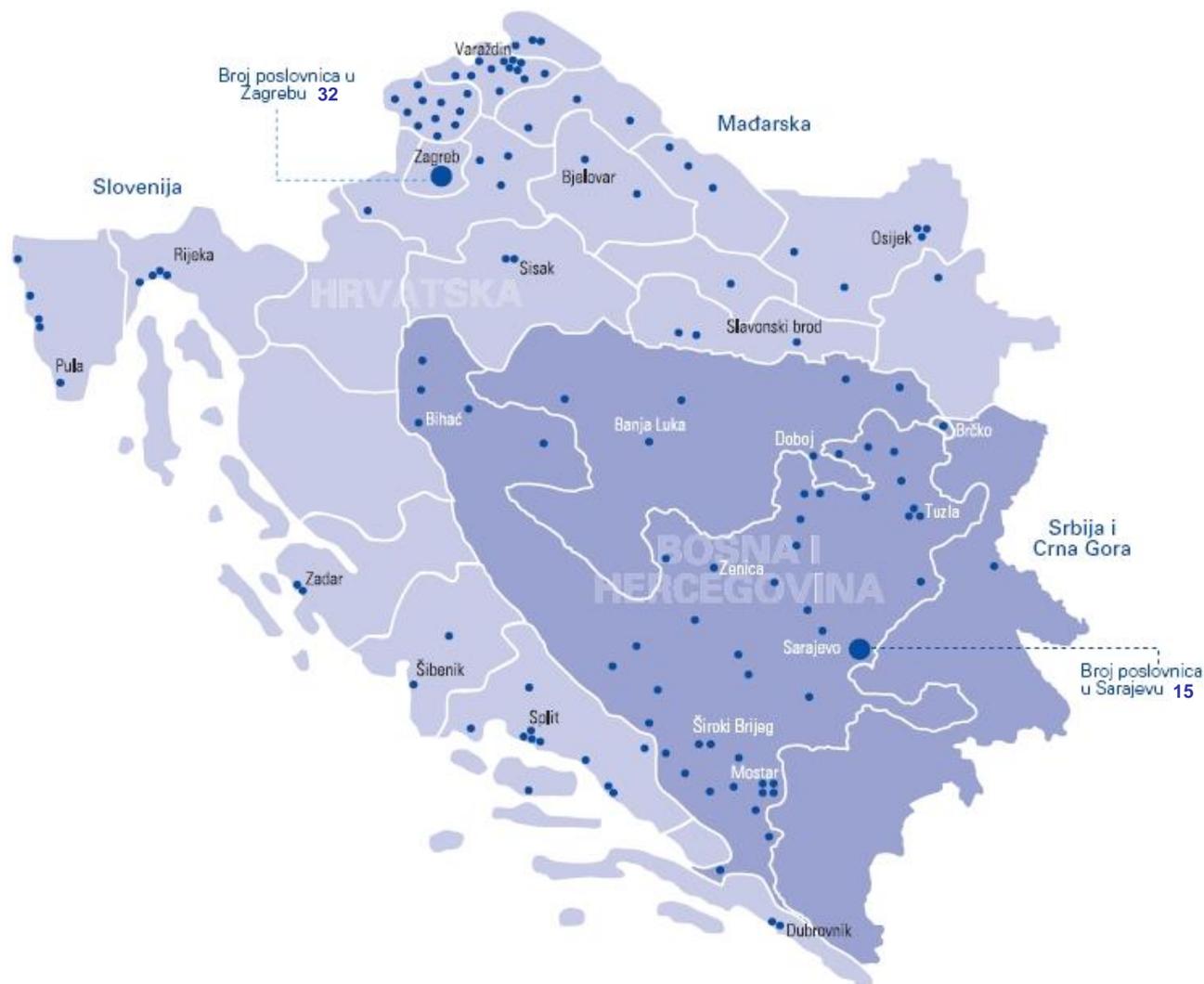
Opis poslovanja (nastavak)

Pridružena društva konsolidirana metodom udjela

Pravna osoba	Adresa	Zemlja sjedišta	Područje djelatnosti	Kapital u vlasništvu Grupe %
Allianz ZB d.o.o., društvo za upravljanje obveznim mirovinskim fondom	Nike Grškovića 31 10000 Zagreb	Republika Hrvatska	Upravljanje obveznim mirovinskim fondom	49,0
Allianz ZB d.o.o., društvo za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima	Ivana Lučića 2a 10000 Zagreb	Republika Hrvatska	Upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima	49,0
MULTIPLUS CARD d.o.o.	Ivana Lučića 2a 10000 Zagreb	Republika Hrvatska	Promidžba i usluge	25,0
UniCredit Broker d.o.o.	Obala Kulina bana 15 71000 Sarajevo	Federacija Bosne i Hercegovine	Posredovanje u osiguranju	48,7

Karta mreže poslovnica

Broj poslovnica Grupe Zagrebačke banke (krajem godine)	2017.	2016.
Republika Hrvatska	128	135
Federacija Bosne i Hercegovine	76	78
Ukupno	204	213

Pregled hrvatskog gospodarstva u 2017. godini

Makroekonomski pokazatelji za Republiku Hrvatsku

	2017.	2016.	2015.	2014.	2013.	2012.	2011.	2010.	2009.	2008.
Bruto domaći proizvod, mrd. kuna u tekućim cijenama	363,3	349,4	339,0	331,3	331,4	330,9	333,3	328,9	331,0	347,7
Bruto domaći proizvod („BDP“), % promjene	2,8	3,2	2,3	(0,1)	(0,6)	(2,2)	(0,3)	(1,4)	(7,4)	2,1
BDP per capita, u eurima	11.802	11.115	10.597	10.244	10.281	10.315	10.474	10.510	10.474	11.169
Osobna potrošnja, % promjene	3,6	3,5	1,0	(1,6)	(1,9)	(3,0)	0,3	(1,5)	(7,5)	1,2
Javna potrošnja, % promjene	2,0	1,9	(0,9)	0,8	0,6	(0,8)	(0,4)	(0,6)	2,1	(0,7)
Investicije, % promjene	3,4	5,3	3,8	(2,8)	1,4	(3,3)	(2,7)	(15,2)	(14,4)	9,2
Izvoz robe i usluga, % promjene	61	5,6	9,4	6,0	3,1	(0,1)	2,2	6,2	(14,1)	0,8
Uvoz robe i usluga, % promjene	8,1	6,2	9,2	3,1	3,1	(3,0)	2,5	(2,5)	(20,4)	4,0
Industrijska proizvodnja, % promjene	1,4	5,3	2,7	1,2	(1,8)	(5,5)	(1,2)	(1,4)	(9,2)	1,2
Građevinska industrija, % promjene	1,2	2,7	(0,7)	(7,3)	(4,7)	(12,6)	(11,3)	(17,0)	(6,2)	13,6
Turizam (broj noćenja), % promjene	10,6	9,1	7,8	2,6	3,4	4,0	6,9	2,2	(3,7)	2,0
Stopa nezaposlenosti (ILO), (% aktivnog stanovništva)	11,8*	13,1	16,2	17,3	17,3	15,9	13,7	11,6	9,2	8,5
Potrošačke cijene, % promjene	1,1	(1,1)	(0,5)	(0,2)	2,2	3,4	2,3	1,1	2,4	6,1
Saldo proračuna opće države (% BDP)	(0,5)*	(0,9)	(3,3)	(5,1)	(5,3)	(5,3)	(7,8)	(6,2)	(6,0)	(2,8)
Saldo tekućeg računa platne bilance (% BDP)	3,9*	2,6	4,7	2,0	1,0	(0,1)	(0,7)	(1,1)	(5,1)	(8,8)
Vanjski dug (% BDP)	81,5*	89,8	101,9	108,4	105,6	103,0	103,7	104,2	101,1	84,3
Novčana masa (M1), % promjene, kraj razdoblja	19,1	18,2	11,4	9,6	11,5	0,9	7,3	1,5	(14,6)	(4,6)
Devizni tečaj kuna: euro, godišnji prosjek	7,46	7,53	7,61	7,63	7,57	7,52	7,43	7,29	7,34	7,22
Devizni tečaj kuna: euro, kraj razdoblja	7,51	7,56	7,64	7,66	7,64	7,55	7,53	7,39	7,31	7,32

Izvori podataka: Državni zavod za statistiku (DZS), Hrvatska narodna banka, Ministarstvo financija

* procjena DZS i Glavnog ekonomista Zagrebačke banke

Stabilan rast hrvatskog gospodarstva nastavljen i tijekom 2017. godine

Pozitivni trendovi u hrvatskom gospodarstvu nastavljeni su i tijekom 2017. godine, što je rezultiralo stabilnim porastom bruto domaćeg proizvoda od 2,8%. Najveći utjecaj na porast gospodarstva imali su snažna osobna potrošnja te izvoz robe i usluga. Osim povoljnih ostvarenja u robnom izvozu, snažan doprinos porastu ponovno je dala i rekordna turistička sezona. Rast investicija bio je ponešto suzdržaniji zbog poteškoća u poslovanju velike domaće tvrtke i njezinih dobavljača. Unatoč tome, rast gospodarstva ostvaren je na solidnim temeljima, jer je postignut u povoljnom međunarodnom okruženju, uz dodatno razduživanje javnog i privatnog sektora te značajno smanjenje fiskalnog deficita u javnim financijama. Osjetnom porastu raspoloživog dohotka kućanstava i osobne potrošnje djelomično je pridonijelo smanjivanje poreznog opterećenja plaća početkom godine. Međutim, očekivani značajniji reformski pomaci u ostatku godine su izostali, dobrim dijelom zbog usredotočenosti vlade na rješavanje poteškoća povezanih s poslovanjem velike domaće tvrtke. Trogodišnji pozitivni trendovi nakon duboke recesije potvrđuju da je dugotrajno razdoblje ekonomskog nazadovanja završeno.

Dinamika rasta bruto domaćeg proizvoda u 2017. godini zadržana je na razini od 2,8%, no on je i dalje za oko 4% niži u odnosu na razinu ostvarenu prije krize. Sve sastavnice BDP-a porasle su, a posebno domaća potražnja, uslijed povećanja raspoloživog dohotka kućanstava.

Oporavak investicijske aktivnosti bio je slab, dijelom uslijed poteškoća u poslovanju velike domaće tvrtke, a dijelom i zbog nešto sporije realizacije projekata financiranih iz EU fondova. Posljedično, javna potrošnja rasla je značajno sporije od ostalih sastavnica gospodarstva. To je, međutim, rezultiralo ostvarenjem primarnog fiskalnog suficita i smanjivanjem općeg državnog deficita na razinu od 0,5% BDP-a.

Pregled hrvatskog gospodarstva u 2017. godini (nastavak)

Trend porasta zaposlenosti po stopi većoj od 2% nastavljen je, uz uobičajeno povećanje zapošljavanja sredinom godine u turizmu, ugostiteljstvu i pratećim djelatnostima. Produljenje turističke sezone i povećana građevinska aktivnost u 2017. godini rezultirali su povećanjem zaposlenosti i tijekom posljednjeg tromjesečja. Stopa registrirane nezaposlenosti snižavala se znatno brže od očekivanja uslijed povećane emigracije u zemlje EU. Broj registriranih nezaposlenih u 2017. godini snižen je za 20,8%, dok je istodobno stopa registrirane nezaposlenosti snižena s 14,7% na 12,2%.

Pozitivni trendovi u realnom sektoru doveli su do značajnog povećanja tekućih javnih prihoda, a posredno i do smanjenja deficita opće države. Tome je značajno doprinijelo i smanjenje kamata pri otplati javnoga duga. Tekući račun platne bilance ostvario je značajan suficit (3,9% BDP-a) zahvaljujući povećanju suficita u razmjeni usluga, posebno u turizmu, kao i povećanju priljeva sredstava iz fondova EU i porastu priljeva od doznaka.

Snažniji priljev sredstava iz fondova EU utjecao je na porast investicija od 3,4%. Međutim, razina investicija još uvijek je znatno niža u usporedbi s razdobljem prije financijske krize (23%), a njezino povećanje pretpostavka je ostvarivanja snažnijeg gospodarskog rasta u idućim godinama.

Zahvaljujući povećanju realnog raspoloživog dohotka kućanstava u uvjetima niske inflacije, osobna potrošnja zadržala je snažan rast započet u prethodnoj godini, dodatno potaknuta smanjenjem poreznog opterećenja plaća i mirovina početkom godine. Rast prosječnih neto plaća tako je u realnom izrazu premašio 4%. Međutim, razina osobne potrošnje je i dalje više od 7% niža u odnosu na razinu ostvarenu prije krize. Promet u trgovini na malo znatno je povećan u realnom izrazu (+4,4%), što je dobrim dijelom posljedica rekordne potrošnje inozemnih turista. U takvim okolnostima trend razduživanja sektora kućanstava je usporen.

Industrijska proizvodnja je uslijed nedovoljnog povećanja investicijske aktivnosti rasla mnogo sporije (+1,4%) nego u 2016. godini. Rastu je najviše pridonijela prerađivačka industrija, dok je proizvodnja u području rudarstva i vađenja sirove nafte i plina ponovno smanjena, kao i proizvodnja električne energije. U okviru prerađivačke industrije najbrži rast ostvarila je proizvodnja intermedijarnih proizvoda (+5,4%). Oživljavanje građevinarstva nastavljeno je i u 2017. godini po stopi rasta od 1,2%, unatoč daljnjem odlaganju realizacije pojedinih značajnih infrastrukturnih projekata. Ostvareno je povećanje izgradnje zgrada za 6,7%, dok je izgradnja objekata niskogradnje smanjena za 4,2%.

Turizam je zabilježio povećanje broja ostvarenih ukupnih noćenja za 10,6% (+11,3% inozemnih noćenja) zahvaljujući povećanim ulaganjima u kvalitetu i nove kapacitete, nestabilnosti na udaljenim sredozemnim tržištima te značajnim aktivnostima usmjerenim ka produljenju sezone. Devizni prihod turizma povećan je za 10,5% na 9,5 milijardi eura.

Značajan suficit tekućeg računa platne bilance rezultat je povećanja suficita na računu usluga i povećanog priljeva od doznaka

Procijenjeni višak na tekućem računu platne bilance dosegnuo je 1,9 milijardi eura ili 3,9% BDP-a. Tako je 2017. godina bila peta uzastopna godina završena suficitom. Ostvareni višak znatno je veći nego u 2016. godini u kojoj je iznosio 1,2 milijarde eura, ali ipak manji od 2,0 milijarde eura iz 2015. godine. Na podračunu roba i usluga višak je ostvaren šestu godinu zaredom, prvenstveno zahvaljujući značajnom višku u segmentu razmjene usluga (+7,5% veći nego u 2016. godini). Ukupni višak umanjen je procijenjenim povećanim deficitom u segmentu razmjene robe od 11,6% (potaknutog rastom uvoza uslijed povećane osobne potrošnje). Značajan doprinos povećanju ukupnog viška na tekućem računu platne bilance u 2017. godini došao je od povećanja prihoda države iz EU fondova i drugih izvora (+90,2% u prvih devet mjeseci 2017.) te porasta doznaka radnika iz inozemstva (+3,2%).

Pregled hrvatskog gospodarstva u 2017. godini (nastavak)

Unatoč izostanku korjenitih reformi, konsolidirani deficit opće države dodatno je smanjen i tijekom 2017. godine, a treću godinu uzastopno ostvaren je i primarni suficit

Nova vlada započela je godinu smanjivanjem poreznog tereta zaposlenicima i umirovljenicima, a smanjila je i stope poreza na dobit, kao i PDV-a na dio roba, prvenstveno vezan uz poljoprivrednu proizvodnju. Istodobno je povećana stopa PDV-a na ugostiteljske usluge na redovnu stopu. Zbog izostanka daljnjih reformi u javnom sektoru kretanja u javnim financijama uglavnom su ovisila o prihodovnoj strani. Rast prihoda bio je veći od očekivanja zahvaljujući trendu porasta zaposlenosti, osobne potrošnje te investicijske aktivnosti. Stoga je, unatoč povećanju javne potrošnje za 2,0% u realnom izrazu, konsolidirani opći državni deficit dodatno smanjen na oko 0,5% BDP-a. Takva su kretanja snažno podržana smanjenjem financijskih rashoda, s obzirom da je Republika Hrvatska iskoristila povoljnost povijesno niske razine kamatnih stopa na međunarodnim financijskim tržištima. Uz to je i Europska komisija (u daljnjem tekstu: EK) ukinula Postupak pri prekomjernom manjku (EDP) za Republiku Hrvatsku, umanjujući time premiju rizika i potičući poboljšanje kreditnog rejtinga. Vladi su dodatno pogodovali visoka likvidnost i povoljni uvjeti financiranja na domaćem tržištu.

Međutim, Europska komisija ipak je preporučila započinjanje korjenitih strukturnih reformi u javnom sektoru, posebno javne uprave i zdravstva, kako bi pozitivna fiskalna situacija postala i dugoročno održiva.

Prema našoj procjeni, dug opće države do kraja 2017. godine blago je povećan u nominalnom izrazu, na oko 290 milijardi kuna, ali je njegov udio u BDP-u smanjen s 82,7% na 80,4%. Tijekom godine, Ministarstvo financija izdalo je četiri obveznice na domaćem tržištu s dospijecima u rasponu od 5 do 15 godina u ukupnom iznosu od 17,3 milijardi kuna po znatno povoljnijim uvjetima nego u prethodnim godinama. Na međunarodnim tržištima izdane su dvije obveznice u eurima u ukupnoj vrijednosti od 2,525 milijardi eura, s rokovima dospijeca od 10 i 12 godina i kamatnim stopama od 3% i 2,75%. Posljednja od njih povezana je s restrukturiranjem duga cestovnog sektora.

Umjerenim porastom cijena energenata prekinuti su deflacijski pritisci; najznačajniju ulogu u porastu cijena u 2017. godini imala su umjerena povećanja cijena prehrambenih proizvoda

U 2017. godini potrošačke cijene u Republici Hrvatskoj u prosjeku su porasle za 1,1% u odnosu na prethodnu godinu, zahvaljujući poticaju proizašlom iz porasta cijena uvoznih energenata krajem 2016. i početkom 2017. godine. Tekući međugodišnji rast cijena u prosincu je dosegao 1,2% uz povećanje cijena hrane od 2,2%. Temeljna inflacija (cijene, bez cijena energenata i prehrambenih proizvoda) u posljednjih godinu dana dosegla je rast od 1,4%.

Nastavak pozitivnih trendova na tržištu rada – pad nezaposlenosti, dijelom i zbog povećane emigracije

Registirana nezaposlenost značajno je smanjena tijekom 2017. godine (za 49.254 osobe). Međutim, unatoč povećanoj emigraciji i pojačanom rastu zaposlenosti, ukupan broj nezaposlenih i dalje je na razmjerno visokoj razini – na kraju 2017. godine bilo je evidentirano 187.363 nezaposlenih. Stopa registrirane nezaposlenosti smanjena je s 14,7% na 12,2%. Anketna stopa nezaposlenosti, prema ILO, snižena je sa 13,1% u 2016. godini na procijenjenih 11,8% u 2017. godini. Tijekom trećeg tromjesečja stopa nezaposlenosti pala je na 10,2%. Broj zaposlenih prema evidenciji HZMO-a na kraju prosinca 2017. godine bio je za 2,4% viši u odnosu na isti mjesec prethodne godine. Broj zaposlenih u pravnim osobama zabilježio je rast od 2,9%, zaposlenost u obrtu porasla je za 1,5% dok se broj zaposlenih u slobodnim profesijama i broj prijavljenih poljoprivrednika i dalje smanjuje (-2,1% odnosno -0,7%). S oživljavanjem gospodarstva došlo je i do porasta realnih bruto plaća od 2,8% u 2017. godini, dok su realne neto plaće porasle brže - za 4,2% - dobrim dijelom zahvaljujući poreznom rasterećenju.

Središnja banka nastavlja poticati plasmane banaka realnom sektoru, uz održavanje stabilnosti cijena i tečaja kune

HNB je i tijekom 2017. godine nastavila s ekspanzivnom monetarnom politikom nastojeći održati visoku likvidnost u bankovnom sustavu bez ugrožavanja stabilnosti deviznoga tečaja, te pritom utjecati i na povećanje plasmana realnom sektoru s ciljem podupiranja gospodarske aktivnosti.

Pregled hrvatskog gospodarstva u 2017. godini (nastavak)

Osim nastavljanja provođenja redovitih tjednih obratnih repo operacija, HNB je provela i jednu strukturnu repo operaciju. Tom mjerom (plasiranjem 530 milijuna kuna bankama uz zaključnu kamatnu stopu od 1,2%) HNB je podržala visoku dugoročnu kunsku likvidnost. Takva politika povećala je višak likvidnosti na računima banaka u HNB-u i podržala smanjivanje kamatnih stopa na povijesno najniže razine. Prema prvim dostupnim naznakama (prema statistici o transakcijama koje isključuju otpise potraživanja i prodaje portfelja), cilj povećanja plasmana banaka realnom sektoru djelomično je ostvaren. Međutim, njegovo potpuno ostvarenje sprječava još uvijek nedovoljna potražnja za kreditima korporativnog sektora uslijed nedostatne investicijske aktivnosti.

Povećanju kunske likvidnosti pridonijele su devizne transakcije HNB-a, u najvećoj mjeri otkup deviza od banaka u cilju slabljenja aprecijacijskih pritisaka na tečaj kune. U pet intervencija, HNB je od banaka otkupila ukupno 947 milijuna eura. HNB je tijekom 2017. godine u pojedinačnim transakcijama dodatno otkupila 810 milijuna eura od banaka. U posljednjim mjesecima 2017. godine devizni tečaj kuna/euro blago je povećan na razinu od 7,51 kuna (za 0,6% viši nego na kraju 2016. godine). Međutim, tijekom godine zabilježena je i snažnija aprecijacija kune (posebno tijekom ljeta). Tako je, prema prosječnom tečaju, kuna u 2017. godini aprecirala za 0,9%. Takvi aprecijacijski pritisci primorali su središnju banku na reakcije tijekom godine. Kupnjom deviza na domaćem tržištu devizne pričuve HNB-a dosegle su 15,7 milijardi eura na kraju 2017. godine (povećanje od 2,2 milijarde eura ili 16,2% prema kraju prethodne godine).

Ukupni krediti poslovnih banaka u 2017.⁷ godini smanjeni su za 4,5% ili 11,7 milijardi kuna. Najviše su smanjeni krediti državi (središnjoj, lokalnoj i fondovima socijalne sigurnosti), za 11,2 milijarde kuna ili 21,9%, zbog restrukturiranja duga cestovnog sektora i posuđivanja države na tržištima kapitala. Krediti nefinancijskom korporativnom sektoru smanjeni su za 1,2 milijarde kuna ili 1,4%, dok su krediti stanovništvu povećani za 1,5 milijardi kuna (+1,2%). Na navedene nominalne promjene utjecao je pad tečaja, ali još značajnije, prodaja dijela portfelja neprihodujućih potraživanja koja se nastavila i u ovoj godini. U 2017. godini banke su prodale 8,4 milijarde kuna neprihodujućih kredita (6,2 milijarde kuna nefinancijskog korporativnog sektora). Prodaje dijelova neprihodujućih kreditnih portfelja vjerojatno će se nastaviti i u sljedećem razdoblju.

Ukupni depoziti u bankovnom sustavu u 2017. godini povećani su za 8,2 milijarde kuna (+2,6%). Više od 90% tog iznosa odnosi se na tekuće i žiro račune korporativnog sektora. Depoziti stanovništva porasli su za 1,1 milijardu kuna (+0,6%), no promijenjena je i struktura depozita: depoziti po viđenju povećani za 14,5 milijardi kuna (+24,1%), a oročeni depoziti smanjeni su za 13,4 milijardi kuna (-10,0%). Smanjena sklonost oročavanju posljedica je padajućeg trenda kamatnih stopa, te utjecaja psihološkog efekta nakon uvođenja oporezivanja dohotka od kamata. S druge strane, na snažan rast depozita po viđenju pozitivno su utjecali viši dohoci stanovništva, osobito tijekom rekordne turističke sezone.

Profitabilnost bankovnog sustava značajno pogođena povećanjem troškova rezerviranja

Prema preliminarnom agregiranom statističkom izvješću HNB-a, u prvih devet mjeseci 2017. godine hrvatski bankovni sustav ostvario je dobit nakon oporezivanja u iznosu od 3,6 milijardi kuna. To je smanjenje za 1,5 milijardi kuna (-29,4%) u odnosu na prethodnu godinu, najvećim dijelom uvjetovano značajno povećanim troškovima rezerviranja za kredite. Nadalje, operativni prihodi također su smanjeni budući da je u 2016. godini sektor ostvario prihod od prodaje dionica VISA Europe Ltd.-a VISA Inc.-u. U strukturi ukupnih prihoda, udio neto prihoda od provizija i naknada porastao je, dok su neto kamatni prihodi rasli vrlo skromno, ponajviše zbog snažnog smanjenja kamatnih troškova.

Stopa adekvatnosti kapitala hrvatskog bankovnog sustava povećana je i iznosi 23,20% na dan 31. prosinca 2017. godine (22,97% na dan 31. prosinca 2016. godine).

Do kraja rujna 2017. godine, udio neprihodujućih kredita smanjen je na 11,4% (kraj 2016. godine: 13,8%), primarno uslijed prodaje dijela neprihodujućeg kreditnog portfelja. Pokrivenost neprihodujućih kredita blago je smanjena na 61,5% krajem rujna 2017. godine (31. prosinca 2016. godine: 63,7%), na što je najviše utjecala prodaja visoko pokrivenih potraživanja uz priljev novih neprihodujućih kredita s relativno niskom pokrivenošću.

⁷ Izvor podataka: Monetarna statistika HNB-a, veljača 2018. godine

Financijski pregled i pregled poslovanja

Rezultat Grupe

Pregled poslovanja Grupe te komentari najvažnijih trendova u financijskim izvještajima prezentiran je prethodno u sklopu ovog Godišnjeg izvješća.

Pregled poslovanja Zagrebačke banke d.d.

Zagrebačka banka d.d. je u 2017. godini ostvarila **dobit nakon oporezivanja** u iznosu od 839 milijuna kuna.

Povrat na imovinu Banke („ROA“) iznosi 0,82% (2016: 1,63%).

Poslovni prihodi iznose 4.242 milijuna kuna i smanjeni su za 425 milijuna kuna (-9,1%):

- **Neto prihod od kamata** iznosi 2.722 milijuna kuna, rezultat je stabilnog prosječnog volumena kredita tijekom godine i nižih troškova financiranja.
- **Neto prihod od provizija i naknada** iznosi 1.045 milijuna kuna što je povećanje od 58 milijuna kuna (+5,9%), uslijed porasta naknada za platni promet i naknada za kartično poslovanje.
- **Neto dobit od trgovanja i ostali prihodi** iznose 475 milijuna kuna, smanjeni su za 476 milijuna kuna (-50,1%). U prethodnoj godini na rezultat su pozitivno utjecali veći prihodi od dividendi, neto dobit od prodaje udjela u Visa Europe Limited te viši neto prihodi od trgovanja.

Troškovi poslovanja iznose 1.802 milijuna kuna, veći su za 30 milijuna kuna (+1,7%). Omjer troškova i prihoda („C/I ratio“) iznosi 42,5%.

Dobit prije umanjenja vrijednosti i ostalih rezerviranja iznosi 2.440 milijuna kuna. Smanjenje od 455 milijuna kuna (-15,7%) rezultat je prethodno opisanih promjena poslovnih prihoda i troškova poslovanja.

Ukupni gubici od umanjenja vrijednosti i ostala rezerviranja iznose 1.434 milijuna kuna, veći su za 665 milijuna kuna, u najvećoj mjeri zbog povećanja rezervacija po plasmanima trgovačkim društvima.

Imovina i obveze Banke

Imovina Banke iznosi 102.184 milijuna kuna, smanjena je za 2.944 milijuna kuna (-2,8%), uglavnom je pod utjecajem optimiziranja izvora financiranja.

- **Neto krediti komitentima** iznose 61.893 milijuna kuna i smanjeni su za 3.719 milijuna kuna (-5,7%). Ukupni volumen kredita manji je uslijed prodaje dijela neprihodujućeg portfelja i razduživanja javnog sektora. Pozitivni trendovi ostvareni su u kreditima građanima.
- **Depoziti komitenata** čine primarni izvor financiranja. Krajem godine iznose 77.550 milijuna kuna i povećani su za 1.257 milijuna kuna (+1,6%). Omjer kredita i depozita iznosi 79,8%.
- **Depoziti banaka i uzeti zajmovi** iznose 5.002 milijuna kuna. Smanjeni su za 3.591 milijun kuna (-41,8%) uslijed manjih potreba za financiranjem.

Kapital i rezerve - na razini 15.698 milijuna kuna. Stopa adekvatnosti kapitala – na razini 27,75% (31. prosinca 2016. godine: 26,18%).

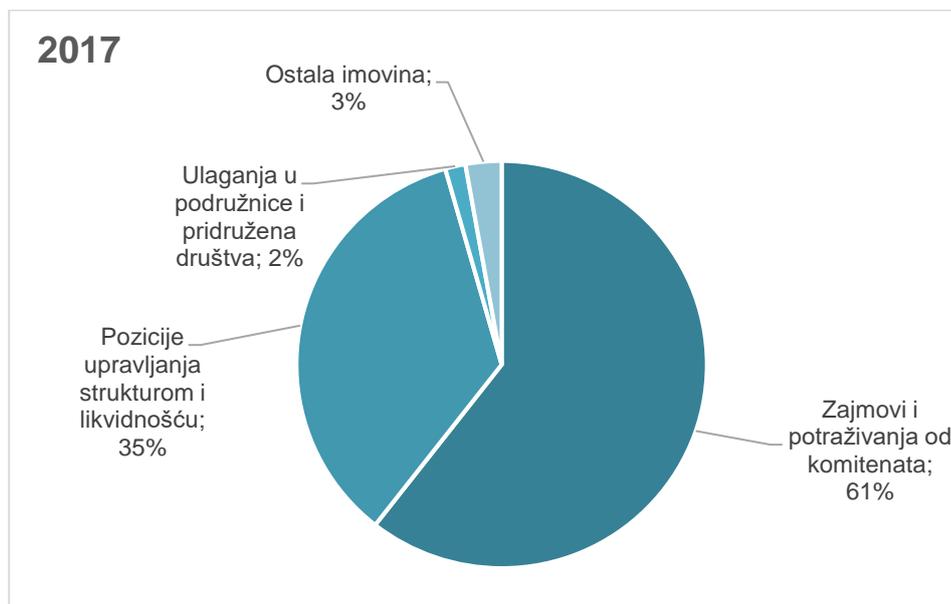
Financijski pregled i pregled poslovanja

Pregled poslovanja Zagrebačke banke d.d. (nastavak)

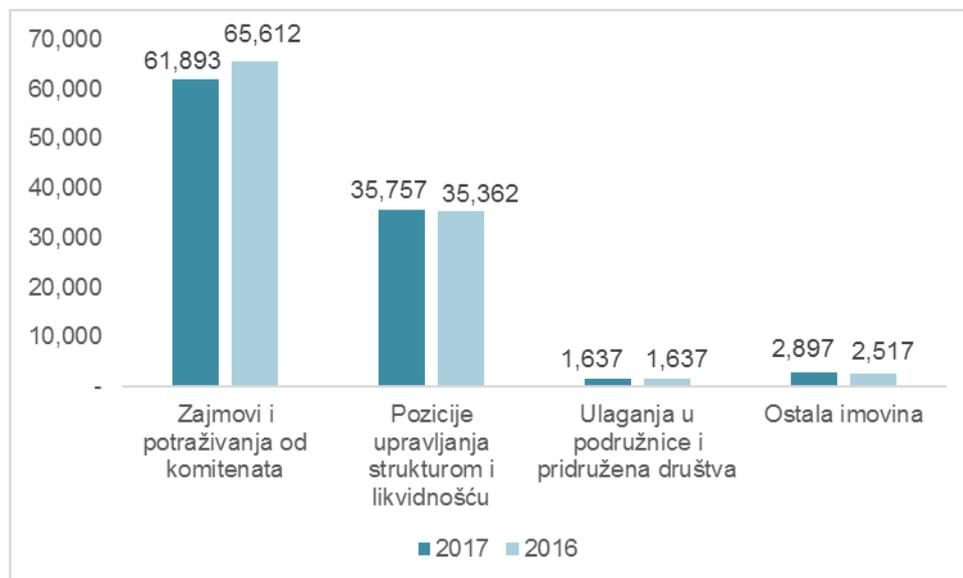
Imovina i obveze Banke (nastavak)

Struktura imovine Banke

Za potrebe analize imovina je podijeljena u četiri kategorije, a njihov utjecaj i trendovi u odnosu na prethodnu godinu prikazani su u nastavku:

Struktura imovine Banke - usporedba s prethodnom godinom (u milijunima kuna)

Financijski pregled i pregled poslovanja

Pregled poslovanja Zagrebačke banke d.d. (nastavak)

Imovina i obveze Banke (nastavak)

Struktura imovine Banke (nastavak)

Struktura imovine Banke (nastavak)

Zajmovi i potraživanja od komitenata su najveći dio imovine Banke i čine 60,5% ukupne imovine (2016: 62,4%).

Struktura portfelja zajmova i potraživanja od komitenata:

		u milijunima kn	%	u milijunima kn	%
		2017.	2017.	2016.	2016.
Bruto zajmovi i potraživanja	<i>Pravne osobe, država i javni sektor</i>	40.782	60,3%	46.289	62,5%
	<i>Fizičke osobe i obrtnici</i>	26.847	39,7%	27.795	37,5%
	Ukupno	67.629	100,0%	74.084	100,0%
Rezervacije za umanjene vrijednosti	<i>Pravne osobe, država i javni sektor</i>	(4.720)	82,3%	(6.140)	72,5%
	<i>Fizičke osobe i obrtnici</i>	(1.016)	17,7%	(2.332)	27,5%
	Ukupno	(5.736)	100,0%	(8.472)	100,0%
Neto zajmovi i potraživanja	<i>Pravne osobe, država i javni sektor</i>	36.062	58,3%	40.149	61,2%
	<i>Fizičke osobe i obrtnici</i>	25.831	41,7%	25.463	38,8%
	Ukupno	61.893	100,0%	65.612	100,0%

Ukupni bruto zajmovi i potraživanja smanjeni su zbog prodaje dijela neprihodujućeg portfelja i razduživanja javnog sektora.

Bruto zajmovi i potraživanja od pravnih osoba, države i javnog sektora smanjili su se za 5.507 milijuna kuna i na kraju 2017. godine iznosili su 40.782 milijuna kuna.

Bruto zajmovi i potraživanja od fizičkih osoba i obrtnika smanjili su se za 948 milijuna kuna zbog prodaje dijela neprihodujućeg portfelja. Krajem 2017. godine iznosili su 26.847 milijuna kuna.

Banka kontinuirano prati kvalitetu imovine i od 2013. godine kontinuirano povećava stope pokrivenosti neprihodujućih zajmova. Velika pažnja pridaje se ranoj identifikaciji problematičnih plasmana, naplati, namirenju dugova i restrukturiranju.

Financijski pregled i pregled poslovanja

Pregled poslovanja Zagrebačke banke d.d. (nastavak)

Imovina i obveze Banke (nastavak)

Struktura imovine Banke (nastavak)

Pozicije upravljanja strukturnom likvidnošću

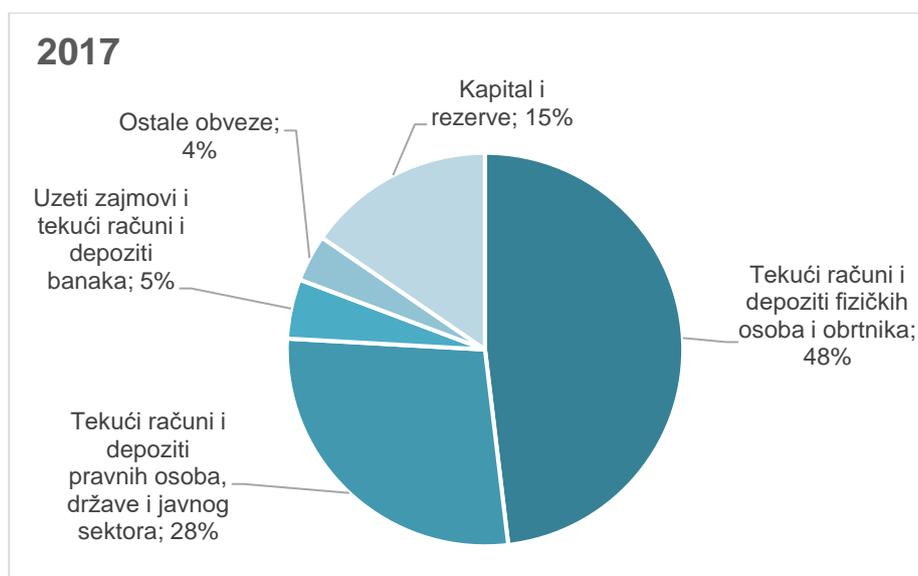
Pozicije upravljanja strukturnom likvidnošću čine 35,0% (2016: 33,64%) ukupne imovine Banke. Struktura ove imovine je sljedeća:

	u milijunima kn	
	2017.	2016.
Novac i novčani ekvivalenti	14.292	9.923
Obvezna pričuva kod HNB-a	5.525	5.540
Zajmovi i potraživanja od banaka	6.407	10.429
Ulaganja u vrijednosne papire i derivative	9.533	9.470
	35.757	35.362

Banka je tijekom cijele godine održavala potrebne razine likvidnosti te poslovala u skladu s regulatornim zahtjevima

Obveze, kapital i rezerve Banke

Struktura obveza, kapitala i rezervi banke na dan 31. prosinca 2017. godine:

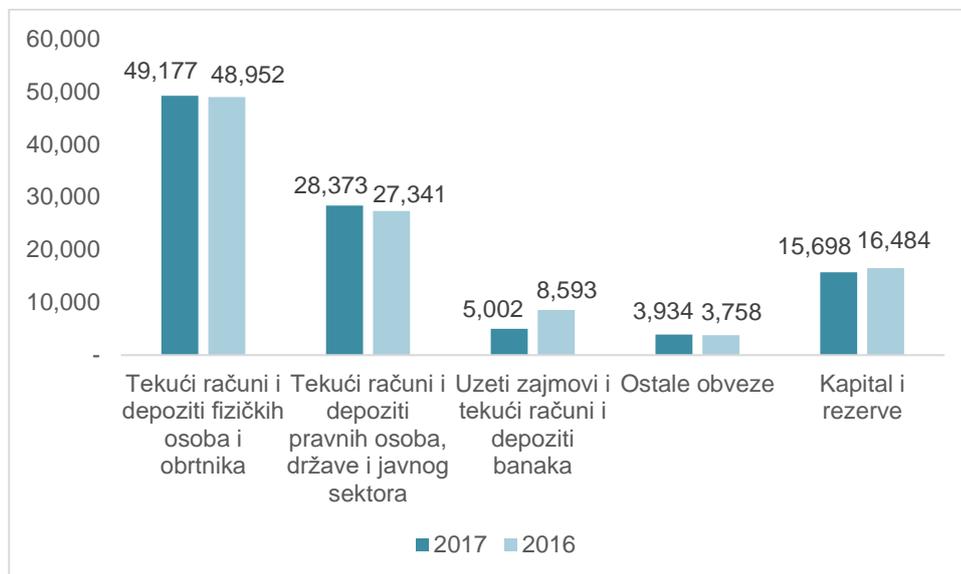
Financijski pregled i pregled poslovanja

Pregled poslovanja Zagrebačke banke d.d. (nastavak)

Imovina i obveze Banke (nastavak)

Obveze, kapital i rezerve Banke (nastavak)

Struktura obveza, kapitala i rezervi – usporedba s prethodnom godinom (u milijunima kn)

Tekući računi i depoziti komitenata

Tekući računi i depoziti komitenata čine 75,9% (2016.: 72,6%) ukupnih obveza, kapitala i rezervi Banke. Na dan 31. prosinca 2017. godine iznosili su 77.550 milijuna kuna (2016.: 76.293 milijuna kuna), što predstavlja povećanje od 1.257 milijuna kuna (+1,65%). Povećanje od 1.032 milijuna (+3,8%) ostvareno je po tekućim računima i depozitima pravnih osoba, države i javnog sektora dok su tekući računi i depoziti fizičkih osoba i obrtnika povećani za 225 milijuna kuna (+0,5%).

U strukturi ukupnih depozita komitenata, tekući računi i depoziti fizičkih osoba i obrtnika sudjeluju s 63,4% (2016.: 64,2%).

Tekući računi, depoziti banaka i uzeti zajmovi

Tekući računi i depoziti banaka i uzeti zajmovi na kraju godine iznose 5.002 milijuna kuna i u odnosu na prošlu godinu smanjeni su za 3.591 milijun kuna ili 41,8% (smanjenje tijekom prethodne godine iznosilo je 6.510 milijuna kuna ili 43,1%).

U odnosu na prethodnu godinu, depoziti banaka smanjeni su za 2.863 milijuna kuna (-58,90%) te iznose 1.998 milijuna kuna na kraju godine. U izvještajnom razdoblju uzeti zajmovi smanjeni su za 728 milijuna kuna (-19,51%) na 3.004 milijuna kuna.

Kapital i rezerve

Dionički kapital Banke iskazan je u kunama i sastoji se od redovnih dionica koje kotiraju na Zagrebačkoj burzi.

Kapital i rezerve iznosili su 15.698 milijuna kuna 31. prosinca 2017. godine što predstavlja 15,4% ukupnih izvora financiranja (2016.: 15,7%).

Stopa adekvatnosti kapitala na dan 31. prosinca 2017. godine dosegla je 27,75% (31. prosinca 2016. godine: 26,18%).

Rukovodstvo i organizacija upravljanja

Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja

U skladu s člankom 272.p Zakona o trgovačkim društvima i člankom 22. Zakona o računovodstvu, Uprava Zagrebačke banke d.d. izjavljuje da Banka primjenjuje Kodeks korporativnog upravljanja (Kodeks) kojega su zajedno izradile Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga (HANFA) i Zagrebačka burza (ZSE). Kodeks je objavljen na internetskim stranicama HANFA-e i ZSE.

Sastavni dio ove Izjave čini Godišnji upitnik za poslovnu 2017. godinu koji odražava stanje i praksu korporativnog upravljanja u Banci u odnosu na preporuke sadržane u Kodeksu korporativnog upravljanja, s objašnjenjima određenih odstupanja.

UniCredit S.p.A. najznačajniji je pojedinačni imatelj dionica Banke. Banka pripada bankarskoj grupaciji UniCredit (Grupa) te je kao članica Grupe dužna postupati, u mjeri u kojoj to dopuštaju mjerodavni zakonski propisi, sukladno smjernicama koje donosi UniCredit S.p.A., kao matično društvo, u ispunjavanju svojih nadzornih i koordinacijskih dužnosti.

Podaci o dioničarima Banke nalaze se u odjeljku ovoga Godišnjeg izvješća pod nazivom: Bilješke uz financijske izvještaje (*bilješka 31 a*) – Dionički kapital).

S ciljem smanjenja rizika u procesu financijskog izvještavanja Grupa i Banka uspostavile su odgovarajući sustav unutarnjih kontrola i upravljanja rizikom, a koji je osiguran kroz jasno razgraničenje odgovornosti sudjelujućih organizacijskih jedinica, kako je propisano internim politikama i procedurama. Uspostavljene su adekvatne i djelotvorne unutarnje kontrole koje su integrirane u poslovne procese i aktivnosti.

Podaci o mehanizmu unutarnjih kontrola i upravljanju rizicima u dijelu financijskog izvještavanja navedeni su unutar ovog Godišnjeg izvješća, unutar Bilješki uz financijske izvještaje (*bilješka 38* – Pregled i upravljanje rizicima).

Glavna skupština

Dioničari Banke svoja prava ostvaruju u Glavnoj skupštini Banke. Glavna skupština Banke odlučuje o pitanjima koja su određena zakonom i Statutom Banke. Glavnu skupštinu saziva Uprava Banke, a mora se sazvati kada to zatraži Nadzorni odbor, Uprava Banke ili dioničari, u skladu sa zakonom.

Dioničar koji osobno ili putem punomoćnika želi sudjelovati u radu Glavne skupštine, mora se pisanim putem prijaviti za sudjelovanje Upravi Banke, najkasnije petoga dana prije održavanja Glavne skupštine. Prijenosi dionica učinjeni unutar roka od petoga dana prije održavanja Glavne skupštine pa do dana zaključenja Glavne skupštine ne daju pravo sudjelovanja na sazvanoj Glavnoj skupštini. Svakih 20,00 kuna nominalnog iznosa dionica s pravom glasa, odnosno svaka redovna dionica, daje pravo na jedan glas u Glavnoj skupštini Banke.

Uprava i Nadzorni odbor

Ovlasti Uprave i Nadzornog odbora Banke uređene su mjerodavnim zakonskim propisima i Statutom Banke.

Postupak imenovanja, odnosno izbora, kao i opoziva članova Uprave i Nadzornog odbora propisan je Zakonom o trgovačkim društvima, Zakonom o kreditnim institucijama te Statutom Banke.

Rukovodstvo i organizacija upravljanja (nastavak)

Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja (nastavak)

Uprava i Nadzorni odbor (nastavak)

Uprava

U skladu s odredbama Statuta Banke, Uprava Banke sastoji se od tri do devet članova, a odluku o konačnom broju članova Uprave donosi Nadzorni odbor. Predsjednika i članove Uprave Banke, uz prethodnu suglasnost Hrvatske narodne banke, imenuje Nadzorni odbor Banke na mandat u trajanju od četiri godine.

Sastav, dužnosti i odgovornosti Uprave određeni su Statutom, Politikom ciljane strukture Uprave Zagrebačke banke d.d., Pravilnikom o organizacijskom ustroju Zagrebačke banke d.d., Odlukom o makroorganizaciji Zagrebačke banke d.d. i Odlukom o rasporedu nadležnosti i zaduženjima članova Uprave Zagrebačke banke d.d.

Članovi Uprave Banke moraju udovoljavati uvjetima za obnašanje funkcije člana Uprave propisanim Zakonom o trgovačkim društvima, Zakonom o kreditnim institucijama te relevantnim podzakonskim propisima, globalnim pravilima definiranim na razini UniCredit Grupe i internim aktima Banke. Članovi Uprave moraju zajedno imati stručna znanja, sposobnosti i iskustvo potrebno za neovisno i samostalno vođenje poslova Banke, a posebno za razumijevanje poslova i značajnih rizika Banke.

Primjerenost pojedinog člana Uprave Banke za obnašanje odnosne funkcije predstavlja mjeru u kojoj ta osoba ima osobine i ispunjava propisane uvjete kojima se osigurava da će stručno, zakonito, sigurno i stabilno obavljati poslove iz svoje nadležnosti.

Uprava je odgovorna za upravljanje poslovanjem Banke, a svaki član Uprave nadležan je za određeni broj poslovnih funkcija i funkcija podrške. Svaki član Uprave ima djelokrug ovlaštenja i zaduženja koja mu, u skladu sa zakonom, Statutom Banke, Poslovnikom o radu Uprave te drugim aktima Banke, dodijeli Uprava posebnom odlukom. Zaduzenja i nadležnost članova Uprave su osobna, zakonska i statutarna te nadzorno-usmjerivačka u odnosu na područja izvršne odgovornosti rukovoditelja prve hijerarhijske razine koji su im u neposrednoj nadležnosti.

Uprava Banke vodi poslove Banke i upravlja njenom imovinom. Pri tome je dužna i ovlaštena poduzimati sve radnje i donijeti sve odluke koje smatra potrebnim za uspješno vođenje poslova Banke.

Članovi Uprave Banke su u radnom odnosu s Bankom, u punom radnom vremenu.

O opozivu imenovanja člana Uprave odlučuje Nadzorni odbor.

Članovi Uprave Banke tijekom 2017. godine:

Miljenko Živaljić	Chief Executive Officer, predsjednik Uprave
Claudio Cesario	General Manager, zamjenik predsjednika Uprave
Dijana Hrastović	član
Lorenzo Ramajola	član
Marko Remenar	član
Albert Angersbach	član
Stefano Gison	član

Uprava nije ovlaštena izdavati nove dionice Banke, a ovlaštena je odlučiti o stjecanju vlastitih redovnih dionica radi dodjele radnicima Banke.

Rukovodstvo i organizacija upravljanja (nastavak)

Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja (nastavak)

Uprava i Nadzorni odbor (nastavak)

Nadzorni odbor

U skladu s odredbama Statuta, Nadzorni odbor Banke može imati devet ili jedanaest članova. Odluku o broju članova Nadzornog odbora donosi Glavna skupština.

Članove Nadzornog odbora, uz prethodnu suglasnost Hrvatske narodne Banke, bira Glavna skupština Banke na mandat u trajanju od četiri godine.

Članovi Nadzornog odbora Banke moraju udovoljavati uvjetima za obnašanje funkcije člana Nadzornog odbora propisanim Zakonom o trgovačkim društvima, Zakonom o kreditnim institucijama te relevantnim podzakonskim propisima, globalnim pravilima definiranim na nivou UniCredit Grupe te internim aktima Banke. Članovi Nadzornog odbora moraju zajedno imati stručna znanja, sposobnosti i iskustvo potrebne za neovisno i samostalno nadziranje poslova Banke, a posebno za razumijevanje poslova i značajnih rizika Banke.

Primjerenost pojedinog člana Nadzornog odbora Banke za obnašanje odnosne funkcije predstavlja mjeru u kojoj ta osoba ima osobine i ispunjava propisane uvjete kojima se osigurava da će stručno, zakonito, sigurno i stabilno obavljati poslove iz svoje nadležnosti.

Nadzorni odbor Banke ima osnovane sljedeće odbore: Odbor za reviziju, Odbor za primitke, Odbor za imenovanja i Odbor za rizike.

Članovi navedenih odbora imenuju se iz redova članova Nadzornog odbora na mandat u okviru postojećeg mandata članova Nadzornog odbora.

Djelokrug i način rada navedenih odbora uređen je poslovnica o radu pojedinog odbora, u skladu s relevantnim zakonskim propisima.

Glavna skupština Banke može opozvati člana Nadzornog odbora prije isteka tekućeg mandata na koji je izabran, ako se za to ispune zakonski ili statutarni razlozi. U skladu s odredbama Statuta, prijedlog za opoziv može dati Nadzorni odbor ili najmanje pet članova Nadzornog odbora ili dioničari Banke koji su imatelji najmanje 10% dionica koje daju pravo glasa u vrijeme podnošenja prijedloga.

Članovi Nadzornog odbora tijekom 2017. godine:

Erich Hampel	predsjednik	
Jakša Barbić	zamjenik predsjednika	
Franco Andreetta	zamjenik predsjednika	
Fabrizio Onida	član	
Emilio Terpin	član	
Christoph Metze	član	
Savoula Demetriou	član	
Aurelio Maccario	član	
Romeo Collina	član	
Wolfgang Schilk	član	(član od 30. kolovoza 2017. godine)
Simone Marcucci	član	(član od 30. kolovoza 2017. godine)

Rukovodstvo i organizacija upravljanja (nastavak)

Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja (nastavak)

Uprava i Nadzorni odbor (nastavak)

Opis politike raznolikosti

Zagrebačka banka d.d. kao članica Grupe UniCredit primjenjuje grupne standarde raznolikosti pri odabiru članova Uprave i Nadzornog odbora, koji su propisani grupnim politikama strukture, sastava i primitaka upravljačkih tijela članica UniCredit Grupe te grupnom politikom o ravnopravnosti spolova.

Među ključnim standardima i odgovornostima, svih uključenih funkcija i zaposlenika, je kontinuirano stremljenje povećanju broja žena na upravljačkim funkcijama, iz kojeg razloga se provodi grupna promocija uloge žena u upravljačkim tijelima, kao i praćenje i izvještavanje o zastupljenosti žena u procesima korporativnog upravljanja. Standard stručne i dobne raznovrsnosti je također zastupljen prilikom procjene i odabira članova Uprave i Nadzornog odbora, kao i vrednovanje međunarodnog poslovnog iskustva.

Izmjene Statuta

Postupak izmjene Statuta uređen je člankom 79. i 80. Statuta Banke. Prijedlog izmjene Statuta mogu dati Uprava, Nadzorni odbor ili dioničari Banke koji drže najmanje 10% dionica Banke s pravom glasa.

Prijedlog izmjene Statuta upućuje se Nadzornom odboru koji je ovlašten prihvatiti prijedlog i uputiti ga Glavnoj skupštini Banke na odlučivanje.

Rukovodstvo i organizacija upravljanja (nastavak)

Kodeks korporativnog upravljanja – godišnji upitnik

Sva pitanja sadržana u ovom upitniku odnose se na razdoblje od jedne godine na koje se odnose i godišnji financijski izvještaji.

1. Je li društvo prihvatilo primjenu kodeksa korporativnog upravljanja Zagrebačke burze?

Da.

2. Ima li društvo vlastiti kodeks korporativnog upravljanja?

Ne.

3. Postoje li usvojeni principi kodeksa korporativnog upravljanja unutar internih politika društva?

Da.

4. Objavljuje li društvo unutar svojih godišnjih financijskih izvještaja usklađenost s principima korporativnog upravljanja?

Da.

5. Nalazi li se društvo u odnosu uzajamnog dioničarstva s drugim društvom ili društvima? (ako da, objasniti)

Ne.

6. Daje li svaka dionica društva pravo na jedan glas ? (ako ne, objasniti)

Da.

7. Postoje li slučajevi kada je neki od dioničara tretiran drugačije? (ako da, objasniti)

Ne.

8. Je li izdavanje punomoći za glasovanje na glavnoj skupštini krajnje pojednostavljeno i bez strogih formalnih zahtjeva? (ako ne, objasniti)

Da.

9. Je li društvo dioničarima koji iz bilo kojeg razloga nisu u mogućnosti sami glasovati na skupštini, bez posebnih troškova, osiguralo opunomoćenike koji su dužni glasovati sukladno njihovim uputama? (ako ne, objasniti)

Da.

10. Jesu li uprava odnosno upravni odbor društva prilikom sazivanja skupštine odredili datum prema kojem će se utvrđivati stanje u registru dionica koje će biti mjerodavno za ostvarivanje prava glasa u skupštini društva, na način da je taj datum prije održavanja skupštine i smije biti najviše šest dana prije održavanja skupštine? (ako ne, objasniti)

Da.

Rukovodstvo i organizacija upravljanja (nastavak)

Kodeks korporativnog upravljanja – godišnji upitnik (nastavak)

11. Jesu li dnevni red skupštine, kao i svi relevantni podaci i isprave uz objašnjenja koje se odnose na dnevni red, objavljeni na internetskoj stranici društva i stavljani na raspolaganje dioničarima u prostorijama društva od dana prve javne objave dnevnog reda? (ako ne, objasniti)

Da.

12. Sadrži li odluka o isplati dividende ili predujma dividende datum na koji osoba koja je dioničar stječe pravo na isplatu dividende i datum ili razdoblje kada se isplaćuje dividenda? (ako ne, objasniti)

Da.

13. Je li datum isplate dividende ili predujma dividende najviše 30 dana nakon dana donošenja odluke? (ako ne, objasniti)

Da.

14. Postoje li slučajevi kada su prilikom isplate dividende ili predujma dividende favorizirani pojedini dioničari? (ako da, objasniti)

Ne.

15. Je li dioničarima omogućeno sudjelovanje i glasovanje na glavnoj skupštini društva upotrebom sredstava suvremene komunikacijske tehnologije? (ako ne, objasniti)

Ne. Za takvim sudjelovanjem i glasovanjem nije bilo evidentirane potrebe.

16. Jesu li postavljeni uvjeti za sudjelovanje na glavnoj skupštini i korištenje pravom glasa (bez obzira jesu li dopušteni sukladno zakonu ili statutu), kao npr. prijavljivanje sudjelovanja unaprijed, ovjeravanje punomoći i slično? (ako da, objasniti)

Da. Statutarno je, u skladu sa Zakonom o trgovačkim društvima, uvjetovano sudjelovanje u radu Glavne skupštine prethodnom prijavom društvu, što omogućuje tehnički kvalitetnije upravljanje radom Glavne skupštine.

17. Je li uprava društva javno objavila odluke glavne skupštine?

Da.

18. Je li uprava društva javno objavila podatke o eventualnim tužbama na pobijanje tih odluka? (ako ne, objasniti)

Ne. Takvih tužbi nije bilo.

19. Je li nadzorni odbor odnosno upravni odbor donio odluku o okvirnom planu svog rada koji uključuje popis redovitih sjednica i podataka koje redovito i pravodobno treba stavljati na raspolaganje članovima nadzornog odbora? (ako ne, objasniti)

Da.

Rukovodstvo i organizacija upravljanja (nastavak)

Kodeks korporativnog upravljanja – godišnji upitnik (nastavak)

20. Je li nadzorni odbor odnosno upravni odbor donio unutarnja pravila rada?

Da.

21. Ima li društvo u nadzornom odboru odnosno upravnom odboru neovisne članove? (ako ne, objasniti)

Da.

22. Postoji li u društvu dugoročan plan sukcesije? (ako ne, objasniti)

Da.

Planiranje sukcesije važno je zbog osiguravanja kontinuiteta poslovanja i kvalitetnog upravljanja pojedinim poslovnim područjima društva dižući pritom kvalitetu ljudskog resursa. Upravljanje sukcesijom rukovodstva provodi se kroz pravovremeno prepoznavanje potreba za sukcesorima, njihovo identificiranje i pripremanje za preuzimanje pozicija kroz sustavnu provedbu razvojnih aktivnosti i stjecanje potrebnih iskustava.

Nekoliko je elemenata na kojima se zasniva kvalitetno upravljanje sukcesijom u društvu:

- a) kontinuirano i strukturirano upravljanje radnom uspješnošću i razvojem vodećeg ljudskog resursa u društvu;*
- b) segmentacija radnika temeljem radne uspješnosti i potencijala za daljnji razvoj i napredovanje i upravljanje tim procesom s ciljem osiguravanja dosljedne primjene relevantnih kriterija;*
- c) kontinuirano i strukturirano upravljanje razvojem rukovodstva;*
- d) suradnja funkcije Upravljanja ljudskim resursom i visokog rukovodstva na identificiranju budućih poslovnih potreba i prepoznavanju potencijalnih sukcesora rukovoditeljima na svim upravljačkim razinama.*

O učinkovitosti ovakvoga pristupa govori činjenica da je društvo za 2017. godinu iz definiranih internih izvora zadovoljilo većinu svojih potreba za sukcesijom na rukovodnim razinama.

23. Je li nagrada ili naknada koju primaju članovi nadzornog odnosno upravnog odbora u cijelosti ili dijelom određena prema doprinosu uspješnosti društva? (ako ne, objasniti)

Ne. U skladu s pravilima Grupe kojoj društvo pripada predstavnici većinskog dioničara u Nadzornom odboru odriču se prava na bilo kakvu naknadu, dok je za preostale članove ona odmjerena u uvriježenoj pravičnoj visini.

24. Je li naknada članovima nadzornog odnosno upravnog odbora određena odlukom glavne skupštine ili statutom? (ako ne, objasniti)

Da. Određena je odlukom Glavne skupštine.

25. Jesu li detaljni podaci o svim naknadama i drugim primanjima od društva ili s društvom povezanih osoba svakog pojedinog člana uprave odnosno izvršnih direktora, uključujući i strukturu naknade, javno objavljeni (u godišnjem financijskom izvješću)? (ako ne, objasniti)

Ne. U godišnjem izvješću i Javnoj objavi vidljiv je financijski podatak o ukupnim odnosnim troškovima društva, koji sadrži skupne podatke za članove Uprave.

Rukovodstvo i organizacija upravljanja (nastavak)

Kodeks korporativnog upravljanja – godišnji upitnik (nastavak)

26. Jesu li detaljni podaci o svim naknadama i drugim primanjima od društva i s društvom povezanih osoba svakog pojedinog člana nadzornog odbora odnosno upravnog odbora društva, uključujući i strukturu naknade, javno objavljeni (u godišnjem financijskom izvješću)? (ako ne, objasniti)

Ne. Podaci o naknadama troškova i o naknadi na teret društva objavljeni su u odluci Glavne skupštine.

27. Izvješćuje li svaki član nadzornog odnosno upravnog odbora društvo o svim promjenama glede njegova stjecanja, otpuštanja ili mogućnosti ostvarivanja glasačkih prava nadionicama društva odmah, a najkasnije tri radna dana od dana transakcije? (ako ne, objasniti)

Da.

28. Jesu li svi poslovi u kojima su sudjelovali članovi nadzornog odnosno upravnog odbora ili s njima povezane osobe i društvo ili s njim povezane osobe jasno navedeni u izvješćima društva? (ako ne objasniti)

Ne. Ne postoje poslovi koji bi bili relevantni u tom smislu.

29. Postoje li ugovori ili sporazumi između člana nadzornog odnosno upravnog odbora društva i samog društva?

Ne.

30. Jesu li prethodno odobreni od strane nadzornog odbora, odnosno upravnog odbora? (ako ne, objasniti)

Vidjeti odgovor pod 29.

31. Jesu li bitni elementi takvih ugovora ili sporazuma sadržani u godišnjem izvješću? (ako ne, objasniti)

Vidjeti odgovor pod 29.

32. Je li nadzorni odnosno upravni odbor ustrojio komisiju za imenovanja?

Da. Ustrojen je Odbor za imenovanja.

33. Je li nadzorni odnosno upravni odbor ustrojio komisiju za nagrađivanje?

Da. Ustrojen je Odbor za primitke.

34. Je li nadzorni odnosno upravni odbor ustrojio komisiju za reviziju (revizorski odbor)?

Da. Ustrojen je Odbor za reviziju.

35. Je li većina članova komisije za reviziju iz redova neovisnih članova nadzornog odbora? (ako ne, objasniti)

Ne. Društvo u tome slijedi pravila korporativnog upravljanja Grupe kojoj pripada i koja nadzorne ovlasti realizira u skladu s vlastitim zakonskim obvezama.

Rukovodstvo i organizacija upravljanja (nastavak)

Kodeks korporativnog upravljanja – godišnji upitnik (nastavak)

36. Je li komisija za reviziju pratila integritet financijskih informacija društva, a osobito ispravnost i konzistentnost računovodstvenih metoda koje koristi društvo i grupa kojoj pripada, uključivši i kriterije za konsolidaciju financijskih izvještaja društava koja pripadaju grupi? (ako ne, objasniti)

Da.

37. Je li komisija za reviziju procijenila kvalitetu sustava unutarnje kontrole i upravljanja rizicima, s ciljem da se glavni rizici kojima je društvo izloženo (uključujući i rizike povezane s pridržavanjem propisa) na odgovarajući način identificiraju i javno objave te da se njima na odgovarajući način upravlja? (ako ne, objasniti)

Da.

38. Je li komisija za reviziju radila na osiguranju učinkovitosti sustava unutarnje revizije, osobito putem izrade preporuka prilikom odabira, imenovanja, ponovnog imenovanja i smjene rukovoditelja odjela za unutarnju reviziju i glede sredstava koja mu stoje na raspolaganju, i procjene postupanja rukovodećeg kadra povodom nalaza i preporuka unutarnje revizije? (ako ne, objasniti)

Da. U tromjesečnim izvještajima Unutarnje revizije, koji se prezentiraju Odboru za reviziju, sadržan je i dio koji se odnosi na profesionalna unapređenja i obrazovanje radnika Unutarnje revizije. Nadalje, Odbor za reviziju daje preporuku Nadzornom odboru za odabir, imenovanja, ponovna imenovanja i smjene rukovoditelja odjela za unutarnju reviziju na temelju provedene procedure primjerenosti (eng. "fit and proper"). Eventualna ograničenja vezana uz budžet provođenja planiranih aktivnosti funkcije Unutarnje revizije navedena su u kvartalnom izvještaju o radu.

39. Ako u društvu funkcija unutarnje revizije ne postoji, je li komisija izvršila procjenu potrebe za uspostavom takve funkcije? (ako ne, objasniti)

U Banci postoji funkcija unutarnje revizije.

40. Je li komisija za reviziju nadgledala neovisnost i objektivnost vanjskog revizora, osobito glede rotacije ovlaštenih revizora unutar revizorske kuće i naknada koje društvo plaća za usluge vanjske revizije? (ako ne, objasniti)

Da.

41. Je li komisija za reviziju pratila prirodu i količinu usluga koje nisu revizija, a društvo ih prima od revizorske kuće ili s njome povezanih osoba? (ako ne, objasniti)

Ne. Po Zakonu o kreditnim institucijama ovakve usluge vanjskog revizora nisu dopuštene.

42. Je li komisija za reviziju izradila pravila o tome koje usluge vanjska revizorska kuća i s njome povezane osobe ne smije davati društvu, koje usluge može davati samo uz prethodnu suglasnost komisije, a koje usluge može davati bez prethodne suglasnosti? (ako ne, objasniti)

Ne. To je definirano zakonom i pravilima Matičnog društva.

Rukovodstvo i organizacija upravljanja (nastavak)

Kodeks korporativnog upravljanja – godišnji upitnik (nastavak)

43. Je li komisija za reviziju razmotrila učinkovitost vanjske revizije i postupke višeg rukovodećeg kadra s obzirom na preporuke koje je iznio vanjski revizor? (ako ne, objasniti)

Da. Unutarnja revizija prati status rješavanja preporuka danih od strane vanjskog revizora. Kroz tromjesečne izvještaje Unutarnja revizija izvještava Odbor za reviziju i Nadzorni odbor o njihovoj implementaciji.

44. Je li dokumentacija relevantna za rad nadzornog odbora, odnosno upravnog odbora, na vrijeme dostavljena svim članovima? (ako ne, objasniti)

Da.

45. Jesu li u zapisnicima sa sjednica nadzornog odbora odnosno upravnog odbora zabilježene sve donesene odluke s rezultatima glasovanja? (ako ne, objasniti)

Da.

46. Je li nadzorni odbor odnosno upravni odbor izradio ocjenu svog rada u proteklom razdoblju koja uključuje vrednovanje doprinosa i kompetentnosti svakog pojedinog člana, kao i zajedničkog rada odbora, procjenu rada komisija koje je ustanovio i procjenu postignutih u odnosu na zacrtane ciljeve društva?

Ne.

47. Jesu li detaljni podaci o svim primanjima i naknadama koje svaki član uprave ili izvršni direktori primaju od društva javno objavljeni u godišnjem izvješću društva? (ako ne, objasniti)

Ne. U godišnjem izvješću i Javnoj objavi vidljiv je financijski podatak o ukupnim odnosnim troškovima društva, koji sadrži skupne podatke za članove Uprave.

48. Jesu li svi oblici nagrada članova uprave i nadzornog odbora, uključujući opcije i druge pogodnosti uprave, javno objavljeni po detaljnim pojedinim stavkama i osobama u godišnjem izvješću društva? (ako ne, objasniti)

Ne. Skupno je za članove Uprave, u Godišnjem izvješću, odjeljku Financijskih izvještaja, Bilješke uz financijske izvještaje, Transakcije s povezanim osobama, iskazan ukupan iznos primitaka dodijeljen u poslovnoj godini, podijeljen po vrsti primitka. Iznos i oblici varijabilnih primitaka za poslovnu godinu objavljuju se podijeljeno na oblike koje Banka koristi za isplatu varijabilnih primitaka odnosno gotovinu i redovne dionice Banke.

49. Jesu li svi poslovi u kojima su sudjelovali članovi uprave ili izvršni direktori te s njima povezane osobe i društvo ili s njime povezane osobe jasno navedeni u izvješćima društva? (ako ne, objasniti)

Ne. Moglo se raditi isključivo o standardnim dnevnim poslovima pod uvjetima koji vrijede općenito za klijente, koji nisu uključeni na specifičan način u izvješća.

50. Sadrži li izvješće koje nadzorni odbor odnosno upravni odbor podnosi glavnoj skupštini, osim sadržaja izvješća propisanog zakonom, ocjenu ukupne uspješnosti poslovanja društva, rada uprave društva i poseban osvrt na njegovu suradnju s upravom? (ako ne, objasniti)

Da.

Rukovodstvo i organizacija upravljanja (nastavak)

Kodeks korporativnog upravljanja – godišnji upitnik (nastavak)

51. Ima li društvo vanjskog revizora?

Da.

52. Je li je vanjski revizor društva vlasnički ili interesno povezan sa društvom?

Ne.

53. Pruža li vanjski revizor društva, sam ili putem povezanih osoba, društvu druge usluge?

Da.

54. Je li društvo javno objavilo iznose naknada plaćenih vanjskim revizorima za obavljenju reviziju i za druge pružene usluge? (ako ne, objasniti)

Ne. Revizor je obavio reviziju financijskih izvještaja pod cjenovnim uvjetima kako je navedeno u ugovoru koji se zaključuje pojedinačno za svaku godinu. Nadalje, sukladno podzakonskim propisima koji uređuju sadržaj revizije kreditnih institucija, informacije o iznosima naknada izvještavaju se redovito prema Hrvatskoj narodnoj banci.

55. Ima li društvo unutarnje revizore? (ako ne, objasniti)

Da.

56. Ima li društvo ustrojen sustav unutarnje kontrole? (ako ne, objasniti)

Da.

57. Jesu li godišnji, polugodišnji i tromjesečni izvještaji dostupni dioničarima?

Da.

58. Je li društvo izradilo kalendar važnih događanja?

Da.

59. Je li društvo uspostavilo mehanizme kojima se osigurava da se osobama koje raspolažu ili dolaze u dodir s povlaštenim informacijama pojasni priroda i značaj tih informacija i ograničenja s tim u vezi?

Da.

60. Je li društvo uspostavilo mehanizme kojima se osigurava nadzor nad protekom povlaštenih informacija i njihovom mogućom zlouporabom?

Da.

61. Je li netko trpio negativne posljedice jer je nadležnim tijelima ili organima u društvu ili izvan njega ukazao na nedostatke u primjeni propisa ili etičkih normi unutar društva? (ako da, objasniti)

Ne.

Rukovodstvo i organizacija upravljanja (nastavak)

Kodeks korporativnog upravljanja – godišnji upitnik (nastavak)

62. Je li uprava društva u protekloj godini održala sastanke sa zainteresiranim ulagateljima?

Ne.

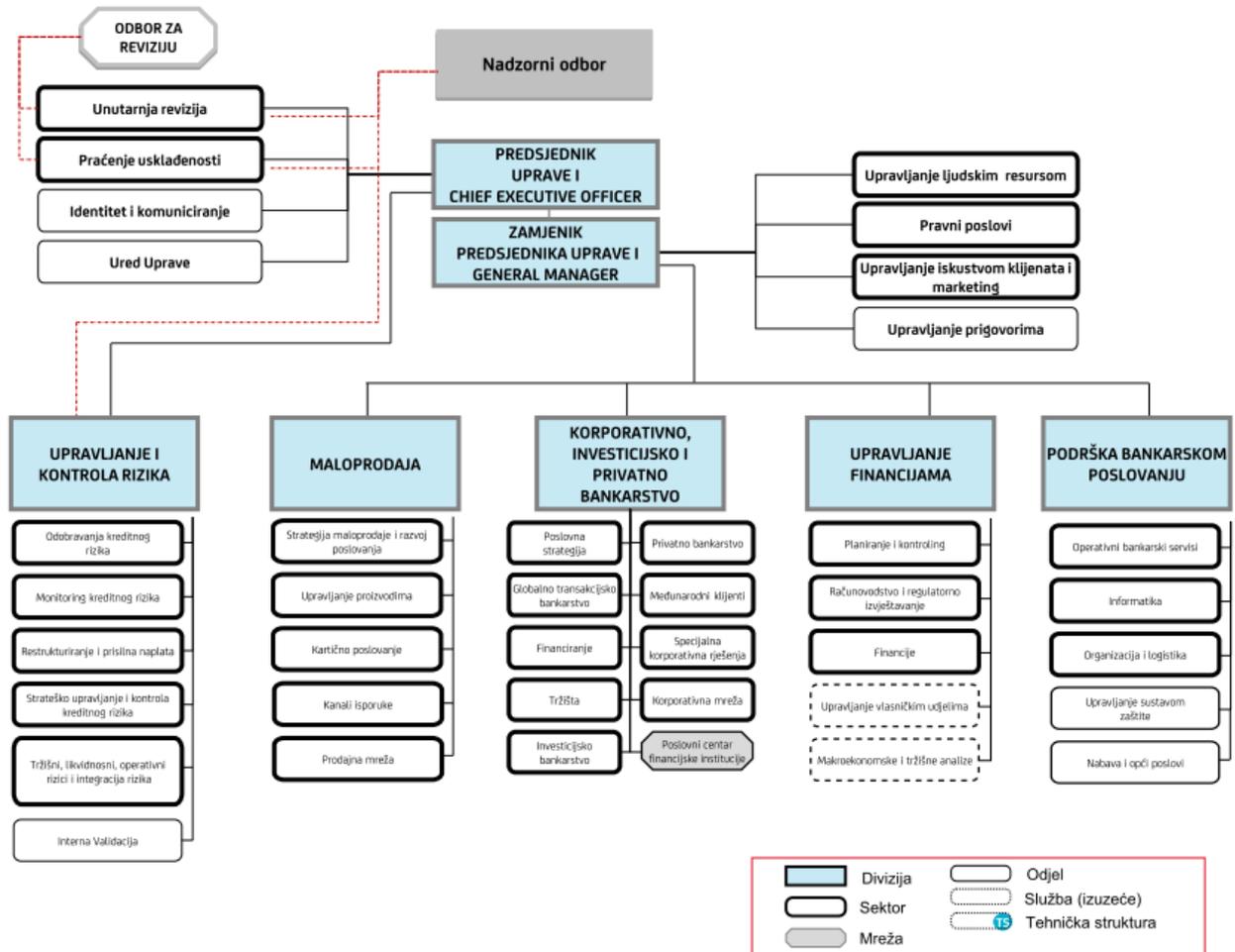
63. Slažu li se svi članovi uprave i nadzornog ili upravnog odbora da su navodi izneseni u odgovorima na ovaj upitnik, po njihovom najboljem saznanju, u cijelosti istiniti?

Da.

Rukovodstvo i organizacija upravljanja (nastavak)

Organizacijska shema

Organizacijska shema Banke iz veljače 2018. godine:

Rukovodstvo i organizacija upravljanja (nastavak)

Dionice članova Nadzornog odbora i Uprave Banke

U sljedećoj tablici navedene su dionice Banke u vlasništvu članova Uprave i Nadzornog odbora te pravnih osoba koje imaju svoje predstavnike u Nadzornom odboru na dan 31. prosinca 2017. godine.

	Broj redovnih dionica
Pravne osobe zastupljene u Nadzornom odboru	
UniCredit S.p.A.	270.523.430
Allianz SE	37.523.195
Članovi Nadzornog odbora	
Erich Hampel	-
Jakša Barbić	110.770
Franco Andreetta	-
Romeo Collina	-
Fabrizio Onida	-
Emilio Terpin	-
Christoph Metze	-
Aurelio Maccario	-
Savoula Demetriou	-
Simone Marcucci	-
Wolfgang Schilk	-
Članovi Uprave	
Miljenko Živaljić	130.705
Claudio Cesario	-
Stefano Gison	-
Marko Remenar	16.770
Albert Angersbach	-
Lorenzo Ramajola	-
Dijana Hrastović	24.062

Organizacija upravljanja

Dužnosti, odgovornosti i ovlasti članova Uprave i Nadzornog odbora regulirane su Zakonom o trgovačkim društvima i detaljnije razrađene u Statutu Banke. Uprava se sastaje jednom tjedno, a Nadzorni odbor prema potrebi, ali najmanje jednom tromjesečno.

Zaposlenici

Grupa Zagrebačke banke na dan 31. prosinca 2017. godine imala je 5.424 zaposlenih - u središnjici, mreži poslovnica te u podružnicama (od čega 4.161 u Republici Hrvatskoj), dok je Banka imala 3.923 zaposlena. Kako bi se udovoljilo zahtjevima za promjenama, provodi se praksa kontinuiranog usavršavanja i interne mobilnosti zaposlenika. Na ovaj način se zaposlenike potiče na maksimiziranje potencijala i unapređenje kompetencija što posljedično podiže učinkovitost. Zaposlenici Banke prepoznaju mogućnosti ostvarenja profesionalne karijere te zauzvrat pokazuju visoku razinu predanosti, odanosti i profesionalnosti.

Rukovodstvo i organizacija upravljanja (nastavak)

Nagrađivanje

Najviše rukovodstvo i ostali rukovoditelji čije profesionalne aktivnosti imaju značajan utjecaj na profil rizičnosti uključeni su u sustav nagrađivanja. Nagrade za poslovnu godinu isplaćuju se u obrocima tijekom više godina, u novcu i u financijskim instrumentima, čime se podržava strategija Banke i Grupe te dugoročno održivi razvoj.

Na godišnje nagrađivanje imaju pravo sudjelovanja svi zaposlenici Banke, prema unaprijed utvrđenim standardima i kriterijima.

Nagrađivanje zaposlenika realizira se sukladno ostvarenim rezultatima na tri razine: individualne uspješnosti radnika, uspješnosti organizacijske jedinice i Grupe Zagrebačke banke/ UniCredit grupe u cjelini.

Sustavi nagrađivanja kontinuirano se revidiraju, unapređuju te usklađuju s važećim lokalnim i europskim regulatornim zahtjevima koji promiču odgovarajuće i djelotvorno upravljanje rizicima te ne potiču na preuzimanje rizika koje prelazi razinu prihvatljivog za Banku.

Značajni dioničari

Na dan 31. prosinca 2017. godine sljedeće pravne osobe imale su više od 1,5% udjela u dioničkom kapitalu Banke:

UniCredit S.p.A.	84,47%
Allianz SE (Njemačka)	11,72%

Glavna skupština

Revidirani financijski izvještaji bit će prezentirani dioničarima na Glavnoj skupštini.

Odgovornosti Uprave i Nadzornog odbora za pripremu i prihvaćanje godišnjih financijskih izvještaja

Uprava Banke dužna je pripremiti nekonsolidirane i konsolidirane financijske izvještaje za svaku poslovnu godinu, koji daju istinit i vjeran prikaz financijskog položaja Banke i Grupe i rezultata njihovog poslovanja i novčanog toka, u skladu s važećim računovodstvenim standardima te ima odgovornost za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija koje u svakom trenutku omogućuju pripremanje financijskih izvještaja. Uprava ima opću odgovornost za poduzimanje koraka koji su joj u razumnoj mjeri dostupni kako bi joj omogućili očuvanje imovine Banke i Grupe te sprečavanje i otkrivanje prijevара i ostalih nepravilnosti.

Uprava je odgovorna za odabir prikladnih računovodstvenih politika koje su u skladu s važećim računovodstvenim standardima i za njihovu dosljednu primjenu; donošenje razumnih i razboritih prosudbi i procjena; te pripremanje financijskih izvještaja temeljem principa neograničenosti vremena poslovanja, osim ako je pretpostavka da će Banka i Grupa nastaviti s poslovanjem neprimjerena.

Uprava je dužna podnijeti na usuglašavanje Nadzornom odboru godišnje izvješće Banke i Grupe, koje uključuje godišnje financijske izvještaje. Ukoliko se Nadzorni odbor suglasi s financijskim izvještajima time su ih utvrdili Uprava i Nadzorni odbor Banke.

Uprava je odgovorna za pripremu i sadržaj Izvješća o Uprave o stanju Banke, Izvješća Uprave o stanju podružnica, Izjavu o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja te ostalih informacija, sukladno odredbama Zakona o računovodstvu (NN 78/15, 134/15, 120/16).

Nekonsolidirani i konsolidirani financijski izvještaji koji su prikazani na stranicama 53 do 209 kao i Obrasci izrađeni u skladu s Odlukom o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja kreditnih institucija Hrvatske narodne banke od 3. travnja 2017. godine (NN 30/17), odobreni su od strane Uprave Banke 28. veljače 2018. godine i dostavljeni Nadzornom odboru na prihvaćanje. U znak potvrde, financijske izvještaje su potpisale ovlaštene osobe, kako slijedi u nastavku.

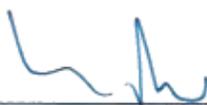
U ime i za Zagrebačku banku d.d.

Miljenko Živaljić
Predsjednik Uprave

Claudio Cesario
General Manager
Zamjenik predsjednika Uprave

Lorenzo Ramajola
Član Uprave

Marko Remenar
Član Uprave

Albert Angersbach
Član Uprave

Stefano Gison
Član Uprave

Dijana Hrastović
Članica Uprave

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

Vlasnicima društva Zagrebačka banka d.d., Zagreb

Izvješće o reviziji financijskih izvještaja

Mišljenje

Obavili smo reviziju financijskih izvještaja društva Zagrebačka banka d.d. („Banka“) i njenih podružnica (zajedno: „Grupa“), koji obuhvaćaju izvještaje o financijskom položaju Banke i Grupe na dan 31. prosinca 2017. godine, izvještaje o dobiti ili gubitku Banke i Grupe, izvještaje o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti Banke i Grupe, izvještaje o promjenama kapitala Banke i Grupe i izvještaje o novčanim tokovima Banke i Grupe za tada završenu godinu te bilješke uz financijske izvještaje, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, priloženi financijski izvještaji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, financijski položaj Banke i Grupe na dan 31. prosinca 2017. i njihovu financijsku uspješnost te njihove novčane tokove za tada završenu godinu u skladu sa zakonskim zahtjevima za računovodstvo banaka u Republici Hrvatskoj.

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Zakonom o reviziji i Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvješću neovisnog revizora u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvještaja*. Neovisni smo od Banke i Grupe u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe („IESBA Kodeks“) i ispunili smo naše etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su bila, po našoj profesionalnoj prosudbi, od najveće važnosti za našu reviziju financijskih izvještaja tekućeg razdoblja. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije financijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Društvo upisano u sudski registar Trgovačkog suda u Zagrebu: MBS 030022053; uplaćen temeljni kapital: 44.900,00 kuna; članovi uprave: Branislav Vrtačnik, Eric Daniel Olcott, Marina Tonžetić, Juraj Moravek, Dražen Nimčević and John Jozef H. Ploem; poslovna banka: Zagrebačka banka d.d., Trg bana Josipa Jelačića 10, 10 000 Zagreb, ž. račun/bank account no. 2360000-1101896313; SWIFT Code: ZABHR2X IBAN: HR272360001101896313; Privredna banka Zagreb d.d., Radnička cesta 50, 10 000 Zagreb, ž. račun/bank account no. 2340009-1110098294; SWIFT Code: PBZGHR2X IBAN: HR3823400091110098294; Raiffeisenbank Austria d.d., Petrinjska 59, 10 000 Zagreb, ž. račun/bank account no. 2484008-1100240905; SWIFT Code: RZBHR2X IBAN: HR1024840081100240905.

Deloitte se odnosi na Deloitte Touche Tohmatsu Limited, pravnu osobu osnovanu sukladno pravu Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske (izvorno "UK private company limited by guarantee"), i mrežu njegovih članova, od kojih je svaki zaseban i samostalan pravni subjekt. Molimo posjetite www.deloitte.com/hr/ o nama za detaljni opis pravne strukture Deloitte Touche Tohmatsu Limited i njegovih tvrtki članica.

Member of Deloitte Touche Tohmatsu Limited

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Izvešće o reviziji financijskih izvještaja (nastavak)

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Gubici od umanjenja vrijednosti zajmova i potraživanja od komitenata

Za računovodstvene politike vidjeti Specifične računovodstvene politike bilješka II, 10a. Za dodatne informacije vezane uz identificirano ključno revizijsko pitanje, vidjeti bilješke 15, 38.1 i 40a financijskih izvještaja.

Vrednovanje zajmova i potraživanja ovisi o procjeni kreditnog rizika povezanog s klijentom. Banka iskazuje rezerviranja za kreditne gubitke na skupnoj i na pojedinačnoj osnovi, u skladu sa zakonskim zahtjevima za računovodstvo banaka u Republici Hrvatskoj i Odlukom Hrvatske narodne banke o klasifikaciji plasmana i izvanbilančnih obveza kreditnih institucija (Narodne novine br. 41/14, 28/17) („Odluka HNB-a“).

U slučaju kad postoji objektivan dokaz o nemogućnosti otplate zajmova u cijelosti ili prema uvjetima ugovora tj. kad postoji značajna sumnja u vezi s plaćanjem kamata ili otplatom glavnice, odnosno postoji dokaz o kršenju uvjeta ugovora, kreditni rizik i vrijednost zajmova procjenjuju se na pojedinačnoj osnovi. Uprava ocjenjuje parametre koje smatra relevantnim za izračun gubitaka od umanjenja vrijednosti uključujući, ali ne ograničavajući se na, financijski položaj klijenta, razdoblje realizacije i vrijednost instrumenata osiguranja na datum očekivane realizacije, očekivani tijek novca i trenutne lokalne i globalne gospodarske uvjete.

Kako smo pristupili ključnom revizijskom pitanju tijekom naše revizije

Tijekom revizije stekli smo razumijevanje o Bančinom procesu za određivanje umanjenja vrijednosti te razmotrili adekvatnost politika, procedura, odgovornosti zaposlenika te kontrola nad samim procesom kako bismo odredili revizijske postupke kojima smo odgovorili na rizike povezane s gubicima od umanjenja vrijednosti zajmova i potraživanja.

Naši revizijski postupci bili su usmjereni na i obuhvatili su sljedeće stavke:

Operativna učinkovitost kontrola

Provjerili smo adekvatnost dizajna i pregledali implementaciju Bančinih kontrola nad procesom za određivanje umanjenja vrijednosti kako bismo ocijenili jesu li takve kontrole dostatne i primjerene odgovoriti na rizike koje smo identificirali kao povezane s gubicima od umanjenja vrijednosti zajmova i potraživanja od komitenata. Također smo testirali operativnu učinkovitost kontrola, a takav pristup stvorio je osnovu za daljnje provođenje naših detaljnih revizijskih postupaka u planiranom opsegu, vrsti i vremenskom okviru.

Gubici od umanjenja vrijednosti procijenjeni na pojedinačnoj osnovi

U određivanju uzorka za naše dokazne postupke, analizirali smo populaciju kako bismo utvrdili područja našeg fokusa. Odabrali smo uzorak zajmova s obzirom, ali ne ograničavajući se samo na, skupine kreditne rizičnosti i promjenama unutar istih, dane kašnjenja od dospijeca i vjerojatnosti nastanka statusa neispunjenja obveze.

Proveli smo dokazno testiranje nad odabranim uzorkom kako bismo ocijenili primjerenost klasifikacije zajmova i utvrdili postojanje potencijalnih pokazatelja koji bi ukazivali na činjenicu da se pojedini zajmovi, klasificirani kao nadoknadivi, trebaju klasificirati u djelomično ili potpuno nenadoknadive što rezultira priznavanjem pojedinačnog umanjenja vrijednosti i gubitka od umanjenja vrijednosti sukladno Odluci HNB-a i zakonskim zahtjevima za računovodstvo banaka u Republici Hrvatskoj.

Pri procjenjivanju primjerenosti postojećih rezervacija za umanjenje vrijednosti, kod pojedinih zajmova iz uzorka koristili smo vlastitu prosudbu kako bismo odredili parametre za izračun gubitaka od umanjenja vrijednosti te smo vlastiti izračun usporedili s gubicima umanjenja vrijednosti koje je izračunala Banka. Analizirali smo financijski položaj klijenata i provjerili naznake potencijalnog kršenja ugovora i/ili potencijalne promjene u odnosu na inicijalno ugovorene uvjete. Razmotrili smo i utjecaj trenutnih lokalnih i globalnih gospodarskih uvjeta, kretanje vrijednosti instrumenata osiguranja te druge čimbenike koji bi mogli utjecati na nadoknadivost zajmova iz uzorka.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Izvješće o reviziji financijskih izvještaja (nastavak)

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Gubici od umanjenja vrijednosti zajmova i potraživanja od komitenata (nastavak)

Kako smo pristupili ključnom revizijskom pitanju tijekom naše revizije (nastavak)

Gubici od umanjenja vrijednost procijenjeni na skupnoj osnovi

Tijekom revizije stekli smo razumijevanje o Bančinom procesu, metodologiji i korištenim parametrima za izračunavanje gubitaka od umanjenja vrijednosti procijenjenih na skupnoj osnovi kako bismo ocijenili adekvatnost provedenog umanjenja.

Testirali smo Bančin interni model i provjerili točnost internog modela pri procjenjivanju parametara za rezervaciju za nastale, a neprijavljene gubitke (vjerojatnost nastanka statusa neispunjenja obveze, gubitak u trenutku nastanka statusa neispunjenja obveze, izloženosti u trenutku nastanka statusa neispunjenja obveze, razdoblje potvrde gubitka) kroz retrospektivni pregled (korištenjem povijesnih podataka), procjenu i testiranje pretpostavki, provjeru metodologije te drugih podataka korištenih od strane Banke.

Preračunali smo iznos rezervacija za gubitke od umanjenja vrijednosti procijenjenih na skupnoj osnovi koji je napravila Banka kako bismo ocijenili pridržava li se Banka, kod potpuno nadoknadivih plasmana (skupina A prema Odluci HNB-a), donje granice umanjenja vrijednosti procijenjenih na skupnoj osnovi od 0,80 posto njihove ukupne izloženosti.

Ostale informacije

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije sadrže informacije uključene u Godišnje izvješće, ali ne uključuju financijske izvještaje i naše izvješće neovisnog revizora o njima.

Naše mišljenje o financijskim izvještajima ne obuhvaća ostale informacije.

U vezi s našom revizijom financijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije i, u provođenju toga, razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne financijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenim u reviziji ili se drugačije čini da su značajno pogrešno prikazane. U pogledu Izvješća Uprave o stanju i Izjave o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, koji su uključeni u Godišnje izvješće, obavili smo i postupke propisane Zakonom o računovodstvu. Ti postupci uključuju provjeru uključuje li Izvješće Uprave o stanju i Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja potrebne objave navedene u člancima 21., 22. i 24. Zakona o računovodstvu te sadrži li Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja informacije navedene u članku 22. i 24. Zakona o računovodstvu.

Temeljem provedenih postupaka tijekom naše revizije, u mjeri u kojoj smo bili u mogućnost to procijeniti, izvještavamo sljedeće:

- 1) Informacije uključene u ostale informacije u skladu su, u svim značajnim odrednicama, s priloženim financijskim izvještajima.
- 2) Izvješće Uprave o stanju pripremljeno je, u svim značajnim odrednicama, u skladu s člancima 21. i 24. Zakona o računovodstvu.
- 3) Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja pripremljena je, u svim značajnim odrednicama, u skladu s člankom 22., stavkom 1., točkama 3. i 4. i člankom 24. Zakona o računovodstvu te uključuje informacije iz članka 22., stavka 1. točaka 2., 5., 6. i 7., i članka 24., stavka 2.

Na temelju poznavanja i razumijevanja poslovanja Banke i Grupe i njihova okruženja stečenog u okviru revizije financijskih izvještaja, nismo ustanovili značajne pogrešne prikaze u ostalim informacijama.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Izvješće o reviziji financijskih izvještaja (nastavak)

Odgovornosti Uprave i onih koji su zaduženi za upravljanje za financijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje i fer prikaz financijskih izvještaja u skladu sa zakonskim zahtjevima za računovodstvo banaka u Republici Hrvatskoj i za one interne kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju financijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Banke i Grupe da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava ili namjerava likvidirati Banku ili Grupu ili prekinuti poslovanje, ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa financijskog izvještavanja kojeg su ustanovile Banka i Grupa.

Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li financijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili skupno, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih financijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilazanje internih kontrola.
- Stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Banke i Grupe.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava.
- Zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Banke i Grupe da nastave s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvješću neovisnog revizora na povezane objave u financijskim izvještajima Banke i Grupe ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Banka i/ili Grupa prekinu s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenoj osnovi.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj financijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.
- Pribavljamo dostatne i primjerene revizijske dokaze u vezi s financijskim informacijama subjekata ili poslovnih aktivnosti unutar Grupe kako bi izrazili mišljenje o financijskim izvještajima. Mi smo odgovorni za usmjeravanje, nadziranje i izvođenja revizije Grupe. Mi smo isključivo odgovorni za naše revizijsko mišljenje.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Izvješće o reviziji financijskih izvještaja (nastavak)

Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvještaja

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i onima u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Mi također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s neovisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim zaštitama.

Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji financijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem izvješću neovisnog revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba priopćiti u našem izvješću neovisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice priopćavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog priopćavanja.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Izvjestavanje sukladno ostalim zakonskim ili regulatornim zahtjevima

Glavna skupština imenovala nas je revizorom Banke 19. travnja 2018. godine za potrebe revizije priloženih financijskih izvještaja. Naš neprekinuti angažman traje ukupno pet godina te se odnosi na razdoblje od 31. prosinca 2013. do 31. prosinca 2017. godine.

Potvrđujemo sljedeće:

- naše revizorsko mišljenje o priloženim financijskim izvještajima dosljedno je s dodatnim izvješćem izdanim revizorskom odboru Banke 28. veljače 2018. godine, u skladu s člankom 11. Uredbe (EU) br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća;
- prilikom obavljanja revizije nisu pružane nedozvoljene nerevizijske usluge iz članka 5. stavka 1. Uredbe (EU) br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća.

Banci i društvima pod njenom kontrolom nismo, uz usluge zakonske revizije, pružili druge usluge, osim onih usluga koje su objavljene u Godišnjem izvješću.

Na temelju Odluke Hrvatske Narodne Banke o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja kreditnih institucija (Narodne novine 30/17, 44/17 dalje u tekstu „Odluka“), Uprava Banke izradila je obrasce koji su prikazani u dodatku ovim financijskim izvještajima na stranicama 210 do 231, a sadrže bilance Banke i Grupe na dan 31. prosinca 2017. godine, račune dobiti i gubitka Banke i Grupe, izvještaje o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti Banke i Grupe, izvještaje o promjenama kapitala Banke i Grupe i izvještaje o novčanom tijeku Banke i Grupe za godinu koja je tada završila, kao i bilješke o uskladama s priloženim financijskim izvještajima. Za ove obrasce i pripadajuće bilješke odgovara Uprava Banke te oni ne predstavljaju sastavni dio priloženih financijskih izvještaja pripremljenih sukladno zakonskim zahtjevima za računovodstvo banaka u Republici Hrvatskoj koji su prikazani na stranicama 53 do 209, već su propisani Odlukom. Financijske informacije u obrascima su izvedene iz priloženih financijskih izvještaja.

Partner u reviziji odgovoran za angažman koji rezultira ovim izvješćem neovisnog revizora je Vanja Vlák.

Juraj Moravek

Član Uprave

Vanja Vlák

Ovlašteni revizor

Deloitte d.o.o.

28. veljače 2018.

Radnička cesta 80,

10 000 Zagreb,

Hrvatska

Financijski izvještaji

Financijski izvještaji Grupe

Izvještaj o dobiti ili gubitku Grupe za godinu koja završava na dan 31. prosinca 2017. godine

		u milijunima kn	
	Bilješke	2017.	2016.
Prihod od kamata	1a,b	5.420	6.140
Rashod od kamata	1c,d	(1.949)	(2.661)
Neto prihod od kamata		3.471	3.479
Prihod od naknada i provizija	2a	1.529	1.430
Rashod od naknada i provizija	2b	(188)	(161)
Neto prihod od naknada i provizija		1.341	1.269
Prihod od dividendi	3	12	11
Neto dobiti i gubici od financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak i rezultat od kupoprodaje valuta i tečajnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obveza	4	83	353
Neto dobiti i gubici od vrijednosnica raspoloživih za prodaju	5	25	155
Ostali poslovni prihodi	6	419	321
Neto dobit od trgovanja i ostali prihodi		539	840
Poslovni prihodi		5.351	5.588
Amortizacija	7	(375)	(333)
Ostali troškovi poslovanja	7	(2.227)	(2.201)
Troškovi poslovanja	7	(2.602)	(2.534)
Dobit prije umanjenja vrijednosti i ostalih rezerviranja		2.749	3.054
Gubici od umanjenja vrijednosti zajmova i potraživanja od komitenata	15b	(1.198)	(521)
Ostali gubici od umanjenja vrijednosti i rezerviranja	8	(307)	(394)
Ukupni gubici od umanjenja vrijednosti i ostalih rezerviranja		(1.505)	(915)
Dobit iz poslovnih aktivnosti		1.244	2.139
Udio u dobiti pridruženih društava	18.2b	42	40
Dobit prije poreza		1.286	2.179
Porez na dobit	9a	(242)	(491)
Dobit za godinu		1.044	1.688
Namijenjena:			
Dioničarima Banke		1.042	1.686
Vlasnicima nekontrolirajućih udjela	18b	2	2
Dobit za godinu		1.044	1.688
		u kn	u kn
Osnovna i smanjena zarada po dionici	42	3,25	5,27

Računovodstvene politike i bilješke na stranicama 63 do 209 čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

Financijski izvještaji (nastavak)

Financijski izvještaji Grupe (nastavak)

Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti Grupe za godinu koja završava na dan 31. prosinca 2017. godine

	u milijunima kn	
	2017.	2016.
Dobit za godinu	1.044	1.688
Ostala sveobuhvatna dobit/(gubitak), umanjena za porez		
<i>Stavke koje se ne prenose u dobit ili gubitak, umanjene za porez:</i>		
Aktuarski dobici od ponovnog mjerenja rezervacija za zakonske otpremnine	-	1
Neto ostala sveobuhvatna dobit koja se ne prenosi u dobit ili gubitak u kasnijim razdobljima	-	1
<i>Stavke koje se prenose u dobit ili gubitak, umanjene za porez:</i>		
Tečajne razlike iz preračunavanja inozemnih poslovanja	(14)	(27)
Neto promjene fer vrijednosti	102	126
Neto iznos prenesen u dobit ili gubitak	(21)	(127)
Rezerva fer vrijednosti (financijska imovina raspoloživa za prodaju)	81	(1)
Neto ostala sveobuhvatna dobit/(gubitak) koja se prenosi u dobit ili gubitak u kasnijim razdobljima	67	(28)
Ostala sveobuhvatna dobit/(gubitak) tekuće godine, umanjena za porez	67	(27)
Ukupna sveobuhvatna dobit tekuće godine	1.111	1.661
Namijenjena:		
Dioničarima Banke	1.109	1.659
Vlasnicima nekontrolirajućih udjela	2	2
Ukupna sveobuhvatna dobit tekuće godine	1.111	1.661

Računovodstvene politike i bilješke na stranicama 63 do 209 čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

Financijski izvještaji (nastavak)

Financijski izvještaji Grupe (nastavak)

Izvještaj o financijskom položaju Grupe na dan 31. prosinca 2017. godine

	Bilješke	2017.	2016.
u milijunima kn			
Imovina			
Novac i ekvivalenti novca	11	17.837	12.813
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	12	5.525	5.540
Zajmovi i potraživanja od banaka	13	9.046	12.926
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	14	1.179	2.568
Zajmovi i potraživanja od komitenata	15a	77.626	80.746
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	16	10.995	9.654
Ulaganja u pridružena društva	19	94	90
Ulaganja u nekretnine	20	262	237
Nekretnine i oprema	21	1.961	1.919
Nematerijalna imovina	9c	311	317
Odgođena porezna imovina		286	474
Preplaćeni porez	22	267	2
Dugotrajna imovina i skupine imovine i obveza namijenjenih prodaji	23	452	129
Ostala imovina	11	1.052	913
Ukupna imovina		126.893	128.328
Obveze, kapital i rezerve			
Obveze			
Tekući računi i depoziti banaka	24	2.386	5.503
Tekući računi i depoziti komitenata	25	95.249	92.228
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	26	812	2.068
Uzeti zajmovi	27	6.436	7.361
Izdani dužnički vrijednosni papiri	28	54	54
Rezervacije za obveze i troškove	29	870	701
Dugoročne obveze i skupine imovine i obveza namijenjenih prodaji	22	68	78
Ostale obveze	30	2.887	1.440
Tekuća porezna obveza		5	189
Odgođena porezna obveza	9d	15	12
Ukupne obveze		108.782	109.634
Kapital i rezerve			
Izdani dionički kapital	31a	6.405	6.405
Premija na izdane dionice	31a	3.370	3.370
Ostale rezerve	31b	608	604
Rezerva fer vrijednosti	31c	294	213
Zadržana dobit	31d	7.411	8.080
Ukupni kapital i rezerve koji pripadaju dioničarima Banke		18.088	18.672
Nekontrolirajući udjeli	18.1c	23	22
Ukupni kapital i rezerve		18.111	18.694
Ukupne obveze, kapital i rezerve		126.893	128.328

Računovodstvene politike i bilješke na stranicama 63 do 209 čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

Financijski izvještaji (nastavak)

Financijski izvještaji Grupe (nastavak)

Izvještaj o promjenama u kapitalu i rezervama Grupe dan 31. prosinca 2017. godine

	u milijunima kn								
	Pripada dioničarima banke						Ukupno	Nekontrolirajući udjeli	Ukupno
	Izdani dionički kapital	Premija na izdane dionice	Trezorske dionice	Ostale rezerve	Rezerva fer vrijednosti	Zadržana dobit			
Stanje na dan 1. siječnja 2017. godine	6.405	3.370	-	604	213	8.080	18.672	22	18.694
Promjene u kapitalu i rezervama tijekom 2017. godine									
Plaćanja temeljena na dionicama	-	-	-	5	-	-	5	-	5
Kapitalni gubitak ostvaren dodjelom trezorskih dionica	-	-	-	(1)	-	-	(1)	-	(1)
Alokacija u dividende u 2017. godini	-	-	-	-	-	(1.696)	(1.696)	(1)	(1.697)
Tečajne razlike nastale preračunavanjem inozemnog poslovanja	-	-	-	-	-	(14)	(14)	-	(14)
Prodaja financijske imovine raspoložive za prodaju	-	-	-	-	(25)	-	(25)	-	(25)
Promjena fer vrijednosti financijske imovine raspoložive za prodaju	-	-	-	-	123	-	123	-	123
Odgodeni porez na kretanja rezervi fer vrijednosti financijske imovine raspoložive za prodaju (bilješka 9g)	-	-	-	-	(17)	-	(17)	-	(17)
Ostala sveobuhvatna dobit/(gubitak)	-	-	-	-	81	(14)	67	-	67
Dobit za godinu	-	-	-	-	-	1.041	1.041	2	1.043
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	-	-	81	1.027	1.108	2	1.110
Stanje na dan 31. prosinca 2017. godine	6.405	3.370	-	608	294	7.411	18.088	23	18.111

	u milijunima kn								
	Pripada dioničarima banke						Ukupno	Nekontrolirajući udjeli	Ukupno
	Izdani dionički kapital	Premija na izdane dionice	Trezorske dionice	Ostale rezerve	Rezerva fer vrijednosti	Zadržana dobit			
Stanje na dan 1. siječnja 2016. godine	6.405	3.370	-	600	214	6.424	17.013	23	17.036
Promjene u kapitalu i rezervama tijekom 2017. godine									
Plaćanja temeljena na dionicama	-	-	-	4	-	-	4	-	4
Kapitalni gubitak ostvaren dodjelom trezorskih dionica	-	-	-	(1)	-	-	(1)	-	(1)
Dividenda isplaćena u 2016. godini	-	-	-	-	-	(3)	(3)	(3)	(6)
Aktuarski dobici od ponovnog mjerenja rezervacija za zakonske otpremnine	-	-	-	1	-	-	1	-	1
Tečajne razlike nastale preračunavanjem inozemnog poslovanja	-	-	-	-	-	(27)	(27)	-	(27)
Prodaja financijske imovine raspoložive za prodaju	-	-	-	-	(113)	-	(113)	-	(113)
Promjena fer vrijednosti financijske imovine raspoložive za prodaju	-	-	-	-	106	-	106	-	106
Odgodeni porez na kretanja rezervi fer vrijednosti financijske imovine raspoložive za prodaju (bilješka 9g)	-	-	-	-	6	-	6	-	6
Ostala sveobuhvatna dobit/(gubitak)	-	-	-	1	(1)	(27)	(27)	-	(27)
Dobit za godinu	-	-	-	-	-	1.686	1.686	2	1.688
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	-	1	(1)	1.659	1.659	2	1.661
Stanje na dan 31. prosinca 2016. godine	6.405	3.370	-	604	213	8.080	18.672	22	18.694

Računovodstvene politike i bilješke na stranicama 63 do 209 čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

Financijski izvještaji (nastavak)

Financijski izvještaji Grupe (nastavak)

Izvještaj o novčanom toku Grupe za godinu koja završava na dan 31. prosinca 2017. godine

		u milijunima kn	
	Bilješke	2017.	2016.
Novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti			
Dobit prije poreza		1.286	2.179
<i>Usklađenja:</i>			
Amortizacija	7	375	333
Gubici od umanjenja vrijednosti zajmova i potraživanja od komitenata	15b	1.198	521
Ostali gubici od umanjenja vrijednosti i rezerviranja	8	307	394
Neto prihod od kamata	1	(3.471)	(3.479)
Neto gubici/(dobici) od financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak		371	(458)
Neto dobiti od imovine raspoložive za prodaju	5	(25)	(155)
Neto dobiti od prodaje nekretnina i opreme		(48)	(6)
Ostale nenovčane stavke		75	210
Prihod od dividendi	3	(12)	(11)
		(1.230)	(2.651)
<i>Promjene:</i>			
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke		(201)	1.459
Zajmovi i potraživanja od banaka		3.741	(1.872)
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak		(74)	(1)
Zajmovi i potraživanja od komitenata		991	916
Ostala imovina		(199)	(140)
Tekući računi i depoziti banaka		(3.048)	(3.504)
Tekući računi i depoziti komitenata		4.420	6.164
Ostale obveze i rezervacije		122	375
		5.752	3.397
Naplaćena kamata		5.088	6.234
Primljene dividende		48	51
Plaćena kamata		(2.335)	(2.514)
Plaćeni porez na dobit		(511)	(200)
		8.098	6.496
Neto novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti		8.098	6.496
Novčani tokovi iz ulagačkih aktivnosti			
Primici od prodaje imovine raspoložive za prodaju i naplate od imovine koja se drži do dospijea		(1.377)	824
Primici od prodaje nekretnina i opreme		74	20
Stjecanje nekretnina i opreme		(413)	(353)
Stjecanje nematerijalne imovine		(75)	(149)
Primici od prodaje nekretnina i opreme namijenjenih prodaji		31	-
		(1.760)	342
Neto novčani tokovi iz/(korišteni u) ulagačkim aktivnostima		(1.760)	342
Novčani tokovi iz financijskih aktivnosti			
Isplaćena dividenda		(296)	(3)
Izdani dužnički vrijednosni papiri		1	53
Uzeti zajmovi		(896)	(2.864)
		(1.191)	(2.814)
Neto novčani tokovi korišteni u financijskim aktivnostima		(1.191)	(2.814)
Neto povećanje novca i novčanih ekvivalenata		5.147	4.024
Novac i novčani ekvivalenti na dan 1. siječnja		12.813	8.803
Utjecaj promjene tečaja na novac i novčane ekvivalente		(123)	(14)
Novac i novčani ekvivalenti na dan 31. prosinca	11	17.837	12.813

Računovodstvene politike i bilješke na stranicama 63 do 209 čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

Financijski izvještaji (nastavak)

Financijski izvještaji Banke

Izvještaj o dobiti ili gubitku Banke za godinu koja završava na dan 31. prosinca 2017. godine

	Bilješke	u milijunima kn	
		2017.	2016.
Prihod od kamata	1a,b	4.462	5.146
Rashod od kamata	1c,d	(1.740)	(2.417)
Neto prihod od kamata		2.722	2.729
Prihod od naknada i provizija	2a	1.213	1.132
Rashod od naknada i provizija	2b	(168)	(145)
Neto prihod od naknada i provizija		1.045	987
Prihod od dividendi	3	279	434
Neto dobiti i gubici od financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak i rezultat od kupoprodaje valuta i tečajnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obveza	4	58	310
Neto dobiti i gubici od vrijednosnica raspoloživih za prodaju	5	25	156
Ostali poslovni prihodi	6	113	51
Neto dobit od trgovanja i ostali prihodi		475	951
Poslovni prihodi		4.242	4.667
Amortizacija	7	(180)	(162)
Ostali troškovi poslovanja	7	(1.622)	(1.610)
Troškovi poslovanja	7	(1.802)	(1.772)
Dobit prije umanjena vrijednosti i ostalih rezerviranja		2.440	2.895
Gubici od umanjena vrijednosti zajmova i potraživanja od komitenata	15b	(1.162)	(436)
Ostali gubici od umanjena vrijednosti i rezerviranja	8	(272)	(333)
Ukupni gubici od umanjena vrijednosti i ostala rezerviranja		(1.434)	(769)
Dobit prije poreza		1.006	2.126
Porez na dobit	9a	(167)	(417)
Dobit za godinu		839	1.709
		HRK	HRK
Osnovna i smanjena zarada po dionici	42	2,62	5,34

Računovodstvene politike i bilješke na stranicama 63 do 209 čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

Financijski izvještaji (nastavak)

Financijski izvještaji Banke (nastavak)

Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti Banke za godinu koja završava na dan 31. prosinca 2017. godine

	2017.	u milijunima kn 2016.
Dobit razdoblja	839	1.709
Ostala sveobuhvatna dobit/(gubitak), umanjena za porez		
<i>Stavke koje se ne prenose u dobit ili gubitak, umanjene za porez:</i>		
Aktuarski dobici od ponovnog mjerenja rezervacija za zakonske otpremnine	-	1
Neto ostala sveobuhvatna dobit koja se ne prenosi u dobit ili gubitak u kasnijim razdobljima	-	1
<i>Stavke koje se prenose u dobit ili gubitak, umanjene za porez:</i>		
<i>Neto promjene fer vrijednosti</i>	89	103
<i>Neto iznos prenesen u dobit ili gubitak</i>	(21)	(128)
Rezerva fer vrijednosti (financijska imovina raspoloživa za prodaju)	68	(25)
Neto ostala sveobuhvatna dobit/(gubitak) koji se prenosi u dobit ili gubitak u kasnijim razdobljima	68	(25)
Ostala sveobuhvatna dobit/(gubitak) tekuće godine, umanjena za porez	68	(24)
Ukupna sveobuhvatna dobit tekuće godine	907	1.685

Računovodstvene politike i bilješke na stranicama 63 do 209 čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

Financijski izvještaji (nastavak)

Financijski izvještaji Banke (nastavak)

Izvještaj o financijskom položaju Banke na dan 31. prosinca 2017. godine

	Bilješke	2017.	u milijunima kn 2016.
Imovina			
Novac i novčani ekvivalenti	11	14.292	9.923
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	12	5.525	5.540
Zajmovi i potraživanja od banaka	13	6.407	10.429
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	14	1.156	2.546
Zajmovi i potraživanja od komitenata	15a	61.893	65.612
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	16	8.377	6.924
Ulaganja u podružnice i pridružena društva	18	1.637	1.637
Ulaganja u nekretnine	19	108	94
Nekretnine i oprema	20	1.098	1.215
Nematerijalna imovina	21	193	203
Odgođena porezna imovina	9c	248	424
Preplaćeni porez		244	-
Dugotrajna imovina i skupine imovine i obveza namijenjenih prodaji	22	380	56
Ostala imovina	23	626	525
Ukupna imovina		102.184	105.128
Obveze, kapital i rezerve			
Obveze			
Tekući računi i depoziti banaka	24	1.998	4.861
Tekući računi i depoziti komitenata	25	77.550	76.293
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	26	809	2.067
Uzeti zajmovi	27	3.004	3.732
Izdani dužnički vrijednosni papiri	28	54	54
Rezervacije za obveze i troškove	29	726	579
Ostale obveze	30	2.345	886
Tekuća porezna obveza		-	172
Ukupne obveze		86.486	88.644
Kapital i rezerve			
Izdani dionički kapital	31a	6.405	6.405
Premija na izdane dionice	31a	3.370	3.370
Ostale rezerve	31b	608	604
Rezerva fer vrijednosti	31c	234	166
Zadržana dobit	31d	5.081	5.939
Ukupni kapital i rezerve		15.698	16.484
Ukupne obveze, kapital i rezerve		102.184	105.128

Računovodstvene politike i bilješke na stranicama 63 do 209 čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

Financijski izvještaji (nastavak)

Financijski izvještaji Banke (nastavak)

Izvještaj o promjenama u kapitalu i rezervama Banke na dan 31. prosinca 2017. godine

	Izdani dionički kapital	Premija na izdane dionice	Trezorske dionice	Ostale rezerve	Rezerva fer vrijednosti	Zadržana dobit	milijunima kn Ukupno
Stanje na dan 1. siječnja 2017. godine	6.405	3.370	-	604	166	5.939	16.484
Promjene u kapitalu i rezervama tijekom 2017. godine							
Plaćanja temeljena na dionicama	-	-	-	5	-	-	5
Kapitalni gubitak ostvaren otkupom trezorskih dionica	-	-	-	(1)	-	-	(1)
Alokacija u dividende u 2017. godini	-	-	-	-	-	(1.697)	(1.697)
Prodaja financijske imovine raspoložive za prodaju	-	-	-	-	(25)	-	(25)
Promjena fer vrijednosti financijske imovine raspoložive za prodaju	-	-	-	-	108	-	108
Odgođeni porez na kretanja rezerve fer vrijednosti financijske imovine raspoložive za prodaju (bilješka 9g)	-	-	-	-	(15)	-	(15)
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	-	68	-	68
Dobit za godinu	-	-	-	-	-	839	839
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	-	-	68	839	1.685
Stanje na dan 31. prosinca 2017. godine	6.405	3.370	-	608	234	5.081	15.698

	Izdani dionički kapital	Premija na izdane dionice	Trezorske dionice	Ostale rezerve	Rezerva fer vrijednosti	Zadržana dobit	u milijunima kn Ukupno
Stanje na dan 1. siječnja 2016. godine	6.405	3.370	-	600	191	4.230	14.796
Promjene u kapitalu i rezervama tijekom 2016. godine							
Plaćanja temeljena na dionicama	-	-	-	4	-	-	4
Kapitalni gubitak ostvaren otkupom trezorskih dionica	-	-	-	(1)	-	-	(1)
Aktuarski dobiti od ponovnog mjerenja rezervacija za zakonske otpremnine	-	-	-	1	-	-	1
Prodaja financijske imovine raspoložive za prodaju	-	-	-	-	(113)	-	(113)
Promjena fer vrijednosti financijske imovine raspoložive za prodaju	-	-	-	-	77	-	77
Odgođeni porez na kretanja rezerve fer vrijednosti financijske imovine raspoložive za prodaju (bilješka 9g)	-	-	-	-	11	-	11
Ostala sveobuhvatna dobit/(gubitak)	-	-	-	1	(25)	-	(24)
Dobit za godinu	-	-	-	-	-	1.709	1.709
Ukupna sveobuhvatna dobit/(gubitak)	-	-	-	1	(25)	1.709	1.685
Stanje na dan 31. prosinca 2016. godine	6.405	3.370	-	604	166	5.939	16.484

Računovodstvene politike i bilješke na stranicama 63 do 209 čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

Financijski izvještaji (nastavak)

Financijski izvještaji Banke (nastavak)

Izvještaj o novčanom toku Banke za godinu koja završava na dan 31. prosinca 2017. godine

		u milijunima kn	
	Bilješke	2017.	2016.
Novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti			
Dobit prije poreza		1.006	2.126
<i>Usklađena:</i>			
Amortizacija	7	180	162
Gubici od umanjenja vrijednosti zajmova i potraživanja od komitenata	15b	1.162	436
Ostali gubici od umanjenja vrijednosti i rezerviranja	8	272	333
Neto prihod od kamata	1	(2.722)	(2.729)
Neto gubici/(dobici) od financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak		369	(458)
Neto dobiti od imovine raspoložive za prodaju	5	(25)	(156)
Neto dobiti od prodaje nekretnina i opreme		(47)	(2)
Ostale nenovčane stavke		71	82
Prihod od dividendi	3	(279)	(434)
		(1.019)	(2.766)
<i>Promjene:</i>			
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke		(201)	1.459
Zajmovi i potraživanja od banaka		3.884	(1.046)
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak		(75)	-
Zajmovi i potraživanja od komitenata		1.570	1.549
Ostala imovina		(75)	(61)
Tekući računi i depoziti banaka		(2.699)	(3.737)
Tekući računi i depoziti komitenata		2.180	5.134
Ostale obveze i rezervacije		152	86
		4.736	3.384
Naplaćena kamata		4.405	5.235
Primljene dividende		279	436
Plaćena kamata		(2.109)	(2.255)
Plaćeni porez na dobit		(423)	(127)
		6.875	6.033
Neto novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti		6.875	6.033
Novčani tokovi iz ulagačkih aktivnosti			
Primici od prodaje imovine raspoložive za prodaju i naplate od imovine koja se drži do dospjeća		(1.398)	880
Primici od prodaje nekretnina i opreme		82	1
Stjecanje nekretnina i opreme		(111)	(126)
Stjecanje nematerijalne imovine		(50)	(122)
Primici od prodaje nekretnina i opreme namijenjenih prodaji		34	-
		(1.443)	633
Neto novčani tokovi iz ulagačkih aktivnosti		(1.443)	633
Novčani tokovi iz financijskih aktivnosti			
Isplaćena dividenda		(260)	-
Izdani dužnički vrijednosni papiri		1	53
Uzeti zajmovi		(700)	(2.599)
		(959)	(2.546)
Neto novčani tokovi korišteni u financijskim aktivnostima		(959)	(2.546)
Neto povećanje novca i novčanih ekvivalenata		4.473	4.120
Novac i novčani ekvivalenti na dan 1. siječnja		9.923	5.779
Utjecaj promjene tečaja na novac i novčane ekvivalente		(104)	24
Novac i novčani ekvivalenti na dan 31. prosinca	11	14.292	9.923

Računovodstvene politike i bilješke na stranicama 63 do 209 čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

Značajne računovodstvene politike

Zagrebačka banka d.d., Zagreb ("Banka") je dioničko društvo osnovano i sa sjedištem u Republici Hrvatskoj. Sjedište Banke je na Trgu bana Josipa Jelačića 10, Zagreb. Banka je matično društvo Grupe Zagrebačke banke ("Grupa"), koja posluje u Republici Hrvatskoj i u Federaciji Bosne i Hercegovine. Grupa je uključena u poslovanje sa stanovništvom i pravnim osobama te pruža usluge investicijskog bankarstva, a djeluje i na području leasinga, upravljanja imovinom i upravljanja nekretninama. Ovi financijski izvještaji obuhvaćaju odvojene financijske izvještaje Banke i konsolidirane financijske izvještaje Grupe (zajedno: „financijski izvještaji“), kao što je definirano Međunarodnim računovodstvenim standardom 27 "Odvojeni financijski izvještaji" i Međunarodni standard financijskog izvještavanja 10 "Konsolidirani financijski izvještaji".

I Osnove pripreme

a) Računovodstveni okvir

Financijski izvještaji sastavljeni su sukladno zakonskim zahtjevima za računovodstvo banaka u Republici Hrvatskoj. Poslovanje bankarskog dijela Grupe u Republici Hrvatskoj regulirano je Zakonom o kreditnim institucijama, prema kojem financijsko izvještavanje Grupe propisuje Hrvatska narodna banka ("HNB"), središnja nadzorna institucija bankarskog sustava u Republici Hrvatskoj. Ovi financijski izvještaji pripremljeni su sukladno navedenim propisima za banke.

Osnovne računovodstvene politike primijenjene u pripremi ovih financijskih izvještaja sažete su u nastavku. Osim promjena navedenih u *bilješci I d*), Grupa je dosljedno primjenjivala računovodstvene politike prikazane u nastavku za sva razdoblja iskazana u ovim konsolidiranim financijskim izvještajima. Tamo gdje su osnovne računovodstvene politike usklađene s računovodstvenim načelima Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja („MSFI” ili „Standardi“), u opisu računovodstvenih politika Grupe moguće je pozivati se na određene Standarde, a ukoliko nije drugačije navedeno, riječ je o Standardima izdanim od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde („IASB“) usvojenim od Europske unije („EU“), a koji su bili u primjeni na dan 31. prosinca 2017. godine.

Računovodstveni propisi temeljem kojih su pripremljeni ovi financijski izvještaji odstupaju od MSFI u načinu prikaza te u priznavanju i mjerenju.

Skrećemo pozornost na sljedeće glavne razlike između računovodstvenih propisa HNB-a i zahtjeva za priznavanje i mjerenje po MSFI:

- HNB od banaka zahtijeva priznavanje gubitaka od umanjenja vrijednosti po propisanim stopama u izvještaju o dobiti ili gubitku, za izloženosti koje se mjere po amortiziranom trošku i za koje nije identificirano umanjenje vrijednosti (uključujući i rizik središnje države). U skladu s tim zahtjevima, Grupa je u izvještaju o financijskom položaju iskazala rezervacije za umanjenja vrijednosti prihodujućih plasmana u iznosu od 1.142 milijuna kuna (31. prosinca 2016.: 1.134 milijuna kuna). U izvještaju o financijskom položaju Banke na dan 31. prosinca 2017. godine iskazano je 805 milijuna kuna gubitaka od umanjenja vrijednosti prihodujućih plasmana (31. prosinca 2016.: 842 milijuna kuna). U skladu s propisima HNB-a, Grupa je u gubicima od umanjenja vrijednosti i ostalih rezerviranja za 2017. godinu iskazala povećanje rezerviranja u iznosu od 8 milijuna kuna (2016.: povećanje rezerviranja u iznosu od 76 milijuna kuna). Smanjenje rezerviranja u iznosu od 37 milijuna kuna zabilježeno je u izvještaju o dobiti ili gubitku Banke za 2017. godinu (2016.: povećanje rezerviranja u iznosu od 31 milijun kuna). Grupa nastavlja priznavati ova rezerviranja u skladu s pravilima HNB-a kao zamjenu za nastale, ali neidentificirane gubitke od umanjenja vrijednosti koji se računaju prema zahtjevima MSFI-a.
- HNB za pojedine izloženosti za koje je prepoznato umanjenje vrijednosti propisuje minimalne iznose rezervacija za umanjenje vrijednosti, a koji mogu biti različiti od gubitaka od umanjenja vrijednosti izračunatih u skladu s MSFI.

Značajne računovodstvene politike (nastavak)

I Osnove pripreme (nastavak)

a) Računovodstveni okvir (nastavak)

Ove financijske izvještaje odobrila je Uprava 28. veljače 2018. godine i dostavila ih Nadzornom odboru na usvajanje.

b) Osnova mjerenja

Financijski izvještaji sastavljeni su na osnovi fer vrijednosti za financijsku imovinu i obveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak te za financijsku imovinu raspoloživu za prodaju, osim imovine raspoložive za prodaju za koju ne postoji pouzdana mjera fer vrijednosti. Ostala financijska imovina i obveze te nefinancijska imovina i obveze iskazane su po amortiziranom ili po povijesnom trošku.

c) Korištenje procjena i prosudbi

Prilikom pripreme financijskih izvještaja rukovodstvo je donosilo prosudbe, procjene i pretpostavke koje utječu na primjenu računovodstvenih politika te na iskazane iznose imovine i obveza, objave potencijalnih i preuzetih obveza na datum izvještaja, kao i na prihode, rashode i ostalu sveobuhvatnu dobit razdoblja. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od tih procjena.

Procjene i povezane pretpostavke redovito se preispituju. Učinci promjena računovodstvenih procjena priznaju se u razdoblju u kojem se procjena mijenja, ukoliko promjena utječe samo na to razdoblje, ili u razdoblju promjene i budućim razdobljima ukoliko promjena utječe i na tekuće i na buduća razdoblja.

Prosudbe rukovodstva u vezi s primjenom važećih standarda koje imaju značajan efekt na financijske izvještaje, te procjene koje nose značajan rizik mogućih prepravki u budućim razdobljima objavljene su u *bilješci 40*.

d) Primjena novih i izmijenjenih Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja

Osim dolje navedenih promjena, za sva razdoblja prikazana u ovim konsolidiranim financijskim izvještajima Grupa je dosljedno primjenjivala računovodstvene politike opisane u bilješkama u nastavku.

I. Važeći standardi, izmjene postojećih standarda i implementacije – usvojeni tijekom 2017. godine

Grupa je usvojila sljedeće nove standarde i izmjene postojećih standarda te tumačenja koja su stupila na snagu (i usvojena su od strane Europske unije) za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2017. godine:

MRS 7 Inicijative vezane uz objave – izmjene MRS-a 7 - izmjene su na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2017. godine, usvojene su od Europske unije u studenom 2017. godine. Omogućuju korisnicima financijskih izvještaja lakše razumijevanje promjena u zaduženosti društva. Društvo su dužna objaviti promjene u obvezama koje proizlaze iz aktivnosti financiranja, uključujući promjene proizašle iz novčanih tokova te ostale nenovčane promjene (kao što su dobiti ili gubici od promjene tečaja).

MRS 12 Priznavanje odgođene porezne imovine na nerealizirane gubitke – izmjene MRS-a 12 - izmjene su na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2017. godine, usvojene su od Europske unije u studenom 2017. godine. Pojašnjen je računovodstveni tretman odgođene porezne imovine na nerealizirane gubitke po dužničkim instrumentima koji se vrednuju po fer vrijednosti.

Primjena ovih poboljšanja i izmjena nije imala značajan utjecaj na financijske izvještaje.

Značajne računovodstvene politike (nastavak)

I Osnove pripreme (nastavak)

d) Primjena novih i izmijenjenih Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja (nastavak)

II Standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja koja su objavljena, ali još nisu na snazi

U nastavku su navedeni standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja koja su objavljena, ali još nisu na snazi do datuma objave financijskih izvještaja. Gdje je primjenjivo, Grupa namjerava usvojiti ove standarde u trenutku stupanja na snagu. Ukoliko se očekuje da će primjena standarda ili tumačenja utjecati na financijska izvješća ili na rezultat Grupe, utjecaj je opisan u nastavku.

MSFI 9: Financijski instrumenti

U srpnju 2014. godine Odbor za međunarodne računovodstvene standarde objavio je konačnu verziju standarda MSFI 9 *Financijski instrumenti* koji zamjenjuje standard MRS 39 *Financijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje* te sve prethodne verzije MSFI-a 9. MSFI 9 objedinjuje sva tri aspekta računovodstva financijskih instrumenata: klasifikaciju i mjerenje, umanjenje vrijednosti te računovodstvo zaštite. MSFI 9 je na snazi za godišnja razdoblja koja počinju 1. siječnja 2018. godine ili kasnije, a ranija primjena dozvoljena je od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde. Standard je usvojen u Europskoj Uniji u studenom 2016. godine. Standard zahtijeva retrospektivnu primjenu (izuzev računovodstva zaštite), a prezentiranje usporednih podataka nije obvezno. Grupa je MSFI 9 usvojila na datum prve primjene 1. siječnja 2018. godine.

Također, od 1. siječnja 2018. godine, okvir zakonskih zahtjeva za računovodstvo banaka u Republici Hrvatskoj izmijenjen je slijedom nastojanja da se zakonski zahtjevi za računovodstvo banaka usklade s MSFI zahtjevima. Doneseno je nekoliko regulatornih odluka, pri čemu su glavna pitanja koja se odnose na *Umanjenje vrijednosti* uključena u HNB-ovu *Odluku o klasifikaciji izloženosti u rizične skupine i načinu utvrđivanja kreditnih gubitaka (Narodne Novine 114/2017)*.

Posljedično, utjecaj na financijske izvještaje i kapital Grupe prezentiran u nastavku proizlazi iz zahtjeva MSFI-ja 9 kao i iz novih zakonskih zahtjeva za računovodstvo banaka propisanih novom HNB regulativom.

Sažetak novih zahtjeva:

a) Klasifikacija i mjerenje

Novi pristup MSFI-a 9 vezan uz klasifikaciju i mjerenje financijske imovine temelji se na karakteristikama ugovornih novčanih tokova financijske imovine te, za financijsku imovinu čiji ugovorni novčani tokovi predstavljaju naplatu po preostaloj glavnici i kamati, na poslovnom modelu društva vezanom za upravljanje imovinom. Ovisno o poslovnom modelu, financijska imovina klasificira se kao „držanje radi naplate“ ugovornih novčanih tokova (mjeri se po amortiziranom trošku i predmet je izračuna očekivanih kreditnih gubitaka), imovina koja se „drži radi naplate i prodaje“ (mjeri se po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit i predmet je izračuna očekivanih kreditnih gubitaka) ili koja se „drži radi trgovanja“ (mjeri se po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak).

MSFI 9 u velikoj mjeri zadržava postojeće zahtjeve MRS-a 39 u dijelu klasifikacije i mjerenja financijskih obveza.

b) Umanjenje vrijednosti

MSFI 9 zamjenjuje model 'nastalih gubitaka' iz MRS-a 39 s modelom budućih 'očekivanih kreditnih gubitaka'. Društvo računa očekivane kreditne gubitke i promjene po očekivanim kreditnim gubicima za svako izvještajno razdoblje kako bi se reflektirale promjene u kreditnom riziku od trenutka inicijalnog priznavanja. Više ne postoji zahtjev za postojanjem kreditnog događaja koji prethodi priznavanju kreditnog gubitka.

c) Računovodstvo zaštite

MSFI 9 uvodi značajno izmijenjen model računovodstva zaštite i zahtijeva proširene informacije vezane uz aktivnosti upravljanja rizicima koje bi se trebale objaviti. Društva imaju mogućnost nastavka primjene računovodstva zaštite po pravilima MRS-a 39 dok Odbor za međunarodne računovodstvene standarde ne završi projekt makro računovodstva zaštite. Primjena ovih zahtjeva računovodstva zaštite nema značajan utjecaj na financijske izvještaje.

Značajne računovodstvene politike (nastavak)

I Osnove pripreme (nastavak)

d) Primjena novih i izmijenjenih Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja (nastavak)

II. Standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja koja su objavljena, ali još nisu na snazi (nastavak)

MSFI 9: Financijski instrumenti (nastavak)

Projekt implementacije

Kako bi osigurala usklađenost s novim zahtjevima, Grupa je pokrenula projekt implementacije MSFI-ja 9 koji je u završnoj fazi.

Odražavajući glavne promjene zahtijevane MSFI-jem 9, projekt je u Grupi organiziran kroz više dijelova:

- *“Klasifikacija i mjerenje”*, s ciljem preispitivanja klasifikacije financijskih instrumenata prema novim MSFI 9 kriterijima i
- *“Umanjenje vrijednosti”*, s ciljem razvoja i implementacije modela i metodologija izračuna umanjenja vrijednosti.

Projekt se provodi uz uključenost svih relevantnih organizacijskih dijelova Banke te uz aktivan angažman Uprave i visokog rukovodstva.

„Klasifikacija i mjerenje“

U dijelu „Klasifikacija i mjerenje“, Grupa je:

- prepoznala kriterije za klasifikaciju financijskih instrumenata u nove kategorije koje predviđa standard, temeljem poslovnog modela i karakteristika povezanih ugovornih novčanih tokova;
- primijenila kriterije prepoznate pri klasifikaciji postojećeg portfelja.

Analiza poslovnog modela provedena je mapiranjem poslovnih područja kojima su dodijeljeni određeni poslovni modeli.

Poslovni modeli *„držanja radi naplate“* i *„držanja radi naplate i prodaje“* dodijeljeni su poslovnim područjima koji se odnose na bankovni dio portfelja Grupe (ovisno o namjeri s kojom je instrument stečen ili izdan te ovisno o očekivanom volumenu trgovanja financijskim instrumentom).

Poslovni model *„ostalo“* dodijeljen je trgovačkom portfelju Grupe što odražava namjeru trgovanja.

U svrhu klasifikacije financijske imovine u MSFI 9 kategorije, analiza poslovnog modela nadopunjena je analizom ugovornih novčanih tokova („SPPI test“).

Grupa je razvila procese s ciljem analize portfelja vrijednosnica i kredita kako bi se procijenilo da li karakteristike ugovornih novčanih tokova dopuštaju mjerenje po amortiziranom trošku (portfelj koji se *„drži radi naplate“*) ili po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (portfelj koji se *„drži radi naplate i prodaje“*). Ova analiza provedena je na razini pojedinačnih ugovora ili na razini skupina izloženosti gdje je to moguće.

Vlasnički instrumenti mjerit će se po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak ili ostalu sveobuhvatnu dobit, ovisno o njihovim karakteristikama i namjeri stjecanja. Udjeli u investicijskim fondovima mjerit će se po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak.

Značajne računovodstvene politike (nastavak)

I Osnove pripreme (nastavak)

d) Primjena novih i izmijenjenih Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja (nastavak)

II. Standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja koja su objavljena, ali još nisu na snazi (nastavak)

MSFI 9: Financijski instrumenti (nastavak)

„Umanjenje vrijednosti“

U dijelu „Umanjenje vrijednosti“, modeli umanjenja vrijednosti prilagođeni su kako bi se uskladili s novim računovodstvenim zahtjevima, slijedeći pri tom i *“Smjernice kreditnim institucijama o praksama upravljanja kreditnim rizikom i računovodstvenom tretmanu očekivanih kreditnih gubitaka”* Europskog nadzornog tijela za bankarstvo.

Uz financijsku imovinu po amortiziranom trošku i primjenjive izvanbilančne izloženosti, primjenjivi opseg imovine koja podliježe izračunu očekivanih kreditnih gubitaka proširen je te sada uključuje i cjelokupnu imovinu klasificiranu po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit koja je izložena kreditnom riziku.

Osim toga, razvijene su specifične prilagodbe u dijelu parametara vjerojatnosti neispunjenja ugovornih obveza (PD), gubitka u slučaju neispunjenja ugovornih obveza (LGD) i izloženosti u statusu neispunjenja ugovornih obveza (EAD) koji se koriste u svrhu izračuna očekivanih kreditnih gubitaka (ECL). Uz to, razvijen je novi model alokacije klasifikacije imovine kojoj nije umanjena vrijednost u pojedine razine, na razini transakcije - između razine 1 i razine 2.

Glavna razlika između dvije razine odnosi se na vremensko razdoblje u kojem se očekuje izračun očekivanog kreditnog gubitka. Za izloženosti razine 1 zahtijeva se izračun očekivanih kreditnih gubitaka u 12-mjesečnom razdoblju, dok se za razinu 2 primjenjuje izračun očekivanih kreditnih gubitaka tijekom vijeka trajanja financijskog instrumenta.

Kako bi se osigurala potpuna usklađenost između regulatornog i računovodstvenog tretmana, specifične prilagodbe primjenjuju se na PD, LGD i EAD parametre izračunate za regulatorne potrebe, pri čemu se u obzir ne uzimaju različiti regulatorni zahtjevi. Glavne prilagodbe su u svrhu:

- uklanjanja konzervativnog pristupa koji se zahtijeva samo za regulatorne potrebe,
- uključivanja prilagodbe u “vremenskom trenutku”, umjesto „ciklične“ prilagodbe koja je ugrađena u regulatorne parametre,
- uključivanja informacija o budućim kretanjima,
- proširivanja parametara kreditnog rizika u višegodišnju perspektivu.

U vezi PD parametra tijekom vijeka trajanja financijskog instrumenta, ciklične PD krivulje izvedene su podešavanjem promatranih kumulativnih stopa neispunjenja obveza, prilagođene su kako bi se reflektirala očekivanja za vremenski trenutak, informacije o budućim kretanjima su se uključile u stope neispunjenja obveza portfelja.

Stopa oporavka ugrađena u ciklični LGD prilagođena je kako bi se uklonile konzervativne marže i reflektirao najsvježiji trend stope oporavka kao i očekivanja o budućim trendovima, uz diskontiranje efektivnom kamatnom stopom ili njenom najboljom aproksimacijom.

EAD tijekom vijeka trajanja instrumenta dobiven je uzimajući u obzir očekivane promjene u budućem razdoblju temeljem otplanog plana. U skladu s HNB zahtjevima, za neiskorištene izvanbilančne izloženosti, koristi se pretpostavka da su potpuno iskorištene (kreditni konverzijski faktor 100%).

Model alokacije u pojedine razine s ciljem raspoređivanja izloženosti između razina 1 i 2 (razina 3 je ekvivalent imovini umanjene vrijednosti) je ključni aspekt novog modela očekivanog kreditnog gubitka. Pri tom razina 1 uglavnom uključuje (i) novoodobrene izloženosti, (ii) izloženosti „bez značajnog pogoršanja kreditne kvalitete nakon početnog priznavanja“ ili (iii) izloženosti s „niskim kreditnim rizikom“ na izvještajni datum.

Značajne računovodstvene politike (nastavak)

I Osnove pripreme (nastavak)

d) Primjena novih i izmijenjenih Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja (nastavak)

II. Standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja koja su objavljena, ali još nisu na snazi i usvojena

MSFI 9: Financijski instrumenti (nastavak)

„Umanjenje vrijednosti“ projekta implementacije (nastavak)

Procjena raspodjele u razine uključuje kombinaciju relativnih i apsolutnih kriterija. Glavni kriteriji uključuju:

- relativnu usporedbu, na razini transakcije, između PD-a u trenutku inicijalnog priznavanja i PD-a na svaki izvještajni datum, oba izračunata internim modelima, s pragovima postavljenim na način koji omogućava razmatranje svih ključnih varijabli za svaku transakciju koja bi mogla imati utjecaj na očekivane promjene PD-a tijekom vremena (npr. starost, dospijeće, razina PD-a u trenutku inicijalnog priznavanja),
- apsolutni kriteriji, kako što su vremenski razredi prema regulatornim zahtjevima (npr. 30 dana kašnjenja),
- ostali značajni interni kriteriji (npr. nove klasifikacije u restrukturirane izloženosti).

Grupa je odabrala primijeniti izuzeće „niskog kreditnog rizika“ za vrijednosnice koje imaju investicijski rejting što je u skladu s primjenjivim standardom.

Rezervacije za portfelj za koji nije identificirano umanjenje vrijednosti (temeljem očekivanih kreditnih gubitaka) po HNB regulativi imaju minimalne vrijednosti.

Također, umanjenje vrijednosti izračunato na imovinu umanjene vrijednosti prilagođeno je zahtjevima nove regulative, kako bi se u obzir uzele (i) prilagodbe transakcija koje se procjenjuju na individualnoj i skupnoj osnovi u pogledu vremenskog trenutka, prilagodbe za informacije o budućim kretanjima i (ii) brojni scenariji primjenjivi ovoj kategoriji imovine.

Pri definiranju opsega imovine umanjene vrijednosti, usvojena je definicija neispunjenja obveza koju trenutno primjenjuje UniCredit grupa i koja već uzima u obzir ključne principe ugrađene u smjernice za definiciju neispunjenja obveza koje je izdalo Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo, kao npr. procjena umanjenja vrijednosti ili neispunjenja obveza u većini društava unutar iste grupe, kroz razmatranje ukupne izloženosti prema određenom dužniku (takozvani „pristup dužnika“).

Ostali aspekti implementacije i kvantifikacija utjecaja

U dijelu metodološkog okvira i alata u dnevnom poslovanju, Grupa je aktualizirala IT arhitekturu te je u završnoj fazi razvoja organizacijskih procesa i procedura.

Grupa planira koristiti prijelazno izuzeće koje dozvoljava standard te neće objaviti usporedne iznose u financijskim izvještajima za 2018. godinu.

Značajne računovodstvene politike (nastavak)

I Osnove pripreme (nastavak)

e) Primjena novih i izmijenjenih Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja (nastavak)

II. *Standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja koja su objavljena, ali još nisu na snazi i usvojena*

MSFI 9: Financijski instrumenti (nastavak)

Ostali aspekti implementacije i kvantifikacija utjecaja (nastavak)

Na datum prve primjene 1. siječnja 2018. godine, glavni utjecaj MSFI-a 9 i HNB-ove „Odluke o klasifikaciji izloženosti u rizične skupine i načinu utvrđivanja kreditnih gubitaka“ (Narodne Novine 114/2017) na financijske izvještaje Grupe proizlazi iz primjene novog modela umanjenja vrijednosti. Novi model koji se temelji na pristupu očekivanog kreditnog gubitka kao i primjena novih pravila prijelaza između različitih razina rezultirali su povećanjem rezervacija za umanjenje vrijednosti financijske imovine (osobito zajmova i potraživanja od komitenata). Posebno, očekuje se veća volatilnost financijskih rezultata kroz različita izvještajna razdoblja, zbog dinamike promjena između različitih razina u koje se klasificiraju izloženosti (osobito između „Razine 1“ koja uključuje novoodobrene izloženosti i izloženosti kojima nije umanjena vrijednost te „Razine 2“ koja uključuje izloženosti za koje se kreditni rizik značajno povećao od datuma početnog priznavanja).

Utjecaj primjene MSFI-a 9 i regulative HNB-a računovodstveno se evidentira kroz kapital kao sveukupno smanjenje zadržane dobiti. Smanjenje redovnog osnovnog kapitala – prije poreznog efekta – iznosi 255 bps za Grupu i 281 bps za Banku. Unatoč smanjenju, stopa adekvatnosti kapitala ostala je snažna i značajno je iznad propisanog minimuma.

U dijelu „Klasifikacije i mjerenja“ ne očekuju se značajne reklasifikacije kredita i dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak zbog karakteristika novčanih tokova (SPPI kriterij). Posljedično, procjenjuje se da neće biti utjecaja na redovni osnovni kapital.

EU regulativa 2017/2395 od 27. prosinca 2017. godine financijskim institucijama omogućava opciju usvajanja prijelaznog sustava pri čemu se dodatne rezervacije za umanjenje vrijednosti mogu postupno uključiti u dopunski osnovni kapital putem „faznog“ mehanizma tijekom petogodišnjeg razdoblja, s početkom od 2018. godine. Grupa nije odabrala prijelaznu opciju te će odmah u 2018. godini umanjiti osnovni kapital za cijelokupni utjecaj primjene standarda.

MSFI 9 također zahtijeva opsežne nove objave u financijskim izvještajima za 2018. godinu. Grupa analizira podatke koji nedostaju u trenutnim procesima i izvještajnim alatima kako bi se implementirale aplikativne promjene i kontrole potrebne za prikupljanje podataka i pripremu izvještaja.

Kamata na izloženosti u kategoriji „umanjenje vrijednosti“

Prema propisima HNB-a koji su bili na snazi do 31. prosinca 2017. godine, za financijske instrumente koji se mjere po amortiziranom trošku, kamati obračunatoj do trenutka kad se izloženost klasificira u kategoriju „umanjenje vrijednosti“ u potpunosti se umanjuje vrijednost. Nakon što se izloženost klasificira u kategoriju „umanjenje vrijednosti“, kamata se prestaje obračunavati (kamatni prihod se ne priznaje u izvještaju o dobiti ili gubitku, ugovorno potraživanje po kamati evidentira se zasebno izvan izvještaja o financijskom položaju). Kamatni prihod na izloženosti u kategoriji „umanjenje vrijednosti“ u određenim slučajevima priznaje se po naplati.

Prema zahtjevima MSFI-a: naplativi dio kamate obračunate do trenutka klasifikacije izloženosti u kategoriju „umanjenje vrijednosti“ nije potrebno u potpunosti rezervirati. Redovna ugovorna kamata obračunava se i na izloženosti u kategoriji „umanjenje vrijednosti“. U skladu s pravilima mjerenja po amortiziranom trošku, kamatni prihod na ove izloženosti priznaje se u izvještaju o dobiti ili gubitku efektivnom kamatnom stopom. Naplaćeni iznosi koji ne premašuju potraživanje alociraju se na zatvaranje nenaplaćenog potraživanja. Zatezna kamata i naplaćeni iznosi koji premašuju potraživanje umanjene vrijednosti priznaju se kao kamatni prihod po naplati.

Grupa preliminarno procjenjuje da oba gore navedena pristupa rezultiraju sličnom razinom kamatnog prihoda.

Značajne računovodstvene politike (nastavak)

I Osnove pripreme (nastavak)

f) Primjena novih i izmijenjenih Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja (nastavak)

II. Standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja koja su objavljena, ali još nisu na snazi i usvojena

MSFI 15: Prihodi od ugovora s kupcima – standard je na snazi za godišnja razdoblja koja počinju 1. siječnja 2018. godine ili kasnije te je usvojen u Europskoj uniji u rujnu 2016. godine. MSFI 15 uspostavlja model priznavanja prihoda iz ugovora s kupcima koji se sastoji od pet kriterija, s ograničenim iznimkama. Budući da primarni fokus standarda nisu financijski instrumenti, ne očekuje se da će njegova primjena imati značajan utjecaj na financijske izvještaje Grupe.

MSFI 16: Najmovi - standard je na snazi za godišnja razdoblja koja počinju 1. siječnja 2019. godine ili kasnije te je usvojen u Europskoj uniji u listopadu 2017. godine. MSFI 16 utvrđuje načela priznavanja, mjerenja, iskazivanja i objavljivanja vezana uz najmove, za obje ugovorne strane, za korisnika ("najmoprimca") i za pružatelja usluge ("najmodavca"). Standard zahtijeva od najmoprimca tretman svih najmova prema jedinstvenom bilančnom modelu na sličan način kao i za financijske najmove prema MRS-u 17, uz određene iznimke. Za najmodavce se računovodstveno evidentiranje ne mijenja značajno. Prema preliminarnoj procjeni, Grupa ne očekuje da će primjena MSFI-a 16 imati značajan utjecaj na financijske izvještaje Grupe.

III. Standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja koja su objavljena, ali još nisu na snazi i usvojena

Do datuma objave ovih financijskih izvještaja, određeni broj novih standarda, izmjena postojećih standarda i tumačenja izdan je od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde i Odbora za tumačenje međunarodnih standarda financijskog izvještavanja:

- MSFI 14 *Regulatorni računi razgraničenja* (objavljen 30. siječnja 2014. godine),
- MSFI 10 i MRS 28 (izmjene): *Prodaja imovine ili uloga u imovini između investitora i njegovog pridruženog društva ili zajedničkog pothvata* (objavljen 11. rujna 2014. godine),
- MSFI 2 (izmjene): *Klasifikacija i mjerenje transakcija temeljenih na plaćanju u dionicama* (objavljen 20. lipnja 2016. godine),
- *Dorada MSFI-jeva iz ciklusa 2014. – 2016.* (objavljeno 8. prosinca 2016. godine) – izmjene MSFI-eva:
 - MSFI 1 *Prva primjena Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja* – ukidanje kratkoročnih izuzeća pri prvoj primjeni;
 - MRS 28 *Udjeli u pridruženim subjektima i zajedničkim pothvatima* – pojašnjenje mjerenja ulaganja po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak za svako pojedino ulaganje;
 - MSFI 12 *Objavljivanje udjela u drugim subjektima* – propisuje zahtjeve objave za udjele u drugim subjektima i za udjele koji se drže radi prodaje ili distribucije
- MRS 40 (izmjene): *Prijenos ulaganja u nekretnine* (objavljen 8. prosinca 2016. godine),
- MRS 28 (izmjene): *Dugoročna ulaganja u pridružene subjekte i zajedničke pothvate* (objavljen 12. listopada 2017. godine),
- *Dorada MSFI-jeva iz ciklusa 2015.- 2017.* (objavljen 12. prosinca 2017. godine) – izmjene MSFI-eva koji se odnose na MRS 12 *Porez na dobit*, MRS 23 *Uzeti zajmovi* i MRS 28 *Udjeli u pridruženim subjektima i zajedničkim pothvatima*,
- tumačenje OTMFI-ja (IFRIC-a) 22 *Transakcije i predujmovi u stranim valutama* (objavljen 8. prosinca 2016. godine),
- MSFI 17 *Ugovori o osiguranju* (objavljen 18. svibnja 2017. godine),
- tumačenje OTMFI-ja (IFRIC-a) 23 *Nesigurnost u vezi s primjenom poreznih pravila na porez na dobit* (objavljen 7. lipnja 2017. godine),
- MSFI 4 (izmjene): *Primjena MSFI-a 9 Financijski instrumenti na MSFI 4 Ugovori o osiguranju* (objavljen 12. rujna 2016. godine, usvojen u Europskoj uniji u studenom 2017. godine).

Primjena većine ovih standarda ovisi o završetku procesa odobrenja od strane odgovornih tijela Europske komisije što je u tijeku.

Ovi standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja standarda nisu značajni za poslovanje Grupe te neće imati značajan utjecaj na financijske izvještaje.

Značajne računovodstvene politike (nastavak)

I Osnove pripreme (nastavak)

f) Funkcionalna i prezentacijska valuta

Konsolidirani i zasebni financijski izvještaji iskazani su u kunama ("kn") koje predstavljaju funkcionalnu i prezentacijsku valutu Banke. Iznosi su zaokruženi na najbliži milijun (ukoliko nije drugačije navedeno).

Tečajevi najznačajnijih valuta u kojima su denominirane stavke imovine i obveza Grupe i Banke, a koji su korišteni za preračun imovine i obveza Grupe i Banke na dan 31. prosinca 2017. godine: 1 EUR = 7.514 kn, 1 USD = 6.270 kn (31. prosinca 2016. godine: 1 EUR = 7.558kn, 1 USD = 7.169 kn). Tijekom 2017. i 2016. godine, konvertibilna marka (službena valuta Federacije Bosne i Hercegovine) bila je vezana za euro po fiksnom tečaju od 1 EUR = 1,956 BAM.

g) Konsolidacija

Konsolidirani financijski izvještaji uključuju financijske izvještaje Banke i društava pod kontrolom Banke, te njezinih podružnica (zajedno "Grupa"), zajedno s udjelima Grupe u pridruženim društvima.

Poslovna spajanja

Od 1. travnja 2010. godine Grupa primjenjuje MSFI 3 „Poslovna spajanja“ za računovodstveno iskazivanje poslovnih spajanja, a računovodstvene politike primijenjene pri tim stjecanjima opisane su u nastavku (utjecaji poslovnih spajanja provedenih prije 1. travnja 2010. nisu prepravljani).

Nova računovodstvena politika za poslovna spajanja, navedena je u nastavku:

Stjecanja od 1. travnja 2010. godine i kasnije

Poslovna spajanja iskazuju se primjenom metode stjecanja na datum stjecanja, na dan kada je Grupa stekla kontrolu.

Grupa kontrolira drugi subjekt kada je izložena ili kada ima pravo na varijabilni povrat iz sudjelovanja u subjektu, te svojom moći nad subjektom ima mogućnost utjecati na prinos. Grupa ponovno procjenjuje da li ima kontrolu kada se promijeni jedan ili više elemenata kontrole. To uključuje okolnosti u kojima zaštitnička prava koje ima Grupa (na primjer, ona koja proizlaze iz kreditne aktivnosti) postanu značajna i dovode do toga da Grupa ima moć nad subjektom.

Grupa mjeri goodwill na datum stjecanja kao:

- fer vrijednost prenesene naknade; uvećano za
- priznati iznos eventualnog nekontrolirajućeg udjela u stečenom subjektu, uvećano za,
- ako se stjecanje ostvaruje u dijelovima, fer vrijednost postojećeg vlasničkog udjela u stečenom društvu; umanjeno za
- neto priznati iznos (u pravilu fer vrijednost) prepoznatljive stečene imovine i obveza.

Ako zbroj predstavlja negativnu vrijednost, dobitak proizašao iz povoljne kupnje se odmah priznaje u dobiti ili gubitku.

Prenesena naknada ne uključuje iznose koji se odnose na podmirenje prethodnih poslovnih odnosa. Takvi se iznosi u pravilu priznaju kroz dobiti ili gubitak.

Troškovi povezani sa stjecanjem, osim onih koji se odnose na izdavanje dužničkih ili vlasničkih vrijednosnih papira, koje Grupa realizira u vezi s poslovnim spajanjem priznaju se kao trošak u trenutku nastanka.

Eventualna potencijalna naknada priznaje se po fer vrijednosti na datum stjecanja. Ako je potencijalna naknada klasificirana kao kapital i rezerve, ne vrednuje se ponovo, a njezino podmirenje se iskazuje unutar kapitala i rezervi. U drugim slučajevima, naknadne promjene fer vrijednosti potencijalne naknade priznaju se kroz dobit ili gubitak.

Značajne računovodstvene politike (nastavak)

I Osnove pripreme (nastavak)

g) Konsolidacija (nastavak)

Poslovna spajanja (nastavak)

Stjecanja do 1. travnja 2010.

Za stjecanja do 1. travnja 2010. godine goodwill predstavlja višak troška stjecanja u odnosu na udio Grupe u priznatom iznosu (u pravilu fer vrijednost) prepoznatljive imovine, obveza i potencijalnih obveza stečenog društva. Kad je taj iznos bio negativan, dobitak iz povoljne kupnje priznavao se odmah u dobiti ili gubitku.

Troškovi povezani sa stjecanjem, osim onih koji se odnose na izdavanje dužničkih ili vlasničkih vrijednosnih papira, koje Grupa realizira u vezi s poslovnim spajanjem bili su kapitalizirani kao dio troška stjecanja.

Podružnice

Podružnice su subjekti koje kontrolira Grupa. Financijski izvještaji podružnica uključeni su u konsolidirane financijske izvještaje od trenutka kada je stečena kontrola do prestanka kontrole. Računovodstvene politike podružnica mijenjaju se prema potrebi, kako bi se osigurala usklađenost s politikama Grupe. Gubici koji se odnose na nekontrolirajuće udjele u podružnici raspoređuju se na vlasnike nekontrolirajućih udjela iako oni zbog toga mogu imati negativan saldo. U odvojenim financijskim izvještajima Banke, ulaganja u podružnice iskazuju se po trošku, umanjenom za eventualno umanjenje vrijednosti.

Promjene vlasničkih udjela Grupe u postojećim podružnicama

Promjene vlasničkih udjela Grupe u podružnicama koja nemaju za posljedicu gubitak kontrole nad podružnicama iskazuju se kao transakcije kroz kapital. Knjigovodstvena vrijednost udjela Grupe i ona koja pripada vlasnicima nekontrolirajućih udjela usklađuje se s promjenama u njihovim relativnim udjelima u podružnicama. Svaka razlika između iznosa za koji su nekontrolirajući udjeli prilagođeni i fer vrijednosti plaćene ili primljene naknade priznaje se izravno u kapital i pripisuje vlasnicima Banke.

Gubitak kontrole

U trenutku gubitka kontrole Grupa prestaje priznavati imovinu i obveze podružnice, pripadajuće udjele nekontrolirajućih udjela i ostale elemente kapitala i rezervi koji se odnose na podružnicu. Eventualni višak ili manjak koji proizlazi iz prestanka kontrole priznaje se u dobiti ili gubitku i računa se kao razlika između (i) ukupne fer vrijednosti primljene naknade i fer vrijednosti svih zadržanih udjela i (ii) prethodne knjigovodstvene vrijednosti imovine (uključujući goodwill) i obveza podružnice i nekontrolirajućih udjela. Svi iznosi prethodno priznati unutar ostale sveobuhvatne dobiti, a koji se odnose na tu podružnicu, iskazuju se na način kao da je Grupa izravno prodala pripadajuću imovinu ili obveze ovisnog društva (tj. prenose u dobit ili gubitak ili na drugu poziciju kapitala i rezervi kako je navedeno/dozvoljeno primjenjivim MSFI-em). Ako Grupa zadržava udio u bivšoj podružnici, taj se udio iskazuje po fer vrijednosti na datum prestanka kontrole. Nakon toga, isti se iskazuje kao ulaganje koje se vrednuje po metodi udjela ili u skladu s Grupnom računovodstvenom politikom za financijske instrumente (sukladno računovodstvenoj politici II. 10) ovisno o visini zadržane kontrole.

Stjecanje subjekata pod zajedničkom kontrolom

Poslovna spajanja proizašla iz prijenosa udjela u subjektima koji su pod zajedničkom kontrolom dioničara koji kontrolira Grupu priznaju se primjenom slijedećih načela:

- stečena imovina i obveze priznaju se po neto knjigovodstvenoj vrijednosti prethodno priznatoj u konsolidiranim financijskim izvještajima dioničara koji kontrolira Grupu,
- razlika između plaćenog iznosa i neto knjigovodstvene vrijednosti stečenih stavki imovine i obveza iskazuje se u kapitalu i rezervama Grupe,
- stavke kapitala i rezervi stečenog društva pridodaju se stavkama kapitala i rezervi Grupe (osim izdanog kapitala stečenog društva koji se priznaje kao dio premije na izdane dionice),
- novčani iznosi plaćeni za stjecanje priznaju se izravno u kapitalu i rezervama.

Značajne računovodstvene politike (nastavak)

I Osnove pripreme (nastavak)

g) Konsolidacija (nastavak)

Nekontrolirajući udjeli

Grupa pri svakoj pojedinoj transakciji procjenjuje da li će nekontrolirajuće udjele iskazati po njihovoj fer vrijednosti, ili prema njihovom razmjernom udjelu u priznatom iznosu prepoznatljive neto imovine društva koje se stječe na datum stjecanja.

Promjene ulaganja u podružnice koje ne rezultiraju gubitkom kontrole iskazuju se kao transakcije s imateljima dionica u svojstvu vlasnika te takve prilagodbe nemaju utjecaj na goodwill niti se priznaju kroz dobit ili gubitak unutar izvještaja o dobiti ili gubitku. Prilagodbe nekontrolirajućih udjela temelje se na razmjernom iznosu neto imovine podružnice.

Transakcije koje se eliminiraju prilikom konsolidacije

Unutargrupna stanja i transakcije, te nerealizirani prihodi i rashodi (s izuzetkom dobitaka ili gubitaka po osnovi tečajnih razlika), koji proizlaze iz unutargrupnih transakcija, eliminiraju se prilikom sastavljanja konsolidiranih financijskih izvještaja. Nerealizirani gubici se eliminiraju na isti način kao i nerealizirani dobitci, ali samo pod uvjetom da nema dokaza o umanjenju vrijednosti.

Upravljanje fondovima

Grupa upravlja imovinom koja se drži u investicijskim fondovima u ime ulagatelja. Financijski izvještaji tih subjekata nisu uključeni u ove konsolidirane financijske izvještaje osim u slučajevima kada Grupa ima kontrolu nad subjektom (na izvještajni datum nije bilo takvih slučajeva). Informacije o aktivnostima Grupe u upravljanju investicijskim fondovima prikazane su u *bilješci 34*.

Pridružena društva

Pridružena društva su sva društva nad kojima Grupa ima značajan utjecaj, ali nema kontrolu. Ulaganja u pridružena društva početno se priznaju po trošku stjecanja, a naknadno se u konsolidiranim financijskim izvještajima vrednuju primjenom metode udjela. Ulaganja Grupe u pridružena društva uključuju i goodwill (umanjen za akumulirani gubitak od umanjenja vrijednosti) utvrđen prilikom stjecanja. U odvojenim financijskim izvještajima Banke, ulaganja u pridružena društva vrednuju se po trošku stjecanja umanjenom za eventualna umanjenja vrijednosti.

Udio Grupe u dobitcima ili gubicima njezinih pridruženih društava nakon stjecanja priznaje se u izvještaju o dobiti ili gubitku, a njezin udio u promjenama u rezervama nakon stjecanja priznaje se u rezervama. Knjigovodstvena vrijednost ulaganja korigira se za ukupna kretanja nakon stjecanja. Kada je udio Grupe u gubicima pridruženog društva jednak ili veći od njezinog udjela u pridruženom društvu, uključujući bilo koja druga neosigurana potraživanja, Grupa prestaje priznavati daljnje gubitke, osim ukoliko ima daljnje obveze prema pridruženom društvu ili je izvršila plaćanja u korist pridruženog društva. Dividenda primljena od pridruženih društava priznaje se kao smanjenje ulaganja u pridružena društva u konsolidiranom izvještaju o financijskom položaju Grupe te kao prihod od dividendi u odvojenom izvještaju o dobiti ili gubitku Banke.

Nerealizirani dobitci iz transakcija između Grupe i njezinih pridruženih društava eliminiraju se do visine udjela Grupe u pridruženom društvu. Nerealizirani gubici također se eliminiraju, osim ako transakcija pruža dokaz o umanjenju vrijednosti prenesene imovine. Računovodstvene politike pridruženih društava promijenjene su prema potrebi kako bi se osigurala usklađenost s politikama Grupe.

Značajne računovodstvene politike (nastavak)

I Osnove pripreme (nastavak)

h) Preračunavanje stranih valuta

Transakcije i stanja

Transakcije u stranim valutama preračunavaju se u odgovarajuće funkcionalne valute po deviznim tečajevima važećim na datum transakcije. Monetarna imovina i monetarne obveze iskazane u stranoj valuti na datum izvještavanja preračunavaju se u funkcionalnu valutu prema tečaju važećem na taj datum. Nemonetarna imovina i nemonetarne obveze u stranim valutama koje se iskazuju po fer vrijednosti preračunavaju se u funkcionalnu valutu prema deviznom tečaju važećem na datum kada je određena fer vrijednost. Nemonetarna imovina i nemonetarne obveze koje se iskazuju po povijesnom trošku u stranoj valuti preračunavaju se temečjem deviznog tečaja važećeg na datum transakcije. Tečajne razlike koje pritom nastaju priznaju u dobiti ili gubitku, osim tečajnih razlika proizašlih iz preračunavanja vlasničkih vrijednosnih papira raspoloživih za prodaju i tečajnih razlika proizašlih iz poslovanja inozemnih podružnica, koje se priznaju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti (navedeno u nastavku).

Promjene fer vrijednosti vrijednosnica denominiranih u stranoj valuti klasificiranih kao raspoložive za prodaju raščlanjuju se na tečajne razlike proizašle iz promjena troška vrijednosnice i druge promjene njihove knjigovodstvene vrijednosti. Tečajne razlike po osnovi monetarnih vrijednosnica raspoloživih za prodaju priznaju se u izvještaju o dobiti ili gubitku, dok se ostale promjene njihove knjigovodstvene vrijednosti priznaju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Tečajne razlike po osnovi nemonetarnih vrijednosnica, klasificiranih kao raspoložive za prodaju, priznaju se zajedno s ostalim promjenama u izvještaju o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, korigirano za odgođeni porez.

Poslovanje inozemnih podružnica

Rezultati i financijski položaj članica Grupe u Federaciji Bosne i Hercegovine, čija je funkcionalna valuta konvertibilna marka ("BAM"), preračunavaju se u prezentacijsku valutu kako slijedi:

- (i) imovina i obveze, za svaki prikazani izvještaj o financijskom položaju, preračunavaju se po tečaju važećem na datum izvještavanja;
- (ii) prihodi i rashodi, za svaki prikazani izvještaj o dobiti ili gubitku, preračunavaju se po prosječnim tečajevima koji su vrijedili za razdoblje izvještavanja; i
- (iii) sve nastale tečajne razlike nastale pri konsolidaciji inozemnih podružnica priznaju se unutar zadržane dobiti kao tečajne razlike pri preračunavanju inozemnih poslovanja, osim tečajnih razlika koje su raspoređene na nekontrolirajuće udjele..

Kada se prodaje poslovanje u inozemstvu tako da Grupa izgubi kontrolu, značajan utjecaj ili zajedničku kontrolu, ukupan iznos translacijskih rezervi koji se odnose na taj inozemni subjekt prenosi se u dobit ili gubitak kao dio dobitaka ili gubitaka od prodaje. Ako Grupa prodaje dio svog udjela u podružnici koja uključuje i poslovanje inozemnih podružnica i pritom zadržava kontrolu, odgovarajući dio ukupnog iznosa se ponovo pripisuje vlasnicima nekontrolirajućih udjela. Kada Grupa prodaje dio svog ulaganja u pridruženom društvu koje obuhvaća i poslovanje inozemnih podružnica, i pritom zadržava značajan utjecaj, odgovarajući dio ukupnog iznosa prenosi se u dobit ili gubitak.

i) Poslovne aktivnosti s kojima Grupa neće nastaviti

Poslovne aktivnosti s kojima Grupa neće nastaviti su poslovna cjelina Grupe, koja predstavlja bitnu odvojenu poslovnu aktivnost ili zemljopisno područje poslovanja koje je prodano ili je namijenjeno prodaji, ili podružnicu stečenu isključivo s namjerom ponovne prodaje. Klasifikacija u poslovne aktivnosti s kojima Grupa neće nastaviti provodi se prilikom prodaje ili ukoliko poslovna aktivnost zadovolji uvjete za klasifikaciju u imovinu namijenjenu za prodaju, ovisno o tome do čega dođe ranije. U trenutku kada se pojedina aktivnost klasificira u poslovne aktivnosti s kojima Grupa neće nastaviti, usporedni izvještaj o dobiti ili gubitku prepravlja se na način kao da je Grupa prekinula te aktivnosti od početka usporednog razdoblja.

Ukoliko dođe do prestanka zadovoljavanja uvjeta za iskazivanje poslovnih aktivnosti s kojima Grupa neće nastaviti, Grupa u skladu s tim reklasificira i prepravlja usporedne financijske podatke u izvještaju o dobiti ili gubitku. Usporedni podaci u izvještaju o financijskom položaju se ne prepravljaju.

Značajne računovodstvene politike (nastavak)

II Specifične računovodstvene politike

1 *Prihod i rashod od kamata*

Prihodi i rashodi od kamata priznaju se u izvještaju o dobiti ili gubitku kako nastaju, za sve kamatonosne financijske instrumente, uključujući one koji se mjere po amortiziranom trošku i raspoložive za prodaju, primjenom metode efektivne kamatne stope. Metoda efektivne kamatne stope je metoda izračuna amortiziranog troška financijske imovine ili financijske obveze te alokacije prihoda ili rashoda od kamata tijekom odgovarajućeg razdoblja. Efektivna kamatna stopa je stopa kojom se diskontiraju očekivani budući novčani izdaci ili primici tijekom očekivanog vijeka trajanja financijskog instrumenta ili, kada je to prikladno, kraćeg razdoblja, do neto knjigovodstvene vrijednosti financijske imovine ili financijske obveze. Izračunu efektivne kamatne stope uključuje sve naknade i postotne bodove plaćene ili primljene između ugovornih strana, koji su sastavni dio efektivne kamatne stope, transakcijske troškove i sve ostale premije ili diskonte. Ovi prihodi i rashodi iskazuju se u izvještaju o dobiti ili gubitku kao приход od kamata ili rashod od kamata i slični rashodi.

Prihod i rashod od kamata također uključuje prihode i rashode od provizija i naknada koji se odnose na zajmove i potraživanja od komitenata i banaka, uzete zajmove, financijske najmove, subordinirani dug i izdane dužničke vrijednosnice, amortizaciju premije ili diskonta, kao i ostale razlike između početne knjigovodstvene vrijednosti kamatonosnog financijskog instrumenta i njegove vrijednosti po dospijeću, koji se priznaju primjenom metode efektivne kamatne stope.

Prihod od kamata na dužničke vrijednosnice po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak priznaje se po nominalnoj kuponskoj kamatnoj stopi i uključuje se u приход od kamata. Kamatni приход i rashod na derivativne financijske instrumente također se uključuje u приход i rashod od kamata.

2 *Prihod i rashod od naknada i provizija*

Prihod i rashod od naknada i provizija uglavnom čine naknade i provizije po osnovi domaćeg i međunarodnog platnog prometa, garantnog poslovanja i izdavanja akreditiva, kartičnog poslovanja i upravljanja imovinom, koje se priznaju u izvještaju o dobiti ili gubitku po obavljanju pojedine usluge, osim za slučajeve kada su uključeni u izračun efektivne kamatne stope.

Naknade za čuvanje raspoloživih sredstava po odobrenim zajmovima za koje je vjerojatno da će biti povučeni razgraničavaju se i priznaju kao korekcija efektivne kamatne stope na zajam. Naknade po sindiciranim zajmovima priznaju se kao приход kada je sindiciranje okončano i kada Grupa za sebe ne zadržava niti jedan dio kreditnog paketa ili zadržava dio po istoj efektivnoj kamatnoj stopi kao i drugi sudionici. Naknade za upravljanje portfeljem i ostale usluge savjetovanja i upravljanja priznaju se temeljem predmetnog ugovora o obavljanju usluge. Naknade za upravljanje imovinom, koje se odnose na upravljanje investicijskim fondovima priznaju se po načelu nastanka događaja, tijekom razdoblja pružanja usluge. Isto načelo primjenjuje se i za usluge skrbi koje se kontinuirano pružaju tijekom dužeg vremenskog razdoblja.

3 *Prihod od dividendi*

Prihod od dividendi priznaje se u trenutku nastanka prava na primitak dividende. U konsolidiranim financijskim izvještajima eliminira se приход od dividendi od podružnica, a dividende od pridruženih društava umanjuju knjigovodstvenu vrijednost ulaganja u pridružena društva u konsolidiranom izvještaju o financijskom položaju.

4 *Neto dobiti i gubici od financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak i rezultat od kupoprodaje valuta i tečajnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obveza*

Navedena kategorija uključuje zaradu od kupoprodaje valuta, realizirane i nerealizirane dobitke i gubitke od dužničkih i vlasničkih vrijednosnica koje se drže radi trgovanja, ostalih financijskih instrumenata koji su raspoređeni po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak i derivativnih financijskih instrumenata (kako je objašnjeno u računovodstvenoj politici II.10) te neto dobitke i gubitke od tečajnih razlika nastalih preračunavanjem monetarne imovine i obveza denominiranih u stranim valutama.

Značajne računovodstvene politike (nastavak)

II Specifične računovodstvene politike (nastavak)

5 *Neto dobiti i gubici od vrijednosnica raspoloživih za prodaju*

Ova kategorija uključuje dobitke i gubitke od prodaje dužničkih i vlasničkih vrijednosnica raspoloživih za prodaju.

6 *Ostali poslovni prihodi*

Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga odnose se na aktivnosti Grupe vezane uz operativni najam, ulaganja u nekretnine i ostale aktivnosti, te se priznaju se u izvještaju o dobiti i gubitku u razdoblju kada je roba prodana ili usluga pružena.

7 *Primanja zaposlenih*

a) Obveze za mirovine

Za mirovine zaposlenika Grupa plaća doprinose u institucije u vlasništvu države i obvezne i dobrovoljne mirovinske fondove, kojima upravljaju društva za upravljanje u privatnom vlasništvu, sukladno zakonskim odredbama ili izboru zaposlenika. Obveza Grupe prestaje u trenutku kada se doprinosi podmire. Doprinosi se priznaju kao troškovi osoblja u izvještaju o dobiti ili gubitku kako nastaju.

b) Dugoročno nagrađivanje zaposlenika

Djelatnici uključeni u svaki ciklus dugoročnog nagrađivanja zaposlenika Banke, zajedno s pripadajućim iznosima, biraju se na osnovi jasnih kriterija doprinosa dugoročno održivoj i rastućoj profitabilnosti Grupe.

Obveze za dugoročno nagrađivanje u izvještaju o financijskom položaju diskontiraju se korištenjem odgovarajuće diskontne stope.

c) Otpremnine

Otpremnine kod prijevremenog raskida radnog odnosa se priznaju kao trošak kada postoji dokaz da se Grupa obvezala, bez realne mogućnosti odustajanja, na primjenu detaljnog formalnog plana koji podrazumijeva ili raskid radnog odnosa prije normalnog datuma umirovljenja ili isplatu otpremnine temeljem ponude koja je dana kao poticaj za dobrovoljno napuštanje radnog mjesta. Otpremnine za dobrovoljno napuštanje radnog mjesta priznaju se ako je Grupa dala ponudu za dobrovoljno napuštanje radnog mjesta, ako postoji vjerojatnost da će ponuda biti prihvaćena, a broj prihvaćenih ponuda moguće je pouzdano procijeniti. Ako otpremnine dospijevaju na isplatu više od 12 mjeseci nakon datuma sastavljanja financijskih izvještaja, diskontiraju se na sadašnju vrijednost.

d) Kratkoročno nagrađivanje zaposlenika

Obveze temeljem sustava kratkoročnog nagrađivanja zaposlenika iskazuju se na nediskontiranoj osnovi, a priznaju se kao trošak u trenutku pružanja pripadajuće usluge. Obveza se priznaje u iznosu za koji se očekuje da će biti isplaćen temeljem kratkoročnog sustava isplate novčanog bonusa ili sudjelovanja u dobiti, kada Grupa ima sadašnju zakonsku obvezu isplatiti taj iznos kao naknadu za uslugu koju je zaposlenik izvršio u prošlosti, a tu je obvezu moguće pouzdano procijeniti.

e) Plaćanja temeljena na dionicama

U sklopu dugoročnog plana nagrađivanja, Zaposlenici Grupe primaju plaćanja temeljena na dionicama u zamjenu za usluge koje pružaju. Fer vrijednost plaćanja na datum odobravanja priznaje se kao trošak zaposlenih, s pripadajućim povećanjem u kapitalu i rezervama u razdoblju u kojem zaposlenici bezuvjetno ostvaruju pravo na nagradu. Priznati trošak odražava udio u ukupnoj nagradi za pružene usluge, te ostale netržišne uvjete za koje se očekuje da će se ispuniti. Kumulativni iznos nagrade priznat na datum dodjele odražava pružene usluge i zadovoljene netržišne uvjete.

Značajne računovodstvene politike (nastavak)

II Specifične računovodstvene politike (nastavak)

7 *Primanja zaposlenih (nastavak)*

f) Ostala primanja zaposlenika

Obveze po osnovi ostalih dugoročnih primanja zaposlenika, kao što su jubilarne nagrade i zakonske otpremnine, iskazuju se u neto iznosu sadašnje vrijednosti obveze za definirana primanja na datum izvještavanja. Za izračun sadašnje vrijednosti obveze koristi se metoda projicirane kreditne jedinice. Odgovarajući gubici ili dobiti od ponovljenog vrednovanja priznaju se odmah u izvještaju o dobiti ili gubitku, osim aktuarskih dobitaka i gubitaka pri ponovljenom vrednovanju obveza za definirana primanja zaposlenih koji se priznaju u izvještaju o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti kao stavke koje se neće prenijeti u dobit ili gubitak u naknadnim razdobljima.

8 *Izravni troškovi zaključivanja ugovora o stambenoj štednji*

Izravni troškovi zaključivanja ugovora o stambenoj štednji razgraničavaju se, do iznosa za koji se procjenjuje da je nadoknadiv te amortiziraju u izvještaju o dobiti ili gubitku linearnom metodom za vrijeme trajanja predmetnih ugovora.

9 *Najmovi*

Najam se na datum inicijalnog priznavanja klasificira kao financijski ili kao operativni najam.

Grupa kao najmodavac – financijski najam

Najmovi kod kojih Grupa kao davatelj najma prenosi sve rizike i nagrade povezane s vlasništvom imovine klasificirani su kao financijski najmovi. Kod financijskih najмова, sadašnja vrijednost plaćanja po najmu priznaje se kao potraživanje (u poziciji zajmovi i potraživanja od komitenata). Razlika između bruto potraživanja po financijskom najmu i sadašnje vrijednosti budućih naplata po potraživanjima od financijskog najma predstavlja nezarađeni financijski prihod. Početni izravni troškovi nastali tijekom pregovaranja i ugovaranja financijskog najma dodaju se knjigovodstvenoj vrijednosti iznajmljene imovine i umanjuju prihode koji se priznaju tijekom razdoblja trajanja najma.

Grupa kao najmodavac – operativni najam

Najmovi u kojima Grupa ne prenosi rizike i nagrade povezane s vlasništvom klasificirani su kao operativni najmovi. Prihodi od najma nastali temeljem ugovora o operativnom najmu priznaju se linearnom metodom tijekom trajanja ugovora o najmu. Početni izravni troškovi nastali tijekom pregovaranja i ugovaranja operativnog najma dodaju se knjigovodstvenoj vrijednosti iznajmljene imovine i priznaju se tijekom razdoblja najma kao i prihodi od najma. Potencijalne najamnine priznaju se kao prihod u razdoblju u kojem su zarađene. Kod ugovora o operativnom najmu u kojima je Grupa najmodavac, predmetna imovina se priznaje unutar pozicije Nekretnine i oprema (vidjeti također računovodstvenu politiku II.11). Kod operativnih najмова stavki nekretnina Grupe, predmetna imovina se priznaje u izvještaju o financijskom položaju Grupe kao Ulaganje u nekretnine (računovodstvena politika II.13).

Grupa kao najmoprimac – operativni najam

Kod operativnih najмова u kojima je Grupa najmoprimac, predmetna imovina se ne priznaje u izvještaju o financijskom položaju Grupe, a plaćanja temeljem operativnog najma priznaju se kao operativni troškovi u izvještaju o dobiti ili gubitku linearnom metodom tijekom razdoblja trajanja najma.

Primljeni ili dani poticaji za najam priznaju se kao sastavni dio ukupnog troška ili prihoda od najma, tijekom trajanja ugovora o najmu.

Značajne računovodstvene politike (nastavak)

II Specifične računovodstvene politike (nastavak)

10 *Financijski instrumenti*

Klasifikacija

Financijski instrumenti klasificiraju se u odgovarajuće portfelje ovisno o namjeri Grupe u trenutku stjecanja financijskog instrumenta ili nakon reklasifikacije (vidjeti u nastavku) te sukladno ulagačkoj strategiji Grupe. Financijska imovina i financijske obveze klasificiraju se u jednu od sljedećih kategorija: „po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak“, „koji se drže do dospijeca“, „raspoloživo za prodaju“, „zajmovi i potraživanja“ i „ostale financijske obveze“.

a) Financijska imovina i financijske obveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak

Navedena kategorija ima dvije potkategorije: financijski instrumenti koji se drže radi trgovanja (uključujući derivative) i oni koje je rukovodstvo inicijalno rasporedilo u kategoriju po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak. Financijski instrument raspoređuje se u ovu kategoriju ukoliko je stečen ili nastao radi prodaje ili ponovne kupnje u kratkom roku, u svrhu kratkoročnog stjecanja dobiti ili raspoređivanjem od strane rukovodstva u ovu kategoriju. Grupa raspoređuje financijsku imovinu i obveze u kategoriju po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak kada:

- se imovinom i obvezama upravlja, procjenjuje ih se i o njima interno izvještava po fer vrijednosti;
- raspoređivanje uklanja ili znatno umanjuje računovodstvenu neusklađenost koja bi inače nastala; ili
- imovina ili obveze sadrže ugrađeni derivativ, koji znatno utječe na novčane tokove koji bi inače proizašli iz ugovora.

Financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak uključuju dužničke i vlasničke vrijednosnice i udjele u investicijskim fondovima, kao i derivative.

b) Zajmovi i potraživanja

Zajmovi i potraživanja su nederivativna financijska imovina s fiksnim ili odredivim plaćanjima koja ne kotira na aktivnom tržištu. Zajmovi i potraživanja nastaju kada Grupa daje novčana sredstva komitentima bez namjere trgovanja potraživanjima te uključuju zajmove i potraživanja od banaka, zajmove i potraživanja od komitenata, potraživanja po financijskom i operativnom najmu, obveznu pričuvu kod Hrvatske narodne banke, mjenice te potraživanja od kupaca i ostala potraživanja.

c) Ulaganja koja se drže do dospijeca

Ulaganja koja se drže do dospijeca su nederivativna financijska imovina koja ima fiksna ili odrediva plaćanja i fiksno dospijeca, a koja nije klasificirana kao zajmovi i potraživanja, za koju Grupa ima pozitivnu namjeru i sposobnost držanja do dospijeca. Navedena kategorija uključuje određene dužničke vrijednosnice.

Grupa neće klasificirati financijsku imovinu kao ulaganja koja se drže do dospijeca ako je tijekom tekuće financijske godine ili tijekom dvije prethodne financijske godine, prodala ili reklasificirala više nego neznačajan iznos ulaganja koja se drže do dospijeca prije dospijeca, osim prodaje ili reklasifikacija koje:

- su toliko blizu dospijeca ili datuma poziva na prodaju financijske imovine;
- nastaju nakon što je Grupa naplatila uglavnom svu originalnu glavnica financijske imovine putem planiranih plaćanja ili prijevremenih podmirenja; ili
- se mogu povezati s određenim događajem koji je izvan kontrole Grupe, koji se ne ponavlja i kojeg Grupa nije mogla s razumnom točnošću predvidjeti.

d) Financijska imovina raspoloživa za prodaju

Financijska imovina raspoloživa za prodaju je nederivativna financijska imovina koja je klasificirana u ovu kategoriju ili nije klasificirana u neku drugu kategoriju. Financijska imovina klasificirana kao raspoloživa za prodaju namjerava se držati na neodređeno vrijeme, ali može biti prodana kao odgovor na potrebe održavanja likvidnosti ili promjenu kamatnih stopa, tečajeva ili cijena vlasničkih instrumenata. Financijska imovina raspoloživa za prodaju uključuje dužničke i vlasničke vrijednosnice.

Značajne računovodstvene politike (nastavak)

II Specifične računovodstvene politike (nastavak)

10 Financijski instrumenti (nastavak)

Klasifikacija (nastavak)

e) Ostale financijske obveze

Ostale financijske obveze obuhvaćaju sve financijske obveze koje se ne drže radi trgovanja ili nisu klasificirane u kategoriju po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak.

Priznavanje i prestanak priznavanja

Grupa zajmove i potraživanja i ostale financijske obveze početno priznaje na datum nastanka, tj. kada su plasirani komitentima odnosno primljeni od zajmodavaca.

Redovne kupnje i prodaje financijske imovine priznaju se na datum namire. Datum namire je datum kada je financijska imovina isporučena u ili prenesena od strane Grupe, dok se povezana imovina i obveze ne priznaju do datuma namire, promjene u fer vrijednosti financijske imovine i financijskih obveza po fer vrijednosti (osim derivativa) te financijske imovine raspoložive za prodaju priznaju se od datuma trgovanja. Ostala financijska imovina i obveze (derivativi) priznaju se na datum trgovanja, koji je datum kada Grupa preuzme obvezu kupovine instrumenata.

Financijska imovina i obveze se početno priznaju po fer vrijednosti uvećanoj za transakcijske troškove za svu financijsku imovinu i obveze koje se ne iskazuju po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak. Financijska imovina i obveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak početno se priznaju po fer vrijednosti, a transakcijski troškovi odmah terete izvještaj o dobiti ili gubitku.

Grupa prestaje priznavati financijske instrumente kada izgubi prava na primitke novčanih tokova od financijskog instrumenta ili kada prenese financijsku imovinu u transakciji kojom prenese suštinski sve rizike i koristi od vlasništva na drugi poslovni subjekt, odnosno kada Grupa niti ne prenese niti ne zadrži suštinski sve rizike i koristi od vlasništva te ne zadrži kontrolu nad financijskom imovinom. Zadržani udio u prenesenoj financijskoj imovini, koja zadovoljava uvjete za prestanak priznavanja, kreiranoj ili zadržanoj od strane Grupe, priznaje se kao zasebna imovina ili obveza u izvještaju o financijskom položaju. Prilikom prestanka priznavanja financijske imovine, razlika između njezine knjigovodstvene vrijednosti (ili knjigovodstvene vrijednosti alocirane dijelu prenesene imovine) i primljene naknade (uključujući eventualnu novu primljenu imovinu umanjenu za eventualne nove preuzete obveze) priznaje se kroz dobit ili gubitak. Nadalje, kumulirani dobitak ili gubitak koji je bio priznat u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti također se priznaje u izvještaju o dobiti ili gubitku.

U transakcijama u kojima Grupa ne zadržava niti prenosi suštinski sve rizike i koristi koje proizlaze iz vlasništva nad financijskom imovinom, te zadržava kontrolu nad imovinom, Grupa nastavlja priznavati tu imovinu u mjeri u kojoj u njoj zadržava interes, što se utvrđuje temeljem stupnja do kojeg je izložena promjenama vrijednosti prenesene imovine. Ukoliko su suštinski svi rizici i koristi zadržani, prenesena imovina se ne prestaje priznavati. Prijenosi imovine uz zadržavanje svih ili suštinski svih rizika i koristi uključuju, na primjer, repo transakcije.

Grupa prestaje priznavati financijske obveze samo kada prestanu postojati, tj. kada su ispunjene, otkazane ili zastarjele. Ukoliko se uvjeti financijske obveze značajno promijene, Grupa će prestati priznavati tu obvezu i istovremeno priznati novu financijsku obvezu s novim uvjetima.

Realizirani dobiti i gubici od prodaje financijskih instrumenata računaju se metodom prosječnog ponderiranog troška.

Značajne računovodstvene politike (nastavak)

II Specifične računovodstvene politike (nastavak)

10 *Financijski instrumenti (nastavak)*

Reklasifikacija

Za derivative i financijske instrumente koje je rukovodstvo inicijalno rasporedilo po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak nisu dozvoljeni prijenosi u druge portfelje. Financijsku imovinu koja se drži radi trgovanja moguće je reklasificirati iz ove kategorije u slučaju kada su zadovoljeni sljedeći uvjeti: promjena namjere stjecanja financijske imovine te nastanak izvanrednih okolnosti. U slučaju reklasifikacije, fer vrijednost na datum reklasifikacije postaje novi trošak odnosno amortizirani trošak. Reklasifikacija je moguća u portfelj raspoloživ za prodaju, portfelj koji se drži do dospijeca te zajmove i potraživanja. Prijenosi iz drugih portfelja u portfelj po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak nisu dozvoljeni.

Financijska imovina raspoloživa za prodaju koja bi zadovoljavala uvjete kategorije zajmovi i potraživanja (ukoliko nije raspoređena kao raspoloživa za prodaju) može se reklasificirati iz kategorije financijska imovina raspoloživa za prodaju u kategoriju zajmovi i potraživanja ako Grupa ima namjeru ili mogućnost držanja financijske imovine u bližoj budućnosti ili do dospijeca. U takvom slučaju, fer vrijednost na datum reklasifikacije postaje novi trošak/amortizirani trošak.

Ako, kao rezultat promjene namjere ili mogućnosti, više nije prikladno klasificirati ulaganje kao ulaganja koja se drže do dospijeca, isto se treba reklasificirati u financijsku imovinu raspoloživu za prodaju i prevrednovati po fer vrijednosti. Uvijek kada prodaja ili reklasifikacija više nego neznčajnog iznosa ulaganja koji se drže do dospijeca ne zadovoljava neki od uvjeta objašnjenih u dijelu „Klasifikacija“, sva preostala ulaganja koja se drže do dospijeca trebaju se reklasificirati kao financijska imovina raspoloživa za prodaju.

Naknadno mjerenje

Nakon početnog priznavanja, Grupa vrednuje financijske instrumente po fer vrijednosti kroz dobiti ili gubitak i financijsku imovinu raspoloživu za prodaju po njihovoj fer vrijednosti, bez umanjjenja za transakcijske troškove. Vlasničke vrijednosnice klasificirane kao raspoložive za prodaju, koje nemaju kotiranu cijenu na aktivnom tržištu i čija se fer vrijednost ne može pouzdano utvrditi, vrednuju se po trošku, umanjenom za eventualna umanjjenja vrijednosti.

Zajmovi i potraživanja, ulaganja koja se drže do dospijeca te ostale financijske obveze vrednuju se po amortiziranom trošku (imovina umanjena za eventualno umanjjenje vrijednosti) primjenom metode efektivne kamatne stope.

Dobici i gubici

Nerealizirani dobici i gubici nastali iz promjena fer vrijednosti financijske imovine ili financijskih obveza po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, kao i svi povezani realizirani dobici i gubici koji nastaju prilikom prodaje ili drugog prestanka priznavanja ove imovine i obveza, priznaju se u izvještaju o dobiti ili gubitku. Kamata po osnovi držanja tih instrumenata priznaje se kao kamatni prihod, dok se dividende priznaju kao prihod od dividendi, u izvještaju o dobiti ili gubitku.

Dobici i gubici nastali iz promjena fer vrijednosti financijske imovine raspoložive za prodaju priznaju se direktno u rezervi fer vrijednosti unutar izvještaja o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, umanjeno za odgođeni porez. Gubici od umanjjenja vrijednosti, dobit i gubitak od tečajnih razlika, prihod od kamata te amortizacija premije ili diskonta uz primjenu metode efektivne kamatne stope, za monetarnu imovinu raspoloživu za prodaju, priznaju se u izvještaju o dobiti ili gubitku. Gubici od umanjjenja vrijednosti nemonetarne financijske imovine raspoložive za prodaju također se priznaju u izvještaju o dobiti ili gubitku. Tečajne razlike po osnovi nemonetarne financijske imovine raspoložive za prodaju, priznaju se u izvještaju o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, umanjeno za odgođeni porez. Prihod od dividendi priznaje se u izvještaju o dobiti ili gubitku. U trenutku prodaje ili drugog prestanka priznavanja financijske imovine raspoložive za prodaju, svi kumulativni dobici ili gubici prenose se iz izvještaja o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u izvještaj o dobiti ili gubitku.

Dobici i gubici od financijskih instrumenata koji se vrednuju po amortiziranom trošku mogu također nastati prilikom prestanka priznavanja ili umanjjenja vrijednosti financijskog instrumenta i priznaju se u izvještaju o dobiti ili gubitku.

Značajne računovodstvene politike (nastavak)

II Specifične računovodstvene politike (nastavak)

10 *Financijski instrumenti (nastavak)*

Mjerenje amortiziranog troška

Amortizirani trošak financijske imovine ili obveze jest iznos po kojem se ta financijska imovina ili obveza početno priznaje, umanjen za iznose otplate glavnice, uvećan ili umanjen za kumulativnu amortizaciju primjenom metode efektivne kamate na eventualnu razliku između početno priznatog iznosa i iznosa u trenutku dospijeca, umanjeno za iznos eventualnog umanjenja vrijednosti.

Principi mjerenja fer vrijednosti

Fer vrijednost je cijena koja bi bila ostvarena na datum mjerenja prodajom stavke imovine ili koja bi bila plaćena za prijenos obveze u redovnoj transakciji na glavnom, odnosno najpovoljnijem tržištu kojem Grupa ima pristup na taj datum.

Kada je to moguće, Grupa mjeri fer vrijednost instrumenta koristeći kotiranu cijenu na glavnom tržištu kojem Grupa ima pristup (Mark to Market).

Smatra se da financijski instrument kotira na aktivnom tržištu ako su kotirane cijene lako i redovito dostupne na cjenovnom servisu, od posrednika, brokera ili agencija koje određuju cijene ili od regulatorne agencije, te da takve cijene predstavljaju stvarne i redovne tržišne transakcije po uobičajenim tržišnim uvjetima. Ako ne postoji objavljena kotacija cijena na aktivnom tržištu za financijske instrumente u cijelosti, ali aktivno tržište postoji za njihove komponente, fer vrijednost se utvrđuje na osnovu relevantnih tržišnih vrijednosti komponenti.

Ako tržište za financijski instrument nije aktivno, u slučaju neuvrštenih vrijednosnica, odnosno ako, iz bilo kojeg razloga, fer vrijednost nije moguće pouzdano mjeriti na temelju tržišnih cijena, Grupa utvrđuje fer vrijednost primjenom neke od tehnika vrednovanja (osim za određene vlasničke vrijednosne papire koji nisu izlistani na burzi) koje u najvećoj mogućoj mjeri koriste relevantne i dostupne parametre, a u najmanjoj mjeri parametre koji su tržišno neprepoznatljivi. Odabrane tehnike procjene uključuju sve čimbenike koje bi tržišni sudionici koristili za vrednovanje transakcije.

Tehnike procjene uključuju modele neto sadašnje vrijednosti i diskontiranih novčanih tokova, usporedbe sa sličnim instrumentima za koje postoje tržišno prepoznatljive cijene, Black-Scholes model vrednovanja opcija i druge modele procjene. Pretpostavke i ulazni podaci koji se koriste u tehnikama procjene uključuju bezrizične i referentne kamatne stope, kreditne marže, cijene obveznica i dionica, devizne tečajeve, cijene dioničkih indeksa, te volatilnosti i korelacije.

Modeli procjena se pregledavaju i tijekom njihovog razvoja i povremeno kako bi se osigurala konzistentnost i objektivnost procjene.

Korištenje tržišnih parametara omogućuje ograničenja diskrecijske prirode procjena te osigurava da se fer vrijednost može potvrditi.

Gdje je primjenjivo, fer vrijednost uključuje prilagodbe za kreditni rizik članice Grupe, kreditni rizik druge ugovorne strane i rizik financiranja.

Fer vrijednost depozita po viđenju nije manja od iznosa koji se treba isplatiti po viđenju, diskontiran od prvog datuma kada se može tražiti isplata.

Značajne računovodstvene politike (nastavak)

II Specifične računovodstvene politike (nastavak)

10 Financijski instrumenti (nastavak)

Principi mjerenja fer vrijednosti (nastavak)

Hijerarhija fer vrijednosti

Nadalje, mjerenja fer vrijednosti su za potrebe financijskog izvještavanja razvrstane u 1., 2. ili 3. kategoriju ulaznih podataka prema njihovom stupnju dostupnosti i značajnosti u odnosu na ukupnu mjeru fer vrijednosti, koje su kako slijedi:

- ulazni podaci 1. razine su (neprikladne) kotirane cijene na aktivnim tržištima za istovrsnu imovinu ili obveze koje su subjektu dostupne na datum mjerenja;
- ulazni podaci 2. razine su ulazni podaci koji ne uključuju kotiraju cijene koje uključene u razinu 1. i dostupne su za predmetnu imovinu ili obvezu, bilo neposredno, bilo posredno; i
- ulazni podaci 3. razine su ulazni podaci o predmetnoj imovini ili obvezi koji nisu dostupni.

Umanjenje vrijednosti financijske imovine

Umanjenje vrijednosti financijske imovine za koju je prepoznato umanjenje vrijednosti

a) Financijska imovina koja se vodi po amortiziranom trošku

Grupa provjerava na svaki datum izvještaja postoje li objektivni dokazi za umanjenje vrijednosti pojedine financijske imovine ili grupa financijske imovine. Umanjenje vrijednosti financijske imovine ili grupe financijske imovine priznaje se, ukoliko postoji objektivni dokaz o umanjenju vrijednosti kao rezultat jednog ili više događaja nastalih nakon početnog priznavanja imovine ("događaj koji uzrokuje umanjenje vrijednosti") te navedeni događaj (ili događaji) koji uzrokuje umanjenje vrijednosti ima utjecaj na procijenjene buduće novčane tokove od financijske imovine ili grupe financijske imovine, a koji se može pouzdano procijeniti. Objektivni dokaz umanjenja vrijednosti financijske imovine ili grupe financijske imovine uključuje dostupne podatke, koji su uočeni od strane Grupe, a odnose se na sljedeće događaje koji uzrokuju umanjenje vrijednosti:

- i. značajne financijske poteškoće dužnika;
- ii. nepoštivanje ugovora, kao što je nepodmirenje ili kašnjenje u plaćanju kamata ili glavnice;
- iii. odobravanje određenih olakšica dužniku, od strane Grupe, zbog ekonomskih ili pravnih razloga koji se odnose na financijske teškoće dužnika, a koje se inače ne bi razmatrale;
- iv. vjerojatnost da će dužnik ući u stečajni postupak ili drugu financijsku reorganizaciju;
- v. dostupni podaci ukazuju na mjerljivo smanjenje procijenjenih budućih novčanih tokova od grupe financijske imovine nakon njezinog početnog priznavanja, iako smanjenje još nije identificirano za pojedinu financijsku imovinu unutar grupe.

Grupa provjerava dokaze za umanjenje vrijednosti zajmova i potraživanja ili ulaganja koja se drže do dospjeća vrednovanih po amortiziranom trošku na pojedinačnoj i skupnoj osnovi. Pojedinačno značajna financijska imovina provjerava se zbog umanjenja vrijednosti na pojedinačnoj osnovi. Preostala financijska imovina provjerava se na skupnoj osnovi. Financijska imovina za koju nije prepoznato umanjenje vrijednosti uključuje se u osnovicu za provjeru umanjenja vrijednosti na skupnoj osnovi.

Ukoliko postoji objektivni dokaz za umanjenje vrijednosti pojedinačno značajnih zajmova i potraživanja ili ulaganja koja se drže do dospjeća vrednovanih po amortiziranom trošku, gubitak od umanjenja vrijednosti utvrđuje se kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i sadašnje vrijednosti očekivanih budućih novčanih tokova (uključujući iznose nadoknade iz instrumenata osiguranja) diskontiranih originalnom efektivnom kamatnom stopom financijske imovine. Ukoliko zajam i potraživanje ili ulaganje koje se drži do dospjeća imaju varijabilnu kamatnu stopu, diskontnu stopu za utvrđivanje gubitka od umanjenja vrijednosti predstavlja tekuća efektivna kamatna stopa utvrđena ugovorom u trenutku kad nastupi umanjenje vrijednosti. Knjigovodstvena vrijednost imovine umanjuje se putem rezervacije za umanjenje vrijednosti, a iznos gubitka priznaje se u izvještaju o dobiti ili gubitku.

U svrhu skupne procjene umanjenja vrijednosti, financijska imovina koja nije pojedinačno značajna grupira se na osnovi sličnih obilježja (tj. na temelju vrste imovine, industrije, zemljopisne lokacije, vrste instrumenata osiguranja, statusa dospelog nenaplaćenog potraživanja i drugih relevantnih čimbenika). Iznos gubitka od umanjenja vrijednosti mjeri se u skladu s relevantnim popisima HNB-a.

Značajne računovodstvene politike (nastavak)

II Specifične računovodstvene politike (nastavak)

10 *Financijski instrumenti (nastavak)*

Umanjenje vrijednosti financijske imovine (nastavak)

Umanjenje vrijednosti financijske imovine za koju je prepoznato umanjenje vrijednosti (nastavak)

a) *Financijska imovina koja se vodi po amortiziranom trošku (nastavak)*

Ukoliko se u narednom razdoblju iznos gubitka od umanjenja vrijednosti smanji i to smanjenje se može objektivno povezati s događajem koji je nastao nakon što je priznato umanjenje vrijednosti (kao što je poboljšanje kreditne sposobnosti dužnika), prethodno priznati gubitak od umanjenja vrijednosti se otpušta kroz račun rezervacije za umanjenje vrijednosti. Iznos otpuštanja priznaje se u izvještaju o dobiti ili gubitku.

Kada je zajam nenaplativ, otpisuje se na teret povezanog računa rezervacije za umanjenje vrijednosti. Takvi zajmovi otpisuju se nakon što su poduzete sve neophodne aktivnosti i utvrđen iznos gubitka. Naknadno naplaćeni otpisani iznosi priznaju se kao ukidanja gubitaka od umanjenja vrijednosti u izvještaju o dobiti ili gubitku.

b) *Financijska imovina koja se vodi po fer vrijednosti*

Grupa na svaki izvještajni datum provjerava postoji li objektivni dokaz za umanjenje vrijednosti pojedine financijske imovine ili grupe financijske imovine. U slučaju vlasničkih ulaganja klasificiranih kao raspoloživi za prodaju, značajno ili produljeno smanjenje fer vrijednosti ulaganja ispod troška stjecanja uzima se u obzir kod utvrđivanja da li je vrijednost imovine umanjena. Ukoliko postoji takav dokaz za financijsku imovinu raspoloživu za prodaju, kumulativni gubitak, utvrđen kao razlika između troška stjecanja i tekuće fer vrijednosti, umanjen za gubitak od umanjenja vrijednosti po toj financijskoj imovini prethodno priznat u izvještaju o dobiti ili gubitku, prenosi se iz izvještaja o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti i priznaje u izvještaju o dobiti ili gubitku. Ukoliko, u narednom razdoblju, fer vrijednost dužničke vrijednosnice klasificirane kao raspoloživa za prodaju poraste i porast je objektivno vezan za događaj nastao nakon što je bio priznat gubitak od umanjenja vrijednosti u dobiti ili gubitku, gubitak od umanjenja vrijednosti ukida se u korist izvještaja o dobiti ili gubitku. Međutim, bilo kakvo naknadno povećanje fer vrijednosti vlasničkih vrijednosnica raspoloživih za prodaju a čija je vrijednost prethodno umanjena, priznaje se izravno u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

c) *Financijska imovina koja se vodi po trošku*

Financijska imovina koja se vodi po trošku obuhvaća vlasničke vrijednosnice klasificirane kao raspoložive za prodaju za koje ne postoji pouzdana mjera fer vrijednosti. Grupa na svaki izvještajni datum procjenjuje postoji li objektivni dokaz o umanjenju vrijednosti pojedine financijske imovine ili grupe financijske imovine.

Gubitak od umanjenja vrijednosti utvrđuje se kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti financijske imovine i sadašnje vrijednosti očekivanih budućih novčanih primitaka diskontiranih zahtijevanim tržišnim prinosom na sličnu financijsku imovinu. Gubici od umanjenja vrijednosti po ovim instrumentima, priznati u izvještaju o dobiti ili gubitku, ne ukidaju se naknadno kroz izvještaj o dobiti ili gubitku.

Rezervacije za financijsku imovinu za koju nije prepoznato umanjenje vrijednosti

Uz gore navedene gubitke od umanjenja vrijednosti financijske imovine za koju je prepoznato umanjenje vrijednosti, Grupa priznaje i gubitke od umanjenja vrijednosti, na bilančne i izvanbilančne izloženosti, za koje još nije prepoznato umanjenje vrijednosti, po stopi od 0,8%, u skladu s HNB-ovom *Odlukom o klasifikaciji plasmana i izvanbilančnih obveza kreditnih institucija (Narodne novine, broj 41A/2014 i 28/2017)*.

Značajne računovodstvene politike (nastavak)

II Specifične računovodstvene politike (nastavak)

10 Financijski instrumenti (nastavak)

Specifični instrumenti

a) Ugovori s pravom ponovne prodaje i reotkupa

Grupa ulazi u poslove kupnje i prodaje vrijednosnica u sklopu ugovora o ponovnoj prodaji ili reotkupu suštinski jednakih vrijednosnica, po fiksnoj cijeni na određeni datum u budućnosti. Ulaganja koja su kupljena s obvezom ponovne prodaje u budućnosti ne priznaju se u izvještaju o financijskom položaju. Izdaci temeljem tih ugovora priznaju se kao zajmovi i potraživanja od banaka ili komitenata osigurana vrijednosnicama koje su bile predmet ugovora. Ulaganja prodana temeljem ugovora o reotkupu nastavljaju se priznavati u izvještaju o financijskom položaju i vrednuju u skladu s računovodstvenom politikom za predmetnu financijsku imovinu, po amortiziranom trošku ili po fer vrijednosti, kako je prikladno. Primici od prodaje vrijednosnica prikazuju se kao osigurani uzeti zajmovi od banaka ili komitenata.

Razlika između iznosa koji se plaća kod inicijalne prodaje i iznosa koji se plaća kod reotkupa, razgraničava se kroz razdoblje transakcije i uključuje u prihod ili rashod od kamata.

b) Derivativni financijski instrumenti

Grupa koristi derivativne financijske instrumente kako bi se na najpovoljniji način zaštitila od izloženosti valutnom i kamatnom riziku koji proizlaze iz poslovnih, financijskih i ulagačkih aktivnosti.

U skladu s politikom ulaganja, Grupa ne drži niti izdaje derivativne financijske instrumente u špekulativne svrhe. Nema derivativa koji se tretiraju kao instrumenti računovodstva zaštite osim kod društva UniCredit Leasing Croatia d.o.o. gdje se računovodstvo zaštite primjenjuje radi zaštite od rizika promjene tečaja. Svi derivativi Grupe se klasificiraju kao financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak - instrumenti koji se drže radi trgovanja.

Derivativni financijski instrumenti koji uključuju valutne termenske ugovore, valutne swapove, međuvalutne kamatne swapove i kamatne swapove, inicijalno se priznaju u izvještaju o financijskom položaju i naknadno mjere po fer vrijednosti. Fer vrijednost se utvrđuje na temelju kotiranih tržišnih cijena ili, ukoliko je prikladnije, na temelju modela koji koriste diskontirane novčane tokove. Svi derivativi iskazuju se kao imovina ukoliko je njihova fer vrijednost pozitivna, odnosno kao obveze ako je njihova fer vrijednost negativna. Promjene u fer vrijednosti derivativa uključuju se u poziciju „Neto dobiti i gubici od financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz dobiti ili gubitak i rezultat od kupoprodaje valuta i tečajnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obveza“.

Neki hibridni ugovori sadrže derivativnu i nederivativnu komponentu. U tim se slučajevima derivativna komponenta naziva ugrađeni derivativ. Kada ekonomske karakteristike i rizici ugrađenih derivativa nisu usko vezani za osnovni ugovor i kad se hibridni ugovor sam po sebi ne vrednuje po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, ugrađeni se derivativi tretiraju kao zasebni derivativni instrumenti i klasificiraju po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, uz priznavanje svih nerealiziranih i realiziranih dobitaka i gubitaka u izvještaju o dobiti ili gubitku.

c) Dužničke vrijednosnice

Dužničke vrijednosnice klasificiraju se kao financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, ulaganja koja se drže do dospijeca, financijska imovina raspoloživa za prodaju ili zajmovi i potraživanja, ovisno o svrsi za koju je dužnička vrijednosnica stečena.

d) Zajmovi i potraživanja od banaka

Plasmani bankama klasificiraju se kao zajmovi i potraživanja i vrednuju se po amortiziranom trošku umanjenom za eventualne gubitke od umanjenja vrijednosti.

e) Zajmovi i potraživanja od komitenata

Zajmovi i potraživanja od komitenata iskazuju se u neto iznosu umanjeni za gubitke od umanjenja vrijednosti, kako bi se prikazali po procijenjenom nadoknadivom iznosu.

Značajne računovodstvene politike (nastavak)

II Specifične računovodstvene politike (nastavak)

10 *Financijski instrumenti (nastavak)*

Specifični instrumenti (nastavak)

f) *Vlasničke vrijednosnice*

Vlasničke vrijednosnice klasificiraju se uglavnom kao financijska imovina raspoloživa za prodaju i vrednuju se po fer vrijednosti, osim ukoliko ne postoji pouzdana mjera fer vrijednosti, kada se iskazuju po trošku stjecanja, umanjenom za umanjene vrijednosti. Ostale vlasničke vrijednosnice klasificiraju se kao financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak.

g) *Ulaganja u fondove*

Ulaganja u fondove klasificiraju se kao financijska imovina raspoređena po fer vrijednosti kroz dobiti ili gubitak.

h) *Ulaganja u podružnice i pridružena društva*

Ulaganja u podružnice i pridružena društva iskazuju se po trošku, umanjenom za eventualne gubitke od umanjenja vrijednosti u odvojenim financijskim izvještajima Banke. Ulaganja u podružnice konsolidiraju se metodom pune konsolidacije u konsolidiranim financijskim izvještajima Grupe, dok se ulaganja u pridružena društva obračunavaju metodom udjela.

i) *Novac i ekvivalenti novca*

Za potrebe izvješća o novčanom toku, novac i novčani ekvivalenti obuhvaćaju novac u blagajni, instrumente u postupku naplate i tekuće račune kod banaka.

j) *Uzeti kamatonosni zajmovi*

Uzeti kamatonosni zajmovi inicijalno se priznaju po fer vrijednosti, umanjenoj za pripadajuće transakcijske troškove. Naknadno vrednovanje provodi se po amortiziranom trošku i svaka razlika između primitaka (umanjenih za transakcijske troškove) i iznosa koji se plaća po dospelju priznaje se u izvještaju o dobiti ili gubitku tijekom razdoblja trajanja zajma metodom efektivne kamatne stope.

k) *Izdane dužničke vrijednosnice*

Obveznice koje je izdala Banka klasificiraju se kao ostale obveze i inicijalno se priznaju po fer vrijednosti. Naknadno mjerenje provodi se po amortiziranom trošku. Premija ili diskont ostvaren prilikom izdavanja evidentira se u računu dobiti i gubitka metodom efektivne kamatne stope.

Otkup vlastitih izdanih dužničkih vrijednosnih papira tretira se kao opoziv duga. Dobici i gubici proizašli iz opoziva duga se priznaju ukoliko je otkupna cijena niža ili viša od knjigovodstvene vrijednosti.

l) *Tekući računi i depoziti banaka i komitenata*

Tekući računi i depoziti klasificiraju se kao ostale obveze i početno vrednuju po fer vrijednosti uvećanoj za transakcijske troškove, a naknadno iskazuju po amortiziranom trošku metodom efektivne kamatne stope.

m) *Financijske garancije*

Financijske garancije su ugovori koji Grupu obvezuju na specifična plaćanja imatelju garancije, vezana uz nadoknadu sredstava za gubitke koji nastaju zbog neplaćanja određenih dužnika o dospelju u skladu s uvjetima dužničkih instrumenata.

Obveze po financijskim garancijama početno se priznaju po njihovoj fer vrijednosti. Inicijalna fer vrijednost amortizira se tijekom razdoblja trajanja financijske garancije. Obveze po garancijama naknadno se iskazuju po amortiziranom iznosu ili sadašnjoj vrijednosti eventualnih očekivanih plaćanja (kada je plaćanje po garanciji vjerojatno), ovisno o tome koji je iznos viši.

n) *Preuzete kreditne obveze*

Preuzete kreditne obveze su čvrste obveze za davanje zajma po unaprijed dogovorenim uvjetima.

Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Značajne računovodstvene politike (nastavak)

II Specifične računovodstvene politike (nastavak)

10 *Financijski instrumenti (nastavak)*

Specifični instrumenti (nastavak)

Prijeboj financijskih instrumenata

Financijska imovina i obveze prebijaju se, te se u izvještaju o financijskom položaju iskazuju u neto iznosu, samo u slučaju kada postoji zakonski provedivo pravo na prijeboj priznatih iznosa i postoji namjera namire na neto principu ili se realizacija imovine i podmirenje obveza odvija istovremeno. Prihodi i rashodi se iskazuju u neto iznosu samo ako je to dopušteno računovodstvenim standardima, ili za dobitke i gubitke nastale iz grupe sličnih transakcija, kao što su npr. aktivnosti trgovanja Grupe.

11 *Nekretnine i oprema*

Nekretnine i oprema iskazuju se po trošku nabave, umanjenom za akumuliranu amortizaciju i gubitke od umanjenja vrijednosti. Trošak nabave uključuje troškove koji su izravno povezani sa stjecanjem imovine. Nekretnine i oprema su materijalna imovina koja se drži u svrhu pružanja usluga, za iznajmljivanje ili druge administrativne svrhe.

Naknadni troškovi uključuju se u knjigovodstveni iznos imovine ili kao zasebna stavka imovine, kako je prikladno, samo ako je vjerojatno da će buduće ekonomske koristi povezane s predmetnom imovinom pritijecati u Grupi i ako se trošak nabave može pouzdano izmjeriti. Svi ostali popravci i održavanje predstavljaju trošak u izvještaju o dobiti ili gubitku u razdoblju u kojem su nastali.

Sva imovina, osim zemljišta i imovine u pripremi, amortizira se linearnom metodom po propisanim stopama, koje trošak nabave imovine otpisuju tijekom procijenjenog korisnog vijeka upotrebe. Očekivani korisni vijek upotrebe prikazan je u nastavku:

	2017.	2016.
Zgrade	50 godina	50 godina
Motorna vozila	4 godine	4 godine
Oprema	3 - 14,3 godine	3 - 14,3 godine
Uredski namještaj	10 godina	10 godina
Računala	3,3 godine	3,3 godine

Korisni vijek upotrebe i preostala vrijednost provjeravaju se i korigiraju, ukoliko je potrebno, na svaki datum izvještaja.

Kada se promijeni namjena nekretnina, iz korištenja za vlastite potrebe u iznajmljivanje, nekretnine se reklasificiraju u ulaganja u nekretnine. Knjigovodstvena vrijednost imovine odmah se smanjuje do nadoknadivog iznosa ukoliko je viša od procijenjenog nadoknadivog iznosa imovine.

Dobici i gubici od otuđenja utvrđuju se uspoređujući ostvarenu prodajnu cijenu i knjigovodstvenu vrijednost imovine te se uključuju u izvještaj o dobiti ili gubitku.

12 *Nematerijalna imovina*

a) Goodwill

Goodwill koji nastaje stjecanjem predstavlja višak troška stjecanja u odnosu na udio Grupe u fer vrijednosti stečene neto imovine koju je moguće zasebno prepoznati na datum kupnje, uključujući i nematerijalnu imovinu. Prilikom pravnog pripajanja bivših podružnica u Banku, goodwill koji je prethodno proizašao iz konsolidacije, pretvara se u kupljeni goodwill priznat u odvojenom izvještaju o financijskom položaju Banke. Goodwill nastao prilikom stjecanja podružnica i kupljeni goodwill uključuju se u nematerijalnu imovinu. Goodwill nastao stjecanjem pridruženih društava, uključuje se u stavku ulaganja u pridružena društva. Najmanje jednom godišnje goodwill se provjerava radi umanjenja vrijednosti. Gubici od umanjenja vrijednosti goodwill-a naknadno se ne ukidaju. Dobici i gubici od prodaje subjekta uključuju knjigovodstvenu vrijednost goodwill-a koji se odnosi na prodani subjekt.

Goodwill se alocira na jedinice koje generiraju novac ili skupine jedinica koje generiraju novac, za koje se očekuje da će imati koristi od poslovne kombinacije prilikom koje je goodwill nastao.

Značajne računovodstvene politike (nastavak)

II Specifične računovodstvene politike (nastavak)

12 Nematerijalna imovina (nastavak)

b) Ostala nematerijalna imovina

Ostala nematerijalna imovina stečena od strane Grupe vrednuje se po trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i umanjenje vrijednosti. Troškovi razvoja kapitaliziraju se ako zadovoljavaju sve uvjete navedene u Međunarodnom računovodstvenom standardu 38: „Nematerijalna imovina“. Ostala nematerijalna imovina amortizira se linearnom metodom, tijekom procijenjenog korisnog vijeka upotrebe, kako slijedi:

	2017.	2016.
Software	5 godina	5 godina
Ulaganja na tuđoj imovini	u razdoblju najma	u razdoblju najma
Ostala nematerijalna imovina	10 godina	10 godina

Korisni vijek upotrebe i preostala vrijednost provjeravaju se i korigiraju, ukoliko je potrebno, na svaki datum izvještaja.

13 Ulaganja u nekretnine

Ulaganja u nekretnine iskazuju se po trošku nabave, umanjenom za akumuliranu amortizaciju i umanjenje vrijednosti. Ulaganja u nekretnine obuhvaćaju ulaganja Grupe u nekretnine s namjerom ostvarivanja zarade od najamnine ili porasta tržišne vrijednosti, ali ne i ona ulaganja namijenjena prodaji u sklopu redovnog poslovanja ili u administrativne svrhe. Sva ulaganja u nekretnine, osim imovine u pripremi, amortiziraju se linearnom metodom po propisanim stopama koje trošak nabave otpisuju tijekom procijenjenog korisnog vijeka upotrebe imovine, kako slijedi:

	2017.	2016.
Zgrade	33,3 - 50 godina	33,3 - 50 godina

Korisni vijek upotrebe i preostala vrijednost provjeravaju se i korigiraju, ukoliko je potrebno, na svaki datum izvještaja.

Prijenos u i iz ulaganja u nekretnine provode se kada se dogodi prenamjena imovine, koja se očituje okončanjem ili početkom korištenja od strane vlasnika. Ulaganja u nekretnine prestaju se priznavati prilikom otuđenja ili kod konačnog povlačenja ulaganja u nekretnine iz upotrebe ili kada se ne očekuju bilo kakve buduće koristi od otuđenja. Dobici i gubici od povlačenja ili otuđenja ulaganja u nekretnine priznaju se u račun dobiti i gubitka u razdoblju povlačenja ili otuđenja.

14 Dugotrajna imovina i skupine imovine i obveza namijenjenih prodaji

Dugotrajna imovina (ili skupine imovine i obveza namijenjenih prodaji) za koju se očekuje da će biti nadoknađena prvenstveno putem prodaje, a ne daljnjim korištenjem, klasificira se kao imovina namijenjena prodaji. Da bi to bio slučaj, imovina (ili skupina imovine i obveza namijenjenih prodaji) mora biti raspoloživa za trenutnu prodaju u postojećem stanju i njena prodaja mora biti vrlo vjerojatna. Rukovodstvo mora biti usredotočeno na prodaju koja se prema očekivanju mora dogoditi unutar godine dana od klasifikacije.

Prije klasifikacije u imovinu namijenjenu prodaji, imovina (ili stavke unutar skupine imovine i obveza namijenjenih prodaji) se vrednuje u skladu s računovodstvenim politikama Grupe. Nakon toga se imovina (ili skupina imovine i obveza namijenjenih prodaji) mjeri po knjigovodstvenoj vrijednosti ili fer vrijednosti umanjenoj za troškove prodaje, ovisno o tome koji je iznos niži. Dugotrajna imovina klasificirana kao namijenjena prodaji se ne amortizira.

Umanjenje vrijednosti, za skupinu imovine i obveza namijenjenih prodaji, najprije se raspoređuje na goodwill, a potom na preostalu imovinu i obveze proporcionalnom metodom, s tim da se gubitak ne raspoređuje na financijsku imovinu i odgođenu poreznu imovinu, koje treba nastaviti mjeriti u skladu s računovodstvenim politikama Grupe. Umanjenja vrijednosti pri početnoj klasifikaciji u kategoriju namijenjenu prodaji i naknadni dobiti ili gubici od ponovnog vrednovanja, priznaju se u izvještaju o dobiti ili gubitku. Dobici se ne priznaju u iznosu većem od kumulativnog umanjenja vrijednosti. U trenutku reklasifikacije, kod promjene namjere ili kad uvjeti koje zahtijeva MSFI 5 više nisu ispunjeni, Grupa ne prepravlja usporedne podatke u izvještaju o financijskom položaju. Kod reklasifikacije vrednovanje se prilagođava u skladu s mjerodavnim standardima, kao da do reklasifikacije nije niti bilo došlo.

Značajne računovodstvene politike (nastavak)

II Specifične računovodstvene politike (nastavak)

15 Umanjenje vrijednosti nekretnina i opreme, ulaganja u nekretnine i nematerijalne imovine

Imovina koja nema definiran konačan korisni vijek upotrebe, kao goodwill, te ne podliježe obračunu amortizacije, provjerava se na umanjenje vrijednosti uvijek kad postoje naznake umanjenja vrijednosti, a najmanje jednom godišnje. Imovina koja se amortizira provjerava se radi umanjenja vrijednosti uvijek kada događaji ili promjene uvjeta ukazuju da knjigovodstvena vrijednost te imovine možda neće biti nadoknadiva. Imovina koja još nije raspoloživa za korištenje procjenjuje se na svaki datum izvještaja. Gubitak od umanjenja vrijednosti priznaje se u svim slučajevima kada je knjigovodstvena vrijednost imovine veća od njezinog nadoknadivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se u izvještaju o dobiti ili gubitku.

Nadoknadivi iznos nekretnina i opreme, ulaganja u nekretnine i nematerijalne imovine predstavlja vrijednost koja je veća od fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje te vrijednosti u upotrebi. U svrhu procjene umanjenja vrijednosti, imovina se grupira na najnižoj razini za koju je moguće utvrditi posebno određive novčane tokove (jedinice koje generiraju novac). Vrijednost u upotrebi procjenjuje se diskontiranjem očekivanih budućih novčanih tokova na njihovu sadašnju vrijednost, koristeći diskontnu stopu prije poreza koja odražava trenutnu tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za pojedinu imovinu ili jedinicu koja generira novac.

Gubitak od umanjenja vrijednosti goodwill-a se ne ukida.

Ostala nefinancijska imovina, osim goodwill-a, nad kojom je provedeno umanjenje vrijednosti, procjenjuje se na svaki datum izvještaja radi mogućeg ukidanja umanjenja vrijednosti. Gubitak od umanjenja vrijednosti se ukida ukoliko je došlo do promjene u procjenama koje su bile korištene za određivanje nadoknadivog iznosa. Gubitak od umanjenja vrijednosti smanjuje se najviše do iznosa knjigovodstvene vrijednosti imovine koja ne prelazi knjigovodstvenu vrijednost imovine koja bi bila utvrđena, umanjena za akumuliranu amortizaciju, da nije bio priznat gubitak od umanjenja vrijednosti.

16 Zalihe

Zalihe se priznaju po trošku i iskazuju po vrijednosti troška nabave ili neto nadoknadivoj vrijednosti, ovisno o tome koja je niža. Trošak uključuje kupovnu cijenu (uključujući poreze, transport i rukovanje), umanjen za popuste i uvećan za troškove nastale prilikom nabave zaliha i dopremanja istih na njihovu trenutnu lokaciju i dovođenja u trenutno stanje. Neto nadoknadiva vrijednost predstavlja procijenjenu prodajnu cijenu koja se može ostvariti u redovnom poslovanju umanjenu za procijenjene troškove prodaje. Zalihe koje imaju spori obrtaj i zastarjele zalihe svode se na procijenjenu nadoknadivu vrijednost, a nastali rashod priznaje se u izvještaju o dobiti ili gubitku.

17 Porez na dobit

Porez na dobit temelji se na oporezivoj dobiti za godinu te se sastoji od tekućeg i odgođenog poreza. Porez na dobit priznaje se u izvještaju o dobiti ili gubitku, s izuzetkom poreza na dobit koji se odnosi na stavke priznate ili u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti ili izravno u kapitalu i rezervama. Tekući porez predstavlja očekivani iznos poreza koji se plaća na oporezivi iznos dobiti za godinu, sukladno poreznim stopama koje su bile na snazi ili su u suštini bile važeće na datum izvještaja te sve korekcije iznosa porezne obveze za prethodna razdoblja. Iznos odgođenog poreza izračunava se metodom bilančne obveze. Odgođeni porez odražava neto porezne efekte privremenih razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza za potrebe financijskog izvještavanja i iznosa koji se koriste za potrebe izračuna poreza. Mjerenje odgođene porezne imovine i obveza prikazuje porezne posljedice koje bi proizašle iz načina na koji Grupa na datum izvještaja očekuje realizaciju, odnosno, podmirenje knjigovodstvene vrijednosti svoje imovine i obveza, a na osnovu poreznih stopa koje su bile na snazi ili su u suštini bile važeće na datum izvještaja.

Odgođena porezna imovina i obveze se netiraju kada postroji zakonsko pravo na netiranje tekuće porezne imovine i obveza i ako se odnose na poreze određene od strane iste porezne uprave na istom oporezivom subjektu, ili na različite oporezive subjekte koji imaju namjeru namiriti tekuće porezne obveze i imovinu na neto osnovi ili će se njihova porezna imovina i obveze realizirati istovremeno.

Odgođena porezna imovina i obveze se ne diskontiraju, te se klasificiraju kao dugotrajna imovina i/ili dugoročne obveze u izvještaju o financijskom položaju. Odgođena porezna imovina priznaje se do iznosa za koji je vjerojatno da će se ostvariti oporeziva dobit dostatna za njezino korištenje. Na svaki datum izvještaja, Grupa ponovno procjenjuje nepriznatu potencijalnu odgođenu poreznu imovinu i nadoknadivost knjigovodstvene vrijednosti priznate odgođene porezne imovine. Dodatni porez na dobit, proizašao prilikom distribucije dividendi, priznaje se u trenutku priznavanja povezane obveze za plaćanje dividende.

Značajne računovodstvene politike (nastavak)

II Specifične računovodstvene politike (nastavak)

18 Rezervacije

Rezervacije se priznaju kada Grupa ima sadašnju zakonsku ili izvedenu obvezu, kao posljedicu prošlih događaja i ako je vjerojatno da će biti potreban odljev resursa koji sadrže ekonomske koristi radi podmirivanja tih obveza te ako se njihov iznos može pouzdano procijeniti, ili kada se to zahtijeva zakonom kao za rezervacije za neidentificirane gubitke po izvanbilančnoj izloženosti kreditnom riziku.

Ako je učinak vremenske vrijednosti novca značajan, rezervacije se diskontiraju stopom prije poreza, koja, kada je to primjereno, odražava specifičan rizik obveze. Kad se vrši diskontiranje, povećanje rezervacija zbog proteka vremena priznaje se kao trošak financiranja.

Rezervacije za restrukturiranje priznaju se u slučaju kada Grupa donese detaljan formalni plan restrukturiranja, a restrukturiranje je već započelo ili je najavljeno. Ne formiraju se rezervacije za buduće poslovne gubitke.

Rezervacije za štetne ugovore priznaju se u slučaju kada su očekivane koristi koje će Grupa ostvariti temeljem takvog ugovora niže od neizbježnog troška ispunjenja ugovornih obveza. Rezervacije se utvrđuju u iznosu sadašnje vrijednosti očekivanog troška raskida ugovora i očekivanog neto troška u slučaju nastavka ugovora, ovisno o tome koji je niži. Prije utvrđivanja iznosa rezervacija, Grupa priznaje eventualni gubitak uslijed umanjenja vrijednosti imovine koja je povezana s ugovorom.

Rezervacije za obveze i troškove održavaju se na razini koju rukovodstvo Grupe smatra dostatnom za podmirenje mogućih budućih gubitaka. Uprava utvrđuje dostatnost rezervacija na osnovi uvida u pojedine stavke, tekuće ekonomske uvjete, karakteristike rizika različitih kategorija transakcija kao i ostale relevantne čimbenike.

Rezervacije se ukidaju samo za troškove za koje je rezervacija izvorno priznata. Ako odljev ekonomskih koristi za podmirenje obveza više nije vjerojatan, rezervacija se ukida.

19 Izdani dionički kapital

Izdani dionički kapital predstavlja nominalnu vrijednost uplaćenih običnih dionica i denominiran je u kunama.

Dividende se priznaju kao obveza u razdoblju u kojem su izglasane.

20 Trezorske dionice

Kada članica Grupe kupuje izdani dionički kapital Banke (trezorske dionice), plaćeni iznos predstavlja odbitnu stavku od kapitala i rezervi koji pripadaju dioničarima Banke, dok se dionice ne ponište, ponovno izdaju ili prodaju te se klasificiraju kao trezorske dionice. Kada se takve dionice naknadno prodaju ili ponovno izdaju, primljeni iznos, umanjen za transakcijske troškove, uključuje se u kapital i rezerve koji pripadaju dioničarima Banke.

21 Zadržana dobit

Dio dobiti za godinu, koji se nakon raspodjele zadržava, raspoređuje se u zadržanu dobit.

22 Izvanbilančne i potencijalne i preuzete obveze

U okviru redovnog poslovanja, Grupa sklapa ugovore kojima preuzima izvanbilančne potencijalne obveze koje se vode u izvanbilančnoj evidenciji, a koje prvenstveno obuhvaćaju garancije, akreditive, ugovorene neiskorištene zajmove i limite po kreditnim karticama. Navedene preuzete financijske obveze iskazuju se u izvještaju o financijskom položaju Grupe ako i kada postanu plative (vidjeti također računovodstvene politike II.10 (m) i II.10 (n) za specifične financijske instrumente).

Značajne računovodstvene politike (nastavak)

II Specifične računovodstvene politike (nastavak)

23 Sredstva kojima se upravlja u ime i za račun trećih osoba

Grupa upravlja sredstvima u ime i za račun pravnih osoba i stanovništva. Navedena sredstva ne čine dio imovine Grupe te su stoga isključena iz izvještaja o financijskom položaju. Grupa ostvaruje naknadu za pružene usluge. Za detalje pogledati *bilješku 34*.

24 Izvještavanje po segmentima

Poslovni segment je sastavni dio Grupe koji se bavi poslovnim aktivnostima iz kojih može ostvariti prihode ili troškove, što također uključuje prihode i troškove po transakcijama s ostalim dijelovima Grupe čije poslovne rezultate segmenata redovito prati Uprava Banke (najviše tijelo ovlašteno za donošenje poslovnih odluka), koja odlučuje o dodjeli resursa svakom pojedinom segmentu, te ocjenjuje poslovnu uspješnost segmenata na osnovu upravljačkih financijskih informacija.

Na razini Grupe i Banke postoje četiri osnovna poslovna segmenta: maloprodaja, pravne osobe i ulaganja, leasing te ostalo. Informacije o osnovnim poslovnim segmentima temelje se na podacima prikupljenim kroz internu strukturu izvještavanja o poslovanju segmenata. Rezultati poslovnih segmenata mjere se primjenom internih cijena (*bilješka 10*).

25 Zarada po dionici

Grupa iskazuje osnovnu i smanjenu zaradu po dionici za redovne dionice. Osnovna zarada po dionici računa se dijeljenjem dobiti ili gubitka tekućeg razdoblja namijenjene redovnim dioničarima Banke ponderiranim prosječnim brojem redovnih dionica u opticaju tijekom godine. Smanjena zarada po dionici se računa dijeljenjem dobiti namijenjene redovnim dioničarima Banke i ponderiranog prosječnog broja redovnih dionica, usklađenog za potencijalne efekte povećanja broja dionica.

26 Imovina preuzeta u zamjenu za nenaplativa potraživanja

Za imovinu preuzetu u zamjenu za nenaplativa potraživanja Grupa procjenjuje utrživost te u izvještaju o financijskom položaju priznaje samo onu koja je utrživa i čija se vrijednost može pouzdano utvrditi. Ovako preuzeta imovina vodi se po iznosu troška povezanog nenaplaćenog kredita ili potraživanja po najmu ili fer vrijednosti imovine, ovisno o tome što je niže. Grupa ovako preuzetu imovinu namjerava prodati (ovakva imovina se ne amortizira i prikazana je u *bilješci 23* Ostala imovina (poslovanje vezano uz najmove) ili u *bilješci 22* Dugotrajna imovina i skupine imovine i obveza namijenjenih prodaji, temeljem zadovoljenja MSFI 5 kriterija), a u iznimnim slučajevima je koristi za vlastitu upotrebu (ovakva imovina se amortizira i prikazana je u *bilješci 20* Nekretnine i oprema) ili se drži radi prihoda od iznajmljivanja, kapitalne dobiti ili oboje (ovakva imovina se amortizira i prikazana je u *bilješci 19* Ulaganje u nekretnine).

Bilješke uz financijske izvještaje

1 Neto prihod od kamata

a) Prihod od kamata - analiza po izvorima

	u milijunima kn			
	<i>Grupa</i>		<i>Banka</i>	
	2017.	2016.	2017.	2016.
Fizičke osobe i obrtnici	2.057	2.232	1.509	1.672
Pravne osobe	1.357	1.535	997	1.145
Država i javni sektor	1.309	1.547	1.269	1.513
Banke i druge financijske institucije	681	803	672	794
Ostali	16	23	15	22
	5.420	6.140	4.462	5.146

b) Prihod od kamata - analiza po vrsti financijskih instrumenata

	u milijunima kn			
	<i>Grupa</i>		<i>Banka</i>	
	2017.	2016.	2017.	2016.
Zajmovi i potraživanja	3.987	4.489	3.122	3.579
Financijska imovina koja se drži radi trgovanja	1.230	1.450	1.230	1.450
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	203	201	110	117
	5.420	6.140	4.462	5.146

c) Rashod od kamata - analiza po primateljima

	u milijunima kn			
	<i>Grupa</i>		<i>Banka</i>	
	2017.	2016.	2017.	2016.
Banke i druge financijske institucije	647	856	596	797
Država i javni sektor	585	723	579	718
Fizičke osobe i obrtnici	475	750	334	586
Pravne osobe	196	267	185	251
Ostali	46	65	46	65
	1.949	2.661	1.740	2.417

d) Interest expense - analysis by class of financial instruments

	u milijunima kn			
	<i>Grupa</i>		<i>Banka</i>	
	2017.	2016.	2017.	2016.
Financijske obveze po amortiziranom trošku	759	1.256	550	1.012
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	1.190	1.405	1.190	1.405
	1.949	2.661	1.740	2.417

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

2 Neto prihod od naknada i provizija

a) Prihod od naknada i provizija

	u milijunima kn			
	2017.	Grupa 2016.	2017.	Banka 2016.
Domaći platni promet	598	528	525	460
Kartično poslovanje	391	348	302	260
Upravljanje imovinom, brokerske i konzultantske usluge	215	223	173	186
Platni promet s inozemstvom	96	159	50	118
Garantno poslovanje	84	80	65	60
Kreditno poslovanje	12	21	2	11
Ostalo	133	71	96	37
	1.529	1.430	1.213	1.132

b) Rashod od naknada i provizija

	u milijunima kn			
	2017.	Grupa 2016.	2017.	Banka 2016.
Kartično poslovanje	125	102	125	101
Domaći platni promet	38	36	31	31
Platni promet s inozemstvom	6	7	4	5
Ostalo	19	16	8	8
	188	161	168	145

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

3 Prihod od dividendi

	u milijunima kn			
	2017.	<i>Grupa</i> 2016.	2017.	<i>Banka</i> 2016.
Dividende od podružnica	-	-	231	383
Dividende od pridruženih društava (<i>bilješka 18.2b</i>)	-	-	38	41
Dividende od ostalih vlasničkih vrijednosnica	12	11	10	10
	12	11	279	434

4 Neto dobiti i gubici od financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak i rezultat od kupoprodaje valuta i tečajnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obveza

	u milijunima kn			
	2017.	<i>Grupa</i> 2016.	2017.	<i>Banka</i> 2016.
Vežano uz tečaj stranih valuta				
<i>Kupoprodaja valuta</i>	297	275	256	231
<i>Neto dobiti/(gubici) od tečajnih razlika nastalih preračunavanjem monetarne imovine i obveza</i>	27	(74)	41	(75)
<i>Neto dobit/(gubitak) od trgovanja valutnim derivativima</i>	(53)	71	(51)	73
<i>Neto dobit/(gubitak) od trgovanja međ valutnim kamatnim swapovima</i>	(186)	75	(186)	75
Ostali derivativni financijski instrumenti				
<i>Neto gubitak od trgovanja kamatnim swapovima</i>	(7)	(12)	(7)	(12)
Trgovački portfelj dužničkih vrijednosnica	3	7	3	7
Trgovački portfelj vlasničkih vrijednosnica	-	4	-	4
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	2	7	2	7
	83	353	58	310

U svrhu zaštite svoje otvorene devizne pozicije, Grupa koristi različite derivativne financijske instrumente. Dio utjecaja na dobit (uključenih u gornju tablicu) rezultata koji ublažuju transakcije zaštite, prezentiran je unutar neto kamatnog prihoda.

5 Neto dobiti i gubici od vrijednosnica raspoloživih za prodaju

	u milijunima kn			
	2017.	<i>Grupa</i> 2016.	2017.	<i>Banka</i> 2016.
Realizirana dobit/(gubitak)				
Dužničke vrijednosnice raspoložive za prodaju	15	20	15	21
Vlasničke vrijednosnice raspoložive za prodaju	10	135	10	135
	25	155	25	156

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

6 Ostali poslovni prihodi

	u milijunima kn			
	2017.	Grupa 2016.	2017.	Banka 2016.
Prihodi od operativnog najma	218	175	-	-
Neto dobit od prodaje nekretnina i opreme	49	17	47	3
Prihodi od najamnine od ulaganja u nekretnine	35	39	4	5
Naplaćena otpisana potraživanja	18	9	17	8
Prihodi od procjene nekretnina	14	13	-	-
Prihodi od prodaje podružnica	-	9	-	-
Ostali prihodi	85	59	45	35
	419	321	113	51

7 Troškovi poslovanja

	u milijunima kn			
	2017.	Grupa 2016.	2017.	Banka 2016.
Amortizacija (<i>bilješke 19, 20, 21</i>)	375	333	180	162
Troškovi osoblja				
<i>Plaće i ostali troškovi osoblja</i>	1.127	1.107	846	832
<i>Troškovi restrukturiranja</i>	11	5	9	5
<i>Plaćanja temeljena na dionicama</i>	8	7	8	7
Administrativni troškovi i troškovi marketinga	769	773	565	572
Troškovi osiguranja štednih uloga	154	156	115	119
Troškovi doprinosa u Sanacijski fond	61	57	61	57
Troškovi od operativnog najma	42	44	-	-
Državni doprinosi	16	15	5	7
Popravci i održavanje ulaganja u nekretnine	12	16	-	-
Ostali troškovi	27	21	13	11
	2.602	2.534	1.802	1.772

Troškovi osoblja uključuju 183 milijuna kuna (2016.: 182 milijuna kuna) doprinosa za mirovinsko osiguranje s propisanim iznosom doprinosa, koji se uplaćuju u obvezne mirovinske fondove za Grupu i 132 milijuna kuna (2016.: 132 milijuna kuna) za Banku. Doprinosi se računaju kao postotak od bruto plaća zaposlenika.

Amortizacija nekretnina i opreme za Grupu uključuje 148 milijuna kuna (2016.: 116 milijuna kuna) amortizacije nekretnina i opreme dane u operativni najam.

Nerevizijske usluge

Vanjski revizor je tijekom godine osim zakonskih obveza pružao i druge usluge. U 2017. godini pružene su sljedeće nerevizijske usluge (usluge povezane s potvrđivanjem): MSFI 9 strukturirani pregled i pregled implementacije, angažmani uvida u tromjesečne financijske izvještaje, zakonom propisan angažman uvjerenja i procjena usklađenosti općih kontrola informacijskog sustava, ograničena analiza financijskih informacija, te usluga upravljanja projektom upravljanja dugom korporativne grupe u Republici Hrvatskoj obavljena za konzorcij banaka te ostale dogovorene postupke s ciljem provjere usklađenosti s financijskim, računovodstvenim ili regulatornim pitanjima. U skladu s EU Uredbom, usluge pružene tijekom godine predstavljaju dopuštene nerevizijske usluge.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

8 Ostali gubici od umanjenja vrijednosti i rezerviranja

	2017.	Grupa 2016.	u milijunima kn	
			2017.	Banka 2016.
Rezerviranja za izvanbilančnu izloženost kreditnom riziku (bilješka 29)	130	147	123	130
Gubitak od umanjenja vrijednosti ulaganja u nekretnine (bilješka 19)	61	53	46	22
Rezerviranja za imovinu namijenjenu prodaji	32	-	-	-
Rezerviranja za sudske sporove (bilješka 29)	19	10	2	6
Gubitak/(ukidanje gubitka) od umanjenja vrijednosti nekretnina i opreme (bilješka 20)	11	6	10	5
Gubitak od umanjenja vrijednosti nematerijalne imovine (bilješka 21)	5	29	5	29
Ukidanje gubitka od umanjenja vrijednosti financijske imovine raspoložive za prodaju (bilješka 16c, 16d)	(5)	(3)	(5)	(3)
Gubitak od umanjenja vrijednosti ulaganja koja se drže do dospijeca	-	2	-	2
Gubitak od umanjenja vrijednosti ostale imovine (bilješka 23a)	(11)	34	5	18
Rezerviranja za konverziju kredita u švicarskim francima (bilješka 29)	-	94	-	94
Vrijednosno usklađivanje ulaganja u zajedničke pothvate, pridružena društva i podružnice koja se vrednuju po metodi troška	-	-	25	8
Ostalo	65	22	61	22
	307	394	272	333

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

9 Porez na dobit

a) Porez na dobit/(gubitak) priznat u izvještaju o dobiti ili gubitku

Bilješke	2017.	Grupa 2016.	u milijunima kn	
			2017.	Banka 2016.
Trošak tekućeg poreza na dobit	69	463	7	382
Prihodovanje/(trošak) odgođenog poreza <i>9f</i>	174	-	161	7
Ispravak obračunatog poreza iz prošlih godina	(1)	28	(1)	28
	242	491	167	417

b) Usklađenje poreza na dobit i računovodstvene dobiti (pomnoženo s domaćom stopom poreza za Grupu od 18%)

	2017.	Grupa 2016.	u milijunima kn	
			2017.	Banka 2016.
Računovodstvena dobit/(gubitak) prije poreza	1.286	2.179	1.006	2.126
Porez obračunat po stopi od 18% (2016.: 20%)	231	436	181	425
Utjecaj različite porezne stope u Federaciji Bosne i Hercegovine	(30)	(33)	-	-
Neoporezivi prihodi	(51)	(87)	(50)	(87)
Porezno nepriznati troškovi	48	26	29	11
Porezne olakšice (reinvestiranje dobiti i dvostruko umanjeње priznatih troškova)	(1)	(1)	-	-
(Preplaćeni)/manje plaćeni porez na dobit iz prethodnih godina	-	28	-	28
Porezni gubici	2	1	-	-
Korištenje prethodno nepriznatih poreznih gubitaka	-	(2)	-	-
Odgođena porezna imovina na porez na dobit plaćen u prethodnim godinama	-	(24)	-	(24)
Nepriznata odgođena porezna imovina zbog smanjenja porezne stope ⁸	-	10	-	8
Ukidanje prethodno priznate odgođene porezne imovine zbog smanjenja porezne stope	-	43	-	39
Porez plaćen na primitke iz inozemstva (dividende)	7	17	7	17
Konsolidacijska usklađenja	36	77	-	-
	242	491	167	417
Efektivna stopa poreza na dobit	18,8%	22,5%	16,6%	19,6%

⁸ Odgođena porezna imovina i obveze priznate su po stopi od 18%, zbog promjene porezne stope koja je stupila na snagu 1. siječnja 2017. godine.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

9 Porez na dobit (nastavak)

c) Odgođena porezna imovina

Grupa	u milijunima kn						
	Privremene razlike						
	Ukupno	Odgođene naknade	Financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	Dugoročne obveze prema zaposlenicima	Porezni gubici	Ostale stavke	Prijeboj odgođenog poreza
Stanje na dan 1. siječnja 2017.	474	44	361	23	-	87	(41)
Poništavanje prijeboja iz prethodne godine	41	-	-	-	-	-	41
Povećanje prihodovano u izvještaju o dobiti ili gubitku (bilješka 9f)	95	25	-	13	46	11	-
Korištenje terećeno u izvještaju o dobiti ili gubitku (bilješka 9f)	(267)	(29)	(218)	-	-	(20)	-
Prijenos sa odgođene porezne obveze (bilješka 9d)	(57)	-	-	-	-	-	(57)
Stanje na dan 31. prosinca 2017.	286	40	143	36	46	78	(57)

Grupa	u milijunima kn						
	Privremene razlike						
	Ukupno	Odgođene naknade	Financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	Dugoročne obveze prema zaposlenicima	Financijska imovina raspoloživa za prodaju u rezervi fer vrijednosti	Ostale stavke	Prijeboj odgođenog poreza
Stanje na dan 1. siječnja 2016.	464	54	382	18	1	62	(53)
Poništavanje prijeboja iz prethodne godine	53	-	-	-	-	-	53
Povećanje prihodovano u izvještaju o dobiti ili gubitku (bilješka 9f)	114	22	18	18	-	56	-
Korištenje terećeno u izvještaju o dobiti ili gubitku (bilješka 9f)	(72)	(31)	(1)	(13)	-	(27)	-
Povećanje fer vrijednosti financijske imovine raspoložive za prodaju (bilješka 9g)	(1)	-	-	-	(1)	-	-
Ukidanje prethodno priznate odgođene porezne imovine zbog smanjenja porezne stope (bilješka 9f)	(43)	(1)	(38)	-	-	(4)	-
Prijenos sa odgođene porezne obveze (bilješka 9d)	(41)	-	-	-	-	-	(41)
Stanje na dan 31. prosinca 2016.	474	44	361	23	-	87	(41)

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

9 Porez na dobit (nastavak)

c) Odgođena porezna imovina (nastavak)

Banka

u milijunima
kn

	Ukupno	Privremene razlike					Prijeboj odgođenog poreza
		Odgođene naknade	Financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	Dugoročne obveze prema zaposlenicima	Porezni gubici	Ostale stavke	
Stanje na dan 1. siječnja 2017.	424	36	361	22	-	43	(38)
Poništavanje prijeboja iz prethodne godine	38	-	-	-	-	-	38
Povećanje prihodovano u izvještaju o dobiti ili gubitku (bilješka 9f)	85	22	-	13	46	4	-
Korištenje terećeno u izvještaju o dobiti ili gubitku (bilješka 9f)	(245)	(27)	(218)	-	-	-	-
Prijenos s odgođene porezne obveze (bilješka 9d)	(54)	-	-	-	-	-	(54)
Stanje na dan 31. prosinca 2017.	248	31	143	35	46	47	(54)

	Ukupno	Privremene razlike					Prijeboj odgođenog poreza
		Odgođene naknade	Financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	Dugoročne obveze prema zaposlenicima	Financijska imovina raspoloživa za prodaju u rezervi fer vrijednosti	Ostale stavke	
Stanje na dan 1. siječnja 2016.	420	47	382	17	1	23	(50)
Poništavanje prijeboja iz prethodne godine	50	-	-	-	-	-	50
Povećanje prihodovano u izvještaju o dobiti ili gubitku (bilješka 9f)	97	20	18	18	-	41	-
Korištenje terećeno u izvještaju o dobiti ili gubitku (bilješka 9f)	(65)	(30)	(1)	(13)	-	(21)	-
Povećanje fer vrijednosti financijske imovine raspoložive za prodaju (bilješka 9g)	(1)	-	-	-	(1)	-	-
Ukidanje prethodno priznate odgođene porezne imovine zbog smanjenja porezne stope (bilješka 9f)	(39)	(1)	(38)	-	-	-	-
Prijenos s odgođene porezne obveze (bilješka 9d)	(38)	-	-	-	-	-	(38)
Stanje na dan 31. prosinca 2016.	424	36	361	22	-	43	(38)

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

9 Porez na dobit (nastavak)

d) Odgođena porezna obveza

Grupa

	u milijunima kn				
	Ukupno	Privremene razlike			Prijeboj odgođenog poreza
Odgođene naknade		Financijska imovina raspoloživa za prodaju u rezervi fer vrijednosti	Ostale stavke		
Stanje na dan 1. siječnja 2017.	12	1	48	4	(41)
Poništavanje prijeboja iz prethodne godine	41	-	-	-	41
Neto povećanje po promjenama fer vrijednosti i prodaji financijske imovine raspoložive za prodaju terećeno u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti (bilješka 9g)	17	-	17	-	-
Korištenje prihodovano u izvještaju o dobiti ili gubitku (bilješka 9f)	2	2	-	-	-
Prijenos na odgođenu poreznu imovinu (bilješka 9c)	(57)	-	-	-	(57)
Stanje na dan 31. prosinca 2017.	15	3	65	4	(57)
Stanje na dan 1. siječnja 2016.	8	1	55	5	(53)
Poništavanje prijeboja iz prethodne godine	53	-	-	-	53
Neto povećanje po promjenama fer vrijednosti i prodaji financijske imovine raspoložive za prodaju terećeno u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti (bilješka 9g)	(5)	-	(5)	-	-
Korištenje prihodovano u izvještaju o dobiti ili gubitku (bilješka 9f)	(1)	-	-	(1)	-
Ukidanje prethodno priznate odgođene porezne obveze zbog smanjenja porezne stope (bilješka 9g)	(2)	-	(2)	-	-
Prijenos na odgođenu poreznu imovinu (bilješka 9c)	(41)	-	-	-	(41)
Stanje na dan 31. prosinca 2016.	12	1	48	4	(41)

Banka

	u milijunima kn			
	Ukupno	Privremene razlike		Prijeboj odgođenog poreza
Odgođene naknade		Financijska imovina raspoloživa za prodaju u rezervi fer vrijednosti		
Stanje na dan 1. siječnja 2017.	-	1	37	(38)
Poništavanje prijeboja iz prethodne godine	38	-	-	38
Neto povećanje po promjenama fer vrijednosti i prodaji financijske imovine raspoložive za prodaju terećeno u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti (bilješka 9g)	15	-	15	-
Korištenje prihodovano u izvještaju o dobiti ili gubitku (bilješka 9f)	1	1	-	-
Prijenos na odgođenu poreznu imovinu (bilješka 9c)	(54)	-	-	(54)
Stanje na dan 31. prosinca 2017.	-	2	52	(54)
Stanje na dan 1. siječnja 2016.	-	1	49	(50)
Poništavanje prijeboja iz prethodne godine	50	-	-	50
Neto povećanje po promjenama fer vrijednosti i prodaji financijske imovine raspoložive za prodaju terećeno u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti (bilješka 9g)	(10)	-	(10)	-
Ukidanje prethodno priznate odgođene porezne obveze zbog smanjenja porezne stope (bilješka 9g)	(2)	-	(2)	-
Prijenos na odgođenu poreznu imovinu (bilješka 9c)	(38)	-	-	(38)
Stanje na dan 31. prosinca 2016.	-	1	37	(38)

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

9 Porez na dobit (nastavak)

e) Porezni gubici

Na dan 31. prosinca 2017. godine neiskorišteni bruto porezni gubici podružnica Banke u Republici Hrvatskoj i Federaciji Bosne i Hercegovine iznosili su 276 milijuna kuna (2016.: 84 milijuna kuna). U svrhu smanjenja oporezive dobiti, ove porezne gubitke može iskoristiti isključivo pravna osoba kod koje je gubitak nastao, u razdoblju od 5 godina nakon godine nastanka poreznog gubitka. Rokovi u kojima se neiskorišteni porezni gubitak može iskoristiti navedeni su u nastavku:

	2017.	u milijunima kn 2016.
31. prosinca 2018.	5	1
31. prosinca 2019.	2	38
31. prosinca 2020.	-	39
31. prosinca 2021.	2	2
31. prosinca 2022.	267	4
	276	84
Porezni gubici od neiskorištenih nedospjelih poreznih gubitaka su kako slijedi: Porezni gubici koji nisu priznati kao odgođena porezna imovina (po stopi od 18%) u Republici Hrvatskoj i (po stopi od 10%) u Federaciji Bosne i Hercegovine	4	10

Porezni gubici nisu priznati kao odgođena porezna imovina (po stopi od 18% u Republici Hrvatskoj i po stopi od 10% u Federaciji Bosne i Hercegovine), jer se ne mogu koristiti za umanjene oporezive dobiti u drugim članicama Grupe. Porezni gubici su nastali u podružnicama koje kontinuirano ostvaruju gubitke, te nema drugih poreznih mogućnosti niti dokaza za iskorištenje u budućim razdobljima.

f) Neto odgođeni porezni prihod/(rashod) priznat u izvještaju o dobiti ili gubitku

	2017.	Grupa 2016.	u milijunima kn 2017.	Banka 2016.
Povećanje odgođene porezne imovine (bilješka 9c)	95	114	85	97
Smanjenje odgođene porezne imovine (bilješka 9c)	(267)	(115)	(245)	(104)
Povećanje odgođene porezne obveze (bilješka 9d)	(2)	-	(1)	-
Smanjenje odgođene porezne obveze (bilješka 9d)	-	1	-	-
	(174)	-	(161)	(7)

g) Neto odgođeni porez (terećen)/prihodovan u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti

	2017.	Grupa 2016.	u milijunima kn 2017.	Banka 2016.
Smanjenje odgođene porezne imovine (bilješka 9c)	-	(1)	-	(1)
Povećanje odgođene porezne obveze (bilješka 9d)	(17)	-	(15)	-
Smanjenje odgođene porezne obveze (bilješka 9d)	-	7	-	12
	(17)	6	(15)	11

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

10 Financijske informacije po segmentima

Banka ima četiri izvještajna poslovna segmenta. Klijenti su podijeljeni u posebne poslovne segmente i podsegmente prema veličini i prirodi poslovanja. Za potrebe mjerenja rezultata poslovnih segmenata Banka primjenjuje interne cijene u odgovarajućoj valuti i odgovarajuće ročnosti koje sadrže i dodatne ugrađene prilagodbe.

Segment "Maloprodaja" obuhvaća: kredite, depozite, te ostale transakcije i stanja u poslovanju sa stanovništvom, obrtnicima i malim poduzećima.

Segment "Pravne osobe i ulaganja" obuhvaća: kredite, depozite, ostale transakcije i stanja u poslovanju sa srednjim i velikim poduzećima i sličnim organizacijama, uključujući javna poduzeća i državu, pojedince višeg imovinskog stanja (privatne klijente) te aktivnosti trgovanja.

Segment "Leasing" obuhvaća kapital i rezerve, ulaganja u podružnice i pridružena društva, kao i ostalu imovinu koja je raspoređena u leasing segment, te aktivnosti upravljanja aktivom i pasivom. Podružnice uključene u segment „Leasing“ su UniCredit Leasing Croatia, UniCredit Leasing Sarajevo⁹, Locat Croatia, BACAL ALPHA, ALLIB NEKRETNINE i UniCredit Partner.

Segment "Ostalo" obuhvaća kapital i rezerve, ulaganja u podružnice i pridružena društva, kao i ostalu imovinu koja nije raspoređena u ostale segmente, te aktivnosti upravljanja aktivom i pasivom. Podružnice koje nisu alocirane po primarnim segmentima su uključene u segment "Ostalo". To su ZB Invest, Centar Kaptol¹⁰, Pominvest, ZANE, ZANE BH i ZABA Partner.

Segmentacija pojedinih pozicija izvještaja o financijskom položaju za potrebe analize po poslovnim segmentima razlikuje se od klasifikacije u drugim dijelovima financijskih izvještaja, gdje segment "Maloprodaja" uz stanovništvo i obrtnike obuhvaća i privatne klijente (za analizu po poslovnim segmentima uključeni u segment "Pravne osobe i ulaganja"), a pravne osobe uključuju i mala poduzeća (za analizu po poslovnim segmentima uključeni u segment "Maloprodaja").

Segmentacija pozicija izvještaja o dobiti ili gubitku i izvještaja o financijskom položaju temelji se na financijskim izvještajima pripremljenim za potrebe upravljačkog izvješćivanja matičnog društva, a koji koriste različite kriterije za vrednovanje kreditnog portfelja, kao i različitu klasifikaciju pojedinih stavaka.

⁹ Uključeno u izvještaj o dobiti i gubitku po segmentima do pripojenja UniCredit Banci d.d., Mostar u 2017. godini

¹⁰ Pogledati bilješku 43 Događaji nakon datuma bilance

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

10 Financijske informacije po segmentima (nastavak)

a) Izvještaj o dobiti ili gubitku po segmentima – poslovni segmenti

Grupa 2017.	u milijunima kn						
	Malopro daja	Pravne osobe i ulaganja	Leasing	Ostalo	Ukupno prema upravljачkim izvještajima	Usklađenja do financijskih izvještaja	Financijski izvještaji
Neto prihod od kamata	2.148	1.331	97	(90)	3.486	(15)	3.471
Neto prihod od naknada i provizija	948	360	2	34	1.344	(3)	1.341
Prihod od dividendi	-	-	-	11	11	1	12
Neto dobiti i gubici od financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak i rezultat od od kupoprodaje valuta i tečajnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obveza	148	(10)	(14)	(9)	115	(32)	83
Neto dobiti i gubici od vrijednosnica raspoloživih za prodaju	-	6	-	(35)	(29)	54	25
Ostali poslovni prihodi/(gubici)	(2)	18	268	35	319	100	419
Poslovni prihodi	3.242	1.705	353	(54)	5.246	105	5.351
Troškovi poslovanja (bez amortizacije)	(1.462)	(432)	(137)	24	(2.007)	(220)	(2.227)
Amortizacija	(132)	(18)	(156)	(69)	(375)	-	(375)
Gubici od umanjenja vrijednosti i ostala rezerviranja	33	(1.370)	(25)	19	(1.343)	(162)	(1.505)
Rezultat segmenta	1.681	(115)	35	(80)	1.521	(277)	1.244
Udio u dobiti pridruženih društava	-	-	-	41	41	1	42
Porez na dobit	(32)	(17)	(19)	(224)	(292)	50	(242)
Dobit/(gubitak) razdoblja	1.649	(132)	16	(263)	1.270	(226)	1.044
Namijenjeno:							
Dioničarima Banke	1.649	(132)	16	(265)	1.268	(226)	1.042
Vlasnicima nekontrolirajućih udjela	-	-	-	2	2	-	2
Dobit/(gubitak) razdoblja	1.649	(132)	16	(263)	1.270	(226)	1.044

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

10 Financijske informacije po segmentima (nastavak)

a) Izvještaj o dobiti ili gubitku po segmentima – poslovni segmenti (nastavak)

Grupa 2016.	u milijunima kn						
	Maloprodaja	Pravne osobe i ulaganja	Leasing	Ostalo	Ukupno prema upravljačkim izvještajima	Usklađenja do financijskih izvještaja	Financijski izvještaji
Neto prihod od kamata	2.113	1.370	94	(113)	3.464	15	3.479
Neto prihod od naknada i provizija	894	345	-	30	1.269	-	1.269
Prihod od dividendi	-	-	-	10	10	1	11
Neto dobiti i gubici od financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak i rezultat od kupoprodaje valuta i tečajnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obveza	94	109	-	145	348	5	353
Neto dobiti i gubici od vrijednosnica raspoloživih za prodaju	-	-	-	(57)	(57)	212	155
Ostali poslovni prihodi/(gubici)	9	(6)	223	38	264	57	321
Poslovni prihodi	3.110	1.818	317	53	5.298	290	5.588
Troškovi poslovanja (bez amortizacije)	(1.451)	(425)	(116)	(8)	(2.000)	(201)	(2.201)
Amortizacija	(125)	(15)	(123)	(67)	(330)	(3)	(333)
Gubici od umanjenja vrijednosti i ostala rezerviranja	(516)	(750)	(37)	(40)	(1.343)	428	(915)
Rezultat segmenta	1.018	628	41	(62)	1.625	514	2.139
Udio u dobiti pridruženih društava	-	-	-	37	37	3	40
Porez na dobit	(32)	(8)	(21)	(323)	(384)	(107)	(491)
Dobit/(gubitak) razdoblja	986	620	20	(348)	1.278	410	1.688
Namijenjeno:							
Dioničarima Banke	986	620	20	(350)	1.276	410	1.686
Vlasnicima nekontrolirajućih udjela	-	-	-	2	2	-	2
Dobit/(gubitak) razdoblja	986	620	20	(348)	1.278	410	1.688

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

10 Financijske informacije po segmentima (nastavak)

a) Izvještaj o dobiti ili gubitku po segmentima – poslovni segmenti (nastavak)

Banka 2017.	u milijunima kn					
	Maloprodaja	Pravne osobe i ulaganja	Ostalo	Ukupno prema upravljачkim izvještajima	Usklađena do financijskih izvještaja	Financijski izvještaji
Neto prihod od kamata	1.657	1.186	(100)	2.743	(21)	2.722
Neto prihod od naknada i provizija	743	304	(2)	1.045	-	1.045
Prihod od dividendi	-	-	278	278	1	279
Neto dobiti i gubici od financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak i rezultat od kupoprodaje valuta i tečajnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obveza	119	(20)	(9)	90	(32)	58
Neto dobiti i gubici od vrijednosnica raspoloživih za prodaju	-	5	(34)	(29)	54	25
Ostali poslovni prihodi	(2)	16	7	21	92	113
Poslovni prihodi	2.517	1.491	140	4.148	94	4.242
Troškovi poslovanja (bez amortizacije)	(1.097)	(364)	63	(1.398)	(224)	(1.622)
Amortizacija	(109)	(15)	(61)	(185)	5	(180)
Gubici od umanjenja vrijednosti i ostala rezerviranja	205	(1.348)	97	(1.046)	(388)	(1.434)
Rezultat segmenta	1.516	(236)	239	1.519	(513)	1.006
Porez na dobit	-	-	(217)	(217)	50	(167)
Dobit/(gubitak) razdoblja	1.516	(236)	22	1.302	(463)	839

Banka 2016.	u milijunima kn					
	Maloprodaja	Pravne osobe i ulaganja	Ostalo	Ukupno prema upravljачkim izvještajima	Usklađena do financijskih izvještaja	Financijski izvještaji
Neto prihod od kamata	1.634	1.230	(140)	2.724	5	2.729
Neto prihod od naknada i provizija	702	287	(2)	987	-	987
Prihod od dividendi	-	-	434	434	-	434
Neto dobiti i gubici od financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak i rezultat od kupoprodaje valuta i tečajnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obveza	69	93	143	305	5	310
Neto dobiti i gubici od vrijednosnica raspoloživih za prodaju	-	-	(56)	(56)	212	156
Ostali poslovni prihodi	5	(7)	1	(1)	52	51
Poslovni prihodi	2.410	1.603	380	4.393	274	4.667
Troškovi poslovanja (bez amortizacije)	(1.090)	(357)	40	(1.407)	(203)	(1.610)
Amortizacija	(99)	(12)	(51)	(162)	-	(162)
Gubici od umanjenja vrijednosti i ostala rezerviranja	(359)	(647)	-	(1.006)	237	(769)
Rezultat segmenta	862	587	369	1.818	308	2.126
Porez na dobit	-	-	(310)	(310)	(107)	(417)
Dobit/(gubitak) razdoblja	862	587	59	1.508	201	1.709

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

10 Financijske informacije po segmentima (nastavak)

a) Izvještaj o financijskom položaju po segmentima – poslovni segmenti

Grupa 2017	u milijunima kn						
	Maloprodaja	Pravne osobe i ulaganja	Leasing	Ostalo	Ukupno prema upravljačkim izvještajima	Usklađenja do financijskih izvještaja	Financijski izvještaji
Imovina po segmentima	37.759	71.066	4.067	13.574	126.466	(220)	126.246
Ulaganja u pridružena društva	-	-	-	92	92	2	94
Preplaćeni porez	-	-	22	245	267	-	267
Odgođena porezna imovina	-	-	37	164	201	85	286
Ukupna imovina	37.759	71.066	4.126	14.075	127.026	(133)	126.893
Obveze po segmentima	61.227	39.749	3.285	4.295	108.556	206	108.762
Tekuća porezna obveza	-	-	-	5	5	-	5
Odgođena porezna obveza	10	-	-	13	23	(8)	15
Ukupne obveze	61.237	39.749	3.285	4.313	108.584	198	108.782
Kapitalni izdaci	-	-	757	193	950	-	950

Grupa 2016	u milijunima kn						
	Maloprodaja	Pravne osobe i ulaganja	Leasing	Ostalo	Ukupno prema upravljačkim izvještajima	Usklađenja do financijskih izvještaja	Financijski izvještaji
Imovina po segmentima	37.014	51.079	3.917	35.698	127.708	54	127.762
Ulaganja u pridružena društva	-	-	-	89	89	1	90
Preplaćeni porez	-	-	50	389	439	35	474
Odgođena porezna imovina	-	-	-	2	2	-	2
Ukupna imovina	37.014	51.079	3.967	36.178	128.238	90	128.328
Obveze po segmentima	59.048	38.776	3.358	8.055	109.237	196	109.433
Tekuća porezna obveza	1	-	10	178	189	-	189
Odgođena porezna obveza	8	-	-	12	20	(8)	12
Ukupne obveze	59.057	38.776	3.368	8.245	109.446	188	109.634
Kapitalni izdaci	-	-	443	292	735	-	735

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

10 Financijske informacije po segmentima (nastavak)

b) Izvještaj o financijskom položaju po segmentima – poslovni segmenti (nastavak)

Banka 2017.	u milijunima kn					
	Maloprodaja	Pravne osobe i ulaganja	Ostalo	Ukupno prema upravljačkim izvještajima	Usklađenja do financijskih izvještaja	Financijski izvještaji
Imovina po segmentima	28.534	66.679	5.106	100.319	(264)	100.055
Ulaganja u pridružena društva	-	-	1.325	1.325	312	1.637
Preplaćeni porez	-	-	244	244	-	244
Odgodena porezna imovina	-	-	163	163	85	248
Ukupna imovina	28.534	66.679	6.838	102.051	133	102.184
Obveze po segmentima	47.858	35.781	2.642	86.281	205	86.486
Ukupne obveze	47.858	35.781	2.642	86.281	205	86.486
Kapitalni izdaci	-	-	140	140	-	140

Banka 2016.	u milijunima kn					
	Maloprodaja	Pravne osobe i ulaganja	Ostalo	Ukupno prema upravljačkim izvještajima	Usklađenja do financijskih izvještaja	Financijski izvještaji
Imovina po segmentima	28.061	46.909	28.094	103.064	3	103.067
Ulaganja u pridružena društva	-	-	1.325	1.325	312	1.637
Odgodena porezna imovina	-	-	389	389	35	424
Ukupna imovina	28.061	46.909	29.808	104.778	350	105.128
Obveze po segmentima	46.477	35.537	6.263	88.277	195	88.472
Tekuća porezna obveza	-	-	172	172	-	172
Ukupne obveze	46.477	35.537	6.435	88.449	195	88.644
Kapitalni izdaci	-	-	252	252	-	252

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

10 Financijske informacije po segmentima (nastavak)

c) Geografske informacije po segmentima

Grupa 2017.	u milijunima kn		
	Republika Hrvatska	Federacija Bosne i Hercegovine	Ukupno
Vanjski prihodi	4.421	930	5.351
Imovina po segmentima	106.845	20.048	126.893
Kapitalni izdaci	895	55	950

Grupa 2016.	u milijunima kn		
	Republika Hrvatska	Federacija Bosne i Hercegovine	Ukupno
Vanjski prihodi	4.654	934	5.588
Imovina po segmentima	109.657	18.697	128.354
Kapitalni izdaci	685	50	735

Geografske informacije po segmentima temelje se na sjedištu podružnica Grupe. Većina poslovanja i komitenata Banke nalazi se u Republici Hrvatskoj.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

11 Novac i ekvivalenti novca

Grupa	u milijunima kn					
	2017.			2016.		
	Kuna	Strana valuta	Ukupno	Kuna	Strana valuta	Ukupno
Gotovina u blagajni	1.622	1.319	2.941	1.518	1.349	2.867
Instrumenti u postupku naplate	-	1	1	-	1	1
Tekući računi kod drugih banaka	22	2.152	2.174	39	1.832	1.871
Tekući račun kod središnjih banaka	10.259	2.462	12.721	6.560	1.514	8.074
	11.903	5.934	17.837	8.117	4.696	12.813

Tekući računi kod drugih banaka uključuju tekuće račune podružnice u Federaciji Bosne i Hercegovine kod Centralne banke Bosne i Hercegovine u iznosu od 2.357 milijuna kuna (2016.: 1.318 milijuna kuna).

Banka	u milijunima kn					
	2017.			2016.		
	Kuna	Strana valuta	Ukupno	Kuna	Strana valuta	Ukupno
Gotovina u blagajni	1.615	764	2.379	1.511	779	2.290
Instrumenti u postupku naplate	-	1	1	-	1	1
Tekući računi kod drugih banaka	-	1.547	1.547	-	876	876
Tekući račun kod središnjih banaka	10.259	106	10.365	6.560	196	6.756
	11.874	2.418	14.292	8.071	1.852	9.923

12 Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke

	u milijunima kn			
	Grupa		Banka	
	2017.	2016.	2017.	2016.
Obvezna pričuva, u kunama	5.525	5.540	5.525	5.540

HNB propisuje obvezu obračuna obvezne pričuve za banke, koja se izdvaja u obliku depozita kod HNB-a te održava kroz stanja ostalih likvidnih potraživanja.

Stopa obvezne pričuve na datum 31. prosinca 2017. godine iznosila je 12% (2016.: 12%) kunskih i deviznih depozita, uzetih zajmova i izdanih dužničkih vrijednosnica.

Na datum 31. prosinca 2017. godine postotak izdvajanja kunskog dijela obvezne pričuve kod HNB-a iznosio je 70% (2016.: 70%), dok se preostalih 30% (2016.: 30%) održava u obliku ostalih likvidnih potraživanja. To također uključuje i dio deviznog dijela obvezne pričuve, koji je potrebno držati u kunama (vidjeti u nastavku).

Tijekom 2017. godine, 100% deviznog dijela obvezne pričuve drži se u obliku ostalih likvidnih potraživanja (2016.: 100%). 75% (2016.: 75%) deviznog dijela obvezne pričuve potrebno je držati u kunama te čini sastavni dio obvezne pričuve u kunama.

Obvezna pričuva nije kamatonosna u 2017. (niti u 2016. godini).

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

13 Zajmovi i potraživanja od banka

	u milijunima kn			
	2017.	Grupa 2016.	2017.	Banka 2016.
Plasmani bankama	6.710	8.903	4.071	6.406
Zajmovi bankama	2.355	4.045	2.355	4.045
	9.065	12.948	6.426	10.451
Rezervacije za umanjenje vrijednosti - Plasmani bankama	(19)	(22)	(19)	(22)
Neto plasmani i zajmovi bankama	9.046	12.926	6.407	10.429

Zajmovi i potraživanja od banaka za Grupu uključuju i obveznu pričuvu kod Centralne banke Bosne i Hercegovine ("CBBH"), u iznosu od 1.601 milijun kuna (2016.: 1.318 milijuna kuna).

Obvezna pričuva predstavlja iznos koji obvezno mora biti deponiran kod CBBH. Osnovicu za obračun obvezne pričuve čine depoziti i uzeti zajmovi, bez obzira u kojoj su valuti denominirani (2016.: isključujući iz osnovice za obračun uzete zajmove od nerezidenata i sredstva vlade Federacije Bosne i Hercegovine namijenjena za razvojne projekte).

Na dan 31. prosinca 2017. godine stopa izdvajanja obvezne pričuve iznosi:

- 10% (2016.: 10%) na depozite i pozajmljena sredstva s ugovorenim rokom dospijeca do jedne godine (kratkoročni depoziti i uzeti zajmovi), i
- 10% (2016.: 7%) na depozite i pozajmljena sredstva s ugovorenim rokom dospijeca preko jedne godine (dugoročni depoziti i uzeti zajmovi).

a) Kretanja u rezervacijama za umanjenje vrijednosti zajmova i potraživanja od banaka

	u milijunima kn			
	2017.	Grupa 2016.	2017.	Banka 2016.
Stanje na dan 1. siječnja	22	21	22	21
Utjecaj tečajnih razlika	(3)	1	(3)	1
Stanje na dan 31. prosinca	19	22	19	22

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

14 Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak

	u milijunima kn			
	2017.	<i>Grupa</i> 2016.	2017.	<i>Banka</i> 2016.
Dužničke vrijednosnice koje se drže radi trgovanja	76	4	76	4
Vlasničke vrijednosnice koje se drže radi trgovanja	19	17	19	17
Derivativni financijski instrumenti - pozitivna fer vrijednost	958	2.420	956	2.420
Udjeli u investicijskim fondovima po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	126	126	105	105
Računovodstvo zaštite (operativni najam)	-	1	-	-
	1.179	2.568	1.156	2.546

a) Dužničke vrijednosnice koje se drže radi trgovanja

	u milijunima kn			
	2017.	<i>Grupa</i> 2016.	2017.	<i>Banka</i> 2016.
Obveznice Republike Hrvatske	76	-	76	-
Obveznice ostalih domaćih izdavatelja, izlistane na burzi	-	4	-	4
	76	4	76	4

b) Vlasničke vrijednosnice koje se drže radi trgovanja

	u milijunima kn			
	2017.	<i>Grupa</i> 2016.	2017.	<i>Banka</i> 2016.
Vlasničke vrijednosnice domaćih izdavatelja – izlistane na burzi	19	17	19	17

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

14 Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak (nastavak)

c) *Derivativni financijski instrumenti – pozitivna fer vrijednost*

<i>Grupa</i>	u milijunima kn			
	2017. Nominalni iznos	2017. Fer vrijednost	2016. Nominalni iznos	2016. Fer vrijednost
<i>Derivativi koji se drže radi trgovanja – OTC proizvodi</i>				
Valutni terminski i swap ugovori	3.316	29	3.567	70
Međupalutni kamatni swapovi	9.182	732	13.090	2.104
Kamatni swapovi	2.323	197	2.501	246
	14.821	958	19.158	2.420

<i>Banka</i>	u milijunima kn			
	2017. Nominalni iznos	2017. Fer vrijednost	2016. Nominalni iznos	2016. Fer vrijednost
<i>Derivativi koji se drže radi trgovanja – OTC proizvodi</i>				
Valutni terminski i swap ugovori	3.182	28	3.540	70
Međupalutni kamatni swapovi	9.182	731	13.090	2.104
Kamatni swapovi	2.323	197	2.501	246
	14.687	956	19.131	2.420

Grupa trguje jednostavnim kamatnim i valutnim derivativnim ugovorima iz dva glavna razloga:

- upravljanje bilancom/likvidnošću, kojima upravlja Upravljanje aktivom i pasivom (u daljnjem tekstu: „ALM“) te
- pružanje rješenja prema potrebama klijenata, kojima upravljaju Tržišta.

ALM aktivnosti usmjerene su na optimizaciju regulatornih troškova i upravljanje likvidnošću: ALM zaključuje derivativne transakcije kako bi postigao određene efekte u valutnoj i ročnoj strukturi izvještaja o financijskom položaju. Budući da Banka nije implementirala računovodstvo zaštite, spomenuti derivativi klasificiraju se kao financijski instrumenti koji se drže radi trgovanja.

OTC derivativni ugovori kojima se trguje s korporativnim klijentima uključuju jednostavne valutne i kamatne derivative i najčešće se koriste za potrebe zaštite od rizika. Druge ugovorne strane u ovim derivativnim transakcijama su financijske institucije (uključujući povezane osobe) i pravne osobe s odgovarajućim kreditnim rejtingom.

d) *Udjeli u investicijskim fondovima raspoređeni po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak*

	u milijunima kn			
	2017.	<i>Grupa</i> 2016.	2017.	<i>Banka</i> 2016.
Udjeli u investicijskim fondovima kojima upravlja povezana osoba (kotirani)	126	126	105	105

U skladu sa zahtjevima MSFI-a 13 “Mjerenje fer vrijednosti”, tijekom 2017. godine, fer vrijednost financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak usklađena je za kreditni rizik članica Grupe, kreditni rizik druge ugovorne strane i rizik financiranja u iznosu od 149 milijuna kuna (negativni efekt), prije poreza (2016: pozitivni efekt u iznosu od 103 milijuna kuna, prije poreza).

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

15 Zajmovi i potraživanja od komitenata

a) Zajmovi i potraživanja od komitenata - analiza po sektorima

	2017.	Grupa 2016.	u milijunima kn	
			2017.	Banka 2016.
Pravne osobe				
- u kunama	19.736	24.709	19.318	22.273
- u stranoj valuti	13.509	11.500	5.325	5.504
Zajmovi i potraživanja od podružnica				
- u kunama	-	-	126	67
Ukupno pravne osobe	33.245	36.209	24.769	27.844
Rezervacija za umanjenje vrijednosti	(5.574)	(7.103)	(4.710)	(6.119)
Neto zajmovi pravnim osobama	27.671	29.106	20.059	21.725
Država i javni sektor				
- u kunama	5.931	6.688	5.928	6.685
- u stranoj valuti	10.085	11.760	10.085	11.760
Ukupno država i javni sektor	16.016	18.448	16.013	18.445
Rezervacija za umanjenje vrijednosti	(10)	(21)	(10)	(21)
Neto zajmovi državi i javnom sektoru	16.006	18.427	16.003	18.424
Fizičke osobe i obrtnici				
- u kunama	28.350	29.527	26.824	27.790
- u stranoj valuti	7.096	6.465	23	5
Ukupno fizičke osobe i obrtnici	35.446	35.992	26.847	27.795
Rezervacija za umanjenje vrijednosti	(1.497)	(2.779)	(1.016)	(2.332)
Neto zajmovi fizičkim osobama i obrtnicima	33.949	33.213	25.831	25.463
Ukupno bruto zajmovi	84.707	90.649	67.629	74.084
Rezervacija za umanjenje vrijednosti (bilješka 15 b)	(7.081)	(9.903)	(5.736)	(8.472)
Ukupno neto zajmovi i potraživanja od komitenata	77.626	80.746	61.893	65.612
Postotni udio rezervacija za umanjenje vrijednosti u bruto zajmovima i potraživanjima od komitenata	8,4%	10,9%	8,5%	11,4%

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

15 Zajmovi i potraživanja od komitenata (nastavak)

a) Zajmovi i potraživanja od komitenata - analiza po sektorima (nastavak)

Kunski zajmovi Grupe uključuju i zajmove s valutnom klauzulom, vezane uz tečaj eura, švicarskog franka ili američkog dolara u neto iznosu od 27.737 milijuna kuna (2016.: 29.907 milijuna kuna). Kunski zajmovi Banke uključuju i zajmove s valutnom klauzulom, vezane uz tečaj eura, švicarskog franka ili američkog dolara u neto iznosu od 24.661 milijuna kuna (2016.: 26.877 milijuna kuna). Otplate glavnice i kamata obračunavaju se u stranim valutama, a plaćanje se obavljaju u kunskoj protuvrijednosti po tečaju na datum plaćanja

Zajmovi i potraživanja od komitenata također uključuju i potraživanja po financijskom najmu. Detaljna analiza potraživanja po financijskom najmu dana je u *bilješki 35 Najmovi*.

b) Kretanja u rezervacijama za umanjenje vrijednosti zajmova i potraživanja od komitenata

Grupa 2017.	u milijunima kn		
	Pravne osobe, država i javni sektor	Fizičke osobe i obrtnici	Ukupno
Stanje na dan 1. siječnja	7.124	2.779	9.903
Povećanje rezerviranja za umanjenje vrijednosti	2.268	311	2.579
Otpuštanje rezerviranja za umanjenje vrijednosti zbog smanjene rizičnosti	(137)	(70)	(207)
Naplate prethodno rezerviranih iznosa	(985)	(205)	(1.190)
Neto povećanje/(otpuštanje) umanjenja vrijednosti prihodujućih plasmana	192	(176)	16
Gubici od umanjenja vrijednosti priznati u izvještaju o dobiti ili gubitku	1.338	(140)	1.198
Otpisi	(2.441)	(1.055)	(3.496)
Utjecaj tečajnih razlika	(78)	(30)	(108)
Ostale promjene	(359)	(57)	(416)
Stanje na dan 31. prosinca	5.584	1.497	7.081

Grupa 2016.	u milijunima kn		
	Pravne osobe, država i javni sektor	Fizičke osobe i obrtnici	Ukupno
Stanje na dan 1. siječnja	6.765	2.788	9.553
Povećanje rezerviranja za umanjenje vrijednosti	1.555	392	1.947
Otpuštanje rezerviranja za umanjenje vrijednosti zbog smanjene rizičnosti	(51)	(200)	(251)
Naplate prethodno rezerviranih iznosa	(939)	(283)	(1.222)
Neto povećanje/(otpuštanje) umanjenja vrijednosti prihodujućih plasmana	(80)	127	47
Gubici od umanjenja vrijednosti priznati u izvještaju o dobiti ili gubitku	485	36	521
Otpisi	(136)	(26)	(162)
Utjecaj tečajnih razlika	(31)	(20)	(51)
Ostale promjene	41	1	42
Stanje na dan 31. prosinca	7.124	2.779	9.903

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

15 Zajmovi i potraživanja od komitenata (nastavak)

b) Kretanja u rezervacijama za umanjenje vrijednosti zajmova i potraživanja od komitenata (nastavak)

Banka 2017.	u milijunima kn		
	Pravne osobe, država i javni sektor	Fizičke osobe i obrtnici	Ukupno
Stanje na dan 1. siječnja	6.140	2.332	8.472
Povećanje rezerviranja za umanjenje vrijednosti	2.134	227	2.361
Otpuštanje rezerviranja za umanjenje vrijednosti zbog smanjene rizičnosti	(2)	(29)	(31)
Naplate prethodno rezerviranih iznosa	(967)	(183)	(1.150)
Neto povećanje/(otpuštanje) umanjenja vrijednosti prihodujućih plasmana	174	(192)	(18)
Gubici od umanjenja vrijednosti priznati u izvještaju o dobiti ili gubitku	1.339	(177)	1.162
Otpisi	(2.333)	(1.052)	(3.385)
Utjecaj tečajnih razlika	(73)	(28)	(101)
Ostale promjene	(353)	(59)	(412)
Stanje na dan 31. prosinca	4.720	1.016	5.736

Banka 2016.	u milijunima kn		
	Pravne osobe, država i javni sektor	Fizičke osobe i obrtnici	Ukupno
Stanje na dan 1. siječnja	5.797	2.366	8.163
Povećanje rezerviranja za umanjenje vrijednosti	1.464	319	1.783
Otpuštanje rezerviranja za umanjenje vrijednosti zbog smanjene rizičnosti	(6)	(159)	(165)
Naplate prethodno rezerviranih iznosa	(931)	(262)	(1.193)
Neto povećanje/(otpuštanje) umanjenja vrijednosti prihodujućih plasmana	(95)	106	11
Gubici od umanjenja vrijednosti priznati u izvještaju o dobiti ili gubitku	432	4	436
Otpisi	(117)	(24)	(141)
Utjecaj tečajnih razlika	(22)	(16)	(38)
Ostale promjene	50	2	52
Stanje na dan 31. prosinca	6.140	2.332	8.472

Banka je u 2017. godini prodala dio neprihodujućih zajmova odobrenih pravnim osobama i stanovništvu (bruto iznos prodanih neprihodujućih zajmova u bilanci iznosio je 3.483 milijuna kuna).

Događanja povezana s Agrokor grupom

2017. godina je značajno obilježena teškoćama u poslovanju Agrokor grupe i povezanih osoba.

Budući da je Agrokor Grupa najveća poslovna grupa u privatnom vlasništvu u Republici Hrvatskoj, izglasan je „Zakon o postupku izvanredne uprave u trgovačkim društvima od sistemskog značaja za Republiku Hrvatsku”, pri čemu je nad operacijama Agrokor Grupe uspostavljen postupak izvanredne uprave.

Ovaj proces, kao i postizanje nagodbe sa svim vjerovnicima u postupku pod izvanrednom upravom još uvijek je u tijeku. Grupa Zagrebačke banke poduzela je potrebne mjere kako bi procijenila i primjereno pristupila povezanim rizicima vezano za svoju izloženost. Na temelju posljednjih dostupnih informacija, razina rezervacija za umanjenje vrijednosti je prikladna.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

16 Financijska imovina raspoloživa za prodaju

	2017.	Grupa 2016.	u milijunima kn	
			2017.	Banka 2016.
Dužničke vrijednosnice raspoložive za prodaju	10.780	9.438	8.163	6.708
Umanjenje vrijednosti	-	(5)	-	(5)
Neto dužničke vrijednosnice raspoložive za prodaju	10.780	9.433	8.163	6.703
Vlasničke vrijednosnice raspoložive za prodaju	360	366	359	366
Umanjenje vrijednosti	(145)	(145)	(145)	(145)
Neto vlasničke vrijednosnice raspoložive za prodaju	215	221	214	221
	10.995	9.654	8.377	6.924

a) Dužničke vrijednosnice raspoložive za prodaju

	2017.	Grupa 2016.	u milijunima kn	
			2017.	Banka 2016.
Trezorski zapisi i Euro zapisi Ministarstva financija	4.351	4.440	4.351	4.426
Obveznice izdane od strane matičnog društva	-	234	-	-
Obveznice izdane od strane ostalih vlada zemalja članica EU	58	53	58	53
Obveznice Republike Hrvatske	4.563	2.770	3.147	1.716
Ostale vrijednosnice stranih izdavatelja	1.201	1.428	-	-
Ostale vrijednosnice domaćih izdavatelja	607	508	607	508
	10.780	9.433	8.163	6.703
<i>Izlistane na burzi</i>	<i>4.958</i>	<i>4.949</i>	<i>4.958</i>	<i>4.935</i>
<i>Nisu izlistane na burzi</i>	<i>4.778</i>	<i>4.484</i>	<i>3.205</i>	<i>1.768</i>
	10.780	9.433	8.163	6.703

Na dan 31. prosinca 2017. i 31. prosinca 2016. godine izloženost prema ostalim vladama zemalja članica EU uključuje obveznice izdane od strane njemačke središnje države.

Ostale vrijednosnice stranih izdavatelja Grupe uključuju dužničke vrijednosnice izdane od strane Federacije Bosne i Hercegovine.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

16 Financijska imovina raspoloživa za prodaju (nastavak)

b) Kretanja u rezervacijama za umanjenje vrijednosti dužničkih vrijednosnica raspoloživih za prodaju

	u milijunima kn			
	2017.	Grupa 2016.	2017.	Banka 2016.
Stanje na dan 1. siječnja	5	5	5	5
Smanjenje rezervacija za umanjenje vrijednosti priznato u izvještaju o dobiti ili gubitku (bilješka 8)	(5)	-	(5)	-
Stanje na dan 31. prosinca	-	5	-	5

c) Vlasničke vrijednosnice raspoložive za prodaju

	u milijunima kn			
	2017.	Grupa 2016.	2017.	Banka 2016.
Vrijednosnice koje nisu izlistane na burzi	215	221	214	221

Vlasničke vrijednosnice raspoložive za prodaju koje nisu izlistane na burzi uključuju ulaganja iskazana po fer vrijednosti ili po trošku stjecanja umanjenom za umanjenja vrijednosti.

Značajnija ulaganja Grupe koja nisu izlistana na burzi na dan 31. prosinca 2017. godine su:

Djelatnost	Zemlja registracije	Efektivni udio 31. prosinca 2017.	Efektivni udio 31. prosinca 2016.	
Allianz Zagreb d.d., Zagreb	Osiguranje	Republika Hrvatska	16,84%	16,84%

Ulaganje u društvo Allianz Zagreb d.d., Zagreb vrednuje se po fer vrijednosti koja je na dan 31. prosinca 2017. godine utvrđena u iznosu od 129 milijuna kuna (2016.: 135 milijuna kuna). Fer vrijednost društva Allianz Zagreb d.d. utvrđena je kao vagani prosjek vrijednosti izračunatih primjenom modela diskontiranih dividendi na poslove životnog i neživotnog osiguranja, metode tržišnih multiplikatora i metode transakcijskih multiplikatora, uz primjenu diskonta za nekontrolirajući udjel i nelikvidnost budući da vrijednosnice nisu izlistane na službenom tržištu.

d) Kretanja u rezervacijama za umanjenje vrijednosti vlasničkih vrijednosnica raspoloživih za prodaju

	u milijunima kn			
	2017.	Grupa 2016.	2017.	Banka 2016.
Stanje na dan 1. siječnja	145	15	145	15
Smanjenje rezervacija za umanjenje vrijednosti priznato u izvještaju o dobiti ili gubitku (bilješka 8)	-	(3)	-	(3)
Ostale promjene	-	133	-	133
Stanje na dan 31. prosinca	145	145	145	145

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

16 Financijska imovina raspoloživa za prodaju (nastavak)

e) Reklasifikacija financijske imovine

Temeljem odluke Uprave, Grupa i Banka su 2009. reklasificirale financijsku imovinu po fer vrijednosti kroz dobiti ili gubitak (financijska imovina koja se drži radi trgovanja) u financijsku imovinu raspoloživu za prodaju. Nakon te reklasifikacije, sve kasnije promjene fer vrijednosti te vrste imovine, koje bi inače bile priznate kao prihod, priznaju se unutar rezerve fer vrijednosti izravno u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, prije uzimanja u obzir efekata umanjenja vrijednosti i efekata priznatih prilikom prodaje. Nakon 2009. godine nije bilo novih reklasifikacija.

Grupa i Banka izvršile su opisanu reklasifikaciju kako bi umanjile promjenjivost prinosa na investirana sredstva i zaštitile se od utjecaja promjena cijena dužničkih vrijednosnih papira tokom financijske krize.

Grupa i Banka

u milijunima kn

	31. prosinca 2017.			31. prosinca 2016.		
	Iznos reklasificirane imovine	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	Iznos reklasificirane imovine	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobiti ili gubitak reklasificirana u financijsku imovinu raspoloživu za prodaju	10	6	6	81	15	15

Tablica u nastavku prikazuje iznose priznate u izvještaju o dobiti ili gubitku te u izvještaju o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, a koji se odnose na reklasificiranu financijsku imovinu. Efekti promjene tečaja nisu prikazani iz razloga što njihovo priznavanje ostaje nepromijenjeno, bez obzira na reklasifikaciju.

Grupa i Banka

u milijunima kn

	2017.	2017.	2016.	2016.
	Izvještaj o dobiti ili gubitku	Rezerva fer vrijednosti	Izvještaj o dobiti ili gubitku	Rezerva fer vrijednosti
Rezerva fer vrijednosti	-	(1)	-	-
Ukidanje gubitaka od umanjenja vrijednosti financijske imovine raspoložive za prodaju (bilješka 8)	(5)	-	-	-

Razdoblje nakon reklasifikacije

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

17 Ulaganja koja se drže do dospeljaka

Značajan dio imovine i obveza Grupe i Banke predstavlja izravno i neizravno potraživanja i obveze od države i javnog sektora:

	Bilješke	Grupa		u milijunima kn	
		2017.	2016.	2017.	2016.
Imovina					
Tekući račun kod Hrvatske narodne banke	11	12.720	8.074	10.365	6.756
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	12	5.525	5.540	5.525	5.540
Trezorski zapisi i Euro zapisi Ministarstva financija	16a	4.351	4.440	4.351	4.426
Obveznice Republike Hrvatske	14a, 16a	4.639	2.770	3.223	1.716
Međuvalutni kamatni swapovi – pozitivna fer vrijednost		78	-	78	-
Dani zajmovi		15.993	18.410	15.993	18.410
Preplaćeni porez		267	2	244	-
Potraživanja od države po subvencijama za poticanje stambene štednje	23	9	22	-	-
		43.582	39.258	39.779	36.848
Obveze					
Tekući računi, depoziti i uzeti zajmovi		(6.429)	(5.483)	(6.152)	(5.241)
Međuvalutni kamatni swapovi – negativna fer vrijednost		(383)	(1.734)	(383)	(1.734)
Tekuća porezna obveza		(10)	(182)	-	(172)
		(6.822)	(7.399)	(6.535)	(7.147)
Izvanbilančne izloženosti		222	2.553	210	2.512
		36.982	34.412	33.454	32.213

Nadalje, 1.337 milijuna kuna (2016.: 1.820 milijuna kuna) bilančnih i 402 milijuna kuna (2016.: 733 milijuna kuna) izvanbilančnih izloženosti Grupe i Banke na datum izvještaja osigurano je garancijama Države.

Izravna i neizravna izloženost prema Republici Hrvatskoj, isključujući potraživanja od pravnih osoba osigurana garancijama Države (koja nisu prikazana u gornjim tablicama), čini 29% ukupne imovine Grupe (2016.: 27%) i 33% ukupne imovine Banke (2016.: 31%).

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

18 Ulaganja u podružnice i pridružena društva

	u milijunima kuna			
	2017.	Grupa 2016.	2017.	Banka 2016.
Podružnice	-	-	1.586	1.586
Pridružena društva	94	90	51	51
	94	90	1.637	1.637

18.1. Podružnice

a) Pregled podružnica:

	Djelatnost	Zemlja registracije	Vlasništvo Grupe 31. prosinca 2017.	Vlasništvo Grupe 31. prosinca 2016.
UniCredit Bank d.d., Mostar	Bankarstvo	Federacija Bosne i Hercegovine	99,3%	99,3%
UniCredit Leasing d.o.o. (podružnica od UniCredit Bank d.d., Mostar)*	Leasing	Federacija Bosne i Hercegovine	-	99,3%
Prva stambena štedionica d.d., Zagreb	Bankarstvo	Republika Hrvatska	100,0%	100,0%
ZB Invest d.o.o., Zagreb	Upravljanje fondovima	Republika Hrvatska	100,0%	100,0%
Centar Kaptol d.o.o., Zagreb ¹¹	Ulaganja u nekretnine	Republika Hrvatska	100,0%	100,0%
Pominvest d.d., Split	Upravljanje nekretninama	Republika Hrvatska	88,7%	88,7%
Suvremene poslovne komunikacije d.o.o., Zagreb**	Izdavaštvo	Republika Hrvatska	-	100,0%
ZANE d.o.o., Zagreb	Nekretnine	Republika Hrvatska Federacija Bosne i Hercegovine	100,0%	100,0%
ZANE BH d.o.o., Sarajevo	Nekretnine	Hercegovine	100,0%	100,0%
ZABA Partner d.o.o., Zagreb	Posredovanje u osiguranju i reosiguranju	Republika Hrvatska	100,0%	100,0%
UniCredit Leasing Croatia d.o.o.	Leasing	Republika Hrvatska	100,0%	100,0%
UniCredit Partner d.o.o. (podružnica od UniCredit Leasing Croatia d.o.o., Zagreb)	Trgovina i usluge	Republika Hrvatska	80,0%	80,0%
Locat Croatia d.o.o.***	Poslovanje nekretninama	Republika Hrvatska	100,0%	100,0%
BACAL ALPHA d.o.o. (podružnica od Locat Croatia d.o.o., Zagreb)	Poslovanje nekretninama	Republika Hrvatska	100,0%	100,0%
ALLIB NEKRETNINE d.o.o. (podružnica od Locat Croatia d.o.o., Zagreb)	Poslovanje nekretninama	Republika Hrvatska	100,0%	100,0%

Banka primjenjuje metodu diskontiranih novčanih tokova kao osnovnu metodu pri testiranju umanjenja vrijednosti podružnica (metode tržišnih multiplikatora i usporedivih transakcija primjenjuje kao pomoćne metode). U skladu s vrednovanjima provedenim na datum izvještaja, Uprava Banke smatra knjigovodstvenu vrijednost ulaganja u podružnice nadoknadivom.

*1 srpnja 2017. godine provedeno je poslovno pripajanje kojim se društvo UniCredit Leasing d.o.o., Sarajevo (100% u vlasništvu UniCredit Banke d.d., Mostar) pripojilo UniCredit Banci d.d., Mostar (99,3% u vlasništvu Zagrebačke banke d.d.)

**Nakon datuma bilance, 2. siječnja 2017. godine provedeno je poslovno pripajanje kojim se društvo Suvremene poslovne komunikacije d.o.o. (100% u vlasništvu Zagrebačke banke d.d.) pripojilo društvu Zagreb Nekretnine d.o.o. (također 100% u vlasništvu Zagrebačke banke d.d.).

*** Društvo Locat Croatia d.o.o. prodalo je svoj 100%-tni udjel u podružnici BACAL BETA NEKRETNINE d.o.o. u lipnju 2016. godine društvu izvan Grupe.

¹¹ Pogledati bilješku 43 Događaji nakon datuma bilance

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

18 Ulaganja u podružnice i pridružena društva (nastavak)

18.1 Podružnice (nastavak)

b) Nekomontrolirajući udjeli u podružnicama

U tablici u nastavku prikazane su dodatne informacije o podružnicama koja su u djelomičnom vlasništvu Grupe, a u kojima je Grupa imala materijalno značajne nekontrolirajuće udjele:

Naziv podružnice	Proporcionalni udjel u vlasništvu i glasačkim pravima koji pripada nekontrolirajućem udjelu		Dobit namijenjena nekontrolirajućem udjelu		u milijunima kuna Akumulirani nekontrolirajući udjeli	
	2017.	2016.	2017.	2016.	2017.	2016.
UniCredit Bank d.d., Mostar	0,70%	0,70%	2	2	21	19
Pojedinačno neznčajni nekontrolirajući udjeli	-	-	-	-	2	3
			2	2	23	22

U nastavku su skraćene financijske informacije za podružnicu Grupe koja je imala materijalno značajan nekontrolirajući udjel (sažete financijske informacije prikazane su prije međukompanijskih eliminacija).

UniCredit Bank d.d., Mostar	2017.	u milijunima kn 2016.
Postotak nekontrolirajućeg udjela	0,70%	0,70%
Zajmovi i potraživanja	18.018	16.135
Ostala imovina	2.084	2.080
Obveze	(17.160)	(15.467)
Neto imovina	2.942	2.748
Nominalna vrijednost nekontrolirajućeg udjela	21	19
Poslovni prihodi	915	900
Dobit	341	313
Ukupna sveobuhvatna dobit	348	315
Dobit nekontrolirajućeg udjela	2	2
Novčani tok iz poslovnih aktivnosti	1.514	274
Novčani tok iz investicijskih aktivnosti	(77)	(37)
Novčani tok iz financijskih aktivnosti prije dividende nekontrolirajućeg udjela	(807)	(359)
Neto povećanje novca i novčanih ekvivalenata	630	(122)

c) Značajna ograničenja

Grupa nema značajnih ograničenja pristupu ili korištenju imovine i podmirenju obveza, osim onih koji proizlaze iz nadzornog okvira unutar kojeg kreditne i leasing podružnice djeluju. Nadzorni okviri zahtijevaju od određenih podružnica da održavaju propisanu razinu regulatornog kapitala i likvidnih sredstava, te usklađenost s drugim regulatornim pokazateljima.

d) Ostale promjene vlasničkog udjela Grupe u postojećim podružnicama

Osim poslovnih kombinacija, kao što je navedeno u gornjoj bilješci 18.1.a, nije bilo drugih promjena u vlasničkim udjelima u podružnicama i pridruženim društvima Grupe.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

18 Ulaganja u podružnice i pridružena društva (nastavak)

18.2 Pridružena društva

a) Pregled pridruženih društava:

	Djelatnost	Zemlja registracije	Efektivni udjel	
			31. prosinca 2017.	31. prosinca 2016.
Allianz ZB d.o.o., društvo za upravljanje obveznim mirovinskim fondom, Zagreb	Upravljanje mirovinskim fondom	Republika Hrvatska	49,0%	49,0%
Allianz ZB d.o.o., društvo za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima, Zagreb	Upravljanje mirovinskim fondovima	Republika Hrvatska	49,0%	49,0%
MultiPlusCard d.o.o., Zagreb	Promidžba i marketinške usluge	Republika Hrvatska	25,0%	25,0%
UniCredit Broker d.o.o., Sarajevo	Posredovanje u osiguranju	Federacija Bosne i Hercegovine	48,7%	48,7%

b) Promjene u ulaganjima u pridružena društva

Grupa	u milijunima kn	
	2017.	2016.
Stanje na dan 1. siječnja	90	91
Udio u dobiti pridruženih društava	42	40
Dividende od pridruženih društava (<i>bilješka 3</i>)	(38)	(41)
Stanje na dan 31. prosinca	94	90

c) Pojediniosti o materijalno značajnim pridruženim društvima

Sažete financijske informacije za materijalno značajna pridružena društva Grupe prikazane su u nastavku:

(i) Allianz ZB d.o.o., društvo za upravljanje obveznim mirovinskim fondom, Zagreb

	u milijunima kn	
	2017.	2016.
Ukupna imovina	177	175
Ukupne obveze	(9)	(14)
Neto imovina	168	161
Udio Grupe u neto imovini pridruženog društva	82	79
Ukupni prihod	146	143
Ukupna dobit razdoblja	78	71
Udio Grupe u dobiti pridruženog društva	38	35

(ii) Allianz ZB d.o.o., društvo za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima, Zagreb

	u milijunima kn	
	2017.	2016.
Ukupna imovina	40	37
Ukupne obveze	(20)	(18)
Neto imovina	20	19
Udio Grupe u neto imovini pridruženog društva	9	9
Ukupni prihod	49	45
Ukupna dobit razdoblja	4	4
Udio Grupe u dobiti pridruženog društva	2	2

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

19 Ulaganja u nekretnine

Grupa	u milijunima kn		
	Ulaganja u nekretnine	Imovina u pripremi	Ukupno
Trošak nabave			
Trošak nabave na dan 1. siječnja 2017. godine	357	11	368
Povećanja	6	-	6
Otuđenja	(34)	-	(34)
Otpisi	(3)	-	(3)
Prijenosi iz nekretnina i opreme tijekom godine (Note 20)	92	-	92
Prijenosi iz ostale imovine tijekom godine	49	-	49
Reklasifikacije u imovinu i skupine imovine i obveza namijenjenih prodaji	7	(7)	-
Trošak nabave na dan 31. prosinca 2017.	474	4	478
Akumulirana amortizacija i gubici od umanjenja vrijednosti			
Akumulirana amortizacija i gubici od umanjenja vrijednosti na dan 1. siječnja 2017.	131	-	131
Trošak za godinu (bilješka 7)	8	-	8
Gubitak od umanjenja vrijednosti (bilješka 8)	61	-	61
Otuđenja	(22)	-	(22)
Otpisi	(3)	-	(3)
Prijenosi iz nekretnina i opreme tijekom godine (bilješka 20)	27	-	27
Prijenosi iz ostale imovine tijekom (bilješka 23a)	14	-	14
Akumulirana amortizacija i gubici od umanjenja vrijednosti na dan 31. prosinca 2017.	216	-	216
Knjigovodstvena vrijednost na dan 1. siječnja 2017.	226	11	237
Knjigovodstvena vrijednost na dan 31. prosinca 2017.	258	4	262

Informacija o hijerarhiji fer vrijednosti na dan 31. prosinca 2017. godine je kako slijedi:

	u milijunima kn		
	Razina 1	Razina 2	Razina 3
Fer vrijednost na dan 31. prosinca 2017.	-	-	385
			385

Fer vrijednost ulaganja u nekretnine Grupe i Banke utvrđena je prihodovnim modelom i temelji se na procijenjenoj vrijednosti najamnina za pojedine nekretnine. Tehnika vrednovanja korištena u modelu temelji se na diskontiranju budućih novčanih tokova od iznajmljivanja, koristeći diskontne stope koje odražavaju procjenu tržišne neizvjesnosti. Procjene odražavaju ostvarene iznose najamnina i kategoriju najmoprimaca u nekretninama (ili odgovornih za plaćanja obveza najma, ili kategoriju najmoprimaca za koju je vjerojatno da će biti u najmu nakon iznajmljivanja praznog prostora) te preostali vijek upotrebe nekretnine. Prilikom procjene fer vrijednosti nekretnina, Grupa i Banka su utvrdile da je njihova trenutna upotreba optimalna i najbolja moguća.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

19 Ulaganja u nekretnine (nastavak)

Grupa	u milijunima kn		
	Ulaganja u nekretnine	Imovina u pripremi	Ukupno
Trošak nabave			
Trošak nabave na dan 1. siječnja 2016.	732	15	747
Otuđenja	(9)	-	(9)
Prijenosi u upotrebu	4	(4)	-
Prijenosi iz nekretnina i opreme (bilješka 20)	10	-	10
Prijenosi u ostalu imovinu	(19)	-	(19)
Reklasifikacije u imovinu i skupine imovine i obveza namijenjenih prodaji	(361)	-	(361)
Trošak nabave na dan 31. prosinca 2016	357	11	368
Akumulirana amortizacija i gubici od umanjenja vrijednosti			
Akumulirana amortizacija i gubici od umanjenja vrijednosti na dan 1. siječnja 2016.	290	-	290
Trošak za godinu (bilješka 7)	16	-	16
Gubitak od umanjenja vrijednosti (bilješka 8)	53	-	53
Otuđenja	(3)	-	(3)
Prijenosi iz nekretnina i opreme (bilješka 20)	2	-	2
Prijenosi u ostalu imovinu	(14)	-	(14)
Reklasifikacije u imovinu i skupine imovine i obveza namijenjenih prodaji	(241)	-	(241)
Ostalo	28	-	28
Akumulirana amortizacija i gubici od umanjena vrijednosti na dan 31. prosinca 2016.	131	-	131
Knjigovodstvena vrijednost na dan 1. siječnja 2016.	442	15	457
Knjigovodstvena vrijednost na dan 31. prosinca 2016.	226	11	237

Informacija o hijerarhiji fer vrijednosti na dan 31. prosinca 2016. godine je kako slijedi:

			u milijunima kn
Razina 1	Razina 2	Razina 3	Fer vrijednost na dan 31. prosinca 2016.
-	-	286	286

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

19 Ulaganja u nekretnine (nastavak)

Banka	u milijunima kn Ulaganja u nekretnine
Trošak nabave	
Trošak nabave na dan 1. siječnja 2017.	157
Otuđenja	(3)
Prijenosi iz nekretnina i opreme tijekom godine (<i>bilješka 20</i>)	104
	<hr/>
Trošak nabave na dan 31. prosinca 2017.	258
	<hr/>
Akumulirana amortizacija i gubici od umanjenja vrijednosti	
Akumulirana amortizacija i gubici od umanjenja vrijednosti na dan 1. siječnja 2017.	63
Trošak za godinu (<i>bilješka 7</i>)	2
Gubitak od umanjenja vrijednosti (<i>bilješka 8</i>)	46
Otuđenja	(1)
Prijenosi iz nekretnina i opreme tijekom godine (<i>bilješka 20</i>)	40
	<hr/>
Akumulirana amortizacija i gubici od umanjenja vrijednosti na dan 31. prosinca 2017.	150
	<hr/>
Knjigovodstvena vrijednost na dan 1. siječnja 2017.	94
	<hr/>
Knjigovodstvena vrijednost na dan 31. prosinca 2017.	108
	<hr/>

Informacija o hijerarhiji fer vrijednosti na dan 31. prosinca 2017. godine je kako slijedi:

Razina 1	Razina 2	Razina 3	u milijunima kn Fer vrijednost na dan 31. prosinca 2017.
-	-	110	110
<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

19 Ulaganja u nekretnine (nastavak)

Banka	u milijunima kn
Trošak nabave	Ulaganja u nekretnine
Trošak nabave na dan 1. siječnja 2016.	225
Otuđenja	(7)
Prijenosi u nekretnine i opremu tijekom godine (<i>bilješka 20</i>)	(9)
Reklasifikacije u imovinu i skupine imovine i obveza namijenjenih prodaji	(52)
Trošak nabave na dan 31. prosinca 2016.	157
Akumulirana amortizacija i gubici od umanjenja vrijednosti	
Akumulirana amortizacija i gubici od umanjenja vrijednosti na dan 1. siječnja 2016.	75
Trošak za godinu (<i>bilješka 7</i>)	2
Gubitak od umanjenja vrijednosti (<i>bilješka 8</i>)	22
Otuđenja	(1)
Prijenosi u nekretnine i opremu (<i>bilješka 20</i>)	(7)
Reklasifikacije u imovinu i skupine imovine i obveza namijenjenih prodaji	(28)
Akumulirana amortizacija i gubici od umanjenja vrijednosti na dan 31. prosinca 2016.	63
Knjigovodstvena vrijednost na dan 1. siječnja 2016.	150
Knjigovodstvena vrijednost na dan 31. prosinca 2016.	94

Informacija o hijerarhiji fer vrijednosti na dan 31. prosinca 2016. godine je kako slijedi:

			u milijunima kn
	Razina 1	Razina 2	Razina 3
	-	-	95
			Fer vrijednost na dan 31. prosinca 2016.
			95

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

20 Nekretnine i oprema

Grupa

	u milijunima kn			
	Zemljišta i zgrade	Računala, motorna vozila i oprema	Imovina u pripremi	Ukupno
Trošak nabave				
Trošak nabave na dan 1. siječnja 2017.	1.615	2.241	66	3.922
Povećanja	-	-	864	864
Otuđenja	(24)	(544)		(568)
Prijenos u upotrebu	5	849	(854)	-
Otpisi	-	(117)	-	(117)
Prijenosi u ulaganja u nekretnine tijekom godine (bilješka 20)	(92)	-	-	(92)
Prijenosi u ostalu imovinu tijekom godine	-	(67)	-	(67)
Reklasifikacije u imovinu i skupine imovine i obveza namijenjenih prodaji	(3)	-	-	(3)
Tečajne razlike iz preračunavanja inozemnih poslovanja	(1)	(2)	-	(3)
Trošak nabave na dan 31. prosinca 2017.	1.500	2.360	76	3.936
Akumulirana amortizacija i gubici od umanjenja vrijednosti				
Akumulirana amortizacija i gubici od umanjenja vrijednosti na dan 1. siječnja 2017.	544	1.459	-	2.003
Trošak za godinu (bilješka 7)	30	256	-	286
Gubitak od umanjenja vrijednosti (bilješka 8)	10	1	-	11
Otuđenja	(19)	(148)	-	(167)
Otpisi	-	(117)	-	(117)
Prijenosi u ulaganja u nekretnine tijekom godine (bilješka 19)	(27)		-	(27)
Prijenosi u ostalu imovinu tijekom godine	-	(11)	-	(11)
Reklasifikacije u imovinu i skupine imovine i obveza namijenjenih prodaji	(1)		-	(1)
Tečajne razlike iz preračunavanja inozemnih poslovanja	-	(2)	-	(2)
Akumulirana amortizacija i gubici od umanjenja vrijednosti na dan 31. prosinca 2017.	537	1.438	-	1.975
Knjigovodstvena vrijednost na dan 1. siječnja 2017.	1.071	782	66	1.919
Knjigovodstvena vrijednost na dan 31. prosinca 2017.	963	922	76	1.961

Nekretnine i oprema Grupe uključuju imovinu danu u operativni najam neto knjigovodstvene vrijednosti u iznosu od 6 milijuna kuna (2016.: 509 milijuna kuna).

Knjigovodstvena vrijednost zemljišta koja se ne amortiziraju, u okviru pozicije zemljišta i zgrade, iznosi 9 milijuna kuna (2016.: 10 milijuna kuna). Grupa nema imovinu danu kao instrument osiguranja za uzete zajmove.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

20 Nekretnine i oprema (nastavak)

Grupa

	u milijunima kn			
	Zemljišta i zgrade	Računala, motorna vozila i oprema	Imovina u pripremi	Ukupno
Trošak nabave				
Trošak nabave na dan 1. siječnja 2016.	1.652	2.156	124	3.932
Povećanja	-	-	589	589
Otuđenja	(9)	(345)	-	(354)
Prijenos u upotrebu	71	575	(646)	-
Otpisi	-	(105)	-	(105)
Prodaja podružnice	(62)	-	-	(62)
Prijenosi u ulaganja u nekretnine tijekom godine (bilješka 19)	(10)	-	-	(10)
Prijenosi u ostalu imovinu tijekom godine	-	(34)	-	(34)
Reklasifikacije u imovinu i skupine imovine i obveza namijenjenih prodaji	(25)	(2)	(1)	(28)
Tečajne razlike iz preračunavanja inozemnih poslovanja	(2)	(4)	-	(6)
Trošak nabave na dan 31. prosinca 2016.	1.615	2.241	66	3.922
Akumulirana amortizacija i gubici od umanjenja vrijednosti				
Akumulirana amortizacija i gubici od umanjenja vrijednosti na dan 1. siječnja 2016.	553	1.485	-	2.038
Trošak za godinu (bilješka 7)	32	217	-	249
Gubitak od umanjenja vrijednosti (bilješka 8)	6	-	-	6
Otuđenja	(5)	(113)	-	(118)
Otpisi	-	(105)	-	(105)
Prodaja podružnice	(18)	-	-	(18)
Prijenosi u ulaganja u nekretnine tijekom godine (bilješka 19)	(2)	-	-	(2)
Prijenosi u ostalu imovinu tijekom godine	-	(21)	-	(21)
Reklasifikacije u imovinu i skupine imovine i obveza namijenjenih prodaji	(21)	(1)	-	(22)
Tečajne razlike iz preračunavanja inozemnih poslovanja	(1)	(3)	-	(4)
Akumulirana amortizacija i gubici od umanjenja vrijednosti na dan 31. prosinca 2016.	544	1.459	-	2.003
Knjigovodstvena vrijednost na dan 1. siječnja 2016.	1.099	671	124	1.894
Knjigovodstvena vrijednost na dan 31. prosinca 2016.	1.071	782	66	1.919

Knjigovodstvena vrijednost zemljišta koja se ne amortiziraju, u okviru pozicije zemljište i zgrade, iznosi 10 milijuna kuna (2015.: 14 milijuna kuna).

Grupa nema imovinu danu kao instrument osiguranja za uzete zajmove.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

20 Nekretnine i oprema (nastavak)

Banka

	u milijunima kn			
	Zemljišta i zgrade	Računala, motorna vozila i oprema	Imovina u pripremi	Ukupno
Trošak nabave				
Trošak nabave na dan 1. siječnja 2017.	1.369	1.267	49	2.685
Povećanja	-	-	84	84
Otuđenja	(18)	(3)	-	(21)
Prijenos u upotrebu	3	78	(81)	-
Otpisi	-	(76)	-	(76)
Prijenosi u ulaganja u nekretnine tijekom godine (bilješka 19)	(104)	-	-	(104)
Trošak nabave na dan 31. prosinca 2017.	1.250	1.266	52	2.568
Akumulirana amortizacija i gubici od umanjenja vrijednosti				
Akumulirana amortizacija i gubici od umanjenja vrijednosti na dan 1. siječnja 2017.	454	1.016	-	1.470
Trošak za godinu (bilješka 7)	25	92	-	117
Gubitak od umanjenja vrijednosti (bilješka 8)	10	-	-	10
Otuđenja	(7)	(4)	-	(11)
Otpisi	-	(76)	-	(76)
Prijenosi u ulaganja u nekretnine tijekom godine (bilješka 19)	(40)	-	-	(40)
Akumulirana amortizacija i gubici od umanjenja vrijednosti na dan 31. prosinca 2017.	442	1.028	-	1.470
Knjigovodstvena vrijednost na dan 1. siječnja 2017.	915	251	49	1.215
Knjigovodstvena vrijednost na dan 31. prosinca 2017.	808	238	52	1.098

Knjigovodstvena vrijednost zemljišta koja se ne amortiziraju, u okviru zemljišta i zgrada, iznosi 8 milijuna kuna (2016.: 9 milijuna kuna).

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

20 Nekretnine i oprema (nastavak)

Banka

	u milijunima kn			
	Zemljišta i zgrade	Računala, motorna vozila i oprema	Imovina u pripremi	Ukupno
Trošak nabave				
Trošak nabave na dan 1. siječnja 2016.	1.323	1.206	114	2.643
Povećanja	-	-	124	124
Otuđenja	(9)	-	-	(9)
Prijenos u upotrebu	70	119	(189)	-
Otpisi	-	(58)	-	(58)
Reklasifikacije u imovinu i skupine imovine i obveza namijenjenih prodaji	(24)	-	-	(24)
Prijenosi iz ulaganja u nekretnine tijekom godine (bilješka 19)	9	-	-	9
Trošak nabave na dan 31. prosinca 2016.	1.369	1.267	49	2.685
Akumulirana amortizacija i gubici od umanjenja vrijednosti				
Akumulirana amortizacija i gubici od umanjenja vrijednosti na dan 1. siječnja 2016.	441	990	-	1.431
Trošak za godinu (bilješka 7)	27	84	-	111
Gubitak od umanjenja vrijednosti (bilješka 8)	5	-	-	5
Otuđenja	(6)	-	-	(6)
Otpisi	-	(58)	-	(58)
Reklasifikacije u imovinu i skupine imovine i obveza namijenjenih prodaji	(20)	-	-	(20)
Prijenosi iz ulaganja u nekretnine tijekom godine (bilješka 19)	7	-	-	7
Akumulirana amortizacija i gubici od umanjenja vrijednosti na dan 31. prosinca 2016.	454	1.016	-	1.470
Knjigovodstvena vrijednost na dan 1. siječnja 2016.	882	216	114	1.212
Knjigovodstvena vrijednost na dan 31. prosinca 2016.	915	251	49	1.215

Knjigovodstvena vrijednost zemljišta koja se ne amortiziraju, u okviru zemljišta i zgrada, iznosi 9 milijuna kuna (2015.: 10 milijuna kuna).

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

21 Nematerijalna imovina

Grupa

	u milijunima kn					
	Software	Goodwill	Ulaganja na tuđoj imovini u razdoblju najma	Ostala nematerijalna imovina	Imovina u pripremi	Ukupno
Trošak nabave						
Trošak nabave na dan 1. siječnja 2017.	786	61	200	17	50	1.114
Povećanja	-	-	-	-	81	81
Prijenos u upotrebu	45	-	5	1	(51)	-
Otpisi	(6)	-	(5)	-	(6)	(17)
Tečajne razlike iz preračunavanja inozemnih poslovanja	(1)	-	(1)	-	-	(2)
Trošak nabave na dan 31. prosinca 2017.	824	61	199	18	74	1.176
Akumulirana amortizacija i gubici od umanjenja vrijednosti						
Akumulirana amortizacija i gubici od umanjenja vrijednosti na dan 1. siječnja 2017.						
	584	12	181	17	3	797
Trošak za godinu (<i>bilješka 7</i>)	70	-	10	1	-	81
Gubitak od umanjenja vrijednosti (<i>bilješka 8</i>)	-	-	-	-	5	5
Otpisi	(6)	-	(5)	-	(6)	(17)
Tečajne razlike iz preračunavanja inozemnih poslovanja	(1)	-	-	-	-	(1)
Akumulirana amortizacija i gubici od umanjenja vrijednosti na dan 31. prosinca 2017.	647	12	186	18	2	865
Knjigovodstvena vrijednost na dan 1. siječnja 2017.	202	49	19	-	47	317
Knjigovodstvena vrijednost na dan 31. prosinca 2017.	177	49	13	-	72	311

Goodwill je nastao stjecanjem UniCredit Bank d.d., Mostar (prethodno Zagrebačka banka BH i Universal banka d.d., Sarajevo).

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

21 Nematerijalna imovina (nastavak)

Grupa

	u milijunima kn					
	Software	Goodwill	Ulaganja na tuđoj imovini u razdoblju najma	Ostala nematerijalna imovina	Imovina u pripremi	Ukupno
Trošak nabave						
Trošak nabave na dan 1. siječnja 2016.	674	61	196	17	61	1.009
Povećanja	-	-	-	-	146	146
Prijenos u upotrebu	121	-	8	-	(129)	-
Otpisi	(7)	-	(3)	-	(28)	(38)
Tečajne razlike iz preračunavanja inozemnih poslovanja	(2)	-	(1)	-	-	(3)
Trošak nabave na dan 31. prosinca 2016.	786	61	200	17	50	1.114
Akumulirana amortizacija i gubici od umanjenja vrijednosti						
Akumulirana amortizacija i gubici od umanjenja vrijednosti na dan 1. siječnja 2016.	536	12	174	16	3	741
Trošak za godinu (<i>bilješka 7</i>)	57	-	11	-	-	68
Gubitak od umanjenja vrijednosti (<i>bilješka 8</i>)	-	-	-	1	28	29
Otpisi	(7)	-	(3)	-	(28)	(38)
Tečajne razlike iz preračunavanja inozemnih poslovanja	(2)	-	(1)	-	-	(3)
Akumulirana amortizacija i gubici od umanjenja vrijednosti na dan 31. prosinca 2016.	584	12	181	17	3	797
Knjigovodstvena vrijednost na dan 1. siječnja 2016.	138	49	22	1	58	268
Knjigovodstvena vrijednost na dan 31. prosinca 2016.	202	49	19	-	47	317

Goodwill je nastao stjecanjem UniCredit Bank d.d., Mostar (prethodno Zagrebačka banka BH i Universal banka d.d., Sarajevo).

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

21 Nematerijalna imovina (nastavak)

Banka

	u milijunima kn				
	Software	Ulaganja na tuđoj imovini u razdoblju najma	Ostala nematerijalna imovina	Imovina u pripremi	Ukupno
Trošak nabave					
Trošak nabave na dan 1. siječnja 2017.	580	109	17	22	728
Povećanja	-	-	-	56	56
Prijenos u upotrebu	27	3	-	(30)	-
Otpisi	(1)	(1)	-	(5)	(7)
Trošak nabave na dan 31. prosinca 2017.	606	111	17	43	777
Akumulirana amortizacija i gubici od umanjenja vrijednosti					
Akumulirana amortizacija i gubici od umanjenja vrijednosti na dan 1. siječnja 2017.	411	97	17	-	525
Trošak za godinu (<i>bilješka 7</i>)	56	5	-	-	61
Gubitak od umanjenja vrijednosti (<i>bilješka 8</i>)	-	-	-	5	5
Otpisi	(1)	(1)	-	(5)	(7)
Akumulirana amortizacija i gubici od umanjenja vrijednosti na dan 31. prosinca 2017.	466	101	17	-	584
Knjigovodstvena vrijednost na dan 1. siječnja 2017.	169	12	-	22	203
Knjigovodstvena vrijednost na dan 31. prosinca 2017.	140	10	-	43	193

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

21 Nematerijalna imovina (nastavak)

Banka

	Software	Ulaganja na tuđoj imovini u razdoblju najma	Ostala nematerijalna imovina	Imovina u pripremi	Ukupno
	u milijunima kn				
Trošak nabave					
Trošak nabave na dan 1. siječnja 2016.	471	106	17	36	630
Povećanja	-	-	-	127	127
Prijenos u upotrebu	110	3	-	(113)	-
Otpisi	(1)	-	-	(28)	(29)
Trošak nabave na dan 31. prosinca 2016.	580	109	17	22	728
Akumulirana amortizacija i gubici od umanjenja vrijednosti					
Akumulirana amortizacija i gubici od umanjenja vrijednosti na dan 1. siječnja 2016.	368	92	16	-	476
Trošak za godinu (<i>bilješka 7</i>)	44	5	-	-	49
Gubitak od umanjenja vrijednosti (<i>bilješka 8</i>)	-	-	1	28	29
Otpisi	(1)	-	-	(28)	(29)
Akumulirana amortizacija i gubici od umanjenja vrijednosti na dan 31. prosinca 2016.	411	97	17	-	525
Knjigovodstvena vrijednost na dan 1. siječnja 2016.	103	14	1	36	154
Knjigovodstvena vrijednost na dan 31. prosinca 2016.	169	12	-	22	203

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

22 Dugotrajna imovina i skupine imovine i obveza namijenjenih prodaji

Dugotrajna imovina i skupine imovine i obveza namijenjenih prodaji klasificirane su kao imovina namijenjena za prodaju zbog namjere Grupe za njihovom realizacijom prvenstveno putem prodaje, a ne daljnjim korištenjem.

Na dan 31. prosinca 2017. godine u tijeku je prodaja nekoliko ulaganja u nekretnine, stavki ulaganja u nekretnine, postrojenja i opremu, ulaganja u podružnicu te kredita i potraživanja od komitenata koji su klasificirani kao skupina imovine i obveza namijenjenih prodaji.

Gubici od umanjenja vrijednosti skupine imovine i obveza namijenjenih prodaji na nižu od njihove knjigovodstvene vrijednosti i fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje uključeni su u Ostale gubitke od umanjenja vrijednosti i rezerviranja (*bilješka 8*).

Na dan 31. prosinca 2017. godine, skupine imovine i obveza namijenjenih prodaji iskazane su po fer vrijednosti umanjenoj za troškove prodaje te uključuju sljedeću imovinu i obveze:

	u milijunima kn			
	<i>Grupa</i>		<i>Banka</i>	
	2017.	2016.	2017.	2016.
Kredit i potraživanja od komitenata	354	-	354	-
Ulaganja u podružnice i pridružena društva	-	-	4	28
Ulaganja u nekretnine	90	120	20	24
Nekretnine, postrojenja i oprema	4	6	2	4
Ostala imovina	4	3	-	-
Imovina namijenjena prodaji	452	129	380	56
Tekući računi i depoziti komitenata	1	1	-	-
Uzeti zajmovi	64	73	-	-
Ostale obveze	3	4	-	-
Obveze namijenjene prodaji	68	78	-	-

Ne postoje kumulirani dobiti ili dobiti uključeni u Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti koji se odnose na skupine imovine i obveza namijenjenih prodaji.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

23 Ostala imovina

	u milijunima kn			
	2017.	<i>Grupa</i> 2016.	2017.	<i>Banka</i> 2016.
Potraživanja od komitenata po debitnim i kreditnim karticama	604	519	452	403
Obračunate naknade	48	43	36	34
Imovina preuzeta u zamjenu za nenaplativa potraživanja (leasing poslovanje)	36	136	-	-
Potraživanja po operativnom najmu	14	29	-	-
Zalihe	12	15	8	10
Potraživanja od države po subvencijama za poticanje stambene štednje	9	22	-	-
Odgođeni rashodi od naknada i kamata	8	3	8	3
Ostala imovina	426	336	175	163
	1.157	1.103	679	613
Rezervacije za umanjenja vrijednosti ostale imovine	(105)	(190)	(53)	(88)
	1.052	913	626	525

a) Kretanje u rezervacijama za ostalu imovinu

	u milijunima kn			
	2017.	<i>Grupa</i> 2016.	2017.	<i>Banka</i> 2016.
Stanje na dan 1. siječnja	190	175	88	74
<i>Povećanje rezervacija</i>	39	64	11	26
<i>Ukidanje rezervacija</i>	(50)	(30)	(6)	(8)
Neto trošak priznat u izvještaju o dobiti ili gubitku (<i>bilješka 8</i>)	(11)	34	5	18
Prijenos na ulaganja u nekretnine (<i>bilješka 19</i>)	(14)	-	-	-
Otpisi	(60)	(11)	(40)	(4)
Prijenos na dugotrajnu imovinu i skupine imovine i obveza namijenjenih prodaji	-	(8)	-	-
Stanje na dan 31. prosinca	105	190	53	88

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

24 Tekući računi i depoziti banaka

	u milijunima kn			
	2017.	<i>Grupa</i> 2016.	2017.	<i>Banka</i> 2016.
Depoziti po viđenju				
- u kunama	743	412	743	412
- u stranoj valuti	510	611	429	453
Oročeni depoziti				
- u kunama	57	51	57	52
- u stranoj valuti	1.076	4.429	459	3.881
Depoziti podružnica	-	-	310	63
	2.386	5.503	1.998	4.861

25 Tekući računi i depoziti komitenata

	u milijunima kn			
	2017.	<i>Grupa</i> 2016.	2017.	<i>Banka</i> 2016.
<i>Fizičke osobe i obrtnici</i>				
Depoziti po viđenju				
- u kunama	10.632	8.759	10.612	8.739
- u stranoj valuti	15.537	13.153	9.818	8.103
Oročeni depoziti				
- u kunama	6.499	6.672	4.225	4.488
- u stranoj valuti	28.712	31.929	24.522	27.622
	61.380	60.513	49.177	48.952
<i>Pravne osobe, država i javni sektor</i>				
Depoziti po viđenju				
- u kunama	12.526	9.376	12.495	9.356
- u stranoj valuti	12.288	9.549	7.097	5.813
Oročeni depoziti				
- u kunama	2.084	3.223	2.084	3.215
- u stranoj valuti	6.971	9.567	6.486	8.896
Depoziti podružnica	-	-	211	61
	33.869	31.715	28.373	27.341
	95.249	92.228	77.550	76.293

Kunski depoziti komitenata Grupe i Banke uključuju i iznose s valutnom klauzulom, vezane uz tečaj eura i švicarskog franka, u iznosu od 2.020 milijuna kuna odnosno 177 milijuna kuna (2016.: 2.183 milijuna kuna odnosno 252 milijuna kuna). Otplate glavnice i kamate obračunavaju se u stranim valutama, a plaćanja se obavljaju u kunskoj protuvrijednosti po tečaju na datum plaćanja.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

26 Financijske obveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak

Derivativni financijski instrumenti – negativna fer vrijednost

Grupa

	u milijunima kn			
	2017. Nominalni iznos	2017. Fer vrijednost	2016. Nominalni iznos	2016. Fer vrijednost
<i>Derivativi koji se drže radi trgovanja – OTC proizvodi</i>				
Valutni terminski i swap ugovori	3.178	28	3.416	56
Međupalutni kamatni swapovi	8.485	608	10.506	1.794
Kamatni swapovi	1.968	176	2.123	218
	13.631	812	16.045	2.068

Banka

	u milijunima kn			
	2017. Nominalni iznos	2017. Fer vrijednost	2016. Nominalni iznos	2016. Fer vrijednost
<i>Derivativi koji se drže radi trgovanja – OTC proizvodi</i>				
Valutni terminski i swap ugovori	3.064	22	3.426	55
Međupalutni kamatni swapovi	8.485	611	10.506	1.794
Kamatni swapovi	1.968	176	2.123	218
	13.517	809	16.055	2.067

Grupa trguje jednostavnim kamatnim i valutnim derivativnim ugovorima iz dva glavna razloga:

- upravljanje bilancom/likvidnošću, kojima upravlja Upravljanje aktivom i pasivom (u daljnjem tekstu: „ALM“) te
- pružanje rješenja prema potrebama klijenata, kojima upravljaju Tržišta.

ALM aktivnosti usmjerene su na optimizaciju regulatornih troškova i upravljanje likvidnošću: ALM zaključuje derivativne transakcije kako bi postigao određene efekte u valutnoj i ročnoj strukturi izvještaja o financijskom položaju. Budući da Banka nije implementirala računovodstvo zaštite, spomenuti derivativi klasificiraju se kao financijski instrumenti koji se drže radi trgovanja.

OTC derivativni ugovori kojima se trguje s korporativnim klijentima uključuju jednostavne valutne i kamatne derivative i najčešće se koriste za potrebe zaštite od rizika. Druge ugovorne strane u ovim derivativnim transakcijama su financijske institucije (uključujući povezane osobe) i pravne osobe s odgovarajućim kreditnim rejtingom.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

27 Uzeti zajmovi

	u milijunima kn			
	2017.	Grupa 2016.	2017.	Banka 2016.
Strane banke	3.773	4.289	700	949
Domaći izvori	2.514	2.775	2.181	2.516
Strana trgovačka društva	149	297	123	267
	6.436	7.361	3.004	3.732

Na dan 31. prosinca 2017. godine Grupa i Banka imale su ugovore o reotkupu u iznosu od 150 milijuna kuna unutar pozicije uzeti zajmovi iz domaćih i stranih izvora (na dan 31. prosinca 2016. godine: uzeti zajmovi iz domaćih i stranih izvora u iznosu od 136 milijuna kuna) (*bilješka 33*).

28 Izdani dužnički vrijednosni papiri

Na dan 23. prosinca 2016. godine Banka je izdala 7.645 tisuća eura obveznica bez kupona sa prinosom od 1,5%. Dospijeće obveznica je 23. prosinca 2021. godine. Neto knjigovodstvena vrijednost izdanih dužničkih vrijednosnih papira na dan 31. prosinca 2017. godine iznosi 54 milijuna kuna (31. prosinca 2016.: 54 milijuna kuna).

29 Rezervacije za obveze i troškove

Grupa

	u milijunima kn				
	Ukupno	Rezervacije za izvanbilančnu izloženost kreditnom riziku	Rezervacije za sudske sporoze	Rezervacije za ostale stavke	Rezervacije za konverziju kredita u švicarskim francima (<i>bilješka 36d</i>)
Stanje na dan 1. siječnja 2017.	701	496	64	96	45
Neto terećenje u izvještaju o dobiti ili gubitku	207	130	19	58	-
Rezervacije iskorištene tijekom godine	(40)	-	(5)	(22)	(13)
Utjecaj tečajnih razlika	2	(1)	-	-	3
Stanje na dan 31. prosinca 2017.	870	625	78	132	35
Stanje na dan 1. siječnja 2016.	1.917	350	57	102	1.408
Neto terećenje u izvještaju o dobiti ili gubitku	280	147	10	29	94
Rezervacije iskorištene tijekom godine	(1.495)	-	(3)	(35)	(1.457)
Utjecaj tečajnih razlika	(1)	(1)	-	-	-
Stanje na dan 31. prosinca 2016.	701	496	64	96	45

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

29 Rezervacije za obveze i troškove (nastavak)

Banka

	u milijunima kn				
	Ukupno	Rezervacije za izvanbilančnu izloženost kreditnom riziku	Rezervacije za sudske sporove	Rezervacije za ostale stavke	Rezervacije za konverziju kredita u švicarskim francima (bilješka 36d)
Stanje na dan 1. siječnja 2017.	579	429	32	74	44
Neto terećenje u izvještaju o dobiti ili gubitku	171	123	2	46	-
Rezervacije iskorištene tijekom godine	(33)	-	(4)	(16)	(13)
Utjecaj tečajnih razlika	9	-	-	-	9
Stanje na dan 31. prosinca 2017.	726	552	30	104	40
Stanje na dan 1. siječnja 2016.	1.813	299	27	80	1.407
Neto terećenje u izvještaju o dobiti ili gubitku	255	130	6	25	94
Rezervacije iskorištene tijekom godine	(1.489)	-	(1)	(31)	(1.457)
Stanje na dan 31. prosinca 2016.	579	429	32	74	44

Rezervacije za izvanbilančnu izloženost kreditnom riziku i sudske sporove priznaju se unutar ostalih gubitaka od umanjenja vrijednosti i rezerviranja u izvještaju o dobiti ili gubitku (*bilješka 8*).

Rezervacije za ostale stavke priznaju se kao trošak osoblja unutar troškova poslovanja (*bilješka 7*).

Rezervacije za ostale stavke Banke i Grupe na dan 31. prosinca 2017. godine uključuju 40 milijuna kuna (2016.: 46 milijuna kuna) rezervacija za programe dugoročnog nagrađivanja zaposlenika, 24 milijuna kuna (2016.: 24 milijuna kuna) rezervacija za jubilarne nagrade i zakonske otpremnine izračunatih u skladu s Međunarodnim računovodstvenim standardom 19 „Primanja zaposlenih“ i 35 milijuna kuna (2016.: 3 milijuna kuna) za troškove restrukturiranja.

30 Ostale obveze

	u milijunima kn			
	2017.	Grupa 2016.	2017.	Banka 2016.
Obveze za dividende	1.447	9	1.446	9
Obveze po kartičnom poslovanju	387	341	339	313
Obveze u postupku namire	359	346	115	89
Obveze za plaće	232	187	203	161
Obračunati troškovi	158	149	70	69
Obveze prema dobavljačima	29	30	21	20
Ostali odgođeni prihodi	22	20	1	2
Odgođeni prihodi od naknada i kamata	14	35	11	33
Obveze prema komitentima za državna poticajna sredstva za stambenu štednju	9	22	-	-
Obveze po naknadama	4	5	-	-
Ostale obveze	226	296	139	190
	2.887	1.440	2.345	886

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

31 Kapital i rezerve

a) Dionički kapital

Grupa i Banka

Autorizirane i izdane	2017.	Redovne dionice
		2016.
Izdani dionički kapital (u milijunima kuna)	6.405	6.405
Broj dionica na dan 31. prosinca	320.241.955	320.241.955
Nominalna vrijednost (u kunama) po dionici na dan 31. prosinca	20,00	20,00

Obične dionice nose glasačka prava na skupštinama dioničara, s tim da je potrebno imati najmanje jednu dionicu. Banka nema preferencijalnih dionica.

Dionička struktura Banke na 31. prosinca je sljedeća:

	2017.	% vlasništva
		2016.
UniCredit S.p.A.	84,47	84,47
Allianz SE	11,72	11,72
Ostali	3,81	3,81
	100,00	100,00

Kao rezultat unutargrupne reorganizacije, od 1. listopada 2016. godine UniCredit S.p.A. postala je izravni vlasnik svih dionica Banke koje je prethodno držala UniCredit Bank Austria AG, odnosno 270.520.430 dionica Banke ili 84,475% u dioničkom kapitalu i glasačkim pravima.

Dionice Banke izlistane su na Zagrebačkoj burzi. Na dan 31. prosinca 2017. godine prosječna cijena običnih dionica izlistanih na Zagrebačkoj burzi iznosila je 54,63 kune po dionici (2016.: 54,00 kune).

Premija na izdane dionice

Temeljem izdanja dionica u ožujku 2007. godine, Banka je ostvarila premiju na izdane dionice u iznosu od 3.370 milijuna kuna koja predstavlja višak uplaćenog iznosa u odnosu na nominalnu vrijednost izdanih dionica.

Trezorske dionice

Na dan 31. prosinca 2017. godine i 31. prosinca 2016. godine, Grupa i Banka nisu držale trezorske dionice Banke.

Vlastite dionice primljene kao instrument osiguranja

Banka drži 182.780 (2016.: 9.975) vlastitih dionica primljenih kao instrument osiguranja za kredite trećim osobama.

Dividende

Banka je u 2017. godini isplatila dividendu u iznosu od 1.697 milijuna kuna ili 5,30 kuna po dionici (2016.: Banka nije isplatila dividendu).

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

31 Kapital i rezerve (nastavak)

b) Ostale rezerve

<i>Grupa i Banka</i>	u milijunima kn	
	2017.	2016.
Zakonska rezerva	64	64
Rezerva od redenominacije	283	283
Rezerva za vlastite dionice	110	110
Kapitalni dobici	135	135
Rezerve po osnovi plaćanja temeljenih na dionicama	16	12
	608	604

Zakonska rezerva

Zakonska rezerva je nastala u skladu s hrvatskim zakonima, koji zahtijevaju da se 5% dobiti za godinu prenese u ovu rezervu sve dok ona ne dosegne 5% izdanog dioničkog kapitala. Zakonska rezerva, u iznosu do 5% izdanog dioničkog kapitala, može se koristiti za pokrivanje gubitaka tekuće i prethodnih godina.

Rezerva od redenominacije

Dionički kapital Banke bio je prvotno denominiran u DEM. U skladu s odlukom dioničara donesenom na Izvanrednoj Glavnoj skupštini u veljači 2002. godine, dionički kapital Banke pretvoren je u eure.

Na izvanrednoj Glavnoj skupštini održanoj u prosincu 2004. godine, dionički kapital Banke pretvoren je u kune. Nominalna vrijednost dionica serija I A, II B, III D i III E pretvorena je iz 51,13 eura u 380 kuna po dionici, a nominalna vrijednost dionica serije II C pretvorena je iz 73,04 eura u 540 kuna po dionici.

Višak izdanog dioničkog kapitala nastao prilikom redenominacije, iskazan je u rezervi od redenominacije.

Rezerva za vlastite dionice

Rezerva je nastala u prethodnim razdobljima i dostupna je za stjecanje vlastitih dionica.

Kapitalni dobici

Kapitalni dobici rezultat su transakcija s vlastitim dionicama Banke iz prethodnih razdoblja.

Rezerve po osnovi plaćanja temeljenih na dionicama

Na dan 31. prosinca 2017. i 2016. godine, Grupa je provodila plaćanja temeljena na dionicama. Plaćanja temeljena na dionicama ograničena su na članove Uprave Banke i ključne zaposlenike Grupe (uključujući i bivše članove Uprave i ključne zaposlenike Grupe temeljem rada u prethodnim godinama), a na 31. prosinca 2017. godine sastoje se od odobrenih 709.013 dionica Zagrebačke Banke (31. prosinca 2016.: 714.778) koje će biti isplaćene u razoblju od pet godina. Fer vrijednost je određena tržišnom vrijednošću dionica na datum odobravanja. Povezani troškovi priznati su kao operativni troškovi (*bilješka 7*) uz istovremeno povećanje ostalih rezervi u kapitalu i rezervama Grupe.

Aktuarski dobici i gubici pri vrednovanju obveza za primanja zaposlenih

Rezerva, umanjena za porez, u iznosu od 2 milijuna kuna za Grupu (2016.: 1 milijun kuna) i 2 milijuna kuna (2016.: 1 milijun kuna) za Banku, proizlazi od vrednovanja definiranih mirovinskih naknada te se priznaje u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti koja se ne prenosi u dobit ili gubitak u idućim razdobljima.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

31 Kapital i rezerve (nastavak)

c) Rezerva fer vrijednosti

Rezerva fer vrijednosti uključuje nerealizirane dobitke i gubitke od promjena fer vrijednosti financijske imovine raspoložive za prodaju kao i tečajne razlike po osnovi nemonetarne financijske imovine raspoložive za prodaju, umanjene za porez na dobit. Na datum 31. prosinca 2017. godine akumulirana rezerva fer vrijednosti iznosila je 294 milijuna kuna (2016.: 213 milijuna kuna) za Grupu i 234 milijuna kuna (2016.: 166 milijuna kuna) za Banku.

d) Zadržana dobit

Zadržana dobit u iznosu od 7.411 milijuna kuna (2016.: 8.080 milijuna kuna) za Grupu i 5.081 milijun kuna (2016.: 5.939 milijuna kuna) za Banku, uključuje akumuliranu dobit iz prethodnih godina i tečajne razlike pri konsolidaciji podružnica u inozemstvu.

e) Regulatorni kapital

Kreditne institucije u Republici Hrvatskoj obvezne su računati i izvještavati bonitetne zahtjeve sukladno Uredbi (EU) br. 575/2013 ("CRR"), Direktivi 2013/36/EU ("CRD IV"), Provedbenim tehničkim standardima i ostalim relevantnim propisima Europskog nadzornog tijela za bankarstvo ("EBA") i nacionalnim diskrecijama lokalnog regulatora – Hrvatske narodne banke („HNB“). Grupa i Banka bile su obvezne izračunati i izvijestiti privremeni nerevidirani iznos regulatornog kapitala sa stanjem na dan 31. prosinca 2017. do 11. veljače 2018. godine.

Grupu Zagrebačke banke za potrebe bonitetne konsolidacije čine: Zagrebačka banka d.d., UniCredit Bank d.d. Mostar, Prva stambena štedionica d.d., ZB Invest d.o.o. i UniCredit Leasing Croatia d.o.o.

Regulatorni kapital Grupe čini osnovni kapital (u potpunosti jednak redovnom osnovnom kapitalu) koji uključuje kapital nastao izdavanjem redovnih dionica, pripadajuću premiju na dionice, zadržane dobiti, rezerve i neto dobit razdoblja umanjenu za predvidive dividende te odbitke za vlastite dionice, nematerijalnu imovinu, nerealizirane gubitke od promjena fer vrijednosti financijske imovine raspoložive za prodaju, vrijednosna usklađenja zbog zahtjeva za bonitetno vrednovanje i goodwill.

Regulatorni kapital Banke čini osnovni kapital (u potpunosti jednak redovnom osnovnom kapitalu) koji uključuje kapital nastao izdavanjem redovnih dionica, pripadajuću premiju na dionice, zadržane dobiti, rezerve i neto dobit razdoblja umanjenu za predvidive dividende te odbitke za vlastite dionice (stečene i u zalogu), nematerijalnu imovinu, nerealizirane gubitke od promjena fer vrijednosti financijske imovine raspoložive za prodaju i vrijednosna usklađenja zbog zahtjeva za bonitetno vrednovanje.

Propisane minimalne stope kapitala sukladno čl. 92. Uredbe (EU) br. 575/2013 su sljedeće:

- stopa redovnog osnovnog kapitala 4,5% ukupne izloženosti rizicima
- stopa osnovnog kapitala 6% ukupne izloženosti rizicima
- stopa ukupnog kapitala 8% ukupne izloženosti rizicima

Osim regulatorno zadanih minimalnih stopa adekvatnosti, sukladno čl. 117., 118. i 130. Zakona o kreditnim institucijama, te čl. 129., 130. i 133. CRD IV, Grupa i Banka su također dužne osigurati sljedeće zaštitne slojeve kapitala:

- zaštitni sloj za očuvanje kapitala od 2,5% ukupne izloženosti rizicima
- protuciklički zaštitni sloj kapitala specifičan za instituciju
- zaštitni sloj za strukturni sistemski rizik od 3% ukupne izloženosti rizicima

Kako je utvrđeno čl. 126. Zakona o kreditnim institucijama te st. 1. čl. 130. CRD IV, protuciklički zaštitni sloj kapitala specifičan za instituciju izračunava se kao umnožak ukupnog iznosa izloženosti institucije izračunat u skladu sa st. 3. čl. 92. CRR-a i stope protucikličkog zaštitnog sloja specifičnog za instituciju.

Stopa protucikličkog zaštitnog sloja kapitala specifična za Grupu i Banku na dan 31. prosinca 2017. godine iznosi 0,00%.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

31 Kapital i rezerve (nastavak)

e) Regulatorni kapital (nastavak)

Regulatorni kapital, ukupno rizikom ponderirana aktiva i stopa adekvatnosti kapitala za Grupu i Banku:

<i>Grupa</i>	(nerevidirano) 31. prosinca 2017. Basel III	u milijunima kn (revidirano) 31. prosinca 2016. Basel III
Regulatorni kapital		
<i>Osnovni kapital</i>		
<i>Redovni osnovni kapital</i>		
Izdani dionički kapital	6.405	6.405
Premija na izdane dionice	3.370	3.370
Zadržana dobit (isključujući dobit razdoblja)	6.254	6.269
Neto dobit/(gubitak) razdoblja	-	-
Zakonske, statutarne i ostale rezerve	592	604
Nekontrolirajući udio	13	12
Odbici u skladu s regulativom HNB-a		
- <i>Vlastite dionice</i>	(4)	(4)
- <i>Nematerijalna imovina</i>	(262)	(268)
- <i>Nerealizirani gubici od promjena fer vrijednosti financijske imovine raspoložive za prodaju</i>	-	(3)
- <i>Usklađenje redovnog osnovnog kapitala zbog bonitetnih filtera</i>	(14)	(165)
- <i>Goodwill</i>	(49)	(49)
Ukupni redovni osnovni kapital	16.305	16.171
<i>Dodatni osnovni kapital</i>	-	-
Osnovni kapital	16.305	16.171
Dopunski kapital	-	-
Ukupan regulatorni kapital	16.305	16.171
Ukupna rizikom ponderirana aktiva	72.780	78.849
Stopa adekvatnosti kapitala	22,40%	21,60%

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

31 Kapital i rezerve (nastavak)

e) Regulatorni kapital (nastavak)

<i>Banka</i>	u milijunima kn	
	(nerevidirano) 31. prosinca 2017. Basel III	(revidirano) 31. prosinca 2016. Basel III
Regulatorni kapital		
<i>Osnovni kapital</i>		
<i>Redovni osnovni kapital</i>		
Izdani dionički kapital	6.405	6.405
Premija na izdane dionice	3.370	3.370
Zadržana dobit (isključujući dobit razdoblja)	4.242	4.230
Neto dobit/(gubitak) razdoblja	-	12
Zakonske, statutarne i ostale rezerve	592	604
Odbici u skladu s regulativom HNB-a		
- <i>Vlastite dionice</i>	(4)	(4)
- <i>Nematerijalna imovina</i>	(193)	(203)
- <i>Nerealizirani gubici od promjena fer vrijednosti financijske imovine raspoložive za prodaju</i>	(2)	(4)
- <i>Usklađenje redovnog osnovnog kapitala zbog bonitetnih filtera</i>	(10)	(157)
Ukupno redovni osnovni kapital	14.400	14.253
<i>Dodatni osnovni kapital</i>	-	-
Osnovni kapital	14.400	14.253
Dopunski kapital	-	-
Ukupan regulatorni kapital	14.400	14.253
Ukupna rizikom ponderirana aktiva	51.884	54.449
Stopa adekvatnosti kapitala	27,75%	26,18%

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

32 Omjer financijske poluge

U skladu s člankom 429. Uredbe (EU) br. 575/2013, od 1. siječnja 2014. godine kreditne institucije dužne su izračunati omjer financijske poluge kao omjer kapitala institucije (Osnovnog kapitala) i ukupne izloženosti te institucije, izražen kao postotak. Minimalni zahtjev za omjer financijske poluge je 3%. Temeljem Delegirane Uredbe Komisije (EU) 2015/62 od 10. listopada 2014. godine o izmjeni Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu omjera financijske poluge, uvedena je promjena u odnosu na postojeći tekst članka 429. Uredbe (EU) br. 575/2013, te sukladno tome, Banka i Grupa omjer financijske poluge računaju te o njemu izvješćuju na kraju izvještajnog razdoblja (tromjesečja). Za potrebe prikaza omjera poluge, prikazana je vrijednost izloženosti i kapitala na kraju posljednjeg tromjesečja 2017. godine.

Omjer financijske poluge, za Grupu i Banku temeljen na nerevidiranim podacima, na dan 31. prosinca 2017. godine:

	u milijunima kn	
	<i>Grupa</i>	<i>Banka</i>
Vrijednosti izloženosti		
Transakcije financiranja vrijednosnim papirima	2.662	2.662
Izvedenice: sadašnji trošak zamjene i uvećanje prema metodi tržišne vrijednosti	1.019	1.015
Izvanbilančne stavke (s kreditnim konverzijskim faktorom)	4.729	3.905
Ostala imovina	123.061	98.566
Odbijeni iznos imovine - regulatorne prilagodbe osnovnog kapitala	(624)	(443)
	130.847	105.705
Kapital		
Osnovni kapital	16.305	14.400
Omjer financijske poluge	12,46%	13,62%

Omjer financijske poluge za 2016. godinu iznosio je 11,97% za Grupu, odnosno 13,14% za Banku.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

34 Sredstva kojima se upravlja u ime i za račun trećih osoba i usluge skrbi nad vrijednosnicama

Banka i Grupa pružaju usluge skrbi komitentima, uključujući investicijske i mirovinske fondove. Grupa također upravlja reguliranim otvorenim investicijskim fondovima u Republici Hrvatskoj koji imaju kotiranu cijenu. Za te usluge Banka i Grupa ostvaruju prihode od naknada. Banka i Grupa pružaju i usluge upravljanja portfeljem privatnim komitentima te upravljaju zajmovima u ime i za račun trećih osoba. Navedena imovina nije dio imovine Banke i Grupe i ne iskazuje se kao imovina Banke ili Grupe.

	2017.	<i>Grupa</i> 2016.	u milijunima kuna	
			2017.	<i>Banka</i> 2016.
Imovina pod skrbništvom	41.769	32.053	39.842	30.145
Upravljanje imovinom investicijskih fondova	4.554	4.713	-	-
Upravljanje portfeljem	645	437	-	-
Zajmovi kojima se upravlja u ime i za račun trećih osoba	640	618	487	404
	47.608	37.821	40.329	30.549

Naknade za usluge skrbi, za upravljanje imovinom investicijskih fondova, upravljanje portfeljem te po osnovi zajmova kojima se upravlja u ime i za račun trećih osoba iznosile su za Grupu 119 milijuna kuna (2016.: 95 milijuna kuna). Naknade za usluge skrbi vezane su uz usluge skrbi koje se pružaju pravnim osobama, bankama i stanovništvu te investicijskim i mirovinskim fondovima. Naknade za upravljanje portfeljem vezane su za upravljanje portfeljem u ime i za račun komitenata.

Naknade za usluge skrbi i po osnovi zajmova kojima se upravlja u ime i za račun trećih osoba, iznosile su za Banku 56 milijuna kuna (2016.: 40 milijuna kuna).

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

35 Najmovi

Društva u cijelosti u vlasništvu Grupe: UniCredit Leasing d.o.o., UniCredit Leasing d.o.o., Sarajevo¹², ALLIB NEKRETNINE d.o.o., BACAL ALPHA d.o.o. i Locat d.o.o. klijentima pružaju usluge financijskog i operativnog najma različitih vrsta imovine vozila, plovila, nekretnina i opreme. UniCredit Bank d.d. Mostar pruža usluge financijskog najma. Neto ulaganja u financijski najam na dan 31. prosinca 2017. godine iznosila su 2.783 milijuna kuna i prikazana su u zajmovima i potraživanjima od komitenata (*bilješka 15*) u financijskim izvještajima Grupe. Neto knjigovodstvena vrijednost nekretnina i opreme u najmu (u operativnom najmu) na dan 31. prosinca 2017. godine iznosi 658 milijuna kuna, te je klasificirana unutar nekretnina i opreme (*bilješka 20*).

Buduća minimalna plaćanja po financijskom najmu, zajedno sa sadašnjom vrijednosti neto minimalnih plaćanja po najmovima prikazana su u nastavku:

	u milijunima kn			
	Minimalna buduća plaćanja	Sadašnja vrijednost budućih plaćanja	Minimalna buduća plaćanja	Sadašnja vrijednost budućih plaćanja
	2017.	2017.	2016.	2016.
Do godine dana	272	266	447	423
Između jedne i pet godina	1.727	1.592	1.910	1.739
Više od pet godina	1.174	1.035	1.256	1.082
Bruto ulaganja u financijski najam	3.173	2.893	3.613	3.244
Nezarađeni financijski prihod	(286)	-	(369)	-
	2.887	2.893	3.244	3.244
Rezervacije za umanjene vrijednosti	(110)	(110)	(214)	(214)
Neto ulaganja u financijski najam	2.777	2.783	3.030	3.030

Buduća minimalna nediskontirana plaćanja po neotkazivom operativnom najmu gdje je Grupa najmodavac prikazana su u nastavku:

	u milijunima kn	
	2017.	2016.
Do godine dana	202	311
Između jedne i pet godina	600	410
Više od pet godina	23	33
	825	754

¹² Pripojeno UniCredit Banci d.d., Mostar u 2017. godini
Zagrebačka banka d.d.: Godišnje izvješće za 2017. godinu 148

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

36 Potencijalne i preuzete obveze

a) Izvanbilančna izloženost

	milijunima kn			
	<i>Grupa</i>		<i>Banka</i>	
	2017.	2016.	2017.	2016.
<i>Izvanbilančna izloženost</i>				
Garancije	5.569	6.707	4.954	5.644
Akreditivi	276	206	205	162
Mjenice	-	-	-	-
Okvirni krediti i obveze financiranja	14.350	15.808	12.109	13.840
Ostale rizične klasične izvanbilančne stavke	52	43	51	44
	20.247	22.764	17.319	19.690
<i>Ostale izvanbilančne stavke</i>				
Budućnosnice (futures)	-	-	-	-
Opcije	-	-	-	-
Ugovori o razmjeni	52.037	65.659	51.572	65.693
Forvardi	4.875	4.714	4.833	4.666
Ostale izvedenice	-	-	-	-
	56.912	70.373	56.405	70.359

b) Sudski sporovi

Protiv Grupe i Banke je pokrenut niz sudskih sporova. Prema mišljenju Uprave, tužbe za koje je vjerojatno da će biti izgubljene adekvatno su rezervirane (uključujući glavnica i obračunatu kamatu) u iznosu od 78 milijuna kuna za Grupu (2016.: 64 milijuna kuna) i 30 milijuna kuna za Banku (2016.: 32 milijuna kuna), kao što je prikazano u *bilješci 29*.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

36 Potencijalne i preuzete obveze (nastavak)

c) *Nepredviđene obveze*

Istraturist

Banka je 2014. godine finalizirala kupoprodajni ugovor kojim je prodala svoj udio u bivšoj podružnici Istraturist d.d. Prema uvjetima transakcije dogovorena je posebna garancija prodavatelja u vezi sporova u tijeku između Istraturista i Nove Ljubljanske banke i „stare“ Ljubljanske banke, kao što je redovno prikazano u financijskim izvještajima Istraturista. Naime, od osnivanja Nove Ljubljanske banke d.d. ("NLJB") prijenosom imovine "stare" Ljubljanske banke d.d. ("LJB") bez uključivanja obveza prema hrvatskim vjerovnicima iz 1994. godine niz sudskih postupaka između NLJB, LJB i Istraturist Umag d.d. ("Istraturist") su u tijeku.

Sporovi se odnose na činjenicu da je Istraturist 1993. godine prijavio LJB prijebom svojih kreditnih obveza prema LJB u iznosu od 15,8 milijuna eura (izvorno 31 milijun njemačkih maraka ("DEM")) s vlastitim potraživanjima prema LJB u istom iznosu, koje se odnosi na potraživanja na temelju tzv "stare devizne štednje".

Pozivajući se na propise Republike Slovenije koji se odnose na "staru deviznu štednju", NLJB je odbila prihvatiti pravne učinke prijeboma koji je prijavljen u razdoblju od 1994.-1998. godine te je pokrenula nekoliko sudskih sporova protiv Istraturista pred sudovima Republike Slovenije, tražeći isplatu obveza u navedenom iznosu uvećanom za zatezne kamate.

Zbog iznimno dugog razdoblja obračuna kamata, koji uključuje brojne promjene u važećim zakonima te također razdobljima visoke pravne nesigurnosti u vezi s propisima kojima se uređuje obračun kamata, zajedno sa složenim pravnim pitanjima koja se odnose na zakon koji se primjenjuje u skupu iznimno osjetljivih postupaka pred sudovima u Sloveniji i Hrvatskoj, u ovoj fazi, Banka ne može procijeniti (i prikazati) nikakve pouzdane iznose vezane uz kamatni dio ukupnog zahtjeva, bez dovođenja u pitanje pravnog ishoda sporova.

U ovom trenutku nije moguće procijeniti vrijeme završetka pravnih sporova. Banka je procijenila da će Istraturist konačno uspjeti u odbacivanju svih zahtjeva od NLJB, bilo pred nadležnim sudom, ili u okviru cjelokupnog političkog rješenja o tzv. "pitanju stare devizne štednje", koja je godinama prisutna između Vlade Republike Slovenije i Vlade Republike Hrvatske.

d) *Konverzija kredita u švicarskim francima*

Bilješka pojašnjava događaje tijekom posljednjih godina koji su doveli do konverzije kredita u švicarskim francima

Građanska udruga „Potrošač – Hrvatski savez, udruga za zaštitu potrošača“ pokrenula je 2012. godine tužbu za zaštitu kolektivnih interesa potrošača protiv osam najvećih hrvatskih banaka (uključujući Zagrebačku banku) tvrdeći da su povrijedili interese i prava komitenata ugovarajući:

- ugovore o kreditu s valutnom klauzulom u švicarskim francima bez prethodnog informiranja komitenata o svim parametrima potrebnim kako bi donijeli ispravnu odluku u postupku ugovaranja kredita,
- kamatnu stopu promjenjivu prema jednostranoj odluci Banke bez jasno definiranih parametara koji utječu na promjenjivost kamatne stope. Zbog toga, tužitelj tvrdi da postoji neravnoteža u pravima i obvezama ugovornih strana u ugovoru o kreditu (tj. Banke i komitenta).

Trgovački sud u Zagrebu donio je 4. srpnja 2013. godine prvostupanjsku nepravomoćnu presudu kojom se potvrđuje da je Banka povrijedila prava komitenata. Sud je odlučio da tužene banke u roku od 60 dana od presude moraju ponuditi svojim komitentima promijenjene uvjete, konvertiranjem preostalog iznosa glavnice u kune po tečaju švicarski franak/kuna koji je vrijedio na datum potpisivanja ugovora o kreditu i zamjenjujući promjenjivu kamatnu stopu u fiksnu koja se primjenjivala na dan iskorištenja kredita.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

36 Potencijalne i preuzete obveze (nastavak)

d) *Konverzija kredita u švicarskim francima (nastavak)*

Visoki trgovački sud ("VTS") promijenio je 13. lipnja 2014. godine prvostupanjsku nepravomoćnu presudu u dijelu koji se odnosi na valjanost valutne klauzule i odbacio odgovarajući dio zahtjeva. Nadalje, VTS je odbacio prvostupanjsku nepravomoćnu presudu u dijelu koji se odnosi na ponudu za komitente, kao što je to ranije određeno od strane tuženih banaka.

VTS je izjavio kako su tužene banke koristile jednostrane i nepoštene uvjete za varijabilnost kamatnih stopa. Banka je podnijela žalbu na ovaj dio VTS-ove odluke Vrhovnom sudu Republike Hrvatske.

Vrhovni sud Republike Hrvatske donio je 9. travnja 2015. godine presudu kojom odbacuje sve žalbe uložene na presudu VTS-a od 13. lipnja 2014. godine i potvrdio pravomoćnost presude.

Ustavni sud je 13. prosinca 2016. godine ukinuo odluku Vrhovnog suda iz proceduralnih razloga, tražeći dodatna obrazloženja razloga za odluku o poštenosti valutne klauzule koja je potrebno izraditi u ponovljenom postupku pred Vrhovnim sudom.

Vrhovni sud je 3. listopada 2017. godine odbacio presudu VTS-a od 13. lipnja 2014. godine u dijelu koji se odnosi na valjanost valutne klauzule i vratio predmet natrag VTS-u na ponovljeni postupak.

Učinci konverzije kredita u švicarskim francima prikazani u financijskim izvještajima

Hrvatski sabor je 18. rujna 2015. godine izglasao izmjene i dopune Zakona o potrošačkom kreditiranju i Zakona o kreditnim institucijama kojima su banke obvezne dužnike kredita u švicarskim francima staviti u položaj u kojem bi bili da su im krediti od početka bili denominirani u eurima (ili u kunama uz valutnu klauzulu vezanu uz euro), te da su bili sklopljeni uz promjenjivu kamatnu stopu koja se primjenjivala za kredite u eurima.

Navedene izmjene i dopune stupile su na snagu 30. rujna 2015. godine, uspostavljajući načela konverzije kredita u švicarskim francima (i kunskih kredita denominiranih u švicarskim francima) u kredite u eurima (i kunske kredite denominirane u eurima).

Posljedično, trošak konverzije kredita za Gruppu u iznosu od 1.560 milijuna kuna i za Banku u iznosu od 1.559 milijuna kuna iskazan je u Izvještaju o dobiti ili gubitku za 2015. godinu. Dodatno je u 2016. godini priznato 94 milijuna kuna za troškove konverzije kredita za Gruppu i Banku (*bilješka 8*). Kako je prikazano u *bilješci 29*, na dan 31. prosinca 2017. godine, neiskorištena rezervirana sredstva za konverziju kredita u švicarskim francima na kraju godine iznose 35 milijuna kuna za Gruppu i 40 milijuna kuna za Banku (31. prosinca 2016. godine: 45 milijuna kuna za Gruppu i 44 milijuna kuna za Banku).

Na oba izvještajna datuma, iskazani iznosi predstavljaju najbolju procjenu troška konverzije koji je nastao izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju i Zakona o kreditnim institucijama iz rujna 2015. godine.

Zagrebačka banka d.d. je 7. listopada 2015. godine Ustavnom sudu Republike Hrvatske podnijela zahtjev za ocjenu ustavnosti izmjena i dopuna Zakona o potrošačkom kreditiranju i Zakona o kreditnim institucijama.

Ustavni sud Republike Hrvatske odbio je zahtjev 4. travnja 2017.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

37 Transakcije s povezanim osobama

Banka je matično društvo Grupe Zagrebačke banke. Krajnje nadređeno društvo Grupe i krajnje matično društvo Banke je UniCredit S.p.A. Ključni dioničari Banke i Grupe su UniCredit S.p.A. (u 2015. godini i do 30. rujna 2016.: UniCredit Bank Austria AG, podružnica UniCredit S.p.A.) s 84,47% (2016.: 84,47%) i Allianz SE s 11,72% (2016.: 11,72%) dionica Banke na kraju godine. Preostalih 3,81% dionica Banke (2016.: 3,81%) drže ostali dioničari. Banka smatra da su joj izravno povezane osobe njezini ključni dioničari i njihove podružnice; podružnice Banke i njezina pridružena društva; investicijski fondovi kojima upravlja podružnica ZB Invest; mirovinski fondovi kojima upravljaju njezina pridružena društva; članovi Nadzornog odbora, članovi Uprave i drugo visoko rukovodstvo (zajedno "ključno rukovodstvo"); članovi užih obitelji ključnog rukovodstva te pravne osobe koje su pod kontrolom ili značajnim utjecajem ključnog rukovodstva i članova njihovih užih obitelji, sukladno odredbama navedenim u Međunarodnom računovodstvenom standardu 24 "Objavljivanje povezanih stranaka" ("MRS 24"). Ostale izravno povezane osobe uglavnom obuhvaćaju UniCredit S.p.A. i njezine ostale podružnice.

a) Ključne transakcije s izravno povezanim osobama

Banka je na dan 31. prosinca 2017. godine imala depozita u iznosu od 177 milijuna kuna (2016.: 1.690 milijuna kuna) te nije imala uzetih zajmova od UniCredit Bank Austria AG (2016.: 132 milijuna kuna). Posljedično, Banka je ostvarila rashod od kamata u iznosu od 16 milijuna kuna (2016.: 111 milijuna kuna) od UniCredit Bank Austria AG.

Banka je na dan 31. prosinca 2017. godine imala depozit u iznosu od 1 milijun kuna (2016.: 1 milijun kuna) od UniCredit S.p.A. te nije ostvarila rashod od kamata vezano uz taj depozit.

Banka je tijekom 2017. godine i 2016. godine zaključivala derivativne transakcije u obliku kamatnih swapova, međuvalutnih kamatnih swapova i valutnih swapova s UniCredit Bank AG te je kao rezultat navedenih transakcija priznala dobit u iznosu od 104 milijuna kuna (2016.: dobit od 25 milijuna kuna) u izvještaju o dobiti ili gubitku Banke.

Također, Banka je tijekom 2017. godine zaključivala derivativne transakcije u obliku kamatnih swapova, međuvalutnih kamatnih swapova i valutnih swapova s UniCredit S.p.A. te je kao rezultat toga priznala gubitak u iznosu od 1.459 milijuna kuna (2016.: dobit od 259 milijuna kuna) u izvještaju o dobiti ili gubitku Banke. Banka je imala depozite primljene kao kolateral u novcu sa svrhom osiguravanja derivativne izloženosti temeljem ISDA Credit Support Annex-a („ISDA CSA“) u iznosu od 278 milijuna kuna (2016.: 2.215 milijuna kuna).

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

37 Transakcije s povezanim osobama (nastavak)

a) Ključne transakcije s izravno povezanim osobama (nastavak)

Banka je ostvarila prihod od dividendi i prihod od usluga distribucije od povezanih osoba koje se bave osiguranjem i upravljanjem mirovinskim fondovima:

	Prihod od usluga distribucije		u milijunima kn Prihod od dividendi	
	2017.	2016.	2017.	2016.
Allianz Zagreb (osiguranje)	29	30	10	10
Allianz ZB – društvo za upravljanje obveznim mirovinskim fondom	-	-	35	38
Allianz ZB – društvo za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima	25	22	2	3
	54	52	47	51

Gore navedeni iznosi ne isključuju se prilikom konsolidacije, prikazani su kao prihod ili kao umanjenje knjigovodstvene vrijednosti udjela u konsolidiranim financijskim izvještajima Grupe, odnosno kao prihod u odvojenim financijskim izvještajima Banke.

Banka također ostvaruje prihode i rashode vezane uz transakcije s podružnicama, koji se isključuju kod konsolidacije. Riječ je o prihodima od naknada za distribuciju koji se ostvaruju od ZB Investa, društva koje upravlja reguliranim investicijskim fondovima u Republici Hrvatskoj te naknadama koje se plaćaju ZANE-u za procjene vrijednosti nekretnina. Banka je u 2017. godini ostvarila prihod od dividendi od podružnica u iznosu od 231 milijun kuna (2016.: 383 milijuna kuna). Većina ostalih prihoda i rashoda od podružnica odnosi se na prihode i rashode od kamata.

Većina izloženosti prema podružnicama odnosi se na kreditiranje, a u slučaju ZB Investa uključuje i ulaganja u investicijske fondove kojima upravlja ZB Invest.

Ključno rukovodstvo je krajem godine držalo 201.949 dionica Banke (2016.: 194.285 dionica). U zajmove i potraživanja od komitenata uključeno je 19 milijuna kuna (2016.: 23 milijuna kuna) koji se odnose na zajmove i potraživanja odobrene ključnom rukovodstvu. Tijekom 2017. godine Banka je naplatila kamatu u iznosu od 1 milijun kuna (2016.: 1 milijun kuna) po osnovi zajmova i potraživanja od ključnog rukovodstva koji su odobreni uz godišnje kamatne stope od 2,52% do 9,99% (2016.: od 3,21% do 12,00%). U iznos tekućih računa i depozita komitenata uključeno je 24 milijuna kuna depozita ključnog rukovodstva (2016.: 23 milijuna kuna). Po toj osnovi Banka je tijekom 2017. godine platila kamatu u iznosu od 0,2 milijuna kuna (2016.: 0,3 milijuna kuna), uz godišnje kamatne stope od 0,01% do 3,35% (2016.: 0,01% do 3,80%).

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

37 Transakcije s povezanim osobama (nastavak)

b) Iznosi koji proizlaze iz transakcija s izravno povezanim osobama (Banka)

Imovina, obveze i izvanbilančna izloženost na dan 31. prosinca 2017. godine te prihodi i rashodi ostvareni tijekom 2017. godine koji proizlaze iz ključnih transakcija s povezanim osobama:

	u milijunima kn			
	Izloženost*	Obveze	Prihodi	Rashodi
Izravno i krajnje matično društvo				
UniCredit Bank Austria AG	31	179	5	18
UniCredit S.p.A	2.780	1.958	177	1.478
Ostali dioničari ili podružnice ključnih dioničara				
UniCredit Group - ostali	108	6	6	12
UniCredit Bank AG	244	258	111	49
UniCredit Bank AG Group - ostali	2	3	-	-
Allianz SE Group	-	12	101	-
Ukupno ključni dioničari	3.165	2.416	400	1.557
Podružnice i pridružena društva				
Prva stambena štedionica	28	255	1	-
UniCredit Bank, Mostar	40	55	3	-
ZB Invest	2	9	23	-
ZANE	-	2	-	3
Centar Kaptol	27	3	1	25
Pominvest	-	2	-	3
ZABA Partner	-	3	-	-
Locat Croatia	-	27	-	-
UniCredit Leasing Croatia	110	165	5	4
MultiPlus Card	9	11	-	-
Ukupno podružnice i pridružena društva	216	532	33	35
Ključno rukovodstvo**				
Nadzorni odbor	-	11	-	-
Ostalo ključno rukovodstvo	22	25	1	-
Ukupno ključno rukovodstvo	22	36	1	-
Ukupno	3.403	2.984	434	1.592

*Izloženost uključuje zajmove, potraživanja za kamatu i ostala potraživanja te 413 milijuna kuna (2016.: 786 milijuna kuna) izvanbilančne izloženosti, od čega se 3 milijuna kuna (2016.: 3 milijuna kuna) odnosi na ključno rukovodstvo.

** Rashodi vezani uz ključno rukovodstvo ne uključuju plaće i nagrade. Informacije o plaćama i nagradama rukovodstva objavljene su u bilješci 38c.

Uz izravnu izloženost prema ZB Investu, na kraju godine Grupa i Banka imale su i ulaganja u investicijske fondove kojima upravlja ZB Invest u iznosu od 126 milijuna kuna odnosno 105 milijuna kuna (2016.: 126 milijuna kuna odnosno 105 milijuna kuna).

Uz izravnu izloženost prema podružnicama, ulaganja Banke u podružnice (bilješka 18) na kraju godine iznosila su 1.586 milijuna kuna (2016.: 1.586 milijuna kuna).

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

37 Transakcije s povezanim osobama (nastavak)

b) Iznosi koji proizlaze iz transakcija s izravno povezanim osobama (Banka) (nastavak)

2016.					u milijunima kn
	Izloženost*	Obveze	Prihodi	Rashodi	
Izravno i krajnje matično društvo					
UniCredit Bank Austria AG	978	1.822	28	112	
UniCredit S.p.A	6.079	2.231	458	20	
Ostali dioničari ili podružnice ključnih dioničara					
UniCredit Group - ostali	139	18	144	8	
UniCredit Bank AG	534	310	22	95	
UniCredit Bank AG Group - ostali	2	2	-	-	
Allianz SE Group	-	20	102	-	
Ukupno ključni dioničari	7.732	4.403	754	235	
Podružnice i pridružena društva					
Prva stambena štedionica	43	24	2	-	
UniCredit Bank, Mostar	34	40	3	1	
ZB Invest	2	-	21	-	
ZANE	-	2	-	2	
Centar Kaptol	52	2	-	8	
Pominvest	-	3	-	3	
ZABA Partner	-	4	-	-	
Locat Croatia	-	45	-	-	
UniCredit Leasing Croatia	57	6	2	3	
MultiPlus Card	9	6	1	-	
Ukupno podružnice i pridružena društva	197	132	29	17	
Ključno rukovodstvo**					
Nadzorni odbor	-	12	-	-	
Ostalo ključno rukovodstvo	26	24	1	-	
Ukupno ključno rukovodstvo	26	36	1	-	
Ukupno	7.955	4.571	784	252	

*Izloženost uključuje zajmove, potraživanja za kamatu i ostala potraživanja te 786 milijuna kuna (2015.: 535 milijuna kuna) izvanbilančne izloženosti, od čega se 3 milijuna kuna (2015.: 3 milijuna kuna) odnosi na ključno rukovodstvo.

** Rashodi vezani uz ključno rukovodstvo ne uključuju plaće i nagrade. Informacije o plaćama i nagradama rukovodstva objavljene su u bilješki 38c.

Uz izravnu izloženost prema ZB Investu, na kraju godine Grupa i Banka imale su i ulaganja u investicijske fondove kojima upravlja ZB Invest u iznosu od 126 milijuna kuna odnosno 105 milijuna kuna (2015.: 117 milijuna kuna odnosno 98 milijuna kuna).

Uz izravnu izloženost prema podružnicama, ulaganja Banke u podružnice (bilješka 19) na kraju godine iznosila su 1.586 milijuna kuna (2015.: 1.623 milijuna kuna).

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

38 Pregled i upravljanje rizicima

Ova bilješka sadrži detaljne informacije o izloženosti Grupe rizicima i opisuje metode koje rukovodstvo koristi za prepoznavanje, mjerenje i upravljanje rizicima u cilju očuvanja kapitala. Najznačajnije vrste financijskih rizika kojima je Grupa izložena su:

- kreditni rizik (*bilješka 38.1*):
 - (i) kreditna kvaliteta,
 - (ii) primljeni instrumenti osiguranja i ostali instrumenti kreditne zaštite,
 - (iii) prijebor financijske imovine i obveza,
 - (iv) zajmovi i potraživanja od komitenata,
 - (v) koncentracija kreditnog rizika prema industriji i
 - (vi) koncentracija kreditnog rizika prema lokaciji,
- rizik likvidnosti (*bilješka 38.2*),
- tržišni rizik (*bilješka 38.3*) i
- operativni rizik (*bilješka 38.4*).

Na razini Grupe postoji cjeloviti sustav upravljanja rizicima uvođenjem politika i procedura, postavljanjem limita za Grupi prihvatljive razine rizika i praćenjem njihove implementacije. Limiti se postavljaju sukladno iznosu jamstvenog kapitala te se primjenjuju na sve vrste rizika. Pored navedenog, Grupa utvrđuje limite za potencijalne godišnje gubitke mjerene Value-at-Risk tehnikama za kamatni rizik, rizik kamatne marže, valutni rizik i cjenovni rizik vrijednosnica. Grupa je također razvila metode i modele upravljanja operativnim rizicima.

Usvojeni principi upravljanja rizicima implementirani su u svim podružnicama.

38.1 Kreditni rizik

Grupa je izložena kreditnom riziku kroz aktivnosti kreditiranja i investiranja te u slučajevima u kojima djeluje kao posrednik u ime komitenata ili trećih osoba.

Rizik da druga ugovorna strana neće izvršiti svoje obveze po financijskim instrumentima kontinuirano se prati. Kako bi upravljala razinom kreditnog rizika Grupa procjenjuje kreditnu sposobnost komitenta, te u svrhu umanjena kreditnog rizika uzima instrumente osiguranja.

Na datum izvještaja, izloženost Grupe kreditnom riziku koji proizlazi iz derivativnih financijskih instrumenata klasificiranih po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak predstavlja pozitivnu fer vrijednost tih instrumenata prikazanu u izvještaju o financijskom položaju. Nominalni iznosi prikazani u bilješkama uz financijske izvještaje ne predstavljaju iznose koji će biti razmijenjeni između stranaka u derivativnim transakcijama niti se njima mjeri izloženost Grupe kreditnom ili tržišnim rizicima. Iznosi koji će biti razmijenjeni temelje se na uvjetima derivativnih ugovora.

Primarna izloženost Grupe kreditnom riziku proizlazi iz zajmova i potraživanja od komitenata i banaka. Iznos kreditne izloženosti po toj osnovi, predstavlja knjigovodstvenu vrijednost te imovine u izvještaju o financijskom položaju. Nadalje, Grupa je izložena i kreditnom riziku po izvanbilančnim stavkama, kroz preuzete obveze po neiskorištenim zajmovima i izdanim garancijama, kako je prikazano u *bilješci 36a*.

Upravljanje kreditnim rizikom

Upravljanje kreditnim rizikom provodi se sukladno politikama Grupe te regulatornim zahtjevima Hrvatske narodne banke. Kreditna izloženost po portfeljima i po pojedinim komitentima/grupama povezanih osoba redovito se prati uzimajući u obzir postavljene limite. Svako predloženo značajno povećanje kreditne izloženosti razmatra se od strane Upravljanja rizicima prije njegova odobravanja, kao i tijekom faze praćenja kreditne izloženosti te se odobrava na odgovarajućoj razini odlučivanja. Kreditni odbor redovito se obavještava o svim značajnim promjenama u iznosu i kvaliteti portfelja, uključujući predložene rezervacije za umanjene vrijednosti. Kreditni rizik redovito se prati i o njemu se izvještava, omogućujući na taj način pravovremenu identifikaciju umanjena vrijednosti u portfelju zajmova. Grupa redovito razvija metode i modele u procesu procjene kreditnog rizika.

Najveći dio izloženosti kreditnom riziku osiguran je instrumentima osiguranja u obliku novčanih depozita, garancija, nekretnina i ostalih instrumenata osiguranja.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

38 Pregled i upravljanje rizicima (nastavak)

38.1 Kreditni rizik (nastavak)

Umanjenje vrijednosti i politika rezerviranja

Pogledati računovodstvenu politiku unutar *bilješke 10* i Računovodstvene procjene i prosudbe u primjeni računovodstvenih politika unutar *bilješke 40*.

Svi plasmani raspoređeni su u jednu od sljedećih rizičnih skupina:

- rizična skupina A (plasmani za koje nije utvrđen objektivan razlog za umanjene vrijednosti),
- rizična skupina B (djelomično nadoknadivi plasmani) i
- rizična skupina C (potpuno nenadoknadivi plasmani).

Za plasmane raspoređene u rizičnu skupinu A, Grupa računa skupno iznos rezervacija za umanjene vrijednosti koristeći interni model i uspoređuje ga s iznosom definiranim od strane regulatora (definiran kao ne niži od 0,80% ukupnog iznosa plasmana raspoređenih u rizičnu skupinu A). Grupa određuje ukupan iznos rezervacija za umanjene vrijednosti u iznosu od 0,80% ukupnih plasmana raspoređenih u rizičnu skupinu A, budući da je ukupan iznos rezervacija za umanjene vrijednosti izračunat korištenjem internog modela niži od 0,80% ukupnog iznosa plasmana raspoređenih u rizičnu skupinu A.

Za plasmane raspoređene u rizične skupine B i C, Grupa računa iznos specifičnih rezervacija za umanjene vrijednosti, kako je propisano internim Pravilnikom za raspoređivanje plasmana i utvrđivanje rezervacija.

Plasmani raspoređeni u rizičnu skupinu A uključuju plasmane koji su "Nedospjeli neumanjene vrijednosti" i koji su "Dospjeli neumanjene vrijednosti".

Plasmani "Umanjene vrijednosti" uključuju plasmane raspoređene u rizične skupine B i C.

Zajmovi s izmijenjenim uvjetima te Grupna politika za restrukturirane izloženosti

Odredbe ugovora o kreditu mogu se modificirati zbog brojnih razloga, uključujući izmijenjene tržišne uvjete, zadržavanje klijenta i ostale čimbenike koji nisu povezani s pogoršanjem kreditne sposobnosti dužnika. Postojeći kredit čije su odredbe izmijenjene prestaje se priznavati te se kredit s izmijenjenim uvjetima priznaje kao novi kredit po fer vrijednosti u skladu s računovodstvenom politikom za početno priznavanje.

Grupa mijenja uvjete kredita komitentima koji su u financijskim poteškoćama („mjere restrukturiranja“) kako bi maksimizirala mogućnost naplate te minimizirala rizik neispunjenja ugovornih obveza. Prema Grupnoj politici za restrukturirane izloženosti, restrukturirani krediti odobravaju se na selektivnoj osnovi u slučajevima kada dužnik ne ispunjava ugovorne obveze ili postoji visoki rizik neispunjavanja ugovorne obveze, postoje dokazi da je dužnik uložio napor za plaćanje prema postojećim ugovornim odredbama te se očekuje da će moći podmirivati obveze prema izmijenjenim uvjetima.

Izmijenjeni uvjeti obično uključuju moratorij, produljenje roka dospijeca, izmjenu plana otplate kamate i smanjenje kamatne stope. Politici restrukturiranja podliježu zajmovi stanovništvu i pravnim osobama. Revizorski odbor Grupe redovito pregledava izvještaje o aktivnostima restrukturiranja.

Kreditima koji se restrukturiraju zbog pogoršanja pozicije dužnika obično se umanjuje vrijednost, osim ukoliko postoje dokazi da je rizik nenaplate ugovornih novčanih tokova značajno smanjen te ukoliko ne postoje ostali indikatori za umanjene vrijednosti.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

38 Pregled i upravljanje rizicima (nastavak)

38.1 Kreditni rizik (nastavak)

Zajmovi s izmijenjenim uvjetima te Grupna politika za restrukturirane izloženosti (nastavak)

U tablici u nastavku prikazane su informacije o restrukturiranim izloženostima:

Segment	Ukupni bruto zajmovi komitentima ("UBZ")	Ukupna specifična rezervacija za umanjenje vrijednosti ("USR")	Restrukturirane izloženosti ("RI")	% RI / UBZ	Specifična rezervacija za umanjenje vrijednosti – restrukturirane izloženosti ("SR RI")	% SR RI / USR	Restrukturirane izloženosti (rizična skupina) ¹³		
							A	B	C
2017.									
Stanovništvo	33.750	907	1.181	3%	103	11%	881	246	54
Pravne osobe	44.608	4.595	4.050	9%	1.311	29%	1.726	1.938	386
Mali poduzetnici	5.006	582	240	5%	81	14%	39	182	19
Privatni klijenti	1.343	46	33	2%	10	22%	19	14	-
Ukupno	84.707	6.130	5.504	6%	1.505	25%	2.665	2.380	459
2016.									
Stanovništvo	34.090	1.827	1.232	4%	108	6%	755	429	48
Pravne osobe	49.782	6.037	5.258	11%	2.839	47%	68	4.457	733
Mali poduzetnici	5.424	1.053	288	5%	112	11%	37	227	24
Privatni klijenti	1.353	52	92	7%	9	17%	78	14	-
Ukupno	90.649	8.969	6.870	8%	3.068	34%	938	5.127	805

Segment	Ukupni bruto zajmovi komitentima ("UBZ")	Ukupna specifična rezervacija za umanjenje vrijednosti ("USR")	Restrukturirane izloženosti ("RI")	% RI / UBZ	Specifična rezervacija za umanjenje vrijednosti – restrukturirane izloženosti ("SR RI")	% SR RI / USR	Restrukturirane izloženosti (rizična skupina)		
							A	B	C
2017.									
Stanovništvo	25.348	605	1.165	5%	99	16%	875	236	54
Pravne osobe	37.183	3.861	3.854	10%	1.269	33%	1.722	1.748	384
Mali poduzetnici	4.808	550	240	5%	81	15%	39	182	19
Privatni klijenti	290	46	32	11%	10	22%	18	14	-
Ukupno	67.629	5.062	5.291	8%	1.459	29%	2.654	2.180	457
2016.									
Stanovništvo	26.242	1.657	1.213	5%	103	6%	748	418	47
Pravne osobe	42.439	5.163	4.874	11%	2.710	52%	47	4.101	726
Mali poduzetnici	5.074	908	284	6%	111	12%	34	226	24
Privatni klijenti	329	52	92	28%	9	17%	78	14	-
Ukupno	74.084	7.780	6.463	9%	2.933	38%	907	4.759	797

¹³ Rizična skupina "A" – plasmani za koje nije utvrđen objektivni razlog za umanjenje vrijednosti, "B" – djelomično nadoknadivi plasmani, "C" – potpuno nenadoknadivi plasmani

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

38 Pregled i upravljanje rizicima (nastavak)

38.1 Kreditni rizik (nastavak)

Zajmovi s izmijenjenim uvjetima te Grupna politika za restrukturirane izloženosti (nastavak)

Predstečajne nagodbe

Zakon o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi (NN 108/2012) (u daljnjem tekstu: "Zakon") donesen je 28. rujna 2012. godine. Zakon je stupio na snagu 1. listopada 2012. godine te je naknadno bio mijenjan Uredbama o izmjenama i dopunama Zakona (NN 144/2012, 81/2013, 112/2013). Zakon definira kriterije za pokretanje i provođenje procesa predstečajne nagodbe pred nadležnim tijelima, te prava i odgovornosti dužnika i vjerovnika u procesu.

Stečajni zakon (NN 71/2015) koji je stupio na snagu 1. rujna 2015. godine predstavlja izmjenu regulative i uvodi predstečajni postupak. Odredbe Zakona o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi stavljaju se izvan snage u dijelu koji regulira predstečajnu nagodbu. Zakon o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi još uvijek se primjenjuje na postupke za koje je prijedlog za pokretanje postupka predstečajne nagodbe podnesen prije 1. rujna 2015. godine.

U Stečajni zakon uvodi se i definira predstečajni razlog, tzv. prijeteća nesposobnost za plaćanje, te predstečajni postupak koji se pokreće, provodi i obustavlja na trgovačkom sudu u skladu s ulogama i pravima dužnika i vjerovnika. Ako je pokrenut predstečajni postupak, do njegova završetka nije dopušteno pokretanje stečajnog postupka. Nadalje, za vrijeme likvidacije nije dopušteno pokretanje predstečajnog postupka.

Na dan 31. prosinca 2017. godine od strane Financijske agencije bilo je prihvaćeno 669 prijava dužnika Banke (prosinac 2016. godine: 360), s bruto knjigovodstvenom vrijednosti kredita i izvanbilančnom izloženosti u iznosu od 2.215 milijuna kuna odnosno 283 milijuna kuna (2016.: 1.888 milijuna kuna odnosno 171 milijun kuna) za Banku i Grupu. Na datum izvještaja spomenuti krediti i izvanbilančna izloženost bili su u prosjeku rezervirani 48%, (prosinac 2016. godine: 68%)

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

38 Pregled i upravljanje rizicima (nastavak)

38.1 Kreditni rizik (nastavak)

(i) Kreditna kvaliteta

Maksimalna izloženost kreditnom riziku koja proizlazi iz bilančnih i izvanbilančnih stavki je kako slijedi:

	Bilješke	u milijunima kuna			
		31. prosinca 2017.	Grupa 31. prosinca 2016.	31. prosinca 2017.	Banka 31. prosinca 2016.
Tekući računi kod HNB-a i drugih banaka	11	14.895	9.945	11.912	7.632
Obvezna pričuva kod HNB-a	12	5.525	5.540	5.525	5.540
Zajmovi i potraživanja od banaka	13	9.046	12.926	6.407	10.429
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak					
<i>Dužničke vrijednosnice koje se drže radi trgovanja</i>	14a	76	4	76	4
<i>Derivativni financijski instrumenti</i>	14c	958	2.420	956	2.420
Zajmovi i potraživanja od komitenata	15a	77.626	80.746	61.893	65.612
Dužničke vrijednosnice raspoložive za prodaju	16a	10.780	9.433	8.163	6.703
Ostala imovina		995	740	618	515
Ukupna izloženost kreditnom riziku bilančnih stavki		119.901	121.754	95.550	98.855
Garancije	36a	5.569	6.693	4.954	5.644
Akreditivi	36a	276	206	205	162
Neiskorišteni zajmovi, limiti po kreditnim karticama i ostale stavke	36a	14.402	15.851	12.160	13.884
Ukupna izloženost kreditnom riziku izvanbilančnih stavki		20.247	22.750	17.319	19.690
Ukupna izloženost kreditnom riziku		140.148	144.504	112.869	118.545

U gornjoj tablici prikazana je maksimalna izloženost kreditnom riziku Grupe i Banke na 31. prosinca 2017. godine i 31. prosinca 2016. godine, ne uzimajući u obzir uzete instrumente osiguranja. Bilančne stavke iskazane su po neto knjigovodstvenoj vrijednosti, umanjene za rezervacije za umanjene vrijednosti, kako su prikazane u izvještaju o financijskom položaju. Izvanbilančne stavke temelje se na odobrenim iznosima, osim za odobrene neiskorištene zajmove i limite po kreditnim karticama, koji se temelje na neiskorištenim odobrenim iznosima.

Zajmovi i potraživanja od banaka i komitenata predstavljaju 61.8% (2016.: 64,8%) i 60.5% (2016.: 64,1%) maksimalne kreditne izloženosti za Grupu i Banku. Neiskorišteni odobreni krediti, limiti po kreditnim karticama i ostale stavke predstavljaju 10.3% (2016.: 11,0%) i 10.8% (2016.: 11,7%) maksimalne izloženosti kreditnom riziku za Grupu i Banku.

Rukovodstvo je sigurno u svoju sposobnost daljnjeg praćenja i upravljanja kreditnim rizikom Grupe, koji proizlazi iz kreditnog portfelja i preuzetih obveza na temelju sljedećeg:

- 88.6% (2016.: 85,1%) zajmova i potraživanja od komitenata Grupe i 88.1% (2016.: 84,0%) Banke raspoređeno je u rizičnu skupinu A (zajmovi neumanjene vrijednosti),
- 84.6% (2016.: 82,5%) bruto zajmova i potraživanja od komitenata Grupe i 84.9% (2016.: 82,6%) Banke su nedospjeli zajmovi neumanjene vrijednosti,
- 11.4% (2016.: 14,9%) bruto zajmova i potraživanja od komitenata Grupe i 11.9% (2016.: 16,0%) Banke klasificirano je u skupinu zajmova umanjene vrijednosti,
- zajmovi i potraživanja od komitenata osigurani su različitim vrstama instrumenata osiguranja,
- rukovodstvo smatra da su zajmovi i potraživanja od komitenata dostatno pokriveni rezervacijama za umanjene vrijednosti i instrumentima osiguranja.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

38 Pregled i upravljanje rizicima (nastavak)

38.1 Kreditni rizik (nastavak)

Grupa	Zajmovi i potraživanja od banaka		Zajmovi i potraživanja od komitenata		Dužničke vrijednosnice		Izloženost kreditnom riziku izvanbilančnih stavki		Derivativni financijski instrumenti		u milijunima kuna	
	2017.	2016.	2017.	2016.	2017.	2016.	2017.	2016.	2017.	2016.	2017.	Ostalo 2016.
	Maksimalna izloženost kreditnom riziku	9.046	12.926	77.626	80.746	10.856	9.437	20.247	22.750	958	2.420	21.415
Neto knjigovodstvena vrijednost	9.046	12.926	77.626	80.746	10.856	9.437	-	-	958	2.420	21.415	16.225
Odobreni iznos	-	-	-	-	-	-	20.247	22.750	-	-	-	-
Rezervacija za umanjenje vrijednosti od čega:	(19)	(22)	(7.081)	(9.903)	-	(9)	(625)	(496)	-	-	(105)	(190)
Specifična rezervacija za umanjenje vrijednosti	(19)	(22)	(6.130)	(8.969)	-	(9)	(434)	(296)	-	-	(105)	(190)
Rezervacija za umanjenje vrijednosti prihodujućih plasmana	-	-	(951)	(934)	-	-	(191)	(200)	-	-	-	-
a) Po amortiziranom trošku												
Nedospjela neumanjene vrijednosti	9.046	12.926	71.703	74.828	-	-	-	-	-	-	21.377	16.212
Dospjela neumanjene vrijednosti	-	-	3.358	2.317	-	-	-	-	-	-	38	13
Umanjene vrijednosti	19	22	9.646	13.504	-	-	-	-	-	-	105	190
Ukupna bruto knjigovodstvena vrijednost	9.065	12.948	84.707	90.649	-	-	-	-	-	-	21.520	16.415
Rezervacija za umanjenje vrijednosti	(19)	(22)	(7.081)	(9.903)	-	-	-	-	-	-	(105)	(190)
Ukupna neto knjigovodstvena vrijednost	9.046	12.926	77.626	80.746	-	-	-	-	-	-	21.415	16.225
b) Raspoloživo za prodaju												
Neumanjene vrijednosti	-	-	-	-	10.780	9.431	-	-	-	-	-	-
Umanjene vrijednosti	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Ukupna neto knjigovodstvena vrijednost	-	-	-	-	10.780	9.433	-	-	-	-	-	-
Rezervacija za umanjenje vrijednosti	-	-	-	-	-	(5)	-	-	-	-	-	-
c) Ulaganja koja se drže do dospijeca												
Neumanjene vrijednosti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Umanjene vrijednosti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna neto knjigovodstvena vrijednost	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rezervacija za umanjenje vrijednosti	-	-	-	-	-	(4)	-	-	-	-	-	-
d) Po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak												
Ukupna neto knjigovodstvena vrijednost	-	-	-	-	76	4	-	-	958	2.420	-	-
Izloženost kreditnom riziku izvanbilančnih stavki												
Kreditne potencijalne obveze	-	-	-	-	-	-	20.247	22.750	-	-	-	-
Garancije	-	-	-	-	-	-	14.678	16.057	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	5.569	6.693	-	-	-	-

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

38 Pregled i upravljanje rizicima (nastavak)

38.1 Kreditni rizik (nastavak)

(i) Kreditna kvaliteta (nastavak)

<i>Banka</i>	u milijunima kuna											
	Zajmovi i potraživanja od banaka		Zajmovi i potraživanja od komitenata		Dužničke vrijednosnice		Izloženost kreditnom riziku izvanbilančnih stavki		Derivativni financijski instrumenti		Ostalo	
	2017.	2016.	2017.	2016.	2017.	2016.	2017.	2016.	2017.	2016.	2017.	2016.
Maksimalna izloženost kreditnom riziku	6.407	10.429	61.893	65.612	8.239	6.707	17.319	19.690	956	2.420	18.055	13.687
Neto knjigovodstvena vrijednost	6.407	10.429	61.893	65.612	8.239	6.707	-	-	956	2.420	18.055	13.687
Odobreni iznos	-	-	-	-	-	-	17.319	19.690	-	-	-	-
Rezervacija za umanjenje vrijednosti	(19)	(22)	(5.736)	(8.472)	-	(9)	(550)	(429)	-	-	(53)	(88)
<i>od čega:</i>												
Specifična rezervacija za umanjenje vrijednosti	(19)	(22)	(5.062)	(7.780)	-	(9)	(419)	(279)	-	-	(53)	(88)
Rezervacija za umanjenje vrijednosti prihodujućih plasmana	-	-	(674)	(692)	-	-	(131)	(150)	-	-	-	-
a) Po amortiziranom trošku												
Nedospjela neumanjene vrijednosti	6.407	10.429	57.411	61.224	-	-	-	-	-	-	18.017	13.674
Dospjela neumanjene vrijednosti	-	-	2.188	1.002	-	-	-	-	-	-	38	13
Umanjene vrijednosti	19	22	8.030	11.858	-	-	-	-	-	-	53	88
Ukupna bruto knjigovodstvena vrijednost	6.426	10.451	67.629	74.084	-	-	-	-	-	-	18.108	13.775
Rezervacija za umanjenje vrijednosti	(19)	(22)	(5.736)	(8.472)	-	-	-	-	-	-	(53)	(88)
Ukupna neto knjigovodstvena vrijednost	6.407	10.429	61.893	65.612	-	-	-	-	-	-	18.055	13.687
b) Raspoloživo za prodaju												
Neumanjene vrijednosti	-	-	-	-	8.163	6.701	-	-	-	-	-	-
Umanjene vrijednosti	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Ukupna neto knjigovodstvena vrijednost	-	-	-	-	8.163	6.703	-	-	-	-	-	-
Rezervacija za umanjenje vrijednosti	-	-	-	-	-	(5)	-	-	-	-	-	-
c) Ulaganja koja se drže do dospijeca												
Neumanjene vrijednosti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Umanjene vrijednosti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukupna neto knjigovodstvena vrijednost	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rezervacija za umanjenje vrijednosti	-	-	-	-	-	(4)	-	-	-	-	-	-
d) Po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak												
Ukupna neto knjigovodstvena vrijednost	-	-	-	-	76	4	-	-	956	2.420	-	-
Izloženost kreditnom riziku izvanbilančnih stavki												
Kreditne potencijalne obveze	-	-	-	-	-	-	17.319	19.690	-	-	-	-
Garancije	-	-	-	-	-	-	12.365	14.046	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	4.954	5.644	-	-	-	-

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

38 Pregled i upravljanje rizicima (nastavak)

38.1 Kreditni rizik (nastavak)

(ii) Primitveni instrumenti osiguranja i ostali instrumenti kreditne zaštite

Grupa je implementirala sustav upravljanja tehnikama smanjenja kreditnog rizika koji ima za cilj osigurati optimalno upravljanje instrumentima osiguranja te umanjiti potencijalne gubitke po zajmovima u slučaju dužnikovog neispunjenja obveza.

Okvir sustava upravljanja tehnikama smanjenja kreditnog rizika definiran je internim aktima te tehnološkom podrškom koja omogućuje evidenciju podataka o prihvatljivim instrumentima kreditne zaštite te primjerenu kontrolu parametara koji utječu na njihovo vrednovanje. Osim toga, interni akti definiraju pravila prihvatljivosti, vrednovanja i praćenja instrumenata osiguranja te osiguravaju njihovu ispravnost, pravnu provedivost i pravovremenu utrživost.

Prema kreditnim politikama, instrument osiguranja je prihvatljiv samo za potporu zajmovima i ne može služiti kao zamjena za sposobnost dužnika za podmirenje obveza.

Prilikom prihvaćanja tehnike smanjenja kreditnog rizika, Grupa naglašava važnost procesa i kontrola zahtjeva za pravnom ispravnosti zaštite kao i procjenu prihvatljivosti kolaterala. Vrednovanje instrumenata osiguranja temelji se na konzervativnim kriterijima uz korištenje tržišnih vrijednosti i primjenu adekvatnih korektivnih faktora kako bi se osiguralo da u slučaju prodaje Grupa ne pretrpi neočekivane gubitke.

Stanovništvo	u milijunima kn			
	2017.	Grupa 2016.	2017.	Banka 2016.
Nepokriveno	27.164	28.374	20.710	22.047
Pokriveno	11.590	11.140	9.447	9.269
<i>Depoziti</i>	521	573	471	511
<i>Državne garancije</i>	181	150	181	150
<i>Hipoteka na stambene objekte</i>	9.160	8.402	7.073	6.600
<i>Ostalo</i>	1.728	2.015	1.722	2.008
	38.754	39.514	30.157	31.316
Pravne osobe				
Nepokriveno	29.263	30.342	23.979	25.079
Pokriveno	16.691	20.793	13.493	17.689
<i>Depoziti</i>	1.098	1.008	887	745
<i>Državne garancije</i>	7.077	9.602	7.003	9.502
<i>Hipoteka na stambene objekte</i>	2.304	2.012	99	113
<i>Ostalo</i>	6.212	8.171	5.504	7.329
	45.954	51.135	37.472	42.768

Dodatna pojašnjenja¹⁴ uz prikazane tablice:

- u izvještajima o pokrivenosti instrumentima osiguranja, vrijednost instrumenata osiguranja umanjuje se primjenom korektivnog faktora, ovisno o njihovoj vrsti;
- u usporedbi s prethodnom godinom pokrivenost instrumentima osiguranja na 31. prosinca 2017. godine blago se smanjila, u ukupnom iznosu od 2,5%. Međutim, pokrivenost za portfelj stanovništva se povećala kao rezultat kontinuiranog procesa vezanih uz stambene nekretnine i akcija obnavljanja/prikupljanja procjena, polica osiguranja i izjave o broju ili upotrebi stambenih nekretnina zajedno sa odgovornim organizacijskim jedinicama. Pokrivenost instrumentima osiguranja se smanjila u dijelu portfelja pravnih osoba osiguranog garancijama RH kao rezultat smanjenja izloženosti prema državi;
- u okviru izloženosti prema stanovništvu, najznačajnija vrsta instrumenta osiguranja je zalog nad stambenom nekretninom, dok je izloženost prema pravnim osobama značajnim dijelom pokrivena državnim garancijama te zalogom nad poslovnim nekretninama.

¹⁴ Tijekom 2017. godine usklađen je metodološki pristup izračuna pokrivenosti instrumentima osiguranja temeljen na kriterijima prihvatljivosti instrumenata osiguranja (regulatorni pristup); sukladno primijenjenoj metodologiji, usklađeni su i podaci prikazani za 2016. godinu.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

38 Pregled i upravljanje rizicima (nastavak)

38.1 Kreditni rizik (nastavak)

(iii) Prijeboj financijske imovine i obveza

U tablicama u nastavku prikazane su financijska imovina i financijske obveze koje su predmet primjenjivog krovnog ugovora o netiranju ili sličnog sporazuma koji pokriva slične financijske instrumente bez obzira jesu li prebijeni u izvještaju o financijskom položaju.

Slični sporazumi uključuju krovne ugovore International Swaps and Derivatives Association ("ISDA"), globalne krovne ugovore o reotkupu i ugovore o netiranju depozita. Slični financijski instrumenti uključuju derivative, ugovore s pravom ponovne prodaje i reotkupa te zajmove i depozite.

Spomenuti krovni ugovori o netiranju ne podliježu prijeboju u izvještaju o financijskom položaju. Razlog tome je njihovo stvaranje prava na sučeljavanje priznatih iznosa za ugovorne strane sporazuma koji je primjenjiv samo u slučaju kada nastupi neplaćanje, nesolventnost ili stečaj Grupe ili ugovornih strana ili ostalih unaprijed određenih događaja. Dodatno, Grupa i njene ugovorne strane nemaju namjeru namire na neto osnovi ili istovremeno realiziranje imovine ili namire obveza.

Grupa prima i daje instrumente osiguranja u obliku novca i utrživih vrijednosnih papira za slijedeće transakcije:

- derivative;
- ugovore s pravom ponovne prodaje i reotkupa, te obrnute repo ugovore.

Takav instrument osiguranja predmet je standardnih uvjeta, kad je to primjenjivo u skladu s ISDA Credit Support Annex. Uvjeti također daju svakoj ugovornoj strani pravo na raskid spomenutih transakcija ukoliko ugovorna strana ne uspije predati instrument osiguranja.

Grupa i Banka

Vrsta financijske imovine	Bruto iznosi priznate financijske imovine		Bruto iznosi priznatih financijskih obveza prebijenih u izvještaju o financijskom položaju		Neto iznosi priznate financijske imovine prikazane u izvještaju o financijskom položaju		Povezani iznosi koji nisu predmet netiranja u izvještaju o financijskom položaju				u milijunima kn	
	2017.	2016.	2017.	2016.	2017.	2016.	Financijski instrumenti (uključujući nenovčani instrument osiguranja)		Primljeni novčani instrument osiguranja		Neto iznos	
							2017.	2016.	2017.	2016.	2017.	2016.
Derivativi – imovina kojom se trguje	953	2.420	-	-	953	2.420	(337)	(31)	(239)	(2.092)	(377)	(297)
Zajmovi i potraživanja	-	898	-	-	-	898	-	(898)	-	-	-	-
	953	3.318	-	-	953	3.318	(337)	(929)	(239)	(2.092)	(377)	(297)

Grupa i Banka

Vrsta financijske obveze	Bruto iznosi priznatih financijskih obveza		Bruto iznosi priznate financijske imovine prebijene u izvještaju o financijskom položaju		Neto iznosi priznatih financijskih obveza prikazanih u izvještaju o financijskom položaju		Povezani iznosi koji nisu predmet netiranja u izvještaju o financijskom položaju				u milijunima kn	
	2017.	2016.	2017.	2016.	2017.	2016.	Financijski instrumenti (uključujući nenovčani instrument osiguranja)		Založeni novčani instrument osiguranja		Neto iznos	
							2017.	2016.	2017.	2016.	2017.	2016.
Derivativi – obveze kojima se trguje	809	2.067	-	-	809	2.067	(337)	(31)	(3)	-	469	2.036
Depoziti	-	1.679	-	-	-	1.679	-	(898)	-	-	-	781
	809	3.746	-	-	809	3.746	(337)	(929)	(3)	-	469	2.817

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

38 Pregled i upravljanje rizicima (nastavak)

38.1 Kreditni rizik (nastavak)

(iv) Zajmovi i potraživanja od komitenata: analiza prema učinku

Tablice u nastavku prikazuju informacije o kreditnoj kvaliteti financijske imovine i rezervaciji za umanjenje vrijednosti/gubitak koji su Grupa i Banka kreirale za tu imovinu. Financijske informacije prikazane u sljedećim tablicama temelje se na podacima koji se pripremaju interno ključnom rukovodstvu.

	<i>Grupa</i>		<i>u milijunima kn</i> <i>Banka</i>	
	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2016.
Zajmovi stanovništvu				
Nedospjeli neumanjene vrijednosti	35.516	34.417	27.698	26.954
Dospjeli neumanjene vrijednosti	1.067	1.130	704	800
Umanjene vrijednosti	2.170	3.967	1.755	3.562
Bruto	38.753	39.514	30.157	31.316
<i>Manje:</i>				
Specifična rezervacija za umanjenje vrijednosti	(1.491)	(2.880)	(1.156)	(2.564)
Rezervacija za umanjenje vrijednosti prihodujućih plasmana	(397)	(612)	(251)	(481)
Neto	36.865	36.022	28.750	28.271
Zajmovi pravnim osobama				
Nedospjeli neumanjene vrijednosti	36.187	40.411	29.713	34.270
Dospjeli neumanjene vrijednosti	2.291	1.187	1.484	202
Umanjene vrijednosti	7.476	9.537	6.275	8.296
Bruto	45.954	51.135	37.472	42.768
<i>Manje:</i>				
Specifična rezervacija za umanjenje vrijednosti	(4.639)	(6.089)	(3.906)	(5.216)
Rezervacija za umanjenje vrijednosti prihodujućih plasmana	(554)	(322)	(423)	(211)
Neto	40.761	44.724	33.143	37.341
Ukupni zajmovi komitentima				
Bruto	84.707	90.649	67.629	74.084
<i>Manje:</i>				
Specifična rezervacija za umanjenje vrijednosti	(6.130)	(8.969)	(5.062)	(7.780)
Rezervacija za umanjenje vrijednosti prihodujućih plasmana	(951)	(934)	(674)	(692)
Neto	77.626	80.746	61.893	65.612
<i>Umanjenje vrijednosti kao postotak bruto zajmova i potraživanja od komitenata</i>	8,4%	10,9%	8,5%	11,4%

Zajmovi pravnim osobama uključuju zajmove Republici Hrvatskoj, državnim fondovima i zajmove drugim osobama za koje jamči država, u iznosu od 17.330 milijuna kuna (2016.: 20.233 milijuna kuna) za Grupu i Banku. Isključujući rizik države, rezervacija za umanjenje vrijednosti za pravne osobe predstavlja 18.1% (2016.: 20,7%) portfelja pravnih osoba za Grupu i 21.4% (2016.: 24,0%) za Banku.

Daljnje informacije i kretanja u rezervacijama za umanjenje vrijednosti po zajmovima i potraživanjima od komitenata prikazani su u *bilješki 15b*.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

38 Pregled i upravljanje rizicima (nastavak)

38.1 Kreditni rizik (nastavak)

(iv) Zajmovi i potraživanja od komitenata: analiza prema učinku (nastavak)

a) Nedospjeli zajmovi i potraživanja od komitenata neumanjene vrijednosti

Kvaliteta portfelja zajmova i potraživanja od komitenata koji nisu dospjeli niti im je vrijednost umanjena može se procijeniti na temelju internog sustava ocjenjivanja kojeg Grupa koristi, kako je prikazano u nastavku:

Naziv kategorije	Opis kategorije
Standardno praćenje	Klijenti s urednom otplatom i bez identificiranih znakova pogoršanja
Pojačano praćenje	Klijenti kod kojih postoje identificirani znakovi pogoršanja i/ili koji povremeno u podmiranju dospjelih obveza

Zajmovi i potraživanja od komitenata koji nisu dospjeli niti im je vrijednost umanjena redovito se prate i detaljno pregledavaju s ciljem ranog otkrivanja nepravilnosti ili znakova upozorenja radi poduzimanja pravovremenih aktivnosti. U nastavku je prikazan pregled bruto izloženosti nedospjelih zajmova neumanjene vrijednosti prema vrsti zajmova te tipu zajmoprimaca:

Grupa	u milijunima kn					
	31. prosinca 2017.			31. prosinca 2016.		
	Standardno praćenje	Pojačano praćenje	Ukupno	Standardno praćenje	Pojačano praćenje	Ukupno
Stanovništvo	33.091	2.425	35.516	33.075	1.342	34.417
<i>od čega:</i>						
<i>Gotovinski, potrošački i ostali zajmovi</i>	11.036	1.143	12.179	11.245	386	11.631
<i>Kreditne kartice i prekoračenja po tekućim računima</i>	2.551	153	2.704	2.728	31	2.759
<i>Stambeni zajmovi</i>	15.916	636	16.552	15.681	582	16.263
<i>Mali poduzetnici</i>	3.588	493	4.081	3.421	343	3.764
Pravne osobe	31.747	4.440	36.187	37.933	2.478	40.411
<i>od čega:</i>						
<i>Veliki</i>	23.378	3.440	26.818	29.692	1.374	31.066
<i>Srednji</i>	7.347	973	8.320	7.240	1.074	8.314
<i>Privatni klijenti</i>	1.022	27	1.049	1.001	30	1.031
	64.838	6.865	71.703	71.008	3.820	74.828

Banka	u milijunima kn					
	31. prosinca 2017.			31. prosinca 2016.		
	Standardno praćenje	Pojačano praćenje	Ukupno	Standardno praćenje	Pojačano praćenje	Ukupno
Stanovništvo	26.439	1.259	27.698	25.694	1.260	26.954
<i>od čega:</i>						
<i>Gotovinski, potrošački i ostali zajmovi</i>	7.101	352	7.453	6.872	385	7.257
<i>Kreditne kartice i prekoračenja po tekućim računima</i>	1.992	42	2.034	2.041	31	2.072
<i>Stambeni zajmovi</i>	13.909	372	14.281	13.495	501	13.996
<i>Mali poduzetnici</i>	3.437	493	3.930	3.286	343	3.629
Pravne osobe	26.124	3.589	29.713	32.451	1.819	34.270
<i>od čega:</i>						
<i>Veliki</i>	20.407	2.806	23.213	26.736	985	27.721
<i>Srednji</i>	5.508	783	6.291	5.463	834	6.297
<i>Privatni klijenti</i>	209	-	209	252	-	252
	52.563	4.848	57.411	58.145	3.079	61.224

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

38 Pregled i upravljanje rizicima (nastavak)

38.1 Kreditni rizik (nastavak)

(iv) Zajmovi i potraživanja od komitenata: analiza prema učinku (nastavak)

b) Dospjeli zajmovi i potraživanja od komitenata neumanjene vrijednosti

Za zajmove i potraživanja od komitenata s kašnjenjem do 90 dana ne smatra se da im je umanjena vrijednost, samo ukoliko ne postoje druge informacije koje ukazuju na suprotno. Također je moguće da klijenti kasne preko 90 dana, a da zbog primljenih instrumenata osiguranja i drugih čimbenika ne postoji potreba za umanjnjem vrijednosti. U nastavku je prikazan bruto iznos dospjelih zajmova i potraživanja od komitenata neumanjene vrijednosti za Grupu i Banku:

Grupa	31. prosinca 2017.						u milijunima kn 31. prosinca 2016.					
	Dospjelo:					Procijenjena vrijednost instrumenta osiguranja (%)	Dospjelo:					Procijenjena vrijednost instrumenta osiguranja (%)
	do 30 dana	31-60 dana	61-90 dana	iznad 90 dana	Ukupno		do 30 dana	31-60 dana	61-90 dana	iznad 90 dana	Ukupno	
Stanovništvo	697	343	10	17	1.067	37,2%	907	180	17	26	1.130	25,9%
od čega:												
Gotovinski, potrošački i ostali zajmovi	302	122	5	11	440	10,1%	342	66	5	16	429	12,4%
Kreditne kartice i prekoračenja po tekućim računima	94	11	3	-	108	-	135	7	3	-	145	-
Stambeni zajmovi	209	179	-	2	390	35,6%	336	53	-	3	392	34,5%
Mali poduzetnici	92	31	2	4	129	14,3%	94	54	9	7	164	32,9%
Pravne osobe	595	1.653	31	12	2.291	1,3%	713	282	182	10	1.187	3,6%
od čega:												
Veliki	170	1.502	-	10	1.682	-	198	135	175	6	514	63,1%
Srednji	220	133	30	-	383	6,9%	389	102	3	2	496	12,0%
Privatni klijenti	205	18	1	2	226	6,8%	126	45	4	2	177	3,8%
Ukupno	1.292	1.996	41	29	3.358	5,6%	1.620	462	199	36	2.317	19,8%

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

38 Pregled i upravljanje rizicima (nastavak)

38.1 Kreditni rizik (nastavak)

(iv) Zajmovi i potraživanja od komitenata: analiza prema učinku (nastavak)

b) Dospjeli zajmovi i potraživanja od komitenata neumanjene vrijednosti (nastavak)

Banka	31. prosinca 2017.						u milijunima kn 31. prosinca 2016.					
	do 30 dana	Dospjelo:			Ukupno	Procijenjena vrijednost instrumenta osiguranja (%)	do 30 dana	Dospjelo:			Ukupno	Procijenjena vrijednost instrumenta osiguranja (%)
31-60 dana	61-90 dana	iznad 90 dana	90 dana	31-60 dana			61-90 dana	iznad 90 dana	90 dana			
Stanovništvo	370	320	4	10	704	22,55%	632	136	9	23	800	25,5%
<i>od čega:</i>												
<i>Gotovinski, potrošački i ostali zajmovi</i>	128	107	2	7	244	16,47%	203	48	1	14	266	18,8%
<i>Kreditne kartice i prekoračenja po tekućim računima</i>	39	19	1	1	60	31,09%	83	4	2	-	89	-
<i>Stambeni zajmovi</i>	164	175	-	1	340	28,84%	294	47	-	2	343	29,5%
<i>Mali poduzetnici</i>	39	19	1	1	60	31,09%	52	37	6	7	102	51,2%
Pravne osobe	45	1.413	26	-	1.484	2,03%	125	62	15	-	202	20,1%
<i>od čega:</i>												
<i>Veliki</i>	-	1.353	-	-	1.353	-	3	-	13	-	16	55,1%
<i>Srednji</i>	25	60	26	-	111	15,30%	122	62	2	-	186	18,0%
<i>Privatni klijenti</i>	20	-	-	-	20	65,11%	-	-	-	-	-	-
Ukupno	415	1.733	30	10	2.188	8,63%	757	198	24	23	1.002	24,4%

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

38 Pregled i upravljanje rizicima (nastavak)

38.1 Kreditni rizik (nastavak)

(iv) Zajmovi i potraživanja od komitenata: analiza prema učinku (nastavak)

c) Dospjeli zajmovi i potraživanja od komitenata umanjene vrijednosti

Pogledati računovodstvenu politiku unutar *bilješke 10*.

Pregled zajmova i potraživanja od komitenata za koje je priznato pojedinačno umanjjenje vrijednosti (iskaz neto od rezervacija za umanjjenje vrijednosti):

	u milijunima kn							
	Grupa				Banka			
	31. prosinca 2017.		31. prosinca 2016.		31. prosinca 2017.		31. prosinca 2016.	
Neto Procijenjena zajmovi i potraživanja od komitenata	Procijenjena vrijednost instrumenata osiguranja (%)							
Stanovništvo	681	17,2%	1.087	13.1%	599	13,8%	998	10,0%
od čega:								
Gotovinski, potrošački i ostali zajmovi	205	10,0%	305	8.7%	164	9,4%	269	8,5%
Kreditne kartice i prekoračenja po tekućim računima	8	-	6	-	4	-	4	-
Stambeni zajmovi	195	23,5%	333	19.7%	162	10,1%	289	9,4%
Mali poduzetnici	273	18,7%	443	14.1%	269	19,0%	436	14,3%
Pravne osobe	2.837	30,0%	3.448	42.3%	2.369	18,5%	3.080	28,4%
od čega:								
Veliki	2.136	32,3%	2.508	31.1%	1.750	18,9%	2.266	31,9%
Srednji	659	18,6%	847	21.7%	604	18,2%	790	21,3%
Privatni klijenti	42	5,5%	93	9.0%	15	0,1%	24	8,5%
Ukupno	3.518	40,0%	4.535	34.4%	2.968	32,3%	4.078	22,9%

Uprava smatra da su zajmovi i potraživanja od komitenata umanjene vrijednosti adekvatno pokriveni rezervacijom za umanjjenje vrijednosti i instrumentima osiguranja.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

38 Pregled i upravljanje rizicima (nastavak)

38.1 Kreditni rizik (nastavak)

(v) Koncentracija kreditnog rizika prema industriji

Grupa i Banka prate koncentraciju kreditnog rizika prema poslovnim segmentima, industrijskim granama (za korporativne klijente) i geografskim područjima (izloženost prema zemljama i regijama Republike Hrvatske).

Odobrovanje zajmova usmjereno je korporativnim klijentima i građanima (pravnim i fizičkim osobama). Kreditni portfelj dijeli se na poslovne segmente: velika i srednja poduzeća, obrtnici i mala poduzeća, stanovništvo i privatni klijenti.

Kreditni portfelj korporativnih klijenata prema industrijskim granama, umanjen za rezervacije za umanjenje vrijednosti, prikazan je u sljedećoj tablici:

	u milijunima kn			
	2017.	Grupa 2016.	2017.	Banka 2016.
Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	9.131	9.070	8.491	8.445
Prijevoz i skladištenje	8.393	10.210	7.971	9.847
Trgovina na veliko i na malo	4.823	5.674	2.864	3.882
Poslovanje nekretninama i poslovne aktivnosti	2.077	3.260	961	2.002
Proizvodnja hrane i pića	1.858	2.763	1.809	2.127
Financijsko posredovanje i osiguranje	1.472	1.571	1.597	1.678
Energetika	1.289	1.604	1.078	1.472
Hoteli i restorani	2.194	1.928	1.906	1.635
Poljoprivreda	1.904	1.664	1.645	1.572
Građevinarstvo	812	1.139	493	768
Telekomunikacije	709	400	515	376
Obrazovanje	345	396	331	379
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	811	646	551	352
Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	301	372	241	297
Brodogradnja	84	225	84	225
Proizvodnja kemijskih proizvoda	196	282	196	242
Umjetnost, zabava i rekreacija	97	263	90	258
Proizvodnja proizvoda od drva	314	408	314	314
Ostalo	3.272	1.934	1.764	1.195
Segment poduzeća (velika i srednja)	40.082	43.809	32.901	37.066
Segment obrtnici i mala poduzeća	4.874	4.890	4.206	4.077
Segment stanovništvo	32.426	31.773	24.543	24.195
Segment privatni klijenti	244	274	243	274
Ukupno zajmovi i potraživanja od komitenata	77.626	80.746	61.893	65.612

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

38 Pregled i upravljanje rizicima (nastavak)

38.1 Kreditni rizik (nastavak)

(vi) *Koncentracija kreditnog rizika prema lokaciji*

	<i>Grupa</i>		<i>Banka</i>	
	<i>2017.</i>	<i>2016.</i>	<i>2017.</i>	<i>2016.</i>
Republika Hrvatska	82,4%	75,8%	90,4%	87,3%
Federacija Bosne i Hercegovine	10,4%	14,8%	1,4%	1,2%
Austrija	0,3%	0,9%	0,4%	1,1%
Ostale države	6,9%	8,5%	7,8%	10,4%
Ukupna izloženost	100%	100%	100%	100%

38.2 Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti definira se kao rizik da Grupa neće biti u mogućnosti ispuniti očekivane (ili neočekivane) obveze plaćanja (novčane ili isporuke), trenutno postojeće ili buduće, bez da ugrozi svoje dnevno poslovanje ili financijsko stanje.

Upravljanje rizikom likvidnosti

Grupa ima pristup raznovrsnim izvorima financiranja. Sredstva se prikupljaju korištenjem velikog broja instrumenata koji uključuju različite vrste depozita stanovništva i pravnih osoba, uzete zajmove, izdane dužničke vrijednosnice, subordinirani dug i dionički kapital. To povećava fleksibilnost financiranja, te ograničava ovisnost o bilo kojem pojedinačnom izvoru i općenito umanjuje trošak financiranja.

Grupa nastoji održavati ravnotežu između kontinuiteta i fleksibilnosti financiranja korištenjem obveza različitih rokova dospijeca. Grupa kontinuirano procjenjuje rizik likvidnosti identificirajući i prateći promjene u financiranju potrebne za ostvarenje poslovnih i strateških ciljeva Grupe. Nadalje, Grupa kao dio svoje strategije upravljanja rizikom likvidnosti, drži portfelj likvidne imovine.

Grupa prilagođava svoje poslovanje obzirom na rizik likvidnosti sukladno zakonskim odredbama i internim politikama održavanja rezervi likvidnosti, usklađivanjem imovine i obveza te određivanjem limita i ciljanih pokazatelja likvidnosti.

Na razini UniCredit BA Grupe tri su ključne funkcije odgovorne za upravljanje likvidnošću: funkcija Upravljanja rizikom, funkcija Upravljanja financijama, te funkcija Riznice. UniCredit Bank Austria AG djeluje kao centar likvidnosti Austrije i odgovorna je za članice CEE regije uključujući Grupu Zagrebačke banke. Sukladno organizacijskoj strukturi Banke, ključne funkcije odgovorne za upravljanje likvidnošću su Upravljanje i kontrola tržišnog rizika, Financije - uz podršku Planiranja i kontrolinga, kao i Računovodstvo i Tržišta.

Glavne odgovornosti Riznice u Zagrebačkoj banci d.d. podijeljene su između Financija i Tržišta.

Redovno poslovanje podrazumijeva uobičajene dnevne aktivnosti koje obavljaju sve funkcije uključene u proces upravljanja likvidnošću. Primjenjuje se dnevno upravljanje likvidnošću, za koje je uobičajeno da se ne aktivira nijedna faza iz Politike upravljanja likvidnošću u kriznim situacijama.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

38 Pregled i upravljanje rizicima (nastavak)

38.2 Rizik likvidnosti (nastavak)

Upravljanje rizikom likvidnosti (nastavak)

Najvažnije aktivnosti usmjerene su na obavljanje uobičajenih tržišnih transakcija, u okviru definiranih limita izloženosti riziku, a u skladu s prethodno definiranim planovima (npr. plan financiranja) te odlukama nadležnih tijela i odgovarajućih operativnih funkcija. Ove aktivnosti uglavnom se odnose na upravljanje kratkoročnom likvidnošću, upravljanje strukturnom likvidnošću, upravljanje izvršenjem plana financiranja, redovito praćenje i analizu rezultata testiranja otpornosti na likvidnosni rizik, te dosljednu primjenu načela određivanja internih cijena.

Skup standardnih izvještaja o izloženosti riziku predstavlja alat pomoću kojeg nadležni Odbori donose svoje odluke, te se koristi za izradu analize stanja i kretanja pozicija izloženosti likvidnosnom riziku, kao i za praćenje usklađenosti s limitima.

Cilj upravljanja kratkoročnom likvidnošću jest očuvati održivu ravnotežu između novčanih priljeva i novčanih odljeva, što predstavlja osnovni preduvjet osiguranju kontinuiteta normalnog bankarskog poslovanja Grupe. Poseban naglasak je na pozicijama likvidnosti čija je ročnost do 12 mjeseci.

Redovita procjena rezultata testiranja otpornosti na stres potrebna je kako bi se procijenila vrijednost pozicije likvidnosti Grupe. Ona predstavlja dodatan način praćenja rizika povezanog s kratkoročnom pozicijom. Ako se pozicija pogoršava, testovi otpornosti na stres likvidnosnog rizika predstavljaju jednu od glavnih metrika i pomažu poslovodstvu u donošenju odluka prije, kao i za vrijeme stresnih situacija. Konkretno, rezultati testiranja otpornosti na stres likvidnosnog rizika korisni su jer omogućuju redovitu procjenu primjerenog iznosa i strukture potrebne zalihe likvidnosti. Kao takvo, testiranje otpornosti na stres za likvidnosni rizik prije se može smatrati sredstvom za kontinuiranu procjenu rizika likvidnosti, nego li samo u kriznim situacijama.

Upravljanje strukturnom likvidnošću Grupe ima za cilj osigurati financijsku stabilnost financijskog položaja. Osnovni je cilj, s jedne strane, izbjeći pretjerane i neočekivane pritiske na potrebe financiranja kratkoročne pozicije likvidnosti, a s druge strane osigurati optimalne izvore financiranja i povezane troškove. To je moguće postići na način da se uspostavi ravnoteža između srednjoročne i dugoročne stabilne imovine, te odgovarajućih stabilnih izvora financiranja.

Mjere rizika i sustav izvještavanja

a) Profil kratkoročne likvidnosti

Pozicija kratkoročne likvidnosti mjeri se operativnom ljestvicom dospijeća, koja se sastoji od niza vremenskih razreda i dva glavna elementa koji generiraju kumulativnu neusklađenost. Primarna kumulativna neusklađenost obuhvaća ugovorne međubankovne novčane priljeve i odljeve, nostro račune, gotovinu, riznične transakcije s nebankarskim klijentima i prilagodbu za neočekivane odljeve. Kapacitet dodatnog zaduženja sastoji se od slobodnih papira založivih kod središnje banke i založive za operacije na otvorenom tržištu.

Limiti se primjenjuju na kumulativnu likvidnosnu neusklađenost (neto tok uključujući kapacitet dodatnog zaduženja).

Limiti kratkoročne likvidnosti su definirani za pojedine valute i ukupno, kao i za razne kratkoročne vremenske razrede. Kratkoročna likvidnost prati se dnevno.

b) Testiranje otpornosti na stres kratkoročne likvidnosti

Testiranje otpornosti na stres je jedna od tehnika upravljanja rizicima koja se koristi da bi se procijenili eventualni učinci specifičnog događaja ili promjene unutar skupa financijskih varijabli na financijsku poziciju neke institucije.

Osnovni cilj testiranja otpornosti na stres od rizika likvidnosti je procijeniti odgovarajuću veličinu kapaciteta dodatnog zaduženja, kako bi Grupa, ili bilo koja njena članica, bila u mogućnosti prebroditi zadani scenarij u utvrđenom vremenskom okviru. Odabir scenarija i vremenskog okvira određuje spremnost Grupe na preuzimanje rizika i kao takvo predstavlja dodatnu metriku za utvrđivanje pozicije kratkoročne likvidnosti Grupe.

Testiranje otpornosti na stres kratkoročne likvidnosti prati se tjedno.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

38 Pregled i upravljanje rizicima (nastavak)

38.2 Rizik likvidnosti (nastavak)

Mjere rizika i sustav izvještavanja (nastavak)

c) *Profil strukturne likvidnosti*

S ciljem primjene točnijih i učinkovitijih načina upravljanja rizikom strukturne likvidnosti, Grupa je uvela interni konsolidirani model u skladu s načelima iz Pravilnika o promjeni rokova dospijeća, a koji karakterizira profil neusklađenosti strukturiran na način da se imovina i obveze raspodjeljuju unutar jedinstvenog vremenskog razdoblja na temelju preostale ugovorne ročnosti. Određene pozicije izvještaja o financijskom položaju za koje rok dospijeća ne predstavlja stvarnu poziciju rizika likvidnosti modificirane su temeljem replikacijskog portfelja na način da se procjenjuje utjecaj volatilnosti njihovog volumena na likvidnost Grupe kroz određeno vrijeme. Za neusklađenosti strukturne likvidnosti limiti i razine upozorenja definirane su na razini pojedinih valuta i na ukupnoj razini, i za različita vremenska razdoblja, s ciljem ograničavanja dugoročne imovine koja nije financirana iz dugoročnih obveza.

Profil strukturne likvidnosti prati se tjedno.

d) *Regulatorne metrike rizika likvidnosti*

Uz interne metrike rizika likvidnosti (UniCredit Grupe), regulatorne metrike rizika likvidnosti u okviru upravljanja su: obvezna rezerva, minimalno potrebna devizna potraživanja, minimalni koeficijent likvidnosti i zahtjev za likvidnosnom pokrivenošću.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

38 Pregled i upravljanje rizicima (nastavak)

38.2 Rizik likvidnosti (nastavak)

38.2.1 Analiza ročne strukture financijskih obveza

Tablica u nastavku sadrži analizu očekivanih odljeva (uključujući i buduća plaćanja kamata po tekućim stopama, gdje je moguće) financijskih obveza evidentiranih na dan 31. prosinca 2017. godine i 31. prosinca 2016. godine.

Grupa 31. prosinca 2017.	Knjigovodstvena vrijednost	Bruto nominalni odljev	u milijunima kn				
			Do 1 mjesec	1 do 3 mjeseca	3 mjeseca do 1 godine	1 do 5 godina	Preko 5 godina
Obveze							
Tekući računi i depoziti banaka i uzeti zajmovi	6.159	6.283	1.443	887	1.751	1.791	411
Tekući računi i depoziti komitenata i uzeti zajmovi	97.912	98.876	56.665	4.768	18.163	17.050	2.230
Izdane dužničke vrijednosnice	54	54	-	-	-	54	-
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	812	813	13	504	18	9	269
Ostale obveze	2.887	2.898	473	5	2.353	9	58
Ukupni očekivani odljev		108.924	58.594	6.164	22.285	18.913	2.968

Grupa 31. prosinca 2016.	Knjigovodstvena vrijednost	Bruto nominalni odljev	u milijunima kn				
			Do 1 mjesec	1 do 3 mjeseca	3 mjeseca do 1 godine	1 do 5 godina	Preko 5 godina
Obveze							
Tekući računi i depoziti banaka i uzeti zajmovi	9.948	10.007	3.594	275	2.541	2.562	1.035
Tekući računi i depoziti komitenata i uzeti zajmovi	95.144	96.277	46.727	6.275	25.532	15.892	1.851
Izdane dužničke vrijednosnice	54	54	-	-	-	54	-
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	2.068	2.067	66	16	508	756	721
Ostale obveze	1.440	1.464	467	2	934	6	55
Ukupni očekivani odljev		109.869	50.854	6.568	29.515	19.270	3.662

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

38 Pregled i upravljanje rizicima (nastavak)

38.2 Rizik likvidnosti (nastavak)

38.2.1 Analiza ročne strukture financijskih obveza (nastavak)

Tablica u nastavku sadrži analizu očekivanih odljeva (uključujući i buduća plaćanja kamata po tekućim stopama, gdje je moguće) financijskih obveza evidentiranih na dan 31. prosinca 2017. godine i 31. prosinca 2016. godine.

Banka		u milijunima kn						
31. prosinca 2017.		Knjigovodstvena vrijednost	Bruto nominalni odljev	Do 1 mjesec	1 do 3 mjeseca	3 mjeseca do 1 godine	1 do 5 godina	Preko 5 godina
Obveze								
Tekući računi i depoziti banaka i uzeti zajmovi	2.698	2.975	1.520	17	314	1.006	118	
Tekući računi i depoziti komitenata i uzeti zajmovi	79.854	80.263	45.436	4.354	16.213	12.366	1.894	
Izdane dužničke vrijednosnice	54	54	-	-	-	54	-	
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	809	809	9	504	18	9	269	
Ostale obveze	2.351	2.351	-	-	2.351	-	-	
Ukupni očekivani odljev		86.452	46.965	4.875	18.896	13.435	2.281	

Banka		u milijunima kn						
31. prosinca 2016.		Knjigovodstvena vrijednost	Bruto nominalni odljev	Do 1 mjesec	1 do 3 mjeseca	3 mjeseca do 1 godine	1 do 5 godina	Preko 5 godina
Obveze								
Tekući računi i depoziti banaka i uzeti zajmovi	5.810	5.970	3.141	21	1.648	541	619	
Tekući računi i depoziti komitenata i uzeti zajmovi	79.076	79.821	37.385	5.744	23.239	11.994	1.459	
Izdane dužničke vrijednosnice	54	54	-	-	-	54	-	
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	2.067	2.067	66	16	508	756	721	
Ostale obveze	886	886	-	-	886	-	-	
Ukupni očekivani odljev		88.798	40.592	5.781	26.281	13.345	2.799	

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

38 Pregled i upravljanje rizicima (nastavak)

38.2 Rizik likvidnosti (nastavak)

38.2.2 Strukturna likvidnost

Upravljanje strukturnom likvidnošću Grupe ima za cilj osigurati financijsku stabilnost Banke i Grupe. Osnovni je cilj izbjeći pretjerane i neočekivane pritiske na potrebe financiranja kratkoročne pozicije likvidnosti i osigurati optimalne izvore financiranja i povezane troškove. To je moguće postići na način da se uspostavi ravnoteža između srednjoročne i dugoročne stabilne imovine, te odgovarajućih stabilnih izvora financiranja.

Profil strukturne likvidnosti s odgovarajućim pokazateljima neusklađenosti na datum 31. prosinca 2017. godine, na osnovi preostalog ugovornog dospijea, prikazan je u tablicama u nastavku, uz sljedeće iznimke:

- pojedine stavke izvještaja o financijskom položaju modificirane su koristeći metodologiju replikacijskog portfelja: depoziti po viđenju i oročeni depoziti, prekoračenja po tekućim računima i revolving krediti stanovništvu i pravnim osobama, oročeni depoziti stanovništva u portfelju Zagrebačke banke ugovorene ročnosti do jedne godine te oročeni depoziti stanovništva Prve stambene štedionice;
- likvidne dužničke vrijednosnice, založive u svrhu refinanciranja kod središnjih banaka, koje se drže u knjizi banke ili knjizi trgovanja i instrumenti osiguranja iz obratnih repo transakcija klasificirani su u kategoriju prekonočno uz primjenu definiranih korektivnih faktora;
- obvezna pričuva je raspoređena prema razdobljima dospijea osnovice za obračun obvezne pričuve, međutim uslijed njezine percipirane kratkoročne nelikvidnosti, obvezna pričuva se zbog opreznosti raspoređuje počevši od vremenskog razreda preko tri mjeseca, s izuzetkom obvezne pričuve UniCredit Bank d.d., Mostar koja je prikazana u kategoriji „prekonočno i do 1 mjesec“ u financijskim izvještajima Grupe;
- ulaganja u podružnice i pridružena društva razvrstavaju se sukladno planovima Grupe;
- ostala imovina i obveze, isključujući obračunatu kamatu, prikazani su u vremenskom razredu od 3 mjeseca do godine dana;
- nominalni iznos kamatnih ugovora o razmjeni, uključen u poziciju izvanbilančnih derivativa, prikazan je samo u koloni „Ukupno“, odnosno nije raspoređen po vremenskim razredima, budući da ta pozicija nema utjecaja na novčane tokove;
- garancije, neiskorištene kreditne linije i neiskorišteni odobreni krediti prikazani su na pozicijama potencijalnih obveza na temelju rasporeda i iznosa očekivanih novčanih tokova, dok se u financijskim izvještajima prikazuju po preostalom iznosu potencijalne obveze;
- krediti umanjenje vrijednosti, kapital i rezerve, te rezervacije, klasificiraju se u najdužu skupinu ročnosti (kreditni umanjenje vrijednosti za potrebe prezentacije u ovoj bilješci podrazumijevaju kredite u skladu s klasifikacijom „Bank of Italy“).

Prikaz imovine, obveza i izvanbilančnih pozicija u tablicama u nastavku razlikuje se od preostalog dijela financijskih izvještaja, budući da se temelje na upravljačkim izvještajima. Detaljna razrada usklade nije praktična, a neki od glavnih izvora razlika u tablicama u nastavku u odnosu na preostali dio financijskih izvješća su:

- imovina je prikazana na bruto osnovi, odnosno bez umanjenja za rezervacije za umanjenje vrijednosti;
- obvezna pričuva na razini Grupe (prikazana unutar zajmova i potraživanja od banaka) uključuje i obveznu pričuvu UniCredit Bank d.d., Mostar, dok pozicija obvezne pričuve prikazana u izvještaju o financijskom položaju uključuje samo iznos obvezne pričuve Banke kod Hrvatske narodne banke;
- krediti umanjenje vrijednosti prikazani su u zasebnoj liniji, unutar ostale imovine;
- unutargrupne transakcije i druga konsolidacijska usklađenja koja imaju utjecaj na strukturnu likvidnost eliminiraju se na razini Grupe u tablicama u nastavku, dok se ostale stavke ne eliminiraju (kao npr. ulaganja u podružnice);
- fer vrijednosti derivativa su prikazane unutar ostale imovine i ostalih obveza;
- obračunata naplaćena naknada od kredita od komitenata prikazana je unutar ostalih obveza;
- ostala imovina uključuje nekretnine i opremu, nematerijalnu imovinu te ulaganja u nekretnine, ali isključuje glavninu potraživanja za obračunate kamate, koja je prikazana zajedno s povezanim iznosima glavnice (isto vrijedi za obvezu po kamati u obvezama);
- novac sadrži samo gotovinu i instrumente u postupku naplate, dok su tekući računi prikazani na poziciji zajmova i potraživanja od banaka;
- potencijalne obveze dodatno uključuju rezerve za neočekivane tokove koji predstavljaju procijenjeni mogući likvidnosni odljev koji proizlazi iz poslovanja s klijentima.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

38 Pregled i upravljanje rizicima (nastavak)

38.2 Rizik likvidnosti (nastavak)

38.2.2 Strukturna likvidnost (nastavak)

Grupa

31. prosinca 2017.

	u milijunima kn							
	Ukupno	Prekonoćno	Do 1 mjesec	1 do 3 mjeseca	3 mjeseca do 1 godine	1 do 3 godine	3 do 10 godina	Preko 10 godina
Neusklađenost imovina	-	24.421	(2.811)	(3.159)	(2.331)	(4.412)	(5.564)	(2.545)
Izveštaj o financijskom položaju	166.856	32.416	11.022	4.999	24.037	26.121	43.903	24.358
Izveštaj o financijskom položaju	137.484	29.461	9.437	3.430	18.109	20.358	32.331	24.358
<i>Zajmovi i potraživanja od komitenata</i>	57.472	1.000	2.011	2.327	11.432	15.848	24.059	795
Stanovništvo	18.544	403	313	796	3.021	5.747	7.975	289
Pravne osobe	38.928	597	1.698	1.531	8.411	10.101	16.084	506
<i>Hipotekarni zajmovi komitentima</i>	17.036	96	36	216	967	2.431	6.770	6.520
Stanovništvo	17.036	96	36	216	967	2.431	6.770	6.520
<i>Vrijednosni papiri</i>	10.837	8.697	581	13	215	650	437	244
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	94	87	-	-	1	1	3	2
Financijska imovina raspoloživa za prodaju i koja se drži do dospijea	10.743	8.610	581	13	214	649	434	242
<i>Zajmovi i potraživanja od banaka</i>	17.316	4.043	6.809	874	1.749	1.429	1.065	1.347
Tekući računi	2.447	2.447	-	-	-	-	-	-
Depoziti	7.747	-	6.809	874	20	33	11	-
Obvezna pričuva	7.122	1.596	-	-	1.729	1.396	1.054	1.347
<i>Ostala imovina</i>	34.823	15.625	-	-	3.746	-	-	15.452
Novac	15.625	15.625	-	-	-	-	-	-
Zajmovi umanjene vrijednosti	11.811	-	-	-	-	-	-	11.811
Ulaganja u podružnice i pridružena društva	1.955	-	-	-	-	-	-	1.955
Ostala imovina	5.432	-	-	-	3.746	-	-	1.686
Izvanbilanca	29.372	2.955	1.585	1.569	5.928	5.763	11.572	-
<i>Derivativi</i>	29.372	(20)	4.298	1.571	5.928	5.763	11.832	-
<i>Neiskorištene kreditne linije</i>	-	2.975	(2.713)	(2)	-	-	(260)	-
Obveze i kapital i rezerve	166.856	7.995	13.833	8.158	26.368	30.533	49.467	26.903
Izveštaj o financijskom položaju	137.484	7.657	9.542	6.588	23.206	24.770	38.818	26.903
<i>Depoziti po viđenju</i>	52.476	4.251	4.165	2.780	5.750	6.912	28.618	-
Stanovništvo	25.035	921	1.036	742	1.662	2.660	18.014	-
Pravne osobe	27.441	3.330	3.129	2.038	4.088	4.252	10.604	-
<i>Oročeni depoziti</i>	42.548	1.887	4.643	2.914	8.209	16.576	7.660	659
Stanovništvo	32.648	1.759	2.274	2.179	5.105	13.622	7.133	576
Pravne osobe	9.900	128	2.369	735	3.104	2.954	527	83
<i>Tekući računi i depoziti banaka</i>	9.094	1.519	734	894	1.921	1.282	2.486	258
Uzeti zajmovi	7.562	1.519	3	198	1.870	1.258	2.456	258
Tekući računi i depoziti	1.532	-	731	696	51	24	30	-
<i>Ostale obveze i kapital i rezerve</i>	33.366	-	-	-	7.326	-	54	25.986
Kapital i rezerve	18.742	-	-	-	-	-	-	18.742
Ostale obveze	7.326	-	-	-	7.326	-	-	-
Rezervacije	7.244	-	-	-	-	-	-	7.244
Izdane dužničke vrijednosnice	54	-	-	-	-	-	54	-
Izvanbilanca	29.372	338	4.291	1.570	3.162	5.763	10.649	-
<i>Derivativi</i>	29.372	(20)	4.291	1.570	2.337	5.763	11.832	-
<i>Potencijalne obveze</i>	-	358	-	-	825	-	(1.183)	-

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

38 Pregled i upravljanje rizicima (nastavak)

38.2 Rizik likvidnosti (nastavak)

38.2.2 Strukturna likvidnost (nastavak)

Grupa

31. prosinca 2016.

	u milijunima kn							
	Ukupno	Prekonoćno	Do 1 mjesec	1 do 3 mjeseca	3 mjeseca do 1 godine	1 do 3 godine	3 do 10 godina	Preko 10 godina
Neusklađenost	-	19.664	(1.662)	(622)	(6.125)	(2.415)	(3.992)	(4.848)
Imovina	178.865	30.257	11.173	6.363	30.054	21.955	49.488	25.824
Izveštaj o financijskom položaju	141.507	27.336	8.415	5.470	22.105	21.905	30.452	25.824
<i>Zajmovi i potraživanja od komitenata</i>	60.827	847	1.843	3.819	12.847	18.098	22.494	879
Stanovništvo	18.704	291	352	837	2.949	5.775	8.166	334
Pravne osobe	42.123	556	1.491	2.982	9.898	12.323	14.328	545
<i>Hipotekarni zajmovi komitentima</i>	16.239	90	6	183	820	2.133	6.445	6.562
Stanovništvo	16.239	90	6	183	820	2.133	6.445	6.562
<i>Vrijednosni papiri</i>	9.268	7.281	665	35	588	291	405	3
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	130	126	-	-	4	-	-	-
Financijska imovina raspoloživa za prodaju i koja se drži do dospelja	9.138	7.155	665	35	584	291	405	3
<i>Zajmovi i potraživanja od banaka</i>	21.479	8.335	5.901	1.433	2.195	1.365	1.108	1.142
Tekući računi	1.958	1.958	-	-	-	-	-	-
Depoziti	12.565	4.961	5.901	1.433	224	40	6	-
Obvezna pričuva	6.956	1.416	-	-	1.971	1.325	1.102	1.142
<i>Ostala imovina</i>	33.694	10.783	-	-	5.655	18	-	17.238
Novac	10.783	10.783	-	-	-	-	-	-
Zajmovi umanjene vrijednosti	13.440	-	-	-	-	-	-	13.440
Ulaganja u podružnice i pridružena društva	2.017	-	-	-	-	-	-	2.017
Ostala imovina	7.454	-	-	-	5.655	18	-	1.781
Izvanbilanca	37.358	2.921	2.758	893	7.949	50	19.036	-
<i>Derivativi</i>	37.358	1.698	3.981	893	7.949	50	19.036	-
<i>Neiskorištene kreditne linije</i>	-	1.223	(1.223)	-	-	-	-	-
Obveze i kapital i rezerve	178.865	10.593	12.835	6.985	36.179	24.370	53.480	30.672
Izveštaj o financijskom položaju	141.507	8.403	8.999	6.094	27.541	24.320	35.478	30.672
<i>Depoziti po viđenju</i>	42.271	3.198	3.026	2.038	4.265	5.396	24.348	-
Stanovništvo	21.048	704	849	610	1.367	2.186	15.332	-
Pravne osobe	21.223	2.494	2.177	1.428	2.898	3.210	9.016	-
<i>Oročeni depoziti</i>	49.685	2.007	5.141	3.851	13.630	16.056	8.408	592
Stanovništvo	36.043	1.955	2.507	2.452	5.666	15.065	7.844	554
Pravne osobe	13.642	52	2.634	1.399	7.964	991	564	38
<i>Tekući računi i depoziti banaka</i>	12.778	3.198	829	205	2.658	2.865	2.668	355
Uzeti zajmovi	9.495	937	18	199	2.425	2.957	2.636	323
Tekući računi i depoziti	3.283	2.261	811	6	233	(92)	32	32
<i>Ostale obveze i kapital i rezerve</i>	36.719	-	3	-	6.988	3	-	29.725
Kapital i rezerve	19.937	-	-	-	-	-	-	19.937
Ostale obveze	6.994	-	3	-	6.988	3	-	-
Rezervacije	9.788	-	-	-	-	-	-	9.788
Izdane dužničke vrijednosnice	54	-	-	-	-	-	54	-
Izvanbilanca	37.358	2.190	3.836	891	8.638	50	18.002	-
<i>Derivativi</i>	37.358	1.698	3.965	891	7.967	50	19.036	-
<i>Potencijalne obveze</i>	-	492	(129)	-	671	-	(1.034)	-

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

38 Pregled i upravljanje rizicima (nastavak)

38.2 Rizik likvidnosti (nastavak)

38.2.2 Strukturna likvidnost (nastavak)

Banka

31. prosinca 2017.

	u milijunima kn							
	Ukupno	Prekonočno	Do 1 mjesec	1 do 3 mjeseca	3 mjeseca do 1 godine	1 do 3 godine	3 do 10 godina	Preko 10 godina
Neusklađenost	-	18.166	(3.673)	(2.580)	(1.326)	(6.546)	(955)	514
Imovina	138.697	25.408	8.643	4.008	20.274	20.608	37.975	21.781
Izveštaj o financijskom položaju	109.591	22.433	7.337	2.439	14.353	14.845	26.403	21.781
<i>Zajmovi i potraživanja od komitenata</i>	43.677	596	1.388	1.527	8.799	11.235	19.461	671
Stanovništvo	10.110	192	170	480	1.584	2.753	4.724	207
Pravne osobe	33.567	404	1.218	1.047	7.215	8.482	14.737	464
<i>Hipotekarni zajmovi komitentima</i>	14.460	84	18	161	731	1.899	5.681	5.886
Stanovništvo	14.460	84	18	161	731	1.899	5.681	5.886
<i>Vrijednosni papiri</i>	8.304	7.440	13	13	107	282	207	242
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	94	87	-	-	1	1	3	2
Financijska imovina raspoloživa za prodaju i koja se drži do dospelja	8.210	7.353	13	13	106	281	204	240
<i>Zajmovi i potraživanja od banaka</i>	13.895	1.660	5.918	738	1.749	1.429	1.054	1.347
Tekući računi	1.660	1.660	-	-	-	-	-	-
Depoziti	6.709	-	5.918	738	20	33	-	-
Obvezna pričuva	5.526	-	-	-	1.729	1.396	1.054	1.347
<i>Ostala imovina</i>	29.255	12.653	-	-	2.967	-	-	13.635
Novac	12.653	12.653	-	-	-	-	-	-
Zajmovi umanjene vrijednosti	10.362	-	-	-	-	-	-	10.362
Ulaganja u podružnice i pridružena društva	1.852	-	-	-	-	-	-	1.852
Ostala imovina	4.388	-	-	-	2.967	-	-	1.421
Izvanbilanca	29.106	2.975	1.306	1.569	5.921	5.763	11.572	-
<i>Derivativi</i>	29.106	-	4.019	1.571	5.921	5.763	11.832	-
<i>Neiskorištene kreditne linije</i>	-	2.975	(2.713)	(2)	-	-	(260)	-
Obveze i kapital i rezerve	138.697	7.242	12.316	6.588	21.600	27.154	38.930	21.267
Izveštaj o financijskom položaju	109.591	7.018	8.305	5.018	18.787	21.391	27.805	21.267
<i>Depoziti po viđenju</i>	40.405	3.970	3.479	2.305	4.737	5.532	20.382	-
Stanovništvo	17.940	783	930	657	1.465	2.350	11.755	-
Pravne osobe	22.465	3.187	2.549	1.648	3.272	3.182	8.627	-
<i>Oročeni depoziti</i>	37.208	1.862	4.318	2.697	7.381	15.277	5.590	83
Stanovništvo	28.218	1.734	1.975	1.975	4.474	12.658	5.402	-
Pravne osobe	8.990	128	2.343	722	2.907	2.619	188	83
<i>Tekući računi i depoziti banaka</i>	4.690	1.186	508	16	380	582	1.779	239
Uzeti zajmovi	4.188	1.186	6	16	380	582	1.779	239
Tekući računi i depoziti	502	-	502	-	-	-	-	-
<i>Ostale obveze i kapital i rezerve</i>	27.288	-	-	-	6.289	-	54	20.945
Kapital i rezerve	15.171	-	-	-	-	-	-	15.171
Ostale obveze	6.289	-	-	-	6.289	-	-	-
Rezervacije	5.774	-	-	-	-	-	-	5.774
Izdane dužničke vrijednosnice	54	-	-	-	-	-	54	-
Izvanbilanca	29.106	224	4.011	1.570	2.813	5.763	11.125	-
<i>Derivativi</i>	29.106	-	4.011	1.570	2.330	5.763	11.832	-
<i>Potencijalne obveze</i>	-	224	-	-	483	-	(707)	-

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

38 Pregled i upravljanje rizicima (nastavak)

38.2 Rizik likvidnosti (nastavak)

38.2.2 Strukturna likvidnost (nastavak)

Banka

31. prosinca 2016.

	u milijunima kn							
	Ukupno	Prekonočno	Do 1 mjesec	1 do 3 mjeseca	3 mjeseca do 1 godine	1 do 3 godine	3 do 10 godina	Preko 10 godina
Neusklađenost	-	14.772	(2.419)	(622)	(6.489)	(3.447)	159	(1.954)
Imovina	152.481	24.822	8.884	5.555	25.938	16.715	43.689	23.128
Izveštaj o financijskom položaju	115.266	21.884	6.286	4.662	17.988	16.665	24.653	23.128
<i>Zajmovi i potraživanja od komitenata</i>	47.428	656	1.236	3.044	10.302	13.474	18.019	697
Stanovništvo	10.287	193	180	495	1.531	2.703	4.980	205
Pravne osobe	37.141	463	1.056	2.549	8.771	10.771	13.039	492
<i>Hipotekarni zajmovi komitentima</i>	14.074	79	-	151	679	1.776	5.467	5.922
Stanovništvo	14.074	79	-	151	679	1.776	5.467	5.922
<i>Vrijednosni papiri</i>	6.674	6.279	12	34	227	54	65	3
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	109	105	-	-	4	-	-	-
Financijska imovina raspoloživa za prodaju i koja se drži do dospelja	6.565	6.174	12	34	223	54	65	3
<i>Zajmovi i potraživanja od banaka</i>	18.101	6.034	5.038	1.433	1.991	1.361	1.102	1.142
Tekući računi	1.073	1.073	-	-	-	-	-	-
Depoziti	11.488	4.961	5.038	1.433	20	36	-	-
Obvezna pričuva	5.540	-	-	-	1.971	1.325	1.102	1.142
<i>Ostala imovina</i>	28.989	8.836	-	-	4.789	-	-	15.364
Novac	8.836	8.836	-	-	-	-	-	-
Zajmovi umanjene vrijednosti	11.939	-	-	-	-	-	-	11.939
Ulaganja u podružnice i pridružena društva	1.885	-	-	-	-	-	-	1.885
Ostala imovina	6.329	-	-	-	4.789	-	-	1.540
Izvanbilanca	37.215	2.938	2.598	893	7.950	50	19.036	-
<i>Derivativi</i>	37.215	1.715	3.821	893	7.950	50	19.036	-
<i>Neiskorištene kreditne linije</i>	-	1.223	(1.223)	-	-	-	-	-
Obveze i kapital i rezerve	152.481	10.050	11.303	6.177	32.427	20.162	43.530	25.082
Izveštaj o financijskom položaju	115.266	7.867	7.627	5.286	23.805	20.112	25.487	25.082
<i>Depoziti po viđenju</i>	31.917	2.748	2.507	1.676	3.491	4.332	17.163	-
Stanovništvo	14.543	631	751	531	1.184	1.899	9.547	-
Pravne osobe	17.374	2.117	1.756	1.145	2.307	2.433	7.616	-
<i>Oročeni depoziti</i>	44.106	1.988	4.824	3.514	12.500	14.870	6.372	38
Stanovništvo	31.610	1.939	2.213	2.213	5.015	14.182	6.048	-
Pravne osobe	12.496	49	2.611	1.301	7.485	688	324	38
<i>Tekući računi i depoziti banaka</i>	8.674	3.131	296	96	2.045	910	1.898	298
Uzeti zajmovi	6.123	866	16	90	2.045	910	1.898	298
Tekući računi i depoziti	2.551	2.265	280	6	-	-	-	-
<i>Ostale obveze i kapital i rezerve</i>	30.569	-	-	-	5.769	-	54	24.746
Kapital i rezerve	16.484	-	-	-	-	-	-	16.484
Ostale obveze	5.769	-	-	-	5.769	-	-	-
Rezervacije	8.262	-	-	-	-	-	-	8.262
Izdane dužničke vrijednosnice	54	-	-	-	-	-	54	-
Izvanbilanca	37.215	2.183	3.676	891	8.622	50	18.043	-
<i>Derivativi</i>	37.215	1.716	3.805	891	7.967	50	19.036	-
<i>Potencijalne obveze</i>	-	467	(129)	-	655	-	(993)	-

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

38 Pregled i upravljanje rizicima (nastavak)

38.3 Tržišni rizik

Tržišni rizik definira se kao rizik promjena cijena na tržištu koje bi utjecale na vrijednost pozicija u portfelju Grupe, uključujući i pozicije knjige trgovanja i pozicije knjige banke, rezultirajući efektom u izvještaju o dobiti ili gubitku ili na vrijednost financijskih instrumenata Grupe. Osnovnim čimbenicima tržišnog rizika smatraju se:

- valutni rizik,
- kamatni rizik,
- rizik kreditne marže te
- cjenovni rizik vlasničkih instrumenata.

Cilj upravljanja tržišnim rizikom na razini Grupe je upravljanje i kontrola izloženosti tržišnim rizicima u okvirima prihvatljivih vrijednosti parametara kako bi se osigurala solventnost Grupe, uz istovremenu optimizaciju povrata za rizik. S ciljem upravljanja i kontrole tržišnih rizika, kreirani su dnevni izvještaji o izloženosti tržišnim rizicima (na razini pojedine članice Grupe i na razini cijele Grupe), te su definirani limiti za izloženost tržišnom riziku.

Upravljanje tržišnim rizicima

Tržišnim rizicima kojima je izložena Grupa upravljaju organizacijske jedinice Tržišta i Financije (Upravljanje aktivom i pasivom), gdje je jedinica Tržišta zadužena za upravljanje deviznom pozicijom Banke i svojim vlastitim pozicijama u rizničnim proizvodima (uključujući pozicijama u rizničnim proizvodima proizašlim iz transakcija s klijentima) s ciljem osiguravanja maksimalnih povrata uz prihvatljivu razinu rizika u skladu s definiranim apetitom za rizik, dok Financije (Upravljanje aktivom i pasivom) upravljaju kamatnim rizikom banke proizašlim iz vlastitih pozicija te transakcija s klijentima (kreditni i depoziti), prenesenih na Financije kroz sustav internih cijena.

S ciljem upravljanja tržišnim rizicima, definirani su limiti, gdje su glavni limiti definirani u okviru Apetita za rizik Grupe usvojenog od strane Uprave i Nadzornog odbora, dok su detaljniji limiti usvojeni od strane Odbora za upravljanje aktivom i pasivom („ALCO“) i usklađeni s UniCredit Grupom. Organizacijska jedinica Tržišni i likvidnosni rizici odgovorna je za dnevno praćenje i izvještavanje izloženosti tržišnom riziku kao i za provjeru usklađenosti s definiranim limitima. U slučaju prekoračenja limita, pokreće se eskalacijski proces.

Izloženost tržišnim rizicima – portfelj namijenjen trgovanju i pozicije koje nisu namijenjene trgovanju

Grupa razdvaja svoje izloženosti tržišnim rizicima između portfelja namijenjenog trgovanju i pozicija koje nisu namijenjene trgovanju. Pozicije u portfelju namijenjenom trgovanju uglavnom su pozicije Tržišta, te uključuju pozicije koje se drže s namjerom trgovanja ili kako bi se zaštitile pozicije koje se drže s namjerom trgovanja. Glavnina izloženosti tržišnim rizicima Grupe koncentrirana je u portfelju koje čine pozicije koje nisu namijenjene trgovanju.

Tehnike mjerenja tržišnih rizika

Kako bi se pratile izloženosti tržišnim rizicima, pozicije su agregirane na dnevnoj osnovi od strane neovisne jedinice za upravljanje rizikom i uspoređene s definiranim limitima. Na razini Grupe, upravljanje tržišnim rizikom uključuje kontinuirano izvještavanje o izloženosti riziku, praćenje iskorištenosti limita i dnevni pregled svih pozicija po kojima postoji izloženost tržišnim rizicima.

Metrike tržišnih rizika koje se koriste za mjerenje i interno izvještavanje tržišnih rizika Grupe usklađene su s UniCredit Grupom i obuhvaćaju Value at Risk (nadopunjenu sa mjerom rizičnosti vrijednosti u razdoblju stresa – stressed Value at Risk i dodatnim troškom za rizik – Incremental Risk Charge IRC), metrikama osjetljivosti (vrijednost baznog boda – BPV, vrijednosti baznog boda za kreditnu maržu – CPV, neto otvorena devizna pozicija, pozicija u dionicama i ostale mjere osjetljivosti), upozoravajuća razina gubitka (primijenjena na kumulativni rezultat kroz specifični vremenski horizont) i rezultati testiranja otpornosti na stres. Ukupnu izloženost prema državi i maksimalni udio rizikom ponderirane aktive tržišnog rizika u odnosu na ukupnu rizikom ponderiranu imovinu (u daljnjem tekstu: „Max RWA of MR (%)“).

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

38 Pregled i upravljanje rizicima (nastavak)

38.3 Tržišni rizik (nastavak)

a) Value at Risk

Grupa koristi metodologiju mjere rizičnosti vrijednosti (engleski: Value at Risk odnosno VaR) za procjenu izloženosti tržišnom riziku i maksimalnog očekivanog gubitka na pozicijama namijenjenim trgovanju i ostalih pozicija (pozicije koje nisu namijenjene trgovanju, odnosno koje su u knjizi banke). Tržišni i likvidnosni rizici na dnevnoj osnovi prati limite.

VaR predstavlja statistički utemeljenu procjenu potencijalnog gubitka (baziranu na modelu) na postojećem portfelju uzrokovanu nepovoljnim kretanjima na tržištu. VaR izražava maksimalni potencijalni gubitak Grupe, uz definiranu razinu pouzdanosti i za definirano razdoblje držanja odnosno razdoblje unutar kojeg se pozicija može zatvoriti.

Grupa koristi model procjene rizika koji je interno razvila UniCredit S.p.A, a bazira se na povijesnim simulacijama.

Korišteni model pokriva:

- opći tržišni rizik pozicija u stranim valutama,
- opći i specifični tržišni rizik dužničkih instrumenata,
- opći i specifični tržišni rizik vlasničkih instrumenata,
- kamatni rizik pozicija knjige banke te
- rizik opcija.

VaR se računa za razdoblje držanja od jednog dana i s razinom pouzdanosti od 99%. Model koristi povijesnu simulaciju koja se temelji na posljednjih 500 zapažanja dnevnih povrata. Korištenje povijesne simulacije omogućuje implicitno uključivanje u model povijesno zabilježenih korelacija među pojedinim kategorijama rizika. Kvaliteta VaR modela kontinuirano se prati retroaktivnim testiranjem.

Postavljanjem VaR limita osigurava se homogen i usporediv alat za mjerenje razine rizika, usmjeren na međusobni odnos rizika i dobiti. VaR limiti prate se odvojeno za pozicije u knjizi trgovanja i knjizi banke (tj. za portfelj namijenjen trgovanju i za ostatak pozicija), kao i na ukupnoj razini. Odgovarajući pozicijski limiti po svim kategorijama rizika (vrijednost baznog boda, otvorenost devizne pozicije, izloženost prema pojedinom izdavatelju itd.) služe kao dopuna postavljenim VaR limitima.

Kretanje VaR pokazatelja

Prosječni ukupni VaR Grupe se u 2017. godini povećao za otprilike 42% u odnosu na prosječni ukupni VaR u 2016. godini. Ta promjena uzrokovana je povećanjem volumena portfelja državnih obveznica i depozita po viđenju, što je utjecalo na veću izloženost riziku promjene kreditne marže te povećanje izloženosti riziku promjene kamatnih stopa. Sveukupni VaR smanjio se u drugoj polovini 2017. godine zbog unaprjeđenja povijesnog uzorka koji se koristi pri izračunu te uzima u obzir posljednjih 500 zapažanja.

VaR Grupe prema vrstama rizika

	2017.				u milijunima kn 2016.			
	Minimum	Prosjek	Maksimum	Kraj godine	Minimum	Prosjek	Maksimum	Kraj godine
Kamatni rizik	13	23	31	13	4	14	25	20
Rizik kamatne marže	13	20	25	24	11	17	23	19
Valutni rizik	-	1	3	-	-	1	5	1
Cjenovni rizik vrijednosnica	1	2	2	2	2	2	2	2
Ukupni VaR	25	34	44	30	16	24	35	32

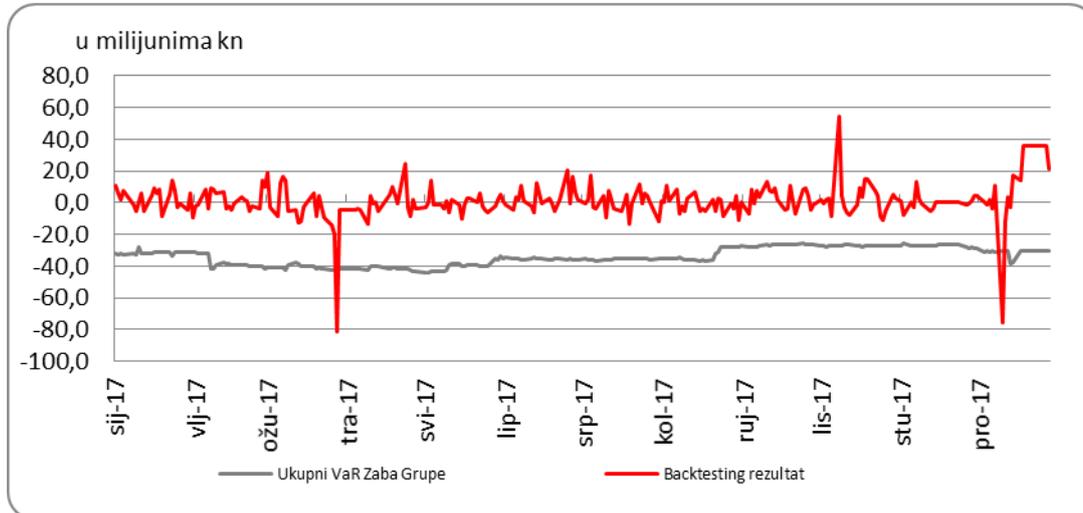
Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

38 Pregled i upravljanje rizicima (nastavak)

38.3 Tržišni rizik (nastavak)

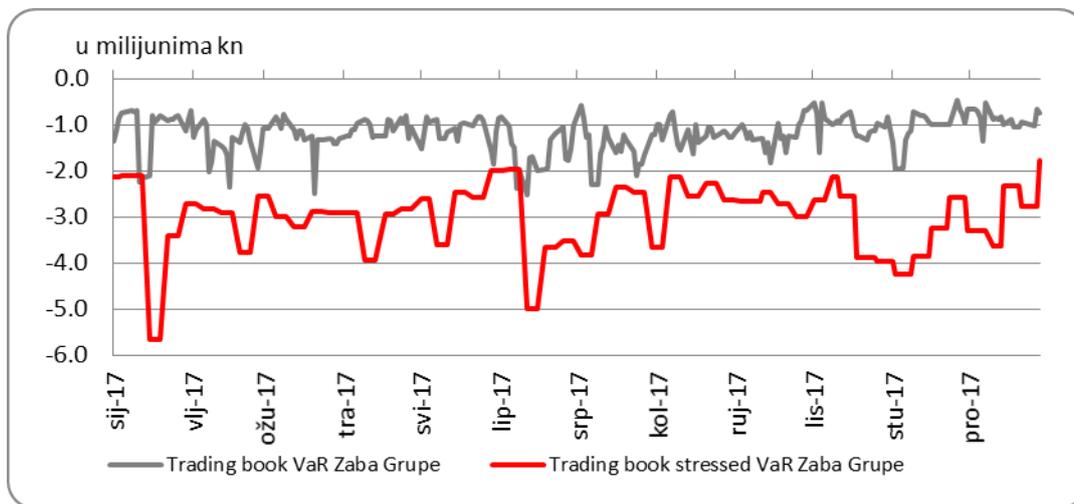
a) Value at Risk (nastavak)

Rezultati retroaktivnog testiranja u 2017. godini

Retroaktivno testiranje (backtesting) provodi se računanjem sintetičke promjene vrijednosti portfelja. Sve negativne sintetičke promjene tržišne vrijednosti (sintetički gubici) koji nadmašuju razinu VaR-a smatraju se prekoračenjima prilikom retroaktivnog testiranja.

Tijekom promatranog razdoblja od godine dana (250 radnih dana) zabilježena su dva prekoračenja prilikom retroaktivnog testiranja na razini Grupe.

Vrhunac u stresnom VaR-u knjige trgovanja početkom siječnja uzrokovan je privremenim/kratkoročnim povećanjem eurske neto otvorene pozicije.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

38 Pregled i upravljanje rizicima (nastavak)

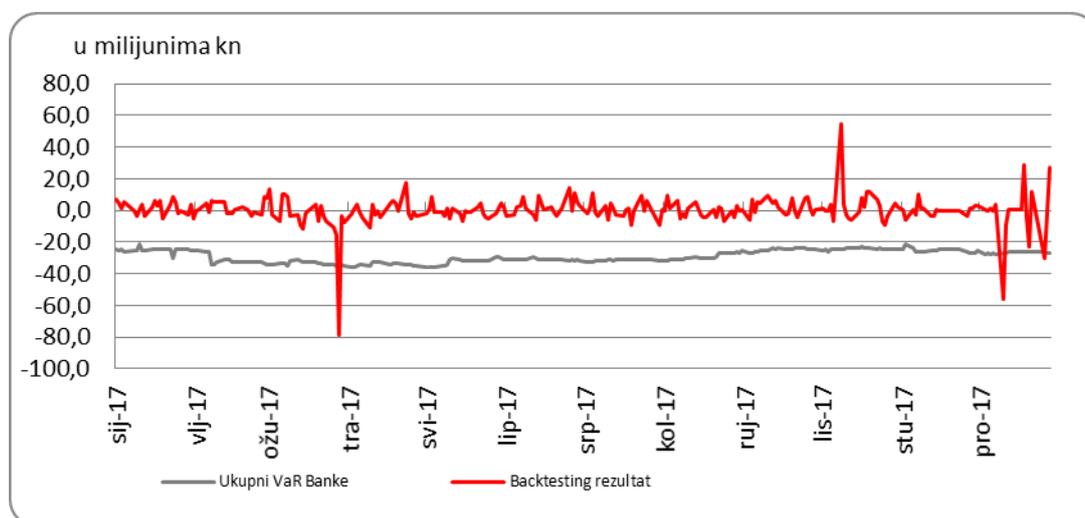
38.3 Tržišni rizik (nastavak)

a) Value at Risk (nastavak)

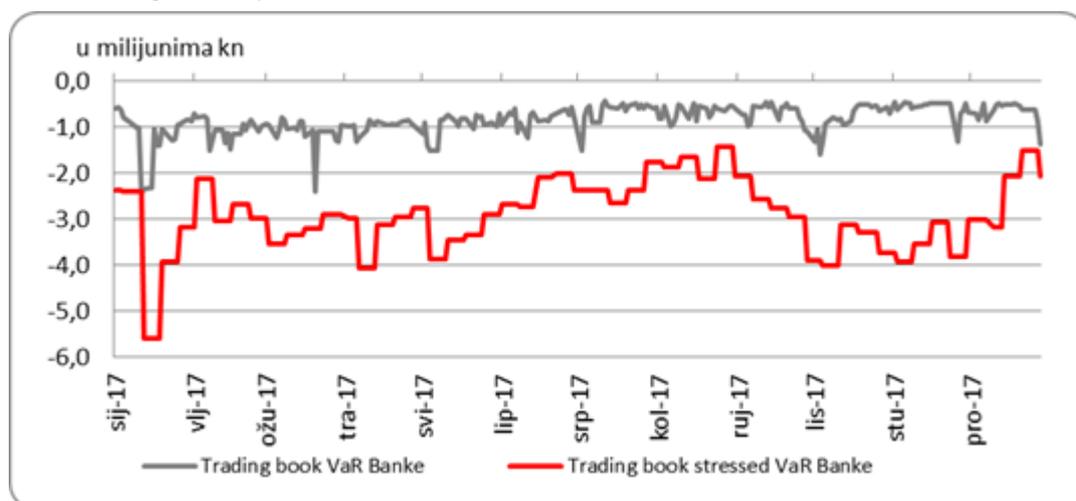
VaR Banke prema vrstama rizika

	2017.				u milijunima kn 2016.			
	Minimum	Prosjek	Maksimum	Kraj godine	Minimum	Prosjek	Maksimum	Kraj godine
Kamatni rizik	9	19	26	10	4	12	21	15
Rizik kamatne marže	11	17	22	22	5	10	17	15
Valutni rizik	-	1	2	1	-	1	6	-
Cjenovni rizik vrijednosnica	1	2	2	1	2	2	2	2
Ukupni VaR	21	29	36	27	10	18	28	25

Rezultati retroaktivnog testiranja u 2017. godini

Tijekom promatranog razdoblja od godine dana (250 radnih dana) zabilježena su tri prekoračenja prilikom retroaktivnog testiranja.

Promjene u VaR-u i stresnom VaR-u knjige trgovanja na razini Banke proizlaze iz istih razloga kao i promjene na razini Grupe.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

38 Pregled i upravljanje rizicima (nastavak)

38.3 Tržišni rizik (nastavak)

b) Testiranje otpornosti na stres

Testiranje otpornosti na stres koristi se za procjenu utjecaja tržišnih rizika na portfelj Grupe, ukupne pozicije i limite u izvanrednim okolnostima (tržišni šokovi). Testiranje otpornosti za stres provodi se i za pojedine faktore rizika i za makro scenarije, gdje makro scenariji prikazuju potencijalni negativan utjecaj globalnih kretanja faktora rizika sa specifičnim utjecajem definiranim za svaku kategoriju rizika, dok testiranje otpornosti na stres za pojedine faktore rizika ili grupe faktora rizika prikazuje potencijalni negativan utjecaj na pojedinačni tržišni segment.

Postojeći proces testiranja otpornosti na stres na području tržišnog rizika Grupe obuhvaća sljedeće kategorije rizika:

- *valutni rizik za pojedine valute i grupe valuta* - testiranje otpornosti na stres obuhvaća aprecijacijske i deprecijacijske šokove od 5%, 10% i 20% za sve važnije pojedinačne valute u odnosu na kunu u pogledu otvorenosti neto devizne pozicije;
- *kamatni rizik* po valutama za ukupnu poziciju Grupe i po portfeljima - scenariji uključuju paralelni pomak kamatnih stopa za 200 i 500 baznih bodova, rotaciju krivulje i porast kratkoročnih kamatnih stopa.

Pored toga, standardni izvještaj o testiranju otpornosti na stres uključuje tri makroekonomska scenarija definirana na razini UniCredit Grupe.

Testiranje otpornosti na stres provodi se na mjesečnoj razini, a rezultati testova uključuju se u redovna izvješća Odbora za upravljanje aktivom i pasivom („ALCO“). Rezultati se razmatraju na ALCO sjednicama ili barem od strane članova Uprave zaduženih za trgovanje i upravljanje rizicima.

38.3.1 Rizik promjene tečaja

Grupa je izložena riziku promjene tečaja kroz transakcije u stranim valutama i kroz ulaganja u poslovanje inozemnih podružnica.

Izloženost riziku promjene tečaja proizlazi iz kreditnih, depozitnih, ulagačkih i aktivnosti trgovanja. Prati se dnevno prema zakonskim i interno utvrđenim limitima po pojedinim valutama te u ukupnom iznosu za imovinu i obveze denominirane u stranim valutama ili vezane uz valutnu klauzulu.

Valutni rizik se prati kroz neto otvorenu deviznu poziciju u svakoj valuti i njime upravlja organizacijska jedinica Tržišta.

Najveći dio poslovanja inozemnih podružnica Grupe odnosi se na poslovanje u Federaciji Bosne i Hercegovine. Funkcionalna valuta ovog dijela poslovanja je konvertibilna marka, trenutno vezana uz euro. Obzirom da je prezentacijska valuta konsolidiranih financijskih izvještaja kuna, financijski izvještaji Grupe podložni su promjenama u tečaju između kune i konvertibilne marke.

Grupa upravlja rizikom promjene tečaja postavljanjem limita za izloženosti u stranim valutama te praćenjem tih limita. Svoje poslovne aktivnosti Grupa usmjerava nastojeći minimizirati neusklađenost između imovine i obveza denominiranih u stranoj valuti ili uz valutnu klauzulu, održavajući dnevno poslovanje u granicama dnevnog maksimalno dozvoljenog gubitka mjerenog VaR tehnikama.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

38 Pregled i upravljanje rizicima (nastavak)

38.3 Tržišni rizik (nastavak)

38.3.1 Rizik promjene tečaja (nastavak)

a) Analiza devizne neto otvorene pozicije

Pregled otvorene devizne eurske pozicije (uključujući bilančnu i izvanbilančnu izloženost)

Grupa	u milijunima kn							
	Minimum	Prosjek	Maksimum	2017. Kraj godine	Minimum	Prosjek	Maksimum	2016. Kraj godine
Duga	13	50	112	-	2	359	1.565	-
Kratka	10	470	1.059	70	8	375	762	323

Banka	u milijunima kn							
	Minimum	Prosjek	Maksimum	2017. Kraj godine	Minimum	Prosjek	Maksimum	2016. Kraj godine
Duga	2	193	548	407	5	301	2.052	192
Kratka	5	112	405	-	2	82	227	-

Pregled devizne neto otvorene pozicije krajem godine (uključujući bilančnu i izvanbilančnu izloženost)

U tablici u nastavku, duge pozicije prikazane su kao pozitivni brojevi, a kratke pozicije kao negativni brojevi.

	u milijunima kn			
	Grupa		Banka	
	2017.	2016.	2017.	2016.
Konvertibilna marka	55	234	-	-
Švicarski franak	-	2	-	2
Euro	(70)	(323)	407	192
Britanska funta	1	-	1	-
Kuna	-	-	-	-
Američki dolar	15	6	15	6
Ostalo	(1)	80	(422)	(199)

Rezultati testiranja otpornosti na stres za različite scenarije promjene tečaja

Potencijalni dobitak/gubitak (u milijunima kn) - Banka

31. prosinac 2017.

Valuta	5%		10%		20%	
	Aprecijacija	Deprecijacija	Aprecijacija	Deprecijacija	Aprecijacija	Deprecijacija
Euro	(20)	20	(41)	41	(82)	82
Američki dolar	(1)	1	(2)	2	(4)	4

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

38 Pregled i upravljanje rizicima (nastavak)

38.3 Tržišni rizik (nastavak)

38.3.1 Rizik promjene tečaja (nastavak)

b) Analiza rizika promjene tečaja

Na datum 31. prosinca 2017. i 31. prosinca 2016. godine Grupa i Banka imale su devizne pozicije kao što je prikazano u nastavku. Grupa ima veliki broj kunskih ugovora s valutnom klauzulom. Kunska vrijednost glavnice i kamate određena je, prema tome, kretanjem tečaja strane valute. Stanja takvih glavnica i kamata, koje nose rizik promjene tečaja uključena su u tablicama u nastavku kao strana valuta. Najznačajnija valuta za koju su takvi ugovori vezani je euro.

Grupa 2017.	Euro i euro valutna klauzula	Američki dolar i američki dolar valutna klauzula	Švicarski frank i švicarski frank valutna klauzula	Ostale strane valute i ostala valutna klauzula	u milijunima kn	
					Kune	Ukupno
Imovina						
Novac i novčani ekvivalenti	1.681	673	532	3.028	11.923	17.837
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	-	-	-	-	5.525	5.525
Zajmovi i potraživanja od banaka	3.984	2.285	1	2.560	216	9.046
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	298	35	-	2	844	1.179
Zajmovi i potraživanja od komitenata	47.009	181	154	6.389	23.893	77.626
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	5.373	271	-	787	4.564	10.995
Ulaganja u pridružena društva	-	-	-	2	92	94
Ulaganja u nekretnine	-	-	-	44	218	262
Nekretnine i oprema	-	-	-	202	1.759	1.961
Nematerijalna imovina	-	-	-	62	249	311
Odgođena porezna imovina	-	-	-	-	286	286
Preplaćeni porez	-	-	-	-	267	267
Dugotrajna imovina i skupine imovine i obveza namijenjenih prodaji	-	-	-	-	452	452
Ostala imovina	208	1	-	202	641	1.052
Ukupna imovina	58.553	3.446	687	13.278	50.929	126.893
Obveze i kapital i rezerve						
Tekući računi i depoziti banaka i komitenata	52.652	3.382	1.055	10.014	30.532	97.635
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	176	20	-	4	612	812
Uzeti zajmovi	5.424	7	3	-	1.002	6.436
Izdani dužnički vrijednosni papiri	54	-	-	-	-	54
Rezervacije za obveze i troškove	149	1	-	134	586	870
Dugoročne obveze i skupine imovine i obveza namijenjenih prodaji	65	-	-	-	3	68
Ostale obveze	220	25	2	339	2.301	2.887
Tekuća porezna obveza	-	-	-	5	-	5
Odgođena porezna obveza	-	-	-	5	10	15
Kapital i rezerve	-	-	-	1.794	16.317	18.111
Ukupne obveze, kapital i rezerve	58.740	3.435	1.060	12.295	51.363	126.893
Neto devizna pozicija	(187)	11	(373)	983	(434)	-

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

38 Pregled i upravljanje rizicima (nastavak)

38.3 Tržišni rizik (nastavak)

38.3.1 Rizik promjene tečaja (nastavak)

b) Analiza rizika promjene tečaja (nastavak)

Grupa 2016.	u milijunima kn					
	Euro i euro valutna klauzula	Američki dolar i američki dolar valutna klauzula	Švicarski frank i švicarski frank valutna klauzula	Ostale strane valute i ostala valutna klauzula	Kune	Ukupno
Imovina						
Novac i novčani ekvivalenti	3.163	798	588	148	8.116	12.813
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	-	-	-	-	5.540	5.540
Zajmovi i potraživanja od banaka	10.209	1.447	-	1.070	200	12.926
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	312	76	1	-	2.179	2.568
Zajmovi i potraživanja od komitenata	55.839	1.032	259	-	23.616	80.746
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	5.156	496	-	-	4.002	9.654
Ulaganja u pridružena društva	-	-	-	2	88	90
Ulaganja u nekretnine	-	-	-	16	221	237
Nekretnine i oprema	-	-	-	211	1.708	1.919
Nematerijalna imovina	-	-	-	59	258	317
Odgođena porezna imovina	-	-	-	-	474	474
Preplaćeni porez	-	-	-	-	2	2
Dugotrajna imovina i skupine imovine i obveza namijenjenih prodaji	-	-	-	-	129	129
Ostala imovina	303	1	-	4	605	913
Ukupna imovina	74.982	3.850	848	1.510	47.138	128.328
Obveze i kapital i rezerve						
Tekući računi i depoziti banaka i komitenata	65.311	3.752	1.119	1.242	26.307	97.731
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	217	57	1	-	1.793	2.068
Uzeti zajmovi	6.216	8	3	-	1.134	7.361
Izdani dužnički vrijednosni papiri	54	-	-	-	-	54
Rezervacije za obveze i troškove	116	22	-	110	453	701
Dugoročne obveze i skupine imovine i obveza namijenjenih prodaji	74	-	-	-	4	78
Ostale obveze	516	10	2	5	907	1.440
Tekuća porezna obveza	-	-	-	5	184	189
Odgođena porezna obveza	-	-	-	4	8	12
Kapital i rezerve	-	-	-	1.606	17.088	18.694
Ukupne obveze, kapital i rezerve	72.504	3.849	1.125	2.972	47.878	128.328
Neto devizna pozicija	2.478	1	(277)	(1.462)	(740)	-

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

38 Pregled i upravljanje rizicima (nastavak)

38.3 Tržišni rizik (nastavak)

38.3.1 Rizik promjene tečaja (nastavak)

b) Analiza rizika promjene tečaja (nastavak)

Banka 2017.					u milijunima kn	
	Euro i euro valutna klauzula	Američki dolar i američki dolar valutna klauzula	Švicarski franak i švicarski franak valutna klauzula	Ostale strane valute i ostala valutna klauzula	Kune	Ukupno
Imovina						
Novac i novčani ekvivalenti	1.221	629	389	179	11.874	14.292
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	-	-	-	-	5.525	5.525
Zajmovi i potraživanja od banaka	3.379	1.992	1	855	180	6.407
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	298	35	-	-	823	1.156
Zajmovi i potraživanja od komitenata	38.550	181	154	-	23.008	61.893
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	3.799	149	-	-	4.429	8.377
Ulaganja u podružnice i pridružena društva	-	-	-	-	1.637	1.637
Ulaganja u nekretnine	-	-	-	-	108	108
Nekretnine i oprema	-	-	-	-	1.098	1.098
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	193	193
Odgođena porezna imovina	-	-	-	-	248	248
Preplaćeni porez	-	-	-	-	244	244
Dugotrajna imovina i skupine imovine i obveza namijenjenih prodaji	-	-	-	-	380	380
Ostala imovina	67	1	-	8	550	626
Ukupna imovina	47.314	2.987	544	1.042	50.297	102.184
Obveze i kapital i rezerve						
Tekući računi i depoziti banaka i komitenata	44.095	2.926	913	1.164	30.450	79.548
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	176	20	-	-	613	809
Uzeti zajmovi	2.269	7	3	-	725	3.004
Izdani dužnički vrijednosni papiri	54	-	-	-	-	54
Rezervacije za obveze i troškove	142	1	-	10	573	726
Ostale obveze	133	18	2	9	2.183	2.345
Kapital i rezerve	-	-	-	-	15.698	15.698
Ukupne obveze, kapital i rezerve	46.869	2.972	918	1.183	50.242	102.184
Neto devizna pozicija	445	15	(374)	(141)	55	-

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

38 Pregled i upravljanje rizicima (nastavak)

38.3 Tržišni rizik (nastavak)

38.3.1 Rizik promjene tečaja (nastavak)

b) Analiza rizika promjene tečaja (nastavak)

Banka
2016.

	Euro i euro valutna klauzula	Američki dolar i američki dolar valutna klauzula	Švicarski frank i švicarski frank valutna klauzula	Ostale strane valute i ostala valutna klauzula	u milijunima kn	
					Kune	Ukupno
Imovina						
Novac i novčani ekvivalenti	531	762	420	139	8.071	9.923
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	-	-	-	-	5.540	5.540
Zajmovi i potraživanja od banaka	8.161	1.076	-	1.028	164	10.429
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	311	76	1	-	2.158	2.546
Zajmovi i potraživanja od komitenata	41.612	1.032	259	-	22.709	65.612
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	2.726	338	-	-	3.860	6.924
Ulaganja u podružnice i pridružena društva	-	-	-	-	1.637	1.637
Ulaganja u nekretnine	-	-	-	-	94	94
Nekretnine i oprema	-	-	-	-	1.215	1.215
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	203	203
Odgođena porezna imovina	-	-	-	-	424	424
Dugotrajna imovina i skupine imovine i obveza namijenjenih prodaji	-	-	-	-	56	56
Ostala imovina	53	1	-	3	468	525
Ukupna imovina	53.394	3.285	680	1.170	46.599	105.128
Obveze i kapital i rezerve						
Tekući računi i depoziti banaka i komitenata	49.751	3.188	951	1.198	26.066	81.154
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	216	58	1	-	1.792	2.067
Uzeti zajmovi	2.845	8	4	-	875	3.732
Izdani dužnički vrijednosni papiri	54	-	-	-	-	54
Rezervacije za obveze i troškove	115	22	-	5	437	579
Ostale obveze	119	6	2	5	754	886
Tekuća porezna obveza	-	-	-	-	172	172
Kapital i rezerve	-	-	-	-	16.484	16.484
Ukupne obveze, kapital i rezerve	53.100	3.282	958	1.208	46.580	105.128
Neto devizna pozicija	294	3	(278)	(38)	19	-

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

38 Pregled i upravljanje rizicima (nastavak)

38.3 Tržišni rizik (nastavak)

38.3.2 Kamatni rizik

Kamatni rizik predstavlja izloženost Grupe nepovoljnim promjenama kamatnih stopa. Promjene kamatnih stopa utječu na sadašnju vrijednost budućih novčanih tokova, a time i na neto kamatni prihod te na ostale novčane tokove osjetljive na promjenu kamatnih stopa.

Primarni izvori rizika promjene kamatnih stopa su sljedeći:

- rizik promjene cijena („*repricing risk*“) koji proizlazi iz nepovoljnih promjena fer vrijednosti imovine i obveza tijekom preostalog razdoblja do sljedeće promjene kamatne stope (stavke s fiksnom kamatnom stopom klasificiraju se prema preostalom dospijeću);
- rizik promjene nagiba i oblika krivulje prinosa („*yield curve risk*“); te
- rizik različite promjene aktivnih i pasivnih kamatnih stopa („*basis risk*“) instrumenata koji imaju identično dospijeće i izraženi su u identičnoj valuti, ali im se kamatne stope temelje na različitim vrstama referentnih stopa (npr. 3M EURIBOR i 3M LIBOR).

Rizik se mjeri izračunavanjem promjene neto sadašnje vrijednosti portfelja u slučaju pomaka krivulje referentnih kamatnih stopa za 1 bazni bod kao mjerom osjetljivosti i limitira se BPV (Basis Point Value) limitom. Tablice u nastavku prikazuju osjetljivost na promjenu kamatne stope (BPV odnosno vrijednost baznog boda) za Grupu i Banku (obuhvaćajući i portfelj namijenjen trgovanju i ostatak portfelja). U tablicama u nastavku, povećanja neto sadašnje vrijednosti svih budućih novčanih tokova prikazana su kao pozitivan broj, a smanjenja kao negativan broj, uključujući pregled za izloženosti po pojedinim valutama i kombinaciji košarica valuta.

Osnova za izračun osjetljivosti pojedine pozicije su razdoblja ugovorne promjene kamatne stope. Za pozicije koje nemaju ugovorno razdoblje promjene kamatne stope ili ugovorno dospijeće Grupa koristi određene pretpostavke koje se smatraju prikladnima, odnosno koje reflektiraju stvarnu kamatnu osjetljivost pozicija.

a) Pregled osjetljivosti na promjene kamatnih stopa za jedan bazni bod (BPV) za Grupu

u tisućama kn	Minimum	Prosjek	Maksimum	Kraj godine
2017.	2.574	4.758	5.925	2.639
2016.	1.437	3.141	5.023	4.333

b) Pregled osjetljivosti na promjene kamatnih stopa za jedan bazni bod (BPV) za Grupu po valuti

u tisućama kn	31. prosinac 2017.					Ukupno
	Do 3 mjeseca	3 mjeseca do 1 godine	1 do 3 godine	3 do 10 godina	Preko 10 godina	
Švicarski franak	(1)	12	8	(9)	(1)	9
Euro	(40)	(441)	(1.233)	2.038	(561)	(238)
Kuna	31	57	(596)	(1.217)	(241)	(1.966)
Američki dolar	(6)	49	14	(51)	-	6
Ostalo	10	54	49	325	2	420
Ukupno	88	613	1.900	3.639	805	2.639

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

38 Pregled i upravljanje rizicima (nastavak)

38.3 Tržišni rizik (nastavak)

38.3.2 Kamatni rizik

b) Pregled osjetljivosti na promjene kamatnih stopa za jedan bazni bod (BPV) za Grupu po valuti (nastavak)

u tisućama kn	31. prosinac 2016.					Ukupno
	Do 3 mjeseca	3 mjeseca do 1 godine	1 do 3 godine	3 do 10 godina	Preko 10 godina	
Švicarski franak	5	14	6	(2)	-	23
Euro	91	-	705	1.794	123	2.714
Kuna	10	89	(145)	(1.026)	(174)	(1.246)
Američki dolar	(6)	44	44	(40)	-	41
Ostalo	27	80	63	281	-	309
Ukupno	139	226	963	3.143	297	4.333

c) Pregled osjetljivosti na promjene kamatnih stopa za jedan bazni bod (BPV) za Banku

u tisućama kn	Minimum	Prosjek	Maksimum	Kraj godine
2017.	2.738	4.214	5.370	3.495
2016.	1.154	2.719	4.173	3.537

d) Pregled osjetljivosti na promjene kamatnih stopa za jedan bazni bod (BPV) za Banku po valuti

u tisućama kn	31. prosinac 2017.					Ukupno
	Do 3 mjeseca	3 mjeseca do 1 godine	1 do 3 godine	3 do 10 godina	Preko 10 godina	
Švicarski franak	(1)	11	7	(9)	(1)	7
Euro	(15)	(344)	(1.259)	1.416	(768)	(970)
Kuna	30	67	(536)	(1.130)	(124)	(1.693)
Američki dolar	(5)	47	27	(51)	-	18
Ostalo	4	24	25	6	-	59
Ukupno	56	493	1.854	2.613	893	2.738

u tisućama kn	31. prosinac 2016.					Ukupno
	Do 3 mjeseca	3 mjeseca do 1 godine	1 do 3 godine	3 do 10 godina	Preko 10 godina	
Švicarski franak	4	13	6	(2)	-	22
Euro	100	(11)	762	1.717	(57)	2.511
Kuna	10	105	(94)	(902)	(14)	(894)
Američki dolar	(6)	51	40	(41)	-	43
Ostalo	3	36	30	3	-	66
Ukupno	124	216	932	2.665	71	3.537

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

38 Pregled i upravljanje rizicima (nastavak)

38.3 Tržišni rizik (nastavak)

38.3.3 Rizik kreditne marže

Rizik kreditne marže mjeri se za dužničke vrijednosne papire, a predstavlja rizik promjene cijene obveznica uslijed promjene kreditnog rizika izdavatelja (tj. marže percipirane od strane tržišta).

Rizik se kvantificira i limitira takozvanim CPV (Credit Spread Basis Point Value odnosno vrijednost baznog boda kreditne marže) limitom, koji je u suštini sličan BPV-u, a mjeri utjecaj promjene kreditne marže za 1 bazni bod na promjenu vrijednosti portfelja obveznica. BPV limiti ograničavaju ukupnu osjetljivost Grupe na promjene kamatnih stopa, dok CPV limiti dodatno ograničavaju ulaganja u obveznice obzirom na volumen i trajanje.

38.3.4 Cjenovni rizik vlasničkih instrumenata

Cjenovni rizik vlasničkih instrumenata predstavlja mogućnost fluktuacije cijena, koja utječe na fer vrijednost ulaganja i ostalih instrumenata čija se vrijednost izvodi iz takvih ulaganja.

Primarna izloženost cjenovnom riziku vlasničkih instrumenata proizlazi iz ulaganja Grupe u vlasničke instrumente po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti ili gubitku te vlasničke vrijednosnice raspoložive za prodaju.

38.3.5 Ukupna izloženost prema državi

Ukupna izloženost prema državi predstavlja iznos ukupne izloženosti državi u knjizi trgovanja i knjizi banke i kvantificira se pragom upozorenja (trigger) te ciljanim razinama (target) koje su postavljene kako bi se utvrdila optimalna razina rizika kojoj bi Banka trebala težiti.

38.3.6 Maksimalna rizikom ponderirana aktiva tržišnog rizika (Max RWA of Market Risk)

Maksimalna rizikom ponderirana aktiva tržišnog rizika predstavlja omjer rizikom ponderirane aktive tržišnog rizika u odnosu na ukupnu rizikom ponderiranu aktivu.

Rizikom ponderirana aktiva tržišnog rizika prati se u odnosu na ciljane razine, pragove upozorenja i limite. Ciljana razina je u skladu sa projiciranim rizikom ponderirane aktive tržišnog rizika, te se prate pragovi upozorenja i limiti kako bi se identificirala maksimalna odstupanja od očekivanog.

38.4 Operativni rizik

Operativni rizik je rizik direktnog ili indirektnog gubitka koji nastaje zbog različitih uzroka vezanih uz internih procese, ljude, tehnologiju i infrastrukturu, odnosno eksterne događaje. Definicija operativnog rizika uključuje pravni rizik, dok su iz nje isključeni strateški i reputacijski rizik.

Gubici proizašli iz sljedećih događaja mogu se smatrati operativnim rizikom: interna ili eksterna prijevara, odnosi sa radnicima i sigurnost na radnom mjestu, reklamacije klijenata, distribucija proizvoda, kazne i penali zbog kršenja regulative, šteta na materijalnoj imovini Banke, prekidi u radu i greške u sustavu, upravljanje procesom.

Banka upravlja operativnim rizikom kontrolirajući ga, ublažavajući ga i prenoseći na treće strane ili izbjegavajući ga. Standarde za upravljanje operativnim rizicima Grupa usklađuje sa smjernicama UniCredit Grupe i lokalnim regulatornim zahtjevima. To uključuje prikupljanje podataka o gubicima, praćenje indikatora operativnog rizika, provođenje analiza scenarija, procjenu operativnog rizika pri donošenju odluka o uvođenju novog proizvoda, poslovnim promjenama ili projektima.

Proces identifikacije, procjene i sustav kontrole operativnog rizika odražava rizični profil i omogućava pravovremenu identifikaciju i komunikaciju prema rukovodstvu.

Usklađenost sustava kontrole i mjerenja operativnog rizika s eksternom regulativom i standardima Grupe procjenjuje se provođenjem interne validacije koju provodi odjel Interne Validacije UniCredit Grupe, koja je neovisna od funkcije nadležne za upravljanje operativnim rizikom.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

38 Pregled i upravljanje rizicima (nastavak)

38.4 Operativni rizik (nastavak)

Sustav upravljanja operativnim rizikom karakterizira jasna podjela uloga i odgovornosti koja osigurava adekvatnu implementaciju sustava upravljanja operativnim rizikom u Grupi.

Uprava Banke nadležna je za provođenje nadzora nad izloženosti operativnom riziku, odobravanje okvira za upravljanje operativnim rizikom te potvrdu da je sustav mjerenja i kontrole operativnog rizika integriran u svakodnevno upravljanje rizicima.

Rukovodstvo Banke potvrđuje da je sustav kontrole operativnog rizika stabilan te implementiran u specifičnim politikama, procesima i procedurama poslovnih dijelova, uzimajući u obzir njihovu primjerenost i učinkovitost.

Kontinuirani nadzor nad aktivnostima vezanim uz operativni rizik i upravljanje njime u Banci ima Odbor za operativni i reputacijski rizik. Nadalje, Odbor osigurava razmjenu informacija bitnih za upravljanje operativnim rizikom između organizacijskih dijelova Banke, kao i unutar članica Grupe, usuglašava prijedloge za smanjenje rizika između organizacijskih dijelova Banke i Grupe te daje preporuke Upravi o odlukama vezanim uz upravljanje operativnim rizikom.

Funkcija nadležna za kontrole operativnog rizika osigurava redovan proces kontrole i upravljanja operativnim rizikom. U Banci su navedeni zadaci u nadležnosti Upravljanja i kontrole operativnog i reputacijskog rizika, koja je nadležna i za provođenje kontrolnih aktivnosti za članice Grupe.

Svjesnost o kulturi upravljanja rizika kontinuirano se provodi edukacijom sudionika procesa te poboljšanjem sustava izvještavanja. Sustav izvještavanja uspostavljen je u cilju informiranja rukovodstva i relevantnih tijela o izloženosti operativnom riziku te mjerama umanjenja operativnog rizika.

Strategije upravljanja operativnim rizikom definirane su kroz upravljački okvir, apetit za rizik te mjere za umanjenje operativnog rizika. Strategije upravljanja operativnim rizikom izrađuju se jednom godišnje, u cilju prevencije nastanka događaja operativnog rizika (očekivanih i neočekivanih gubitaka) i predstavljaju alat poslovnim dijelovima za smanjenje gubitaka operativnog rizika.

UniCredit je razvio interni model za mjerenje kapitalnog zahtjeva, temelji se na internim i eksternim gubicima (konzorcijski i javni podaci), rezultatima analiza scenarija te indikatorima rizika. Kapitalni zahtjev računa se na razini pouzdanosti od 99,9% na sveukupnoj distribuciji gubitaka za potrebe regulatornog izvještavanja. Alokacijskim mehanizmom kapitalnih zahtjev AMA članica distribuira se svakoj članici, na način da isti odražava njezin rizični profil.

Tijekom 2010. godine, Banka je dobila odobrenje od strane Hrvatske Narodne Banke (HNB) da primjenjuje AMA model (Advanced Measurement Approach) za izračun kapitalnog zahtjeva za operativni rizik. Daljnja unapređenja AMA modela implementirana su u članicama Grupe što je također potvrđeno od nadležnih regulatora tijekom 2014. godine.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

38 Pregled i upravljanje rizicima (nastavak)

38.5 Ostali rizici

Ostale vrste rizika koje Grupa smatra značajnima su poslovni rizik, rizik nekretnina, rizik financijskih ulaganja, reputacijski rizik i strateški rizik.

Poslovni rizik

Poslovni rizik definira se kao nepovoljna, neočekivana promjena u opsegu poslovanja i/ili maržama koja nije izazvana kreditnim, tržišnim ili operativnim rizicima. Poslovni rizik prije svega može biti izazvan ozbiljnom narušenošću tržišnog okruženja, promjenama u strukturi tržišnog natjecanja ili ponašanju klijenata, no mogu ga izazvati i promjene zakonskog okvira.

Rizik nekretnina

Rizik nekretnina definira se kao potencijalni gubitak koji proizlazi iz fluktuacija tržišnih vrijednosti portfelja nekretnina u vlasništvu Grupe. Obuhvaća sve nekretnine koje pripadaju Grupi, a koriste se u svrhu samog poslovanja (upravne zgrade, poslovnice i sl.) ili za iznajmljivanje. To uključuje i pripadajuće zemljište te i dio preuzetih nekretnina, čiji krajnji cilj nije prodaja, već iznajmljivanje ili druga komercijalna namjena. Nekretnine koje služe kao kolateral ne ulaze u izračun rizika nekretnina.

Rizik financijskih ulaganja

Rizik financijskih ulaganja potječe od vlasničkih udjela u društvima koja ne pripadaju Grupi i nisu uključena u knjigu trgovanja.

Reputacijski rizik

Reputacijski rizik je trenutni ili budući rizik koji prijete prihodima i kapitalu, a koji proizlazi iz nepovoljne predodžbe o ugledu financijske institucije od strane klijenata, drugih ugovornih strana, dioničara/ulagača, regulatora ili zaposlenika. Reputacijski rizik je prisutan u cijeloj organizaciji, a izloženost reputacijskom riziku odražava adekvatnost internog procesa upravljanja svim drugim kategorijama rizika, kao što su kreditni, tržišni, operativni i rizik likvidnosti.

Proces upravljanja reputacijskim rizikom implementiran je u Grupi u rujnu 2013. godine. Okvir za upravljanje definiran je Grupnom Smjernicom za upravljanje reputacijskim rizikom (zamijenjena Globalnom politikom za upravljanje reputacijskim rizikom Grupe u 2017. godini), te aktima koji definiraju postupanje s transakcijama u specifičnim industrijama (nuklearna energija, industrija oružja, vodna infrastruktura-brane, proizvodnja električne energije iz ugljena, rudarstvo).

Strateški rizik

Strateški rizik je rizik ostvarenja potencijalnih gubitaka zbog odluka ili radikalnih promjena u poslovnom okruženju, nepravilne provedbe odluka i nedostatka reagiranja na promjene u poslovnom okruženju, s negativnim učinkom na profil rizičnosti i posljedično na kapital, dobit te sveukupni smjer poslovanja Banke u dugoročnom razdoblju.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

39 Prosječne efektivne kamatne stope

Prosječne efektivne kamatne stope za kamatonosnu financijsku imovinu i financijske obveze na koje se plaća kamata tijekom godine, izračunate kao prosjek kvartalnih stanja za Grupi i prosječnih mjesečnih stanja za Banku, bile su kako slijedi:

	2017. Efektivna kamatna stopa	Grupa 2016. Efektivna kamatna stopa	2017. Efektivna kamatna stopa	Banka 2016. Efektivna kamatna stopa
Novac i novčani ekvivalenti	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Zajmovi i potraživanja od banaka	0,50%	0,30%	0,62%	0,30%
Dužničke vrijednosnice	1,98%	2,18%	1,50%	1,76%
Zajmovi i potraživanja od komitenata	4,95%	5,39%	4,77%	5,20%
Tekući računi i depoziti banaka	0,67%	1,79%	1,14%	2,09%
Tekući računi i depoziti komitenata	0,66%	1,07%	0,60%	1,05%
Uzeti zajmovi	1,55%	2,02%	1,88%	2,30%
Izdani dužnički vrijednosni papiri	1,49%	0,00%	1,49%	0,00%

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

40 Računovodstvene procjene i prosudbe u primjeni računovodstvenih politika

Rukovodstvo Grupe donosi procjene i pretpostavke o neizvjesnim događajima, uključujući procjene i pretpostavke o budućnosti. Takve pretpostavke i procjene redovito se preispituju, a zasnivaju se na povijesnom iskustvu i ostalim čimbenicima, kao što su očekivani tijek budućih događaja koji se mogu racionalno pretpostaviti u postojećim okolnostima, ali unatoč tome, neizbježno predstavljaju izvore neizvjesnosti. Procjena gubitaka od umanjenja vrijednosti portfelja Grupe izloženog kreditnom riziku, te procjena fer vrijednosti instrumenata osiguranja u obliku nekretnina kao sastavni dio te procjene, predstavljaju najznačajniji izvor neizvjesnosti. Ovaj i ostali ključni izvori neizvjesnosti, koji nose znatan rizik mogućih značajnih usklada knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u sljedećoj poslovnoj godini, opisani su u nastavku.

a) *Gubici od umanjenja vrijednosti zajmova i potraživanja*

Grupa kontinuirano prati kreditnu sposobnost svojih komitenata. Potreba za formiranjem ispravaka vrijednosti procjenjuje se kontinuirano, najmanje mjesečno. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se uglavnom na teret knjigovodstvene vrijednosti zajmova i potraživanja od pravnih osoba i stanovništva (prikazano u *bilješci 15b*), te kao rezervacije za obveze i troškove proizašle iz rizičnih izvanbilančnih izloženosti prema komitentima, najčešće u obliku neiskorištenih odobrenih kredita, garancija, akreditiva i neiskorištenih limita po kreditnim karticama (prikazano u *bilješci 29*). Gubici od umanjenja vrijednosti također se razmatraju za kreditne izloženosti prema bankama (prikazano u *bilješci 13a*), financijsku imovinu raspoloživu za prodaju, te za ostalu imovinu koja se ne vrednuje po fer vrijednosti.

Uz gubitke od umanjenja vrijednosti koji su posebno identificirani, Grupa također kontinuirano promatra i priznaje umanjenja vrijednosti za koje se zna da postoje na datum izvještaja, ali koji još nisu zasebno identificirani. U procjenjivanju neidentificiranih gubitaka od umanjenja vrijednosti koji postoje u portfeljima koji se skupno procjenjuju, Grupa nastoji prikupiti pouzdane podatke o prikladnim stopama gubitka, koje se zasnivaju na povijesnom iskustvu usklađenom za tekuće uvjete i odgovarajućem razdoblju prepoznavanja gubitaka od umanjenja vrijednosti. Grupa je također iskazala umanjenje vrijednosti prihodujućih plasmana, po stopi od minimalnih 0,8%, propisanoj od strane HNB-a, koja se primjenjuje na sve izloženosti kreditnom riziku, osim na one koje se vrednuju po fer vrijednosti, uključujući izvanbilančnu izloženost kreditnom riziku te rizik središnje države.

U skladu s primjenjivim regulatornim zahtjevima, iznos umanjenja vrijednosti prihodujućih plasmana za bilančne i izvanbilančne izloženosti na dan 31. prosinca 2017. godine iznosio je 1.142 milijuna kuna (2016.: 1.134 milijuna kuna) za Grupu i 805 milijuna kuna (2016.: 842 milijuna kuna) za Banku.

Financijska imovina koja se vrednuje po amortiziranom trošku

Grupa najprije procjenjuje postoji li objektivni dokaz umanjenja vrijednosti, zasebno za imovinu koja je pojedinačno značajna (uglavnom izloženosti prema pravnim osobama) i skupno za imovinu koja nije pojedinačno značajna (uglavnom izloženosti prema stanovništvu). Međutim, imovina za koju nije pojedinačno prepoznato umanjenje vrijednosti uključuje se u skupine imovine sa sličnim obilježjima kreditnog rizika, koji se tada skupno procjenjuju radi umanjenja vrijednosti.

Grupa procjenjuje gubitke od umanjenja vrijednosti u slučajevima kad ocijeni da dostupni podaci ukazuju na vjerojatnost mjerljivog smanjenja procijenjenih budućih novčanih tokova imovine ili portfelja imovine. Kao dokaz se uzimaju neredovitost otplate ili ostale indikacije financijskih poteškoća korisnika zajma te nepovoljne promjene ekonomskih uvjeta u kojima korisnici zajmova posluju ili u vrijednosti odnosno mogućnosti realizacije instrumenata osiguranja, kada se te promjene mogu povezati s nemogućnošću otplate.

U procjeni umanjenja vrijednosti Grupa uzima u obzir zajednički učinak nekoliko događaja te se oslanja na ekspertne procjene u slučajevima gdje su dostupni podaci potrebni za procjenu umanjenja vrijednosti ograničeni. U procjenjivanju gubitaka od umanjenja vrijednosti stavaka koje su pojedinačno ili skupno ocijenjene kao stavke umanjene vrijednosti, Grupa također uzima u obzir raspon postotaka za specifične rezervacije za umanjenje vrijednosti propisane od strane HNB-a.

Nesigurnost vezana uz procjenu fer vrijednosti nekretnina kao instrumenata osiguranja opisana je u *bilješci 38.1*.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

40 Računovodstvene procjene i prosudbe u primjeni računovodstvenih politika (nastavak)

a) Gubici od umanjenja vrijednosti zajmova i potraživanja (nastavak)

Financijska imovina koja se vrednuje po amortiziranom trošku (nastavak)

Bruto vrijednost zajmova i potraživanja od komitenata umanjene vrijednosti i stopa priznatog gubitka od umanjenja vrijednosti krajem godine iznose:

Grupa	2017.	2017.	2017.	2016.	2016.	2016.
	Pravne osobe, država i javni sektor	Fizičke osobe i obrtnici	Ukupno	Pravne osobe, država i javni sektor	Fizičke osobe i obrtnici	Ukupno
Bruto izloženost (u milijunima kn)	7.476	2.170	9.646	9.537	3.967	13.504
Stopa umanjenja (%)	81%	53%	93%	60%	65%	64%

Banka	2017.	2017.	2017.	2016.	2016.	2016.
	Pravne osobe, država i javni sektor	Fizičke osobe i obrtnici	Ukupno	Pravne osobe, država i javni sektor	Fizičke osobe i obrtnici	Ukupno
Bruto izloženost (u milijunima kn)	6.275	1.755	8.030	8.296	3.562	11.858
Stopa umanjenja (%)	62%	146%	63%	63%	71%	66%

Promjena stope umanjenja za 1% na bruto iznos gore navedenih nenaplativih kredita umanjenih na dan 31. prosinca 2017. godine, dovelo bi do povećanja/ukidanja gubitka od umanjenja vrijednosti u iznosu od 96 milijuna kuna (2016.: 135 milijuna kuna) za Grupu i 80 milijuna kuna (2016.: 119 milijuna kuna) za Banku.

b) Umanjenje vrijednosti vlasničkih ulaganja raspoloživih za prodaju

Grupa definira da se značajno ili dugotrajno smanjenje fer vrijednosti vlasničkih ulaganja raspoloživih za prodaju ispod troška stjecanja smatra indikatorima umanjenja vrijednosti. Određivanje što je značajno ili dugotrajno zahtijeva prosudbu. U donošenju prosudbe, Grupa, između ostalih čimbenika, procjenjuje promjenjivost cijene dionice. Nadalje, umanjenje vrijednosti može biti potrebno kada postoji dokaz o pogoršanju financijske pozicije izdavatelja, njegove industrijske i sektorske uspješnosti, promjena u tehnologiji te novčanim tokovima iz poslovnih i financijskih aktivnosti.

c) Ulaganja koja se drže do dospijea

Grupa primjenjuje smjernice MRS-a 39 „*Financijski instrumenti: Priznavanje i Mjerenje*“ za raspoređivanje nederivativne financijske imovine s fiksnim ili odredivim plaćanjima i fiksnim dospijecom u portfelj koji se drži do dospijea. Ova klasifikacija zahtijeva značajnu prosudbu prilikom koje, Grupa procjenjuje svoju namjeru i sposobnost držanja tih ulaganja do dospijea. Osim toga, neizvjesnost vezana za procjenu umanjenja vrijednosti jednaka je onoj za financijske instrumente klasificirane kao zajmovi i potraživanja, što je detaljnije opisano unutar ove bilješke pod naslovom *Financijska imovina koja se vrednuje po amortiziranom trošku*.

d) Porezi

Grupa priznaje poreznu obvezu sukladno poreznim propisima Republike Hrvatske i Federacije Bosne i Hercegovine. Porezne prijave odobravaju porezna tijela koja imaju ovlasti za provođenje naknadne kontrole poreznih obveznika.

e) Regulatorni zahtjevi

HNB, Agencija za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine i Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga ovlašteni su za provođenje regulatornog nadzora nad poslovanjem Grupe i mogu zahtijevati izmjene knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza, sukladno odgovarajućim propisima.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

40 Računovodstvene procjene i prosudbe u primjeni računovodstvenih politika (nastavak)

f) Sudski sporovi

Grupa provodi pojedinačnu procjenu svih sudskih sporova čija je vrijednost iznad 70 tisuća kuna. Svi sudski sporovi čija je vrijednost ispod 70 tisuća kuna prate se i rezerviraju na portfeljnoj osnovi. Procjenu provodi Direkcija pravnih poslova Grupe. U određenim slučajevima angažiraju se i vanjski odvjetnici.

Kao što je navedeno u *bilješkama 29 i 36b* Grupa i Banka rezervirale su 78 milijuna kuna (2016.: 66 milijuna kuna), odnosno 30 milijuna kuna (2016.: 32 milijuna kuna), za glavicu i kamate po obvezama za sudske sporove, što rukovodstvo procjenjuje dostatnim.

g) Fer vrijednost ulaganja u nekretnine

Grupa koristi model troška ulaganja za vrednovanje ulaganja u nekretnine. Knjigovodstvene vrijednosti se najmanje jednom godišnje, metodom diskontiranih budućih novčanih tokova, pregledavaju za umanjeње vrijednosti. Rukovodstvo, na temelju tih analiza, smatra da ne postoje naznake umanjeња vrijednosti na datum izvještaja.

h) Fer vrijednost nelikvidnih dužničkih vrijednosnica

Grupa je razvila interne modele za procjenu fer vrijednosti nelikvidnih dužničkih vrijednosnica. Takvi modeli koriste tehnike procjene vrijednosti koje obuhvaćaju sve one parametre (uz maksimalno korištenje tržišno dostupnih ulaznih parametara) koje bi tržišni sudionici uzeli u obzir pri određivanju cijene u uobičajenim tržišnim uvjetima.

i) Investicijski fondovi

Grupa upravlja sa nekoliko investicijskih fondova. Određivanje ima li Grupa kontrolu nad tim investicijskim fondovima obično se fokusira na procjenu agregiranih ekonomskih koristi Grupe u fondu (koji obuhvaća sve prenesene interese i očekivane naknade za upravljanje) i prava ulagača za uklanjanjem upravitelja fonda. Grupa je zaključila da djeluje kao posrednik za investitore u svim slučajevima, pa stoga nije konsolidirala te fondove.

j) Rezerviranja za troškove konverzije kredita u švicarskim francima

S obzirom na primjene Zakona o dopuni Zakona o potrošačkom kreditiranju i Zakona o kreditnim institucijama iz rujna 2015. godine, iznos koji predstavlja najbolju procjenu Grupe o gubitku koji proizlazi iz konverzije prezentiran je u *bilješci 29*.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

41 Fer vrijednost financijskih instrumenata

Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza kojima se trguje na aktivnim tržištima temelji se na kotiranim tržišnim cijenama. Za sve ostale financijske instrumente Grupa utvrđuje fer vrijednost pomoću tehnika procjene.

Tehnike procjene uključuju model neto sadašnje vrijednosti i model diskontiranja novčanih tokova, usporedbe sa sličnim instrumentima za koje postoje tržišno prepoznatljive cijene, Black-Scholes model vrednovanja opcija i druge modele procjene. Pretpostavke i ulazni podaci koji se koriste u tehnikama procjene uključuju bezrizične i referentne kamatne stope, kreditne marže, cijene obveznica i dionica, devizne tečajeve, cijene dioničkih indeksa te promjenjivosti i korelacije. Cilj tehnika procjene je izračunati fer vrijednost koja najbolje odražava cijenu financijskog instrumenta na izvještajni datum, odnosno onu cijenu koju bi odredili i ostali sudionici na tržištu u uobičajenim tržišnim uvjetima.

Prilikom izračuna fer vrijednosti, Grupa uzima u obzir MSFI 13 pravila hijerarhije fer vrijednosti koja odražavaju značajnost ulaznih parametara korištenih u procesu vrednovanja. Svaki instrument se individualno detaljno procjenjuje. Razine hijerarhije fer vrijednosti se određuju na temelju najniže razine ulaznih podataka značajnih za određivanje fer vrijednosti instrumenta.

a) *Modeli procjene*

Financijski instrumenti koji se vode po fer vrijednosti kategorizirani su u tri razine MSFI 13 hijerarhije fer vrijednosti, kako slijedi:

- Razina 1 – instrumenti koji se vrednuju pomoću kotiranih cijena na aktivnim tržištima. To su instrumenti kojima se fer vrijednost može odrediti direktno na temelju cijena koje kotiraju na aktivnim, likvidnim tržištima.
- Razina 2 – instrumenti koji se vrednuju tehnikama procjene koje koriste dostupne tržišne podatke. To su instrumenti kojima je fer vrijednost određena u odnosu na slične instrumente kojima se trguje na aktivnim tržištima, ili gdje su svi ulazni podaci koji se koriste u tehnikama vrednovanja dostupni na tržištu.
- Razina 3 – instrumenti koji se vrednuju tehnikama procjene koje koriste tržišne podatke koji nisu dostupni na aktivnom tržištu. To su instrumenti kojima se fer vrijednost ne može odrediti direktno na temelju dostupnih tržišnih informacija, i kod kojih se za izračun vrijednosti koriste nešto drugačije tehnike procjene. Instrumenti klasificirani u ovu kategoriju oslanjaju se na faktor koji nije dostupan na tržištu, a koji ima značajan utjecaj na fer vrijednosti samog instrumenta.

Dužničke vrijednosnice

Dužničke vrijednosnice se vrednuju kroz dvodijelni proces koji ovisi o likvidnosti odgovarajućeg tržišta. Likvidni instrumenti na aktivnim tržištima se vrednuju po tržišnoj vrijednosti (market to market), te im se stoga dodjeljuje razina 1 hijerarhije fer vrijednosti. Instrumenti s kojima se ne trguje na aktivnim tržištima vrednuju se u odnosu na modele koji u najvećoj mogućoj mjeri koriste relevantne i dostupne parametre, a u najmanjoj mjeri parametre koji su tržišno nedostupni. S obzirom na navedeno, ovisno o značajnosti ulaznih parametara koji su tržišno nedostupni, tim vrijednosnicama se dodjeljuje razina 2 ili 3.

OTC derivativi

Tržišna vrijednost OTC derivativa izračunava se opće priznatim modelima vrednovanja koji koriste ulazne parametre koji su u većini slučajeva za jednostavne OTC derivative poput valutnih forward ugovora i kamatnih ugovora o razmjeni dostupni na tržištu.

Dostupnost tržišno prepoznatljivih cijena i ulaznih parametara za modele vrednovanja smanjuje potrebu za procjene rukovodstva, a time i neizvjesnosti prilikom određivanja fer vrijednosti. Ovisno o dostupnosti i značajnosti ulaznih parametara koji se koriste za vrednovanje, kao i općim uvjetima na financijskim tržištima, OTC derivativima se dodjeljuju razine 2 ili 3.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

41 Fer vrijednost financijskih instrumenata (nastavak)

a) Modeli vrednovanja (nastavak)

Vlasnički instrumenti

Vlasničkim instrumentima koji imaju tržišno dostupnu cijenu dodjeljuje se razina 1, dok se razina 3 dodjeljuje u slučaju kada tržišna cijena ne postoji ili je ista suspendirana na neodređeno vrijeme (razina 2 se dodjeljuje samo u slučaju kada je trgovanje vlasničkim instrumentom izuzetno malo).

Investicijski fondovi

Grupa drži udjele u otvorenim investicijskim fondovima za koje se računa neto vrijednost imovine („NAV“) po udjelu. Budući da se NAV cijene računaju dnevno i dostupne su na dnevnoj osnovi od strane odgovarajućeg društva za upravljanje, dodijeljena im je razina 1 hijerarhije fer vrijednosti.

b) Financijski instrumenti mjereni po fer vrijednosti - hijerarhija fer vrijednosti

Tablice u nastavku prikazuju financijske instrumente Grupe i Banke koji se mjere po fer vrijednosti prema razinama hijerarhije fer vrijednosti. Iznosi se temelje na vrijednostima priznatim u izvještaju o financijskom položaju.

Grupa	u milijunima kn							
	Razina 1 2017.	Razina 2 2017.	Razina 3 2017.	Ukupno 2017.	Razina 1 2016.	Razina 2 2016.	Razina 3 2016.	Ukupno 2016.
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak								
Dužničke vrijednosnice koje se drže radi trgovanja (bilješka 14a)	76	-	-	76	-	-	4	4
Vlasničke vrijednosnice koje se drže radi trgovanja (bilješka 14b)	19	-	-	19	17	-	-	17
Derivativni financijski instrumenti (bilješka 14c)								
Valutni terminski ugovori i valutni swapovi	-	26	3	29	-	70	-	70
Međuvalutni kamatni swapovi	-	732	-	732	-	2.104	-	2.104
Kamatni swapovi	-	197	-	197	-	246	-	246
Ukupno derivativni financijski instrumenti	-	955	3	958	-	2.420	-	2.420
Udjeli u investicijskim fondovima raspoređeni po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak (bilješka 14d)	126	-	-	126	126	-	-	126
Računovodstvo zaštite (operativni najam) (bilješka 14)	-	-	-	-	-	1	-	1
	221	955	3	1.179	143	2.421	4	2.568
Financijska imovina raspoloživa za prodaju								
Dužničke vrijednosnice raspoložive za prodaju (bilješka 16a)	4.621	6.108	51	10.780	2.823	6.549	61	9.433
Vlasničke vrijednosnice raspoložive za prodaju (bilješka 16c)	1	42	172	215	2	42	177	221
	4.622	6.150	223	10.995	2.825	6.591	238	9.654
Ukupna financijska imovina vrednovana po fer vrijednosti	4.843	7.105	226	12.174	2.968	9.012	242	12.222
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak								
Valutni terminski i swap ugovori (bilješka 26)	-	28	-	28	-	55	1	56
Međuvalutni kamatni swapovi (bilješka 26)	-	608	-	608	-	1.794	-	1.794
Kamatni swapovi (bilješka 26)	-	176	-	176	-	218	-	218
Ukupne financijske obveze vrednovane po fer vrijednosti	-	812	-	812	-	2.067	1	2.068

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

41 Fer vrijednost financijskih instrumenata (nastavak)

b) Financijski instrumenti mjereni po fer vrijednosti - hijerarhija fer vrijednosti (nastavak)

Banka	u milijunima kn							
	Razina 1 2017.	Razina 2 2017.	Razina 3 2017.	Ukupno 2017.	Razina 1 2016.	Razina 2 2016.	Razina 3 2016.	Ukupno 2016.
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak								
Dužničke vrijednosnice koje se drže radi trgovanja (bilješka 14a)	76	-	-	76	-	-	4	4
Vlasničke vrijednosnice koje se drže radi trgovanja (bilješka 14b)	19	-	-	19	17	-	-	17
Derivativni financijski instrumenti (bilješka 14c)								
Valutni terminski ugovori i valutni swapovi	-	25	3	28	-	70	-	70
Međupalutni kamatni swapovi	-	731	-	731	-	2.104	-	2.104
Kamatni swapovi	-	197	-	197	-	246	-	246
Ukupno derivativni financijski instrumenti	-	953	3	956	-	2.420	-	2.420
Udjeli u investicijskim fondovima raspoređeni po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak (bilješka 14d)	105	-	-	105	105	-	-	105
	200	953	3	1.156	122	2.420	4	2.546
Financijska imovina raspoloživa za prodaju								
Dužničke vrijednosnice raspoložive za prodaju (bilješka 16a)	3.205	4.908	50	8.163	1.769	4.873	61	6.703
Vlasničke vrijednosnice raspoložive za prodaju vrednovane po fer vrijednosti (bilješka 16c)	1	42	171	214	2	42	177	221
	3.206	4.950	221	8.377	1.771	4.915	238	6.924
Ukupna financijska imovina vrednovana po fer vrijednosti	3.406	5.903	224	9.533	1.893	7.335	242	9.470
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak								
Valutni terminski i swap ugovori (bilješka 26)	-	22	-	22	-	54	1	55
Međupalutni kamatni swapovi (bilješka 26)	-	611	-	611	-	1.794	-	1.794
Kamatni swapovi (bilješka 26)	-	176	-	176	-	218	-	218
Ukupne financijske obveze vrednovane po fer vrijednosti	-	809	-	809	-	2.066	1	2.067

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

41 Fer vrijednost financijskih instrumenata (nastavak)

c) Transferi između razine 1 i razine 2

Transferi između razina hijerarhije fer vrijednosti za vrijednosne papire koji su se dogodili kroz 2017. godinu napravljeni su zbog usklađivanja s razinama koju je osigurao proces neovisne verifikacije cijena uspostavljen na nivou UniCredit Grupe. UCG proces neovisne verifikacije cijena procjenjuje tržišnu likvidnost određene vrijednosnice tijekom određenog vremenskog razdoblja na način da promatra broj izvršenih ponuda i iznos ponderirane prosječne razlike između ponudbenih i potražnih cijena.

d) Mjerenje fer vrijednosti razine 3

i. Kretanje financijske imovine klasificirane u razinu 3

Tablice u nastavku prikazuju uskladu od početnih do završnih stanja za mjerenje fer vrijednosti unutar razine 3 hijerarhije fer vrijednosti.

Grupa	u milijunima kn			
	Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak		Financijska imovina raspoloživa za prodaju	
	Dužničke vrijednosnice koje se drže radi trgovanja	Derivativna financijska imovina	Dužničke vrijednosnice	Vlasničke vrijednosnice
Stanje na dan 1. siječanj 2017.	4	-	61	177
Povećanja	-	6	2	18
Kupnje	-	3	-	-
Dobici priznati u izvještaju o dobiti ili gubitku od čega nerealizirani dobiti	-	3	2	5
od čega prihod od kamata	-	3	-	-
Dobici priznati u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	-	-	2	-
Smanjenja	(4)	(3)	(12)	(23)
Prodaje	(4)	-	(2)	(13)
Dospjeća	-	(3)	(8)	-
Gubici priznati u izvještaju o dobiti ili gubitku	-	-	-	-
Gubici priznati u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	-	-	(2)	(10)
Transferi u razinu 2	-	-	-	-
Stanje na dan 31. prosinca 2017.	-	3	51	172

Grupa	u milijunima kn			
	Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak		Financijska imovina raspoloživa za prodaju	
	Dužničke vrijednosnice koje se drže radi trgovanja	Derivativna financijska imovina	Dužničke vrijednosnice	Vlasničke vrijednosnice
Stanje na dan 1. siječanj 2016.	4	22	1.385	274
Povećanja	-	68	48	37
Kupnje	-	-	42	32
Dobici priznati u izvještaju o dobiti ili gubitku od čega nerealizirani dobiti	-	68	5	-
od čega prihod od kamata	-	-	-	-
Dobici priznati u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	-	-	3	-
Smanjenja	-	(90)	(1.372)	(134)
Prodaje	-	-	(41)	(93)
Dospjeća	-	(76)	(16)	-
Gubici priznati u izvještaju o dobiti ili gubitku	-	(13)	-	-
Gubici priznati u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	-	-	(2)	-
Transferi u razinu 2	-	(1)	(1.313)	(41)
Stanje na dan 31. prosinca 2016.	4	-	61	177

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

41 Fer vrijednost financijskih instrumenata (nastavak)

d) Mjerenje fer vrijednosti razine 3 (nastavak)

i. Kretanje financijske imovine klasificirane u razinu 3 (nastavak)

Banka	u milijunima kn			
	Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak		Financijska imovina raspoloživa za prodaju	
	Dužničke vrijednosnice koje se drže radi trgovanja	Derivativna financijska imovina	Dužničke vrijednosnice	Vlasničke vrijednosnice
Stanje na dan 1. siječanj 2017.	4	-	61	177
Povećanja	-	3	2	18
Kupnje	-	-	-	-
Dobici priznati u izvještaju o dobiti ili gubitku	-	3	2	5
<i>od čega nerealizirani dobiti</i>	-	3	-	5
<i>od čega prihod od kamata</i>	-	-	2	-
Dobici priznati u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	-	-	-	13
Smanjenja	(4)	-	(13)	(23)
Prodaje	(4)	-	(2)	(13)
Dospijeća	-	-	(9)	-
Gubici priznati u izvještaju o dobiti ili gubitku	-	-	-	-
Gubici priznati u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	-	-	(2)	(10)
Stanje na dan 31. prosinca 2017.	-	3	50	172

Banka	u milijunima kn			
	Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak		Financijska imovina raspoloživa za prodaju	
	Dužničke vrijednosnice koje se drže radi trgovanja	Derivativna financijska imovina	Dužničke vrijednosnice	Vlasničke vrijednosnice
Stanje na dan 1. siječanj 2016.	4	22	72	274
Povećanja	-	68	48	37
Kupnje	-	-	42	32
Dobici priznati u izvještaju o dobiti ili gubitku	-	68	5	-
<i>od čega nerealizirani dobiti</i>	-	-	-	-
<i>od čega prihod od kamata</i>	-	-	3	-
Dobici priznati u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	-	-	1	5
Smanjenja	-	(90)	(59)	(134)
Prodaje	-	-	(41)	(93)
Dospijeća	-	(76)	(16)	-
Gubici priznati u izvještaju o dobiti ili gubitku	-	(13)	-	-
Gubici priznati u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	-	-	(2)	-
Transferi u razinu 2	-	-	(1)	(41)
Stanje na dan 31. prosinca 2016.	4	-	61	177

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

41 Fer vrijednost financijskih instrumenata (nastavak)

d) Mjerenje fer vrijednosti razine 3 (nastavak)

ii. *Kretanje financijskih obveza po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak klasificiranih u razinu 3*

Financijske obveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak

	u milijunima kn			
	2017.	Grupa 2016.	2017.	Banka 2016.
Stanje na dan 1. siječanj	1	60	1	60
Povećanja	-	54	-	52
Gubici priznati u izvještaju o dobiti ili gubitku	-	54	-	52
<i>od čega nerealizirani gubici</i>	-	-	-	-
Smanjenja	(1)	(113)	(1)	(111)
Dospijeća	-	(70)	-	(68)
Dobici priznati u izvještaju o dobiti ili gubitku	(1)	(43)	(1)	(43)
Stanje na dan 31. prosinca	-	1	-	1

iii. *Nedostupni ulazni podaci korišteni prilikom mjerenja fer vrijednosti*

Iako Grupa vjeruje da su njezine procjene fer vrijednosti prikladne, korištenje različitih metodologija ili pretpostavki može dovesti do različitih rezultata fer vrijednosti. Prema tome, za fer vrijednosti razine 3, provodi se analiza osjetljivosti s obzirom na sljedeće kategorije tržišno nedostupnih parametara:

- Kreditne marže: za instrumente koji su izloženi riziku izdavatelja tržišno nedostupan parametar je uglavnom kreditna marža izdavatelja. Efekti analize osjetljivosti izračunati su na temelju pretpostavke povećanja kreditnih marži za 100 baznih bodova.
- Kamatne stope: u nedostatku likvidnosti tržišta kamatnih i valutnih ugovora o razmjeni, vremenska struktura krivulje prinosa se veže uz indikativne kotacije koje u datom trenutku zbog svoje indikativne prirode ne moraju točno opisivati trenutno tržište. Efekti analize osjetljivosti izračunati su na temelju pretpostavke negativnih kretanja kamatnih stopa (povećanje/smanjenje za 100 baznih bodova ovisno o aktivnim ili pasivnim pozicijama).

iv. *Utjecaj nedostupnih ulaznih podataka na mjerenje fer vrijednosti*

Tablica u nastavku prikazuje rezultate negativnih scenarija analize osjetljivosti instrumenata razine 3.

	u milijunima kn			
	Utjecaj na dobit ili gubitak	2017. Utjecaj na ostalu sveobuhvatnu dobit	Utjecaj na dobit ili gubitak	2016. Utjecaj na ostalu sveobuhvatnu dobit
Instrumenti razine 3				
Dužnički instrumenti – koji se drže radi trgovanja	-	-	(0,04)	-
Dužnički instrumenti – raspoloživi za prodaju	-	(1,4)	-	(1,96)
	-	(1,4)	(0,04)	(1,96)
Derivativi	-	-	-	-
<i>U kunama</i>	-	-	-	-
<i>Ostali</i>	-	-	-	-
	-	-	-	-
	-	(1,4)	(0,04)	(1,96)

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

41 Fer vrijednost financijskih instrumenata (nastavak)

e) Fer vrijednost financijskih instrumenata koji se ne iskazuju po fer vrijednosti

Tablica u nastavku sažeto prikazuje procjenu rukovodstva o fer vrijednostima na kraju godine.

Grupa	u milijunima kn										
	Knjigovodstvena vrijednost		Fer vrijednost				Fer vrijednost				
			Razina 1	Razina 2	Razina 3	Ukupno	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Ukupno	
	2017.	2016.	2017.				2016.				
Financijska imovina											
Zajmovi i potraživanja od banaka	13	9.046	12.926	-	539	8.552	9.091	-	581	12.348	12.929
Zajmovi i potraživanja od komitenata	15a	77.626	80.746	-	23.938	54.295	78.233	-	23.896	57.491	81.387
Financijske obveze											
Tekući računi i depoziti banaka	24	2.386	5.503	-	245	2.159	2.404	-	342	5.079	5.421
Tekući računi i depoziti komitenata	25	95.249	92.228	-	47.101	48.393	95.494	-	47.681	45.036	92.717
Uzeti zajmovi	27	6.436	7.361	-	247	6.803	7.050	-	399	6.399	6.798

Banka	u milijunima kn										
	Knjigovodstvena vrijednost		Fer vrijednost				Fer vrijednost				
			Razina 1	Razina 2	Razina 3	Ukupno	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Ukupno	
	2017.	2016.	2017.				2016.				
Financijska imovina											
Zajmovi i potraživanja od banaka	13	6.407	10.429	-	-	6.407	6.407	-	-	10.429	10.429
Zajmovi i potraživanja od komitenata	15a	61.893	65.612	-	23.662	37.975	61.637	-	23.685	41.795	65.480
Financijske obveze											
Tekući računi i depoziti banaka	24	1.998	4.861	-	-	1.996	1.996	-	-	4.834	4.834
Tekući računi i depoziti komitenata	25	77.550	76.293	-	46.145	31.643	77.788	-	46.144	30.501	76.645
Uzeti zajmovi	27	3.004	3.732	-	-	3.012	3.012	-	-	3.713	3.713

U nastavku slijedi sažetak glavnih metoda i pretpostavki korištenih u procjeni fer vrijednosti financijske imovine i obveza. Pretpostavke korištene prilikom procjene i mjerenja fer vrijednosti specifičnih financijskih instrumenata temelje se na zahtjevima MSFI-a 13, korištenjem metodologije razvijene na razini UniCredit grupe te prilagođene lokalnom tržištu i lokalnim specifičnostima.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

41 Fer vrijednost financijskih instrumenata (nastavak)

e) Fer vrijednost financijskih instrumenata koji se ne iskazuju po fer vrijednosti (nastavak)

Zajmovi i potraživanja od banaka

Fer vrijednost zajmova i potraživanja od banaka koji se iskazuju po amortiziranom trošku utvrđuje se primjenom pristupa izračuna neto sadašnje vrijednosti prilagođene za rizik. Pristup se bazira na diskontiranju očekivanih budućih novčanih tokova bezrizičnim tržišnim kamatnim stopama uvećanim za kreditnu maržu. Kreditna marža predstavlja dodatni povrat koji traže sudionici tržišta kako bi uložili u rizičnu imovinu i prilagođava se tržišnim podacima koji uzimaju u obzir rizik države iz koje je druga ugovorna strana. Za zajmove i potraživanja po kojima postoje rezervacije za umanjenja vrijednosti, fer vrijednost se određuje kao iznos zajmova i potraživanja umanjen za rezervaciju.

Zajmovi i potraživanja od komitenata

Fer vrijednost zajmova i potraživanja od komitenata koji se iskazuju po amortiziranom trošku utvrđuje se primjenom pristupa izračuna neto sadašnje vrijednosti prilagođene za rizik. Pristup se temelji na diskontiranju očekivanih budućih novčanih tokova bezrizičnim tržišnim kamatnim stopama uvećanim za dodatni trošak koji bi se inače zaračunao kod određivanja kamatne stope na novi kredit (trošak kreditnog rizika klijenta, regulatorni trošak i trošak kapitala) za pravne osobe, odnosno na diskontiranju očekivanih budućih novčanih tokova prosječnim kamatnim stopama konkurentskih banaka (na nove kredite) za odgovarajuću vrstu kredita za stanovništvo. Za zajmove i potraživanja po kojima postoje rezervacije za umanjenja vrijednosti, fer vrijednost se određuje kao iznos zajmova i potraživanja umanjen za rezervaciju.

Ulaganja koja se drže do dospjeća

Fer vrijednost ulaganja koja se drže do dospjeća izračunata je temeljem odgovarajućih tržišnih cijena ili cjenovnih kotacija brokera odnosno dealera za vrijednosne papire, odnosno primjenom pristupa izračuna neto sadašnje vrijednosti prilagođene za rizik za ostale pozicije. Pristup se temelji na diskontiranju očekivanih budućih novčanih tokova bezrizičnim tržišnim kamatnim stopama uvećanim za dodatni trošak koji bi se inače zaračunao kod određivanja kamatne stope na novi plasman (trošak kreditnog rizika, regulatorni trošak i trošak kapitala).

Tekući računi i depoziti banaka

Procijenjena fer vrijednost tekućih računa i depozita banaka predstavlja diskontirani iznos budućih novčanih tokova. Budući novčani tokovi diskontiraju se trenutno važećim bezrizičnim tržišnim kamatnim stopama uvećanim za trošak kreditnog rizika države.

Tekući računi i depoziti komitenata

Procijenjena fer vrijednost tekućih računa i depozita komitenata predstavlja diskontirani iznos budućih novčanih tokova. Budući novčani tokovi diskontiraju se trenutno važećim bezrizičnim tržišnim kamatnim stopama uvećanim za trošak kreditnog rizika države za pravne osobe, odnosno prosječnim kamatnim stopama konkurentskih banaka (na nove depozite) za odgovarajuću vrstu depozita za stanovništvo.

Uzeti zajmovi

Procijenjena fer vrijednost uzetih zajmova predstavlja diskontirani iznos budućih novčanih tokova. Budući novčani tokovi diskontiraju se trenutno važećim bezrizičnim tržišnim kamatnim stopama uvećanim za trošak kreditnog rizika države.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

42 Osnovna i smanjena zarada po dionici

Za potrebe izračunavanja zarade po dionici, zarada se računa kao dobit nakon poreza namijenjena dioničarima Banke. Broj redovnih dionica je ponderirani prosječni broj redovnih dionica u opticaju tijekom godine nakon umanjenja za broj redovnih trezorskih dionica. Ponderirani prosječni broj redovnih dionica korišten prilikom izračuna osnovne zarade po dionici bio je 320.233.319.

Grupa	u milijunima kuna	
	2017.	2016.
Dobit nakon poreza namijenjena dioničarima Banke	1.042	1.686
Prosječni ponderirani broj redovnih izdanih dionica	320.233.319	320.222.272
Osnovna i smanjena zarada po dionici (izražena u kunama po dionici)	3,25	5,27

Banka	u milijunima kuna	
	2017.	2016.
Dobit nakon poreza namijenjena dioničarima Banke	839	1.709
Prosječni ponderirani broj redovnih izdanih dionica	320.233.319	320.222.272
Osnovna i smanjena zarada po dionici (izražena u kunama po dionici)	2,62	5,34

43 Događaji nakon datuma bilance

U veljači 2018. godine Grupa je prodala svoj udjel u društvu Centar Kaptol d.o.o., Zagreb.

Dopunski financijski izvještaji za Hrvatsku narodnu banku

Dopunski financijski izvještaji Grupe i Banke pripremljeni u skladu s okvirom izvještavanja propisanim Odlukom HNB-a o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja banaka prikazani su u nastavku.

a) Bilanca

Imovina	u milijunima kn			
	2017.	Grupa 2016.	2017.	Banka 2016.
Gotovina i depoziti kod HNB-a	18.832	15.164	18.270	14.588
- gotovina	2.942	2.868	2.380	2.292
- depoziti kod HNB-a	15.890	12.296	15.890	12.296
Depoziti kod bankarskih institucija	11.221	12.070	5.599	7.259
Trezorski zapisi MF-a i blagajnički zapisi HNB-a	4.351	4.440	4.351	4.426
Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti koji se drže radi trgovanja	95	22	95	21
Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti raspoloživi za prodaju	6.644	5.214	4.026	2.498
Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti koji se drže do dospeljeća	-	-	-	-
Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti kojima se aktivno ne trguje, a vrednuju se prema fer vrijednosti kroz RDG	126	126	105	105
Derivatna financijska imovina	958	2.420	956	2.420
Kreditni financijskim institucijama	2.355	4.045	2.355	4.045
Kreditni ostalim komitentima	77.626	80.746	61.893	65.612
Ulaganja u podružnice, pridružena društva i zajedničke pothvate	94	90	1.637	1.637
Preuzeta imovina	129	216	69	74
Materijalna imovina (minus amortizacija)	2.426	2.392	1.330	1.439
Kamate, naknade i ostala imovina	2.036	1.383	1.498	1.004
Ukupna imovina	126.893	128.328	102.184	105.128

Dopunski financijski izvještaji za Hrvatsku narodnu banku (nastavak)

a) Bilanca (nastavak)

	u milijunima kn			
	2017.	Grupa 2016.	2017.	Banka 2016.
Obveze i kapital				
Kreditni od financijskih institucija	3.854	3.516	700	145
- kratkoročni krediti	1.944	1.266	4	4
- dugoročni krediti	1.910	2.250	696	141
Depoziti	97.635	97.731	79.548	81.155
- depoziti na žiro računima i tekućim računima	31.937	25.198	23.960	18.399
- štedni depoziti	20.231	18.291	17.668	16.152
- oročeni depoziti	45.467	54.242	37.920	46.604
Ostali krediti	2.582	3.845	2.304	3.586
- kratkoročni krediti	320	339	274	339
- dugoročni krediti	2.262	3.506	2.030	3.247
Derivatne financijske obveze i ostale financijske obveze kojima se trguje	812	2.068	809	2.067
Izdani dužnički vrijednosni papiri	54	54	54	54
- kratkoročni izdani dužnički vrijednosni papiri	-	-	-	-
- dugoročni izdani dužnički vrijednosni papiri	54	54	54	54
Izdani podređeni instrumenti	-	-	-	-
Izdani hibridni instrumenti	-	-	-	-
Kamate, naknade i ostale obveze	3.845	2.420	3.071	1.637
Ukupno obveze	108.782	109.634	86.486	88.644
Kapital				
Dionički kapital	6.405	6.405	6.405	6.405
Dobit/(gubitak) tekuće godine	1.044	1.688	839	1.709
Zadržana dobit/(gubitak)	6.390	6.414	4.242	4.230
Zakonske rezerve	64	64	64	64
Statutarne i ostale kapitalne rezerve	3.914	3.910	3.914	3.910
Nerealizirani dobitak/(gubitak) s osnove vrijednosnog usklađivanja financijske imovine raspoložive za prodaju	294	213	234	166
Ukupni kapital	18.111	18.694	15.698	16.484
Kapital raspoloživ dioničarima matičnog društva	18.088	18.672	-	-
Manjinski udjel	23	22	-	-
Ukupno obveze i kapital	126.893	128.328	102.184	105.128

Dopunski financijski izvještaji za Hrvatsku narodnu banku (nastavak)

b) Račun dobiti i gubitka

	u milijunima kn			
	2017.	Grupa 2016.	2017.	Banka 2016.
Kamatni prihodi (Kamatni troškovi)	5.420 (1.949)	6.140 (2.661)	4.462 (1.740)	5.146 (2.417)
Neto kamatni prihod	3.471	3.479	2.722	2.729
Prihodi od provizija i naknada (Troškovi provizija i naknada)	1.529 (188)	1.430 (161)	1.213 (168)	1.132 (145)
Neto prihod od provizija i naknada	1.341	1.269	1.045	987
Dobit/(gubitak) od ulaganja u podružnice, pridružena društva i zajedničke pothvate	42	40	-	-
Dobit/(gubitak) od aktivnosti trgovanja	(57)	74	(190)	73
Dobit/(gubitak) od ugrađenih derivata	-	-	-	-
Dobit/(gubitak) od imovine kojom se aktivno ne trguje, a koja se vrednuje po fer vrijednosti kroz RDG	2	7	2	7
Dobit/(gubitak) od aktivnosti u kategoriji imovine raspoložive za prodaju	25	155	25	156
Dobit/(gubitak) od aktivnosti u kategoriji imovine koja se drži do dospjeća	-	-	-	-
Dobit/(gubitak) proizašao iz transakcija zaštite	-	-	-	-
Prihodi od ulaganja u podružnice, pridružena društva i zajedničke pothvate	-	-	269	424
Prihodi od ostalih vlasničkih ulaganja	12	11	10	10
Dobit/(gubitak) od obračunatih tečajnih razlika	138	272	246	230
Ostali prihodi	419	321	113	51
Ostali troškovi	(300)	(293)	(194)	(194)
Opći administrativni troškovi i amortizacija	(2.302)	(2.241)	(1.608)	(1.578)
Neto prihod od poslovanja prije vrijednosnih usklađivanja i rezerviranja za gubitke	2.791	3.094	2.440	2.895
Troškovi vrijednosnih usklađenja i rezerviranja za gubitke	(1.505)	(915)	(1.434)	(769)
Dobit/(gubitak) prije oporezivanja	1.286	2.179	1.006	2.126
Porez na dobit	(242)	(491)	(167)	(417)
Dobit/(gubitak) tekuće godine	1.044	1.688	839	1.709
Namijenjena:				
Dioničarima Banke	1.042	1.686	-	-
Manjinskim dioničarima	2	2	-	-
Zarada po dionici (u kunama)	3,28	5,27	3,64	5,34

Dopunski financijski izvještaji za Hrvatsku narodnu banku (nastavak)

c) Ostala sveobuhvatna dobit

	u milijunima kn			
	2017.	Grupa 2016.	2017.	Banka 2016.
Dobit/(gubitak) tekuće godine	1.044	1.688	839	1.709
Ostala sveobuhvatna dobit	66	(27)	68	(24)
Stavke koje neće biti reklasificirane u dobit ili gubitak	-	1	-	1
Materijalna imovina	-	-	-	-
Nematerijalna imovina	-	-	-	-
Aktuarski dobiti ili (-) gubici na mirovinskim planovima pod pokroviteljstvom poslodavca	-	1	-	1
Dugotrajna imovina i grupe za otuđenje namijenjene za prodaju	-	-	-	-
Udjel ostalih priznatih prihoda i rashoda od subjekata koji se obračunava metodom udjela	-	-	-	-
Porez na dobit koji se odnosi na stavke koje neće biti reklasificirane	-	-	-	-
Stavke koje je moguće reklasificirati u dobit ili gubitak	66	(28)	68	(25)
Zaštita neto ulaganja u inozemno poslovanje (efektivni udjel)	-	-	-	-
<i>Dobici ili gubici (-) u kapitalu</i>	-	-	-	-
<i>Preneseno u dobit ili gubitak</i>	-	-	-	-
<i>Ostale reklasifikacije</i>	-	-	-	-
Zamjena strane valute	(15)	(27)	-	-
<i>Dobici ili gubici (-) u kapitalu</i>	(15)	(27)	-	-
<i>Preneseno u dobit ili gubitak</i>	-	-	-	-
<i>Ostale reklasifikacije</i>	-	-	-	-
Zaštite novčanih tokova (efektivni udjel)	-	-	-	-
<i>Dobici ili gubici (-) u kapitalu</i>	-	-	-	-
<i>Preneseno u dobit ili gubitak</i>	-	-	-	-
<i>Preneseno u početnu knjigovodstvenu vrijednost zaštićenih stavki</i>	-	-	-	-
<i>Ostale reklasifikacije</i>	-	-	-	-
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	98	(7)	83	(36)
<i>Dobici ili gubici (-) u kapitalu</i>	123	106	108	77
<i>Preneseno u dobit ili gubitak</i>	(25)	(113)	(25)	(113)
<i>Ostale reklasifikacije</i>	-	-	-	-
Dugotrajna imovina i grupe za otuđenje namijenjene za prodaju	-	-	-	-
<i>Dobici ili gubici (-) u kapitalu</i>	-	-	-	-
<i>Preneseno u dobit ili gubitak</i>	-	-	-	-
<i>Ostale reklasifikacije</i>	-	-	-	-
Udjel ostalih priznatih prihoda i rashoda od ulaganja u društva kćeri, zajedničke pothvate i pridružena društva	-	-	-	-
Porez na dobit koji se odnosi na stavke koje je moguće reklasificirati u dobit ili (-) gubitak	(17)	6	(15)	11
Ukupna sveobuhvatna dobit tekuće godine	1.110	1.661	907	1.685
Pripada manjinskom udjelu (nekontrolirajući udjel)	2	2	-	-
Pripada vlasnicima matičnog društva	1.108	1.659	907	1.685

Dopunski financijski izvještaji za Hrvatsku narodnu banku (nastavak)

d) Izvještaj o novčanom tijeku

	u milijunima kn			
	2017.	<i>Grupa</i> 2016.	2017.	<i>Banka</i> 2016.
Poslovne aktivnosti				
Dobit/(gubitak) prije oporezivanja	1.286	2.179	1.006	2.126
Ispravci vrijednosti i rezerviranja za gubitke	1.505	915	1.434	769
Amortizacija	375	333	180	162
Neto nerealizirana (dobit)/gubitak od financijske imovine i obveza po fer vrijednosti kroz RDIG	371	(458)	369	(458)
(Dobit)/gubitak od prodaje materijalne imovine	(48)	(6)	(47)	(2)
Ostali (dobici)/gubici	(635)	266	(616)	(255)
Neto novčani tijek iz poslovnih aktivnosti	2.854	3.229	2.326	2.342
Depoziti kod HNB-a	(201)	1.459	(201)	1.459
Trezorski zapisi MF-a i blagajnički zapisi HNB-a	79	155	63	61
Depoziti kod bankarskih institucija i krediti financijskim institucijama	3.741	(1.872)	3.884	(1.045)
Kreditni ostalim komitentima	991	916	1.570	1.549
Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti koji se drže radi trgovanja	(75)	-	(75)	-
Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti raspoloživi za prodaju	(1.456)	668	(1.461)	820
Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti kojima se aktivno ne trguje, a vrednuju se prema fer vrijednosti kroz RDG	1	(1)	-	-
Ostala imovina	(220)	(102)	(114)	(60)
Neto (povećanje)/smanjenje poslovne imovine	2.860	1.223	3.666	2.784
Depoziti po viđenju	7.204	4.044	5.660	3.202
Štedni i oročeni depoziti	(5.832)	(1.383)	(6.179)	(1.805)
Derivativne financijske obveze i ostale obveze kojima se trguje	-	-	-	-
Ostale obveze	98	373	148	82
Neto povećanje/(smanjenje) poslovnih obveza	1.470	3.034	(371)	1.479
Neto priljev/(odljev) gotovine iz poslovnih aktivnosti prije plaćanja poreza na dobit	7.184	7.486	5.621	6.605
Plaćeni porez na dobit	(511)	(200)	(423)	(127)
Neto priljev/(odljev) gotovine iz poslovnih aktivnosti	6.673	7.286	5.198	6.478

Dopunski financijski izvještaji za Hrvatsku narodnu banku (nastavak)

d) Izvještaj o novčanom tijeku (nastavak)

	u milijunima kn			
	2017.	Grupa 2016.	2017.	Banka 2016.
Ulagačke aktivnosti				
Primici od prodaje/(plaćanja za kupnju) materijalne i nematerijalne imovine	(383)	(510)	(45)	(248)
Primici od prodaje/(plaćanja za kupnju) ulaganja u podružnica, pridružena društva i zajedničke pothvate	-	11	-	-
Primici od naplate/(plaćanja za kupnju) vrijednosnih papira i drugih financijskih instrumenata koji se drže do dospjeća	-	-	-	-
Primljene dividende	48	51	279	436
Ostali primici/(plaćanja) iz ulagačkih aktivnosti	-	-	-	-
Neto priljev/(odljev) gotovine iz ulagačkih aktivnosti	(335)	(448)	234	188
Financijske aktivnosti				
Neto povećanje/(smanjenje) primljenih kredita	(896)	(2.864)	(700)	(2.599)
Neto povećanje/(smanjenje) izdanih dužničkih vrijednosnica	1	53	1	53
Neto povećanje/(smanjenje) podređenih i hibridnih instrumenata	-	-	-	-
Primici od emitiranja dioničkog kapitala	-	-	-	-
Isplaćena dividenda	(296)	(3)	(260)	-
Ostali primici/(plaćanja) iz financijskih aktivnosti	-	-	-	-
Neto priljev/(odljev) gotovine iz financijskih aktivnosti	(1.191)	(2.814)	(959)	(2.546)
Neto priljev/(odljev) gotovine	5.147	4.024	4.473	4.120
Učinci promjene tečaja stranih valuta na gotovinu i ekvivalente gotovine	(123)	(14)	(104)	24
Neto povećanje/(smanjenje) gotovine i ekvivalenata gotovine	5.024	4.010	4.369	4.144
Gotovina i ekvivalenti gotovine na početku godine	12.813	8.803	9.923	5.779
Gotovina i ekvivalenti gotovine na kraju godine	17.837	12.813	14.292	9.923

Dopunski financijski izvještaji za Hrvatsku narodnu banku (nastavak)

e) Izvještaj o promjenama kapitala za Grupu

u milijunima kn

	Dionički kapital	Trezorske dionice	Zakonske, statutarne i ostale rezerve	Zadržana dobit/(gubitak)	Dobit/(gubitak) tekuće godine	Nerealizirani dobitak/gubitak s osnove vrijednosnog usklađivanja financijske imovine raspoložive za prodaju	Manjinski interes	Ukupno
Stanje na dan 1. siječnja 2017.	6.405	-	3.974	6.394	1.686	213	22	18.694
Promjene računovodstvenih politika i ispravci pogrešaka	-	-	-	-	-	-	-	-
Prepravljeno stanje 1. siječnja 2017.	<u>6.405</u>	<u>-</u>	<u>3.974</u>	<u>6.394</u>	<u>1.686</u>	<u>213</u>	<u>22</u>	<u>18.694</u>
Prodaja financijske imovine raspoložive za prodaju	-	-	-	-	-	(25)	-	(25)
Promjena fer vrijednosti portfelja financijske imovine raspoložive za prodaju	-	-	-	-	-	123	-	123
Porez na stavke izravno priznate ili prenijete iz kapitala ili rezervi	-	-	-	-	-	(17)	-	(17)
Ostali dobici i gubici izravno priznati u kapitalu i rezervama	-	-	-	(15)	-	-	-	(15)
Neto dobici/gubici priznati izravno u kapitalu i rezervama	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>(15)</u>	<u>-</u>	<u>81</u>	<u>-</u>	<u>66</u>
Dobitak/(gubitak) tekuće godine	-	-	-	-	1.042	-	2	1.044
Ukupno priznati prihodi i rashodi za 2017.	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>(15)</u>	<u>1.042</u>	<u>81</u>	<u>2</u>	<u>1.110</u>
Povećanje/smanjenje dioničkog kapitala	-	-	-	-	-	-	-	-
Kupnja/prodaja trezorskih dionica	-	-	(1)	-	-	-	-	(1)
Ostale promjene	-	-	5	-	-	-	-	5
Prijenos u rezerve	-	-	-	1.686	(1.686)	-	-	-
Isplata dividende	-	-	-	(1.696)	-	-	(1)	(1.697)
Raspodjela dobiti	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>(10)</u>	<u>(1.686)</u>	<u>-</u>	<u>(1)</u>	<u>(1.697)</u>
Stanje 31. prosinca 2017.	<u><u>6.405</u></u>	<u><u>-</u></u>	<u><u>3.978</u></u>	<u><u>6.369</u></u>	<u><u>1.042</u></u>	<u><u>294</u></u>	<u><u>23</u></u>	<u><u>18.111</u></u>

u milijunima kn

	Dionički kapital	Trezorske dionice	Zakonske, statutarne i ostale rezerve	Zadržana dobit/(gubitak)	Dobit/(gubitak) tekuće godine	Nerealizirani dobitak/gubitak s osnove vrijednosnog usklađivanja financijske imovine raspoložive za prodaju	Manjinski interes	Ukupno
Stanje na dan 1. siječnja 2016.	6.405	(9)	3.966	6.177	692	108	838	18.177
Promjene računovodstvenih politika i ispravci pogrešaka	-	-	-	-	-	-	-	-
Prepravljeno stanje 1. siječnja 2016.	<u>6.405</u>	<u>(9)</u>	<u>3.966</u>	<u>6.177</u>	<u>692</u>	<u>108</u>	<u>838</u>	<u>18.177</u>
Prodaja financijske imovine raspoložive za prodaju	-	-	-	-	-	(17)	-	(17)
Promjena fer vrijednosti portfelja financijske imovine raspoložive za prodaju	-	-	-	-	-	52	-	52
Porez na stavke izravno priznate ili prenijete iz kapitala ili rezervi	-	-	-	-	-	(7)	-	(7)
Ostali dobici i gubici izravno priznati u kapitalu i rezervama	-	-	-	5	-	-	2	7
Neto dobici/gubici priznati izravno u kapitalu i rezervama	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>5</u>	<u>-</u>	<u>28</u>	<u>2</u>	<u>35</u>
Dobitak/(gubitak) tekuće godine	-	-	-	-	1.051	-	89	1.140
Ukupno priznati prihodi i rashodi za 2016.	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>5</u>	<u>1.051</u>	<u>28</u>	<u>91</u>	<u>1.175</u>
Povećanje/smanjenje dioničkog kapitala	-	-	-	-	-	-	-	-
Kupnja/prodaja trezorskih dionica	-	8	-	-	-	-	-	8
Ostale promjene	-	-	9	5	-	-	(65)	(51)
Prijenos u rezerve	-	-	-	692	(692)	-	-	-
Isplata dividende	-	-	-	(464)	-	-	-	(464)
Raspodjela dobiti	<u>-</u>	<u>8</u>	<u>9</u>	<u>233</u>	<u>(692)</u>	<u>-</u>	<u>(65)</u>	<u>(507)</u>
Stanje 31. prosinca 2016.	<u><u>6.405</u></u>	<u><u>(1)</u></u>	<u><u>3.975</u></u>	<u><u>6.415</u></u>	<u><u>1.051</u></u>	<u><u>136</u></u>	<u><u>864</u></u>	<u><u>18.845</u></u>

Dopunski financijski izvještaji za Hrvatsku narodnu banku (nastavak)

e) Izvještaj o promjenama kapitala za Banku

u milijunima kn

	Dionički kapital	Trezorske dionice	Zakonske, statutarne i ostale rezerve	Zadržana dobit/(gubitak)	Dobit/(gubitak) tekuće godine	Nerealizirani dobitak/gubitak s osnove vrijednosnog usklađivanja financijske imovine raspoložive za prodaju	Ukupno
Stanje na dan 1. siječnja 2017.	6.405	-	3.974	4.230	1.709	166	16.484
Promjene računovodstvenih politika i ispravci pogrešaka	-	-	-	-	-	-	-
Prepravljeno stanje 1. siječnja 2017.	6.405		3.974	4.230	1.709	166	16.484
Prodaja financijske imovine raspoložive za prodaju	-	-	-	-	-	(25)	(25)
Promjena fer vrijednosti portfelja financijske imovine raspoložive za prodaju	-	-	-	-	-	108	108
Porez na stavke izravno priznate ili prenijete iz kapitala ili rezervi	-	-	-	-	-	(15)	(15)
Ostali dobiti i gubici izravno priznati u kapitalu i rezervama	-	-	-	-	-	-	-
Neto dobiti/gubici priznati izravno u kapitalu i rezervama						68	68
Dobitak/(gubitak) tekuće godine	-	-	-	-	839	-	839
Ukupno priznati prihodi i rashodi za 2017.					839	68	907
Povećanje/smanjenje dioničkog kapitala	-	-	-	-	-	-	-
Kupnja/prodaja trezorskih dionica	-	-	(1)	-	-	-	(1)
Ostale promjene	-	-	5	-	-	-	5
Prijenos u rezerve	-	-	-	1.709	(1.709)	-	-
Isplata dividende	-	-	-	(1.697)	-	-	(1.697)
Raspodjela dobiti				12	(1.709)		(1.697)
Stanje 31. prosinca 2017.	6.405		3.978	4.242	839	234	15.698

U milijunima kn

	Dionički kapital	Trezorske dionice	Zakonske, statutarne i ostale rezerve	Zadržana dobit/(gubitak)	Dobit/(gubitak) tekuće godine	Nerealizirani dobitak/gubitak s osnove vrijednosnog usklađivanja financijske imovine raspoložive za prodaju	Ukupno
Stanje na dan 1. siječnja 2016.	6.405	(9)	3.966	4.735	465	113	15.675
Promjene računovodstvenih politika i ispravci pogrešaka	-	-	-	-	-	-	-
Prepravljeno stanje 1. siječnja 2016.	6.405	(9)	3.966	4.735	465	113	15.675
Prodaja financijske imovine raspoložive za prodaju	-	-	-	-	-	(13)	(13)
Promjena fer vrijednosti portfelja financijske imovine raspoložive za prodaju	-	-	-	-	-	19	19
Porez na stavke izravno priznate ili prenijete iz kapitala ili rezervi	-	-	-	-	-	(1)	(1)
Ostali dobiti i gubici izravno priznati u kapitalu i rezervama	-	-	-	-	-	-	-
Neto dobiti/gubici priznati izravno u kapitalu i rezervama						5	5
Dobitak/(gubitak) tekuće godine	-	-	-	-	1.166	-	1.166
Ukupno priznati prihodi i rashodi za 2016.					1.166	5	1.171
Povećanje/smanjenje dioničkog kapitala	-	-	-	-	-	-	-
Kupnja/prodaja trezorskih dionica	-	8	-	-	-	-	8
Ostale promjene	-	-	9	-	-	-	9
Prijenos u rezerve	-	-	-	465	(465)	-	-
Isplata dividende	-	-	-	(464)	-	-	(464)
Raspodjela dobiti		8	9	1	(465)		(447)
Stanje 31. prosinca 2016.	6.405	(1)	3.975	4.736	1.166	118	16.399

Dopunski financijski izvještaji za Hrvatsku narodnu banku (nastavak)

Usklada financijskih izvještaja i dopunskih izvještaja za HNB prikazana je u nastavku:

a) Usklada bilance na dan 31. prosinca 2017. – Imovina (Grupa)

u milijunima kn

Dopunski izvještaji za HNB	Financijski izvještaji													
	Gotovina i ekvivalenti gotovine	Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	Zajmovi i potraživanja od banaka	Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	Zajmovi i potraživanja od komitenata	Financijska imovina raspoloživa za prodaju	Ulaganja u pridružena društva	Ulaganja u nekretnine i oprema	Nekretnine i oprema	Nematerijalna imovina	Odgođena porezna imovina	Preplaćeni porez	Imovina namjenjena za prodaju	Ostala imovina
Imovina														
Gotovina i depoziti kod HNB-a	18.832													
- gotovina	2.942	2.942	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- depoziti kod HNB-a	15.890	10.365	5.525	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Depoziti kod bankarskih institucija	11.221	4.530	-	6.691	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Trezorski zapisi MF-a i blagajnički zapisi HNB-a	4.351	-	-	-	-	4.351	-	-	-	-	-	-	-	-
Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti koji se drže radi trgovanja	95	-	-	-	95	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti raspoloživi za prodaju	6.644	-	-	-	-	6.644	-	-	-	-	-	-	-	-
Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti koji se drže do dospelosti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti kojima se aktivno ne trguje, a vrednuju se prema fer vrijednosti kroz RDG	126	-	-	-	126	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Derivatna financijska imovina	958	-	-	-	958	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kreditni financijskim institucijama	2.355	-	-	2.355	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kreditni ostalim komitentima	77.626	-	-	-	-	77.626	-	-	-	-	-	-	-	-
Ulaganja u podružnice, pridružena društva i zajedničke pothvate	94	-	-	-	-	-	94	-	-	-	-	-	-	-
Preuzeta imovina*	129	-	-	-	-	-	-	-	129	-	-	-	-	-
Materijalna imovina (minus amortizacija)	2.426	-	-	-	-	-	-	262	1.832	311	-	-	21	-
Kamate, naknade i ostala imovina	2.036	-	-	-	-	-	-	-	-	-	286	267	431	1.052
126.893	17.837	5.525	9.046	1.179	77.626	10.995	94	262	1.961	311	286	267	452	1.052

Dopunski financijski izvještaji za Hrvatsku narodnu banku (nastavak)

a) Usklada bilance na dan 31. prosinca 2017. – Obveze i kapital (Grupa - nastavak)

u milijunima kn

Dopunski izvještaji za HNB	Financijski izvještaji										
	Tekući računi i depoziti		Financijske obveze po fer vrijednosti kroz		Uzeti zajmovi	Izdane dužničke vrijednosnice	Rezervacije za obveze i troškove	Obveze namijenjene prodaji	Ostale obveze	Tekuća porezna obveza	Odgođena porezna obveza
	banaka	komitenata	dobit ili gubitak								
Obveze i kapital											
Kreditni od financijskih institucija	3.854	-	-	-	3.854	-	-	-	-	-	-
- kratkoročni krediti	1.944	-	-	-	1.944	-	-	-	-	-	-
- dugoročni krediti	1.910	-	-	-	1.910	-	-	-	-	-	-
Depoziti	97.635	2.386	95.249	-	-	-	-	-	-	-	-
- depoziti na žiroračunima i tekućim računima	31.938	1.252	30.686	-	-	-	-	-	-	-	-
- štedni depoziti	20.231	-	20.231	-	-	-	-	-	-	-	-
- oročeni depoziti	45.466	1.134	44.332	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostali krediti	2.582	-	-	-	2.582	-	-	-	-	-	-
- kratkoročni krediti	320	-	-	-	320	-	-	-	-	-	-
- dugoročni krediti	2.262	-	-	-	2.262	-	-	-	-	-	-
Derivatne financijske obveze i ostale financijske obveze kojima se trguje	812	-	-	812	-	-	-	-	-	-	-
Izdani dužnički vrijednosni papiri	54	-	-	-	-	54	-	-	-	-	-
- kratkoročni izdani dužnički vrijednosni papiri	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- dugoročni izdani dužnički vrijednosni papiri	54	-	-	-	-	54	-	-	-	-	-
Izdani podređeni instrumenti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Izdani hibridni instrumenti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kamate, naknade i ostale obveze	3.845	-	-	-	-	-	870	68	2.887	5	15
	108.782	2.386	95.249	812	6.436	54	870	68	2.887	5	15

u milijunima kn

Dopunski izvještaji za HNB	Financijski izvještaji							
	Izdani dionički kapital	Premija na izdane dionice	Trezorske dionice	Ostale rezerve	Rezerva fer vrijednosti	Zadržana dobit	Manjinski udjel	
Kapital								
Dionički kapital	6.405	6.405	-	-	-	-	-	-
Dobit/(gubitak) tekuće godine	1.044	-	-	-	-	1.044	-	-
Zadržana dobit/(gubitak)	6.390	-	-	-	-	6.367	23	-
Zakonske rezerve	64	-	-	64	-	-	-	-
Statutarne i ostale kapitalne rezerve	3.914	-	3.370	544	-	-	-	-
Nerealizirani dobitak/(gubitak) s osnove vrijednosnog usklađivanja financijske imovine raspoložive za prodaju	294	-	-	-	294	-	-	-
Ukupni kapital	18.111	6.405	3.370	608	294	7.411	23	

Zagrebačka banka d.d.: Godišnje izvješće za 2017. godinu 219

Dopunski financijski izvještaji za Hrvatsku narodnu banku (nastavak)

a) Usklada bilance na dan 31. prosinca 2017. – Imovina (Banka)

u milijunima kn

	Financijski izvještaji														
	Obvezna pričuva kod			Financijska imovina po fer		Financijska imovina			Ulaganja u		Odgođena		Dugotrajna imovina i skupine		
	Gotovina i ekvivalenti gotovine	Hrvatske narodne banke	Zajmovi i potraživanja od banaka	vrijednosti kroz dobit ili gubitak	Zajmovi i potraživanja od komitenata	raspoloživa za prodaju	Ulaganja u pridružena društva	Ulaganja u nekretnine	Nekretnine i oprema	Nematerijalna imovina	porezna imovina	Preplaćeni porez	namijenjenih prodaji	Ostala imovina	
Dopunski izvještaji za HNB															
Imovina															
Gotovina i depoziti kod HNB-a	18.270														
- gotovina	2.380	2.380	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
- depoziti kod HNB-a	15.890	10.365	5.525	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Depoziti kod bankarskih institucija	5.599	1.547	-	4.052	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Trezorski zapisi MF-a i blagajnički zapisi HNB-a	4.351	-	-	-	-	4.351	-	-	-	-	-	-	-	-	
Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti	95	-	-	-	95	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti raspoloživi za prodaju	4.026	-	-	-	-	4.026	-	-	-	-	-	-	-	-	
Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti koji se drže do dospeljeća	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti kojima se aktivno ne trguje, a vrednuju se prema fer vrijednosti kroz RDG	105	-	-	-	105	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Derivatna financijska imovina	956	-	-	-	956	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Kreditni financijskim institucijama	2.355	-	-	2.355	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Kreditni ostalim komitentima	61.893	-	-	-	-	61.893	-	-	-	-	-	-	-	-	
Ulaganja u podružnice, pridružena društva i zajedničke pothvate	1.637	-	-	-	-	-	1.637	-	-	-	-	-	-	-	
Preuzeta imovina*	69	-	-	-	-	-	-	-	69	-	-	-	-	-	
Materijalna imovina (minus amortizacija)	1.399	-	-	-	-	-	-	108	1.098	124	-	-	-	-	
Kamate, naknade i ostala imovina	1.429	-	-	-	-	-	-	-	-	-	248	244	380	626	
102.184	14.292	5.525	6.407	1.156	61.893	8.377	1.637	108	1.098	193	248	244	380	626	

Dopunski financijski izvještaji za Hrvatsku narodnu banku (nastavak)

a) Usklada bilance na dan 31. prosinca 2017. – Obveze i kapital (Banka – nastavak)

u milijunima kn

	Financijski izvještaji						
	Tekući računi i depoziti banaka	Tekući računi i depoziti komitenata	Financijske obveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	Uzeti zajmovi	Izdane dužničke vrijednosnice	Rezervacije za obveze i troškove	Ostale obveze
Dopunski izvještaji za HNB							
Obveze i kapital							
Kreditni od financijskih institucija	700	-	-	-	700	-	-
- kratkoročni krediti	4	-	-	-	4	-	-
- dugoročni krediti	696	-	-	-	696	-	-
Depoziti	79.548	1.998	77.550	-	-	-	-
- depoziti na žiroračunima i tekućim računima	23.959	1.464	22.495	-	-	-	-
- štedni depoziti	17.668	-	17.668	-	-	-	-
- oročeni depoziti	37.921	534	37.387	-	-	-	-
Ostali krediti	2.304	-	-	-	2.304	-	-
- kratkoročni krediti	274	-	-	-	274	-	-
- dugoročni krediti	2.030	-	-	-	2.030	-	-
Derivatne financijske obveze i ostale financijske obveze kojima se trguje	809	-	-	809	-	-	-
Izdani dužnički vrijednosni papiri	54	-	-	-	-	54	-
- kratkoročni izdani dužnički vrijednosni papiri	-	-	-	-	-	-	-
- dugoročni izdani dužnički vrijednosni papiri	54	-	-	-	-	54	-
Izdani podređeni instrumenti	-	-	-	-	-	-	-
Izdani hibridni instrumenti	-	-	-	-	-	-	-
Kamate, naknade i ostale obveze	3.071	-	-	-	-	-	726
	86.486	1.998	77.550	809	3.004	54	726
							2.345

u milijunima kn

	Financijski izvještaji					
	Izdani dionički kapital	Premija na izdane dionice	Trezorske dionice	Ostale rezerve	Rezerva fer vrijednosti	Zadržana dobit
Dopunski izvještaji za HNB						
Kapital						
Dionički kapital	6.405	6.405	-	-	-	-
Dobit/(gubitak) tekuće godine	839	-	-	-	-	839
Zadržana dobit/(gubitak)	4.242	-	-	-	-	4.242
Zakonske rezerve	64	-	-	64	-	-
Statutarne i ostale kapitalne rezerve	3.914	-	3.370	-	544	-
Nerealizirani dobitak/(gubitak) s osnove vrijednosnog usklađivanja financijske imovine raspoložive za prodaju	234	-	-	-	234	-
Ukupni kapital	15.698	6.405	3.370	-	608	5.081

Dopunski financijski izvještaji za Hrvatsku narodnu banku (nastavak)

b) Usklada računa dobiti i gubitka za 2017. godinu - Grupa

u milijunima kn

	Financijski izvještaji													
	Kamatni prihodi	Kamatni troškovi	Prihodi od provizija i naknada	Troškovi od provizija i naknada	Prihod od dividendi	Prihod od monetarne imovine i obveza	Neto dobiti i gubici od vrijednosnica raspoloživih za prodaju	Ostali poslovni prihodi	Troškovi poslovanja	Gubici od umanjena vrijednosti potraživanja od rezerviranja	Ostali gubici od umanjena vrijednosti i rezerviranja	Udio u dobiti pridruženih društava	Porez na dobit	
Dopunski izvještaji za HNB														
Kamatni prihodi	5,420	5,420	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
(Kamatni troškovi)	(1,949)	-	(1,949)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Prihodi od provizija i naknada	1,529	-	-	1,529	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
(Troškovi provizija i naknada)	(188)	-	-	-	(188)	-	-	-	-	-	-	-	-	
Dobit/(gubitak) od ulaganja u podružnice, pridružena društva i zajedničke pothvate	42	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	42	-	
Dobit/(gubitak) od aktivnosti trgovanja	(190)	-	-	-	-	-	(190)	-	-	-	-	-	-	
Dobit/(gubitak) od ugrađenih derivata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Dobit/(gubitak) od imovine kojom se aktivno ne trguje, a koja se vrednuje po fer vrijednosti kroz RDG	2	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	
Dobit/(gubitak) od aktivnosti u kategoriji imovine raspoložive za prodaju	25	-	-	-	-	-	-	25	-	-	-	-	-	
Dobit/(gubitak) od aktivnosti u kategoriji imovine koja se drži do dospjeća	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Dobit/(gubitak) proizašao iz transakcija zaštite	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Prihodi od ulaganja u podružnice, pridružena društva i zajedničke pothvate	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Prihodi od ostalih vlasničkih ulaganja	12	-	-	-	-	12	-	-	-	-	-	-	-	
Dobit/(gubitak) od obračunatih tečajnih razlika	271	-	-	-	-	-	271	-	-	-	-	-	-	
Ostali prihodi	419	-	-	-	-	-	-	419	-	-	-	-	-	
Ostali troškovi	(300)	-	-	-	-	-	-	-	(300)	-	-	-	-	
Opći administrativni troškovi i amortizacija	(2,302)	-	-	-	-	-	-	-	(2,302)	-	-	-	-	
Troškovi vrijednosnih usklađenja i rezerviranja za gubitke	(1,505)	-	-	-	-	-	-	-	-	(1,198)	(307)	-	-	
Porez na dobit	(242)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(242)	
Dobit tekuće godine	1,044	5,420	(1,949)	1,529	(188)	12	83	25	419	(2,602)	(1,198)	(307)	42	(242)

Dopunski financijski izvještaji za Hrvatsku narodnu banku (nastavak)

b) Usklada računa dobiti i gubitka za 2017. godinu – Banka

u milijunima kn

	Financijski izvještaji												
	Kamatni prihodi	Kamatni troškovi	Prihodi od provizija i naknada	Troškovi od provizija i naknada	Prihod od dividendi	Neto dobiti i gubici od financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak i rezultat od kupoprodaje valuta i tečajnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obveza	Neto dobiti i gubici od vrijednosnica raspoloživih za prodaju	Ostali poslovni prihodi	Troškovi poslovanja	Gubici od umanjenja vrijednosti potraživanja od komitenata	Ostali gubici od umanjenja vrijednosti i rezerviranja	Porez na dobit	
Dopunski izvještaji za HNB													
Kamatni prihodi	4.462	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(Kamatni troškovi)	(1.740)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prihodi od provizija i naknada	1.213	-	1.213	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(Troškovi provizija i naknada)	(168)	-	-	(168)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dobit/(gubitak) od ulaganja u podružnice, pridružena društva i zajedničke pothvate	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dobit/(gubitak) od aktivnosti trgovanja	(190)	-	-	-	-	(190)	-	-	-	-	-	-	-
Dobit/(gubitak) od ugrađenih derivata	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dobit/(gubitak) od imovine kojom se aktivno ne trguje, a koja se vrednuje po fer vrijednosti kroz RDG	2	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Dobit/(gubitak) od aktivnosti u kategoriji imovine raspoložive za prodaju	25	-	-	-	-	-	25	-	-	-	-	-	-
Dobit/(gubitak) od aktivnosti u kategoriji imovine koja se drži do dospjeća	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dobit/(gubitak) proizašao iz transakcija zaštite	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prihodi od ulaganja u podružnice, pridružena društva i zajedničke pothvate	269	-	-	-	269	-	-	-	-	-	-	-	-
Prihodi od ostalih vlasničkih ulaganja	10	-	-	-	10	-	-	-	-	-	-	-	-
Dobit/(gubitak) od obračunatih tečajnih razlika	246	-	-	-	-	246	-	-	-	-	-	-	-
Ostali prihodi	113	-	-	-	-	-	-	113	-	-	-	-	-
Ostali troškovi	(194)	-	-	-	-	-	-	-	(194)	-	-	-	-
Opći administrativni troškovi i amortizacija	(1.608)	-	-	-	-	-	-	-	(1.608)	-	-	-	-
Troškovi vrijednosnih usklađenja i rezerviranja za gubitke	(1.434)	-	-	-	-	-	-	-	-	(1.162)	(272)	-	-
Porez na dobit	(167)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(167)	-
Dobit tekuće godine	839	4.462	(1.740)	1.213	(168)	279	58	25	113	(1.802)	(1.162)	(272)	(167)

Dopunski financijski izvještaji za Hrvatsku narodnu banku (nastavak)

c) Usklada izvještaja o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti za 2017. godinu

Porez na stavke koje se prenose u dobit ili gubitak prikazan je odvojeno u dopunskim izvještajima za Hrvatsku narodnu banku, dok su u zakonskim financijskim izvještajima stavke koje se prenose u dobit ili gubitak prikazane već umanjene za porez.

d) Usklada o izvještaju o novčanom tijeku za 2017. godinu

Razlike između stavki novčanog toka prikazanih u HNB izvještajima i zakonskim financijskim izvještajima odnose se na sljedeće kategorije:

a. Novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti

Gubici od umanjenja vrijednosti zajmova i predujmova komitentima i Ostali gubici od umanjenja vrijednosti i rezerviranja prikazani su zasebno u statutarim financijskim izvještajima, dok su u HNB izvještaju prikazani u poziciji *Ispravci vrijednosti i rezerviranja za gubitke*.

Ostali dobiti/(gubici) u HNB izvještaju uključuju *Neto (dobitke)/gubitke od vrijednosnica po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka i Prihod od dividendi*, dok su u zakonskim financijskim izvještajima te stavke posebno prikazane.

Neto prihod od kamata, Naplaćene kamate i Plaćene kamate prikazane su zasebno u statutarim financijskim izvještajima, dok su u HNB izvještajima prikazane kao dio povećanja/smanjenja poslovne imovine i obveza.

Neto promjene u pozicijama *Trezorski zapisi MF-a i blagajnički zapisi HNB-a, Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti koji se drže radi trgovanja, Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti raspoloživi za prodaju i Vrijednosni papiri i drugi financijski instrumenti kojima se aktivno ne trguje, a vrednuju se prema fer vrijednosti kroz RDG* prikazane su zasebno u HNB izvještajima, dok su u zakonskim financijskim izvještajima navedene stavke uključene u *Financijsku imovinu koja se drži radi trgovanja i Vrijednosne papire i drugu financijsku imovinu raspoloživu za prodaju*.

b. Novčani tokovi iz ulagačkih aktivnosti

Primljene dividende tretiraju se kao Novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti u financijskim izvještajima, dok su u HNB izvještaju uključene u Novčane tokove iz ulagačkih aktivnosti.

Primitci od prodaje/(plaćanja za kupnju) materijalne i nematerijalne imovine u izvještaju HNB-a uključuju neto primitke od *Stjecanja nekretnina i opreme i Stjecanja nematerijalne imovine, Primitke od prodaje nekretnina i opreme te Primitke od prodaje imovine raspoložive za prodaju i naplate imovine koja se drži do dospijeca*, koje su u zakonskim financijskim izvještajima posebno prikazane.

c. Novčani tokovi iz financijskih aktivnosti

Nema razlika između pozicija novčanih tokova iz financijskih aktivnosti koje su prikazane u statutarim financijskim izvještajima i u HNB izvještaju.

e) Usklada izvještaja o promjenama kapitala za 2017. godinu

Zadržana dobit u 2017. i 2016. Godini u financijskim izvještajima uključuje dobit/(gubitak) tekuće godine koji se u HNB izvještajima zasebno iskazuje. Premija na izdane dionice koja se iskazuje zasebno u financijskim izvještajima, uključuje se u poziciju zakonske, statutarne i ostale reserve u HNB izvještajima

Dopunski financijski izvještaji izraženi u eurima - nerevidirani

Osnova za izradu dopunskih financijskih izvještaja u eurima

Dopunske informacije prezentirane su samo radi ilustracije te ne predstavljaju dio revidiranih financijskih izvještaja.

Iznosi u izvještajima o dobiti ili gubitku i izvještajima o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti Grupe i Banke za 2017. godinu i usporedne informacije za 2016. godinu, iskazani u revidiranim financijskim izvještajima preračunati su u eure, prema prosječnim tečajevima za 2017. godinu (1 EUR = 7,608 kn) i 2016. godinu (1 EUR = 7,530 kn).

Iznosi u izvještajima o financijskom položaju Grupe i Banke na dan 31. prosinca 2017. godine i usporedne informacije na dan 31. prosinca 2016. godine, preračunati su u eure, prema tečajevima važećim na dan 31. prosinca 2017. godine i 31. prosinca 2016. godine.

Dopunski financijski izvještaji izraženi u eurima - nerevidirani (nastavak)

Izvještaj o dobiti ili gubitku Grupe za godinu koja završava 31. prosinca

	u milijunima eura	
	2017.	2016.
<i>Prihod od kamata</i>	726	815
<i>Rashod od kamata</i>	(261)	(353)
Neto prihod od kamata	465	462
<i>Prihod od naknada i provizija</i>	205	190
<i>Rashod od naknada i provizija</i>	(25)	(21)
Neto prihod od naknada i provizija	180	169
<i>Prihod od dividendi</i>	2	1
<i>Neto dobiti/(gubici) od financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak i rezultat od kupoprodaje valuta i tečajnih razlika po preračunavanju monetarne imovine i obveza</i>	11	47
<i>Neto dobiti/(gubici) od imovine raspoložive za prodaju</i>	3	21
<i>Ostali poslovni prihodi</i>	56	43
Neto dobit od trgovanja i ostali prihodi	72	112
Poslovni prihodi	717	743
<i>Amortizacija</i>	(50)	(44)
<i>Ostali troškovi poslovanja</i>	(298)	(292)
Troškovi poslovanja	(348)	(336)
Dobit prije umanjenja vrijednosti i ostalih rezerviranja	369	407
<i>Gubici od umanjenja vrijednosti zajmova i potraživanja od komitenata</i>	(161)	(69)
<i>Ostali gubici od umanjenja vrijednosti i rezerviranja</i>	(41)	(52)
Ukupni gubici od umanjenja vrijednosti i ostala rezerviranja	(202)	(121)
Dobit iz poslovnih aktivnosti	167	286
Udio u dobiti pridruženih društava	6	5
Dobit prije poreza	173	291
Porez na dobit	(32)	(65)
Dobit razdoblja	141	226
Namijenjena:		
Dioničarima Banke	141	226
Manjinskim dioničarima	-	-
Dobit razdoblja	141	226

Dopunski financijski izvještaji izraženi u eurima - nerevidirani (nastavak)

Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti Grupe za godinu koja završava 31. prosinca

	u milijunima eura	
	2017.	2016.
Dobit razdoblja	141	266
Ostala sveobuhvatna dobit/(gubitak), umanjena za porez		
<i>Stavke koje se ne prenose u dobit ili gubitak, umanjene za porez:</i>		
Aktuarski dobici od ponovnog mjerenja rezervacija za zakonske otpremnine	-	-
Neto ostala sveobuhvatna dobit/(gubitak) koja se ne prenosi u dobit ili gubitak u kasnijim razdobljima	-	-
<i>Stavke koje se prenose u dobit ili gubitak, umanjene za porez:</i>		
Tečajne razlike iz preračunavanja inozemnih poslovanja	(2)	(4)
<i>Neto promjene fer vrijednosti</i>	14	(17)
<i>Neto iznos prenesen u dobit ili gubitak</i>	(3)	17
Rezerva fer vrijednosti (financijska imovina raspoloživa za prodaju)	11	-
Neto ostala sveobuhvatna dobit/(gubitak) koja se prenosi u dobit ili gubitak u kasnijim razdobljima	9	(4)
Ostala sveobuhvatna dobit/(gubitak) tekuće godine, umanjena za porez	9	(4)
Ukupna sveobuhvatna dobit/(gubitak) tekuće godine	150	222
Namijenjena:		
Dioničarima Banke	150	222
Vlasnicima nekontrolirajućih udjela	-	-
Ukupna sveobuhvatna dobit tekuće godine	150	222

Dopunski financijski izvještaji izraženi u eurima - nerevidirani (nastavak)

Izvještaj o financijskom položaju Grupe na dan 31. prosinca

	u milijunima eura	
	2017.	2016.
Imovina		
Novac i novčani ekvivalenti	2.374	1.695
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	735	733
Zajmovi i potraživanja od banaka	1.204	1.710
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	157	340
Zajmovi i potraživanja od komitenata	10.331	10.684
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	1.463	1.277
Ulaganja koja se drže do dospijeca	-	-
Ulaganja u pridružena društva	13	12
Ulaganja u nekretnine	35	31
Nekretnine i oprema	261	254
Nematerijalna imovina	41	42
Odgođena porezna imovina	38	63
Preplaćeni porez	36	-
Imovina namijenjena prodaji	60	17
Ostala imovina	140	121
Ukupna imovina	16.888	16.979
Obveze		
Tekući računi i depoziti banaka	318	728
Tekući računi i depoziti komitenata	12.677	12.203
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	108	274
Uzeti zajmovi	857	974
Izdani dužnički vrijednosni papiri	7	7
Rezervacije za obveze i troškove	116	93
Obveze namijenjene prodaji	9	10
Ostale obveze	383	191
Tekuća porezna obveza	1	24
Odgođena porezna obveza	2	2
Ukupne obveze	14.478	14.506
Kapital i rezerve		
Izdani dionički kapital	852	847
Premija na izdane dionice	449	446
Ostale rezerve	81	80
Rezerva fer vrijednosti	39	28
Zadržana dobit	986	1.069
Ukupni kapital i rezerve koji pripadaju dioničarima Banke	2.407	2.470
Nekontrolirajući udjeli	3	3
Ukupni kapital i rezerve	2.410	2.473
Ukupne obveze, kapital i rezerve	16.888	16.979

Dopunski financijski izvještaji izraženi u eurima - nerevidirani (nastavak)

Izveštaj o dobiti ili gubitku Banke za godinu koja završava 31. prosinca

	u milijunima eura	
	2017.	2016.
<i>Prihod od kamata</i>	598	683
<i>Rashod od kamata</i>	(233)	(321)
Neto prihod od kamata	<u>365</u>	<u>362</u>
<i>Prihod od naknada i provizija</i>	163	150
<i>Rashod od naknada i provizija</i>	(23)	(19)
Neto prihod od naknada i provizija	<u>140</u>	<u>131</u>
<i>Prihod od dividendi</i>	37	58
<i>Neto dobiti/(gubici) od financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak i rezultat od kupoprodaje valuta i tečajnih razlika nastalih preračunavanjem monetarne imovine i obveza</i>	8	41
<i>Neto dobiti/(gubici) od imovine raspoložive za prodaju</i>	3	21
<i>Ostali poslovni prihodi</i>	15	7
Neto dobit od trgovanja i ostali prihodi	<u>63</u>	<u>127</u>
Poslovni prihodi	568	620
<i>Amortizacija</i>	(24)	(22)
<i>Ostali troškovi poslovanja</i>	(217)	(214)
Troškovi poslovanja	<u>(241)</u>	<u>(236)</u>
Dobit prije umanjenja vrijednosti i ostalih rezerviranja	<u>327</u>	<u>384</u>
<i>Gubici od umanjenja vrijednosti zajmova i potraživanja od komitenata</i>	(156)	(58)
<i>Ostali gubici od umanjenja vrijednosti i rezerviranja</i>	(36)	(44)
<i>Ukupni gubici od umanjenja vrijednosti i ostala rezerviranja</i>	(192)	(102)
Dobit prije poreza	<u>135</u>	<u>282</u>
Porez na dobit	(22)	(55)
Dobit razdoblja	<u>113</u>	<u>227</u>

Dopunski financijski izvještaji izraženi u eurima - nerevidirani (nastavak)

Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti Banke za godinu koja završava 31. prosinca

	u milijunima kn	
	2017.	2016.
Dobit razdoblja	113	227
Ostala sveobuhvatna dobit/(gubitak), umanjena za porez		
<i>Stavke koje se ne prenose u dobit ili gubitak, umanjene za porez:</i>		
Aktuarski dobici od ponovnog mjerenja rezervacija za zakonske otpremine	-	-
Neto ostala sveobuhvatna dobit koja se ne prenosi u dobit ili gubitak u kasnijim razdobljima	-	-
<i>Stavke koje se prenose u dobit ili gubitak, umanjene za porez:</i>		
<i>Neto promjene fer vrijednosti</i>	12	(20)
<i>Neto iznos prenesen u dobit ili gubitak</i>	(3)	17
Rezerva fer vrijednosti (financijska imovina raspoloživa za prodaju)	9	(3)
Neto ostala sveobuhvatna dobit koja se prenosi u dobit ili gubitak u kasnijim razdobljima	9	(3)
Ostala sveobuhvatna dobit/(gubitak) tekuće godine, umanjena za porez	9	(3)
Ukupna sveobuhvatna dobit tekuće godine	122	224

Dopunski financijski izvještaji izraženi u eurima - nerevidirani (nastavak)

Izveštaj o financijskom položaju Banke na dan 31. prosinca

	u milijunima eura	
	2017.	2016.
Imovina		
Novac i novčani ekvivalenti	1.902	1.313
Obvezna pričuva kod Hrvatske narodne banke	735	733
Zajmovi i potraživanja od banaka	853	1.380
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	154	337
Zajmovi i potraživanja od komitenata	8.237	8.681
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	1.115	916
Ulaganja koja se drže do dospijeca	-	-
Ulaganja u podružnice i pridružena društva	218	217
Ulaganja u nekretnine	15	13
Nekretnine i oprema	146	161
Nematerijalna imovina	26	27
Odgodena porezna imovina	33	56
Preplaćeni porez	32	-
Dugotrajna imovina i skupine imovine i obveza namijenjene prodaji	51	7
Ostala imovina	83	69
	<hr/>	<hr/>
Ukupna imovina	13.600	13.910
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
Obveze		
Tekući računi i depoziti banaka	266	643
Tekući računi i depoziti komitenata	10.321	10.095
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak	108	273
Uzeti zajmovi	400	494
Izdani dužnički vrijednosni papiri	7	7
Rezervacije za obveze i troškove	96	77
Ostale obveze	313	117
Tekuća porezna obveza	-	23
	<hr/>	<hr/>
Ukupne obveze	11.511	11.729
	<hr/>	<hr/>
Kapital i rezerve		
Izdani dionički kapital	852	847
Premija na izdane dionice	449	446
Ostale rezerve	81	80
Rezerva fer vrijednosti	31	22
Zadržana dobit	676	786
	<hr/>	<hr/>
Ukupni kapital i rezerve	2.089	2.181
	<hr/>	<hr/>
Ukupne obveze, kapital i rezerve	13.600	13.910
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

Ostale informacije

Podaci o dionicama

Redovnim dionicama trguje se pod sljedećom burzovnom oznakom:

Dionice (serija)	Oznaka	ISIN šifra
Redovne dionice	ZABA-R-A	HRZABARA0009

Pregled trgovine dionicama Banke u 2017. godini na Zagrebačkoj burzi:

	ZABA-R-A
Najviša (kn)	67,00
Najniža (kn)	44,27
Zadnja (kn)	52,70
Volumen trgovanja / broj dionica	1.377.645

Struktura dioničara Banke na dan 31. prosinca 2017. godine

Inozemni investitori	96,21%
- <i>UniCredit S.p.A.</i>	84,47%
- <i>Allianz SE</i>	11,72%
- <i>Ostali</i>	0,02%
Pravne osobe u privatnom vlasništvu	1,99%
Stanovništvo	1,54%
Javni sektor	0,26%
	100,00%

Rejtinzi

		31. prosinca 2017.	31. prosinca 2016.
Standard & Poor's	Counterparty Credit Rating	BB/Positive	BB/Stable
Fitch Ratings Ltd.	Long Term Issuer Default Rating	BBB-	BBB-
	Short Term Rating	F3	F3
	Viability	bb	bb
	Support	(u siječnju 2018 povećano na bb+)	2
	Outlook	2	2
		Stable	Negative

Kontakti

Zagrebačka banka d.d.

SJEDIŠTE

Trg bana Josipa Jelačića 10
10000 Zagreb
Republika Hrvatska
Telefon: (+385 1) 6104 146
Fax: (+385 1) 6110 533
www.zaba.hr

SWIFT: ZABA HR 2X

IDENTITET I KOMUNICIRANJE

Ulica Augusta Cesarca 2
10000 Zagreb
Republika Hrvatska
Telefon: (+385 1) 6104 153
Fax: (+385 1) 6325 189
Odnosi s javnošću: PR@unicreditgroup.zaba.hr

Podružnice

REPUBLIKA HRVATSKA

Prva stambena štedionica d.d.

Samoborska 145
10090 Zagreb
Telefon: (+385 1) 6065 111
Fax: (+385 1) 6065 120
www.prva-stambena.hr

ZB Invest d.o.o.

Samoborska 145
10090 Zagreb
Telefon: (+385 1) 4803 399
Fax: (+385 1) 4803 349
www.zbi.hr

Zagreb nekretnine d.o.o.

Nova Ves 17
10000 Zagreb
Telefon: (+385 1) 4860 111
Fax: (+385 1) 4860 222
www.zane.hr

Centar Kaptol d.o.o.¹⁵

Nova Ves 17
10000 Zagreb
Telefon: (+385 1) 4860 241
Fax: (+385 1) 4860 240
www.centarkaptol.hr

Pominvest d.d.

Ivana Gundulića 26a
21000 Split
Telefon: (+385 21) 390 300
Fax: (+385 21) 390 307

ZABA Partner d.o.o.

Ulica Augusta Cesarca 2
10000 Zagreb
Telefon: (+385 1) 4842 589
e-mail: info@zabapartner.hr
www.zaba.hr

UniCredit Leasing Croatia d.o.o.

Adresa sjedišta: Heinzelova 33
Adresa poslovne jedinice: D. T. Gavrana 17
10000 Zagreb
Telefon: (+385 1) 2447 100
e-mail: info@unicreditleasing.hr
www.unicreditleasing.hr

Locat Croatia d.o.o.

Adresa sjedišta: D. T. Gavrana 17
10000 Zagreb
Telefon: (+385 1) 2447 100

FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

UniCredit bank d.d., Mostar

Kardinala Stepinca bb
88000 Mostar
Telefon: (+387 36) 312 112
Fax: (+387 36) 356 227
www.unicredit.ba

¹⁵ Pogledati bilješku 43 Događaji nakon datuma bilance